

PRAVNI FAKULTET

UNIVERZITET U TRAVNIKU

UNIVERZITET U TRAVNIKU

PRAVNI FAKULTET

ECTS INFORMACIJSKI PAKET (NASTAVNI PLAN I PROGRAM)

III ciklus studija – doktorski studij

2020. godina

**ECTS INFORMACIJSKI PAKET
(NASTAVNI PLAN I PROGRAM)
III ciklus studija – doktorski studij**

Pripremili:

prof. dr. Ismet Alija, acc. prof. dr. Džemal Najetović, prof. dr. Mensur Kustura, acc. prof. dr. Mirko Pejanović, prof. dr. Zijad Hasić, prof. dr. Ferid Otajagić, prof. dr. Hana Korać, prof. dr. Sead Dizdarević, prof. dr. Suad Hamzabegović, prof. dr. Halil Kalač, prof. dr. Gordana Mršić, prof. dr. Osman Jašarević, prof. dr. Halid Ganija, prof. dr. Faruk Jašarević, prof. dr. Izet Laličić, prof. dr. Almin Dautbegović, prof. dr. Senad Bajrić, doc. dr. Djelza Alija, doc. dr. Benjamina Londrc, doc. dr. Haris Hasić, doc. dr. Meliha Frndić Imamović, doc. dr. Almir Pustahija, doc. dr. Zijad Srabović, doc. dr. Amer Ibrišimović, Samir Halapić, MA, Harun Hamzić, MA, Amina Hajdarević, MA, Haris Kozlo, MA, Nihad Čivić, BA, dipl. iur. Adnan Kruško

Izdavač:
Univerzitet u Travniku

Glavni i odgovorni urednik:
acc. prof. dr. Džemal Najetović, dekan

Lektor:
Muamera Mujić

Godina:
2020.

Tiraž:
500

Štampa:
Color Art Fojnica i Color Media d.o.o. Fojnica.

PREDGOVOR

Svrha i smisao doktorskog studija iz pravnih nauka je stjecanje stepena doktorata pravnih nauka zasnovanog na naučnom istraživanju užih naučnih oblasti pravnih nauka na koja se odnose programi trećeg ciklusa studija. Polaznici ovog studija, stjecanjem ECTS bodova na predavanjima, seminarima, samostalnom i mentorskom naučnom istraživanju, učestvovanjem u radu međunarodnih naučnih konferencija i skupova stječu nove naučne spoznaje i saznanja te ih zatim prezentiraju u doktorskoj disertaciji. Stoga je jedan od važnih ciljeva nastavnog i istraživačkog programa osposobljavanje doktorskih kandidata za samostalno naučno istraživanje, naučnu analizu i prezentaciju naučnih rezultata u usmenom i pisanom obliku. Pored toga, polaznicima doktorskog studija omoguće se pristup istraživačkim i naučnim resursima nosilaca studija, posebno, biblioteci i elektronskim bazama podataka, te redovne konsultacije s profesorima. Znanja i specijalističke vještine koji se stječu i usvajaju na doktorskom studiju potrebni su pravnicima, praktičarima i teoretičarima, za razumijevanje uže naučne oblasti na koju se program studija odnosi. S obzirom na njihovu razuđenu diferenciranost i specijalističku raznolikost polaznici doktorskog studija mogu biti pripadnici svih oblika pravnih i drugih srodnih nauka koji imaju iskustveno znanje, specijalističke vještine i kognitivne sposobnosti potrebne za savladavanje programa posebno u njegovom nastavno didaktičkom i naučno istraživačkom dijelu.

Osnovni cilj doktorskog studija jeste produbljivanje i proširenje znanja studenata u užoj naučnoj oblasti njihovog istraživanja, razvijanje samostalnih istraživačkih sposobnosti kao i stvaranje i edukacija budućih istraživača sposobnih da samostalno vode, organizuju i usmjeravaju naučna istraživanja na najvišem nivou u skladu s internacionalnim standardima. Doktorskim programom želi se, kroz odgovarajuću ekspertsку superviziju studenata i smjernice za njihov rad, osigurati eficijentno i inovativno ostvarivanje cjelokupnog programa doktorskog studija i u najkvalitetnijoj mogućoj mjeri osposobljavanje studenata za njihovu buduću akademsku karijeru ili karijeru u poslovnom svijetu.

Doktorski studij traje tri godine, odnosno šest semestara. Organizovan je prema mentorskom sistemu i omoguće individualizaciju i profesionalizaciju studija saglasno naučno-istraživačkim interesima svakog kandidata. Studij se završava izradom i odbranom doktorske disertacije. Završetkom trećeg ciklusa i odbranom doktorske disertacije polaznici stječu

akademsku titulu i naučno zvanje doktora pravnih nauka za određenu užu naučnu oblast. Struktura doktorskog studija ili programa zasniva se na: naučno-nastavnom dijelu i naučno-istraživačkom dijelu. Naučno-nastavni segment se diferencira na: opći studij i studij smjera. Opći studij predstavlja zajedničku naučno-nastavnu osnovu studija za sve polaznike doktorskog studija. Kolegiji iz predmeta općeg studija obavezni su za sve polaznike. Studij smjera predstavlja raznoliku i deferenciranu naučno-nastavnu jezgru studija i prilagođava se svakom kandidatu individualno. Naučno-nastavni program u svom većem dijelu organizovan je kao studij smjera. Studij smjera obuhvata tematske kolegije iz specijaliziranih smjerova.

Kandidat prilikom upisa na doktorske studije upisuje smjer prema vlastitom izboru i ličnim željama. Smjerovi predstavljaju naučno-istraživačke specijalizacije u užim naučnim oblastima pravnih nauka. Doktorski studij omogućuje različite oblike rada (predavanja, individualne konsultacije, naučno-istraživački seminari, diskurzivne rasprave, pisanje naučnih radova, participaciju na naučnim skupovima, i sl.). Naučno-istraživački program obuhvata: originalna naučna istraživanja, izdavanje i objavljivanje naučnih radova kao i izradu i odbranu doktorske disertacije.

Vladavina prava i ostvarivanje ljudskih prava i sloboda jedan je od osnovnih demokratskih postulata na kojima se zasniva svaka moderna pravna država. Buduće članstvo Bosne i Hercegovine u Evropskoj uniji donosi sa sobom sveobuhvatne i dalekosežne promjene, s druge strane taj ulazak istovremeno predstavlja najveći izazov upravo za pravnu profesiju i pravni poredak, jer je pravna profesija ona koja može te promjene pravno uobličiti, odnosno omogućiti preuzimanje, kodifikaciju i implementaciju pravne stečevine Evropske unije u Bosni i Hercegovini. Taj novi pravni poredak koji nastaje nesumnjivo treba kontinuirano istraživati i analizirati i na naučnoj osnovi, kako bi rezultati tih istraživanja omogućili i olakšali njegovu primjenu u praksi svakodnevnog života. Takva primjenjena istraživanja trebala bi proisteći upravo iz ovog doktorskog studija.

Acc. prof. dr. Džemal Najetović

SADRŽAJ

1. UNIVERZITET U TRAVNIKU	6
1.1. Naziv i adresa	6
1.2. Općenito o Univerzitetu	6
2. PRAVNI FAKULTET	10
2.1. Naziv i adresa	10
2.2. Općenito o Fakultetu	10
2.2.1. Organizacija nastave	12
2.2.2. Osobenosti fakulteta.....	13
2.2.3. Ljudski i fizički resursi fakulteta.....	13
2.3. Međunarodna saradnja	14
2.4. Akademski i profesionalni skupovi Fakulteta	15
2.5. Programi studija i bolonjski princip studiranja	15
2.6. Metode osiguranja kvaliteta	17
3. PRAVNA REGULATIVA I STUDIJSKI PROGRAMI III CIKLUSA STUDIJA	19
3.1. Razlozi za pokretanje doktorskog studija.....	19
3.2. Opis i struktura studijskog programa	20
3.3. ECTS bodovni sistem.....	22
3.4. Ritam studiranja i obaveze studenata	23
3.5. Izborni predmeti studija smjera.....	24
3.6. Način izvođenja studija	24
3.7. Uslovi upisa i prelaska na studij.....	25
3.8. Način provjere znanja i bodovanja studenta	26
3.9. Uvjeti upisa u sljedeći semestar odnosno sljedeću godinu studija.....	27
3.10. Način završetka studija.....	27
4. OPĆE INFORMACIJE ZA STUDENTE	28
4.1. Opće informacije o zemlji i gradu	28
5. PREDMETI OPĆEG STUDIJA I STUDIJA SMJERA.....	35
5.1. Obavezni predmeti za sve module	39
5.2. Predmeti studija smjera	43
5.2.1. Građansko pravo	43
5.2.2. Krivično pravo.....	90
5.2.3. Međunarodno pravo	136
5.2.4. Historija države i prava	164
5.2.5. Javno pravo	190
5.2.6. Ekonomsko pravo.....	225
5.2.7. Evropsko pravo	255
5.2.8. Poslovno pravo.....	285

1. UNIVERZITET U TRAVNIKU

1.1. Naziv i adresa

UNIVERZITET U TRAVNIKU

Aleja Konzula br. 5
72270 Travnik
Bosna i Hercegovina

Tel.: +387 30 541 062
Fax: +387 30 541 062

E-mail: info@unt.ba

Webpage: <http://www.unt.ba>

Rektor: prof. dr. Rasim Dacić

1.2. Općenito o Univerzitetu

Istorijski, turistički i vezirski grad Travnik, sjedište Srednjobosanskog kantona, među rijetkim kantonalnim centrima, sve do nedavno nije bio univerzitetski grad, iako je po svojim referensama to odavno trebao biti. To, a i mnogi drugi razlozi su rukovodili grupu naučnih radnika, privrednika i entuzijazista da, uz podršku resornog ministarstva Srednjobosanskog kantona, na osnovu zakonskih propisa, civilizacijskih dostignuća i prakse savremenog svijeta, osnuju prvi privatni Univerzitet u Travniku sa pet fakulteta (organizacionih jedinica):

- Pravni fakultet
- Fakultet za menadžment i poslovnu ekonomiju
- Edukacijski fakultet
- Fakultet za tehničke studije
- Farmaceutsko-zdravstveni fakultet

Univerzitet u Travniku započeo je svoje djelovanje još 2006. godine kroz utemeljenje Fakulteta za menadžment i turizam (danasa Fakultet za menadžment i poslovnu ekonomiju), kojem su priključeni Kineziološki fakultet (danasa Edukacijski fakultet), Pravni fakultet i Grafički fakultet (danasa Fakultet za tehničke studije), a kasnije je pridružen i Zdravstveni fakultet (danasa Farmaceutsko-zdravstveni fakultet). Svi ovi fakulteti, a danas sastavnice Univerziteta, već nekoliko godina ostvaruju svoju posebnu i kvalitetnu ulogu edukacije budućih ekonomista, edukatora, pravnika, doktora, itd.

Treba priznati da su u tom razdoblju postignuti sjajni rezultati koji se mogu načelno posložiti u više dimenzija:

- a) ostvareni su formalno-pravni preduslovi za egzistenciju, prvo fakulteta, a zatim Univerziteta,
- b) osigurani su kvalitetni prostori za rad, u Travniku u zgradama u ulici Aleja konzula za Fakultet za tehničke studije i Edukacijski fakultet, kao i na Kobiljači za Pravni fakultet i Fakultet za menadžment i poslovnu ekonomiju, u ulici Azapovići 439.
- c) osigurane su izuzetno kvalitetne funkcije evidencije i komunikacije sa studentima organiziranjem potrebnih stručnih službi,
- d) utemeljeni su i u mjeri u kojoj je to moguće usaglašeni studijski programi,
- e) izvršena je kadrovska organizacija potrebnog nastavnog kadra, što je proces koji se dalje provodi prema finalizaciji koja je završena u akademskoj 2010/11. godini,
- f) utvrđeni su izuzetno kvalitetni oblici saradnje s nadležnim Ministarstvom i Agencijom za razvoj visokog obrazovanja.

U početku, riječ je bila o naglasku na osiguranje primarnih uslova za rad. Taj dio je proveden u razdoblju od 2006. do 2009. godine.

Druga faza se u većoj mjeri naglašeno bavi *sadržajnim zadaćama* u kontekstu temeljne djelatnosti, a to su definicije studijskih programa, optimizacija tih programa, osiguranje kadrovske komponente za provedbu znanstveno-nastavnog rada i afirmacija na širem geografskom prostoru, što zajedno s ostvarenim u prvoj fazi prirodno teži formalnoj akreditaciji u skladu sa zakonom i djelovanjem *Agencije za razvoj visokog obrazovanja*. Taj dio razvoja ostvaren je po svim navedenim stavkama u razdoblju od 2011. do 2013. godine. U drugoj fazi nastavljen je rad na poboljšanju uslova za rad. Tako su Pravni fakultet i Fakultet za menadžment i poslovnu ekonomiju dobili novu zgradu na lokalitetu Kobiljače, koja zadovoljava sve evropske i svjetske standarde.

Konačno, treća razvojna faza koju je za očekivati slijedit će nakon akreditacije i nju će karakterisati bitan razvojno-ekspanzivni aspekt u pravcu postizanja visoke razine akumulacije te ciljevima koji će se postaviti u suglasju s praćenim tržišnim aspektima visokog obrazovanja u BiH i šire. Sve tri ove faze sa pojedinim lokalnim zadaćama i vremenskom distribucijom uvijek sadrže sve aspekte i trajno se integrišu u cjelovit organizam Univerziteta u Travniku. Isto tako, s obzirom na dio tržištu usmjerenog djelovanja, jasno je da će se kontinuirano uskladjavati ciljevi i misija s realno mogućim i potrebnim aspektima sredine i društva u kojemu visoko obrazovanje pa i UNT egzistira.

Prema povratnim informacijama od poslodavaca koji su završene studente angažovali (privredni subjekti, konzalting, škole, privatni sektor), primjetno je načelno zadovoljstvo njihovim znanjem,

ponašanjem i ukupnim djelovanjem, što je indikacija pozitivnih aktivnosti Univerziteta u prethodnom razdoblju i što izuzetno ohrabruje i podstiče na dalji rad.

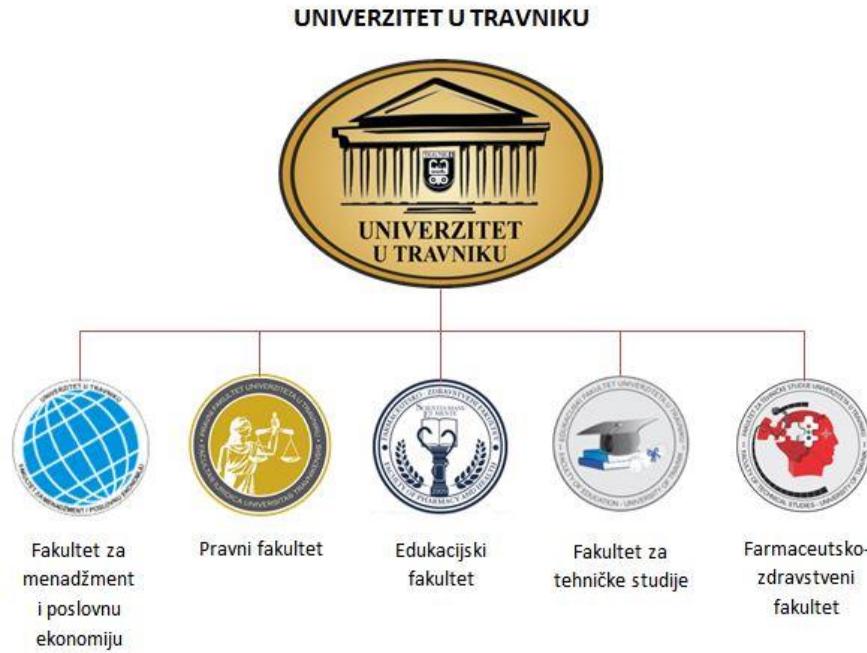
Univerzitet u Travniku za temeljnu akademsku, nastavnu i znanstvenu misiju ima organiziranje kvalitetne nastave, provođenje znanstvenih istraživanja, educiranje mladih i njihovo uključenje u nastavu i istraživanja, te prenos znanja i tehnologija na privredu i društvo uopšteno. Ovo se temelji na izgradnji i očuvanju vlastite prepoznatljivosti u akademskoj i društvenoj zajednici, na afirmaciji stečenih vrijednosti Univerziteta i pokretanju novih.

Pored obrazovnog procesa, fakulteti su uspostavili i određenu saradnju sa privredom i društvenim djelatnostima u cilju podsticanja razvoja, a kada je riječ o obrazovanju deficitarnih kadrova, Univerzitet u Travniku ponosan je na veoma veliki odaziv zainteresovanih budućih i trenutnih studenata. Obrazovni sadržaji i studijski programi koji se izučavaju na fakultetima su savremeni, a izvedba od samog osnivanja ispunjava zahtjeve bolonjskog procesa.

S obzirom da Univerzitat u Travniku ima konstantnu tendenciju razvoja i usavršavanja, studentima su omogućeni najsavremeniji uslovi školovanja u novim, funkcionalno opremljenim objektima u Travniku i Kiseljaku, učionice sa modernim učilima, amfiteatri, sale sa internet konekcijom, biblioteka, čitaonica, studentske kantine i restorani, prostorije za rekreaciju i dr.

Univerzitet ima potpisane protokole o saradnji sa brojnim domaćim i svjetskim univerzitetima, a u toku je i zaključivanje novih, čime se prednost daje razvijanju i uspostavljanju međunarodne saradnje. Obrazovanje kadrova koji će po završetku studija ostvariti prestižnu radnu i životnu karijeru zahtijeva visoke standarde, kojima se ovaj Univerzitet i rukovodi.

U septembru 2010. godine Univerzitet je okončao proces integracije, čime je postao jedna od rijetkih visokoškolskih ustanova koja je uspjela odgovoriti zakonskim odredbama predviđenim Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u BiH.

Slika 1. Prikaz organizacijskih jedinica Univerziteta u Travniku

Univerzitet u Travniku, njegov menadžment i sve njegove sastavnice maksimalno afirmativno prilaze svim pravcima razvoja, uz saznanje da su univerziteti danas, kako u BiH, tako i u cijeloj Evropi, primarno orijentisani na transfer znanja i tehnologija prema ciljanim skupinama društvenih grupa, poslovnih subjekata ili uopšteno na akumulaciju znanja i prenos tih znanja novim generacijama. U tom kontekstu UNT predstavlja generator selekcije određenih od društva aktualiziranih i atraktivnih studijskih programa za koje je vrlo vjerovatno da kapacitete finalne produkcije može realno i relativno lako apsorbirati tržište rada.

2. PRAVNI FAKULTET

2.1. Naziv i adresa

PRAVNI FAKULTET

Sjedište fakulteta:
Azapovići br. 439, Kiseljak

Tel.: +387 30 870 371
Fax: +387 30 877 328
E-mail: studentska@pfk.edu.ba, info@pfk.edu.ba

Dislocirana nastava fakulteta u Tuzlanskom kantonu:
Maline bb, Živinice

Tel.: +387 35 744 055
E-mail: studentskatuzla@pfk.edu.ba, info@pfk.edu.ba

Webpage: <http://www.pfk.edu.ba>
Dekan: acc. prof. dr. Džemal Najetović

2.2. Općenito o Fakultetu

Rješenjem Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta 29.12.2006. godine uveden je Pravni fakultet Travnik u Registar Univerziteta u Travniku zajedno sa Fakultetom za menadžment i turizam i Kineziološkim fakultetom. Pravni fakultet Travnik je 26.06.2007. godine od strane Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta dobio rješenje za rad i upisan je u Registar visokoškolskih ustanova Kantona Središnja Bosna. Nakon revizije Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta Srednjobosanskog kantona, marta 2007. godine dozvoljeno je pokretanje nastave za akademsku 2007/2008 godinu.

Početak nastave na Pravnom fakultetu Travnik počinje sa akademskom 2007/2008. godinom i organizuje se samo za jedan sudijski smjer Općeg prava i za jedan studijski ciklus. Nastava se te godine održava za samo prve tri godine dodiplomskog studija. Akademske 2008/2009. počinje se sa organizovanjem nastave za IV godinu I ciklusa.

Pravni fakultet Travnik mijenja naziv u Pravni fakultet Kiseljak 05.07.2007. godine, sa sjedištem u ulici Kraljice mira bb, Kiseljak. Od 1.12.2013. godine Pravni fakultet premješta se u novu zgradu na lokaciji Kobiljače, u ulici Azapovići br. 439, u Kiseljaku.

Od akademske 2008/2009. godine, Pravni fakultet Kiseljak upisuje prve studente na II ciklus školovanja uvođenjem smjera Opće pravo sa 9 užih naučnih oblasti. Takođe, iste akademske godine, shodno zahtjevima tržišta i na procjene i istraživanja pokreću se dva nova studijska smjera:

- Poslovno pravo
- Javna uprava

Studijski smjer Poslovno pravo, zbog velike zainteresovanosti studenata, počinje sa predavanjima akademske 2008/2009. godine, dok Javna uprava ostaje kao neaktivna. Akademske 2011/2012. godine uveden je još jedan studijski smjer (trenutno neaktivan):

- Međunarodno pravo i diplomatija

Svi navedeni studijski odsjeci su odobreni od strane Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta. Kao pravno lice, Pravni Fakultet Kiseljak, prestaje da postoji 20.09.2010. godine i postaje organizaciona jedinica Univerziteta u Travniku. Sudsko rješenje stupilo je na snagu 16.12.2010. godine. Tada mijenja svoj naziv u Pravni fakultet u Kiseljaku. Novim sudskim rješenjem 2014. godine, te preseljenjem u novu zgradu na Kobiljači, Pravni fakultet dobija novu adresu Azapovići br. 439 i istovremeno mijenja svoj naziv u Pravni fakultet Univerzitata u Travniku.

U akademskoj 2014/2015 godini Pravni fakultet je dobio saglasnost nadležnih institucija za izvođenje nastave na turskom i engleskom jeziku.

Visokoškolska ustanova Univerzitet u Travniku podnijela je Ministarstvu obrazovanja, znanosti, kulture i športa KSB/SBK Travnik zahtjev za institucionalnu akreditaciju, broj. 159/15 od 18.3.2015. godine. Nakon podnošenja zahtjeva, nadležno ministarstvo je zahtjev proslijedilo Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i osiguranja kvaliteta BiH, nakon čega je formirano Povjerenstvo domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuke o akreditaciji visokoškolske ustanove. Temeljem izvješća i mišljenja povjerenstva, da Univerzitet u Travniku ispunjava sve propisane uvjete za institucionalnu akreditaciju, Agencija za visoko obrazovanje i osiguranje kvaliteta je dala Preporuku o institucionalnoj akreditaciji broj 05-33-1-326-9/15 i istu dostavila na dalje postupanje Ministarstvu obrazovanja. Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Srednjobosanskog kantona je 10. maja 2016. godine, donijelo Rješenje o akreditaciji visokoškolske ustanove broj 03-38-1457/2015-6, cijeneći da su ispunjeni svi propisani uvjeti za izdavanje institucionalne akreditacije na period od četiri godine.

Akreditacija Univerziteta u Travniku, tako i Pravnog fakulteta je potvrda kvaliteta rada ove visokoškolske ustanove, koji je od početka koncipiran tako da ima za cilj razvijanje pravničkog mišljenja i opće pravničke kulture studenata, obuhvatanjem širokog spektra različitih naučnih disciplina. Misija fakulteta je unaprjeđenje nastavno-naučnog procesa na način da student razumije porijeklo, uzroke nastanka i funkcionisanja pravnog sistema, njegove osnovne principe i odnos prava prema stvarnim odnosima u životu kao i drugim naučnim disciplinama.

Rješenjem o ispunjenosti uslova za početak rada i obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja br. 02/1-38-27453-2/16 vlada Tuzlanskog kantona odobrava organizaciju dislocirane nastave Pravnog fakulteta u Tuzlanskom kantonu. Pravni fakultet Univerziteta u Travniku počev od akademske 2017/2018 godine organizuje dislociranu nastavu za sva tri ciklusa studija u novom objektu koji se nalazi u neposrednoj blizini Tuzle i Živinica, na adresi Maline bb.

Kvalitetom i stalnim napretkom na različitim poljima Pravni fakultet daje doprinos razvoju sistema visokoškolskog obrazovanja u Bosni i Hercegovini. Tokom proteklih godina Fakultet je stalno napredovao na polju inovacija, praktičnih radova i kvaliteta obrazovanja. Ova institucija će nastaviti i dalje da poboljšava rad studenata tako što će im obezbijediti alate za poboljšanje izvođenja nastavno-naučnog procesa i kvaliteta života.

Interdisciplinarni program studija je zasnovan na principima Bolonjskog procesa - I, II i III ciklusa studija, po European Credit Transfer System (ECTS). U okviru Fakulteta formiran je Institut koji se bavi stručnim i naučno-istraživačkim radom intenzivno sarađujući sa privrednim subjektima iz regionala i drugim naučnim institucijama. Studiranjem na Fakultetu studenti stiču nova znanja, uspješno ih implementiraju u praksi i doprinose ukupnom razvoju akademske zajednice koja svojim djelovanjem struktuirira i utiče na razvoj savremenih tendencija.

Misija Fakulteta je stvaranje respektabilne obrazovne institucije, u kojoj će se uz učenje za „što viši procenat usvojenosti znanja, vještina i kompetencija“, a time i za ulazak u što višu klasu i u odgovornost svih sudionika nastavnog procesa, obrazovati kvalitetan stručni kadar u oblasti prava.

2.2.1. Organizacija nastave

Nastava je interaktivnog karaktera i izvodi se prema bolonjskim principima. Fakultet raspolaže savremeno opremljenim prostorom i učionicama koje zadovoljavaju standarde za izvođenje nastave, informatičkom salom koja je na usluzi studentima, čitaonicama i amfiteatrom. Biblioteka koja se nalazi u sastavu Fakulteta je opremljena velikim brojem savremenih naslova iz stručne oblasti i opšteg nivoa obrazovanja. Jedan od zadataka Fakulteta je da omogući studentima praksi, te zapošljavanje u toku i nakon studiranja.

Osim predavanja koje izvodi nastavno osoblje, Fakultet angažuje stručnjake iz privrede i prakse koji prenose praktična znanja i iskustva i na taj način omogućavaju studentima da se nakon završetka Fakulteta osposobe za primjenu stečenog znanja u praksi i studentske posjetе institucijama koje su od ključnog značaja budućim pravnicima (Sud BiH, Tužilaštvo BiH, Kantonalni sudovi, kaznenopopravni zavodi, itd).

Studenti koji su studij upisali redovno i vanredno prate redovnu nastavu u prostorijama fakulteta dok studenti koji uče na daljinu istu prate online učenjem na daljinu putem Google Classroom aplikacije i to kombinacijom in class, interaktivne i on demand nastave.

2.2.2. Osobenosti fakulteta

Fakultet, kao organizaciona jedinica Univerziteta u Travniku, od 2016. godine izdaje časopis „Zbornik radova Pravnog fakulteta“. Cilj časopisa je da pruži podršku naučno - nastavnom radu Univerziteta u Travniku, prije svega Pravnom fakultetu, da afirmiše pravnu teoriju i praksu, te da predstavi naučno-istraživački rad Pravnog fakulteta. U časopisu se objavljaju rezultati istraživanja kako eminentnih, već afirmisanih stručnjaka iz oblasti prava, tako i mladih istraživača u toj oblasti. Časopis izlazi dva puta godišnje u 100 primjeraka sa obimom od 150 do 200 stranica.

Takođe, Fakultet je izdavač i univerzitetskih udžbenika iz oblasti pravne teorije i prakse, što je veliki doprinos razvoju visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini. Fakultet podstiče i osigurava unutrašnju i vanjsku mobilnost studenata i nastavnika, racionalno korištenje ljudskih i materijalnih resursa, razvoj multidisciplinarnih istraživanja, inoviranje nastavnih planova i programa, te intenziviranje saradnje sa privredom i ukupnim okruženjem.

2.2.3. Ljudski i fizički resursi fakulteta

Imajući u vidu činjenicu da je za kvalitetno i kontinuirano obrazovanje potrebno obezbijediti adekvatne uslove koji će to omogućiti, menadžment Fakulteta se potudio da angažuje dovoljan broj renomiranih nastavnika i saradnika, a omogućava im naučno i stručno usavršavanje.

Na sva tri ciklusa studija pokrivenost nastave zaposlenim nastavnicima i saradnicima u nastavi je preko 50% u skladu sa važećim standardima i normativima visokog obrazovanja.

S obzirom na to da Fakultet poštije bolonjske principe, a ti principi zahtijevaju da se za izvođenje nastave obezbijedi dovoljno prostora (u zavisnosti od ukupnog broja studenata) to je i učinjeno. Važno je napomenuti da Fakultet ima novoizgrađenu zgradu sa ukupnom površinom korisnog prostora od 2.247,6 m² bez parkinga. Nabavljen je i potrebna informatička oprema koja je studentima dostupna u računarskoj učionici, sa pristupom internetu. Internet pristup je za sve studente besplatan i raspoloživ preko bežične konekcije.

U prostorijama dislocirane nastave fakulteta na području Tuzlanskog kantona fakultet raspolaže sa ukupno 954,20 m² korisnog prostora bez parkinga.

2.3. Međunarodna saradnja

Fakultet je u dosadašnjem poslovanju ostvario saradnju sa mnogim fakultetima, univerzitetima i institucijama, i to:

- Univerzitet u Travniku i Univerzitet Filip Noel Baker
- Univerzitet u Travniku i Fakultet sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu
- Pravni fakultet Univerziteta u Travniku i Pravni fakultet Internacionalnog univerziteta u Novom Pazaru
- Univerzitet u Travniku i Univerzitet EDUCONS u Sremskoj Kamenici
- Pravni fakultet Univerziteta u Travniku i Fakultet za obrazovanje diplomiranih pravnika i diplomiranih ekonomista za rukovodeće kadrove u privredi Univerziteta Privredna akademija Novi Sad
- Univerzitet u Travniku i Univerzitet u Novom Pazaru
- Univerzitet u Travniku i Univerzitet Kale Čelik Antalya
- Univerzitet u Travniku i Veleučilište Varaždin
- Univerzitet u Travniku i Joseph Schumpeter Institut Wels, School of Applied Studies
- Univerzitet u Travniku i Hans Sachs Institut Wels, School of Advanced Studies
- Univerzitet u Travniku i Visoka škola poslovnog menadžmenta Primus Gradiška
- Univerzitet u Travniku i Internacionalni univerzitet Brčko distrikta BiH
- Univerzitet u Travniku i South East European University
- Univerzitet u Travniku i Veleučilište Velika Gorica
- Univerzitet u Travniku i Istanbulski univerzitet
- Univerzitet u Travniku i Državni univerzitet Kemerovo, Ruska Federacija
- Univerzitet u Travniku i Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine
- Pravni fakultet Univerziteta u Travniku i Pravni fakultet univerziteta Union u Beogradu
- Pravni fakultet Univerziteta u Travniku i Organizacija porodica šehida i poginulih boraca Federacije Bosne i Hercegovine
- Univerzitet u Travniku i Internacionalni univerzitet u Sarajevu (IUS)
- Pravni fakultet Univerziteta u Travniku i Ministarstvo sigurnosti, Granična policija

2.4. Akademski i profesionalni skupovi Fakulteta

Posebnu pažnju Pravni fakultet posvećuje organizovanju akademskih i profesionalnih skupova. U proteklom periodu održano je mnošto skupova i radionica od kojih su najvažniji oni sa međunarodnim obilježjem: konferencija “Aspekti reforme javne uprave u BiH” (28.01.2012.), “Čuvajmo mir, pamtimo stradanja i genocid, Srebrenica 1995-2015” (20.05.2015.), “Svjetska izbjeglička kriza: izazovi i perspektive” (7.5.2016.), Okrugli stol „Implikacije evroatlantskih integracija na ustavne reforme u BiH“ (21.11.2017.), međunarodna naučna konferencija na temu „Pravna država i vladavina prava u BiH“ (19.5.2018.), međunarodna naučno-stručna konferencija „BiH: izazovi 2019-2029“ (8.6.2019.).

Studenti Pravnog fakulteta su učestvovali na prvoj međunarodnoj konferenciji “LEMIMA” 2011. godine koja je održana u Beogradu u Sava Centru od 15. do 17. aprila 2011. godine. Pet studenata Pravnog fakulteta je prezentovalo svoje rade na konferenciji, koji su i objavljeni. Održavanje sličnih skupova planirano je i u narednom periodu u skladu sa akademskim kalendarom. Realizacijom ovakvih skupova Fakultet ima za cilj usavršavanje znanja učesnika kao i doprinos razvoju uže i šire društvene zajednice.

2.5. Programi studija i bolonjski princip studiranja

Pravni fakultet od samog početka u potpunosti primjenjuje Bolonjski proces obrazovanja, primjenjujući modele 4+1+3 i 3+2+3, što iskazano ECTS bodovima iznosi da studenti nakon završenog:

- Dodiplomskog studija (I ciklusa studija) stiču zvanje *bachelor* (uz naznaku studijskog smjera) sa prikupljenih 180 ECTS (smjer Poslovno pravo), odnosno 240 ECTS (smjer Opće pravo),
- Postdiplomskog studija (II ciklusa studija) stiču zvanje *magistra prava* (uz naznaku uže naučne oblasti) s prikupljenih 300 ECTS bodova,
- Doktorskog studija (III ciklusa studija) stiču zvanje *doktora pravnih nauka* (uz naznaku uže naučne oblasti) s prikupljenih 480 ECTS.

Predmeti su po studijskim programima podijeljeni na obavezne i izborne. Primjenjuju se savremene nastavne metode i tehnike, najsavremenija nastavna pomagala, a rad studenata se kontinuirano prati i vrednuje tokom trajanja nastavnog procesa.

Implementiran je sistem osiguranja kvaliteta, sa zadatkom praćenja i unapređenja kvaliteta. Promovišu se evropske dimenzije u visokom obrazovanju kroz međunarodnu saradnju s drugim visokoškolskim ustanovama. Studenti su institucionalno uključeni u rad fakulteta preko

studentskog parlamenta i preko svojih predstavnika učestvuju u radu Vijeća organizacione jedinice, gdje mogu iznijeti svoja mišljenja i stavove po svim pitanjima te mogu ravnopravno učestvovati u donošenju odluka.

Fakultet provodi aktivnosti na osiguranju uslova za sistem cjeloživotnog učenja (Life-long learning), te se nadamo da ćemo već u narednim akademskim godinama implementirati i ovaj sistem. U narednom periodu očekujemo i ekspanziju razmjene profesora i studenata sa partnerskim visokoškolskim ustanovama i inostranstva, posebno nakon ukidanja viza za građane BiH.

Kvalitet sadržaja nastavnog plana i programa u potpunosti je usklađena s Bolonjskom deklaracijom i s već poznatim studijima ove vrste u Zapadnoj Evropi i SAD-u te izrađeni prema zahtjevima savremenog tržišta rada. Na Fakultetu je uspostavljen Europski sistem za prijenos i prikupljanje studijskih bodova (ECTS), koji omogućava lako čitanje i uspoređivanje studijskih programa i primijenjen je na svim tipovima studijskih programa koje Fakultet izvodi.

Razvijeni ECTS sistem praćenja i ocjenjivanja ishoda učenja i sposobnosti studenta na Fakultetu se ogleda kroz:

- Poboljšanje kvalitete obrazovanja i osposobljavanja.
- Učenje "za što viši procenat usvojenosti znanja, vještina i kompetencija", a time i za ulazak u što višu klasu.
- Odgovornost svih sudionika nastavnog procesa.

Pored klasičnih oblika nastave, umjesto postojećih kategorija (redovni/vanredni) od akademske 2018/2019 godine je uveden DL studij putem Google Classroom-a platforme Google Workspace.

2.6. Metode osiguranja kvaliteta

Na Pravnom fakultetu Univerziteta u Travniku aktivno djeluje Odbor za upravljanje i unaprjeđenje kvaliteta. Cilj Odbora je izgradnja mehanizama i metoda za kontinuirano podizanje kvaliteta rada na fakultetu, odnosno postizanje najvišeg nivoa u nastavnim, naučnim, stručnim i administrativnim djelatnostima na fakultetu kroz unaprjeđenje svih procesa i njihovih ishoda. Na fakultetu su uspostavljena načela, kriteriji, postupci i metode osiguranja kvaliteta u skladu sa općeprihvaćenim standardima osiguranja kvaliteta visokog obrazovanja u evropskom prostoru visokog obrazovanja. Sastavni dio misije Odbora i fakulteta je uspostavljanje kulture kvaliteta koja se ugrađuje u sve aspekte djelovanja i rada.

Metode osiguranja kvaliteta čini skup mjera i aktivnosti kojima fakultet iskazuje svijest, opredjeljenje i odgovornost za stalno unapređivanje kvaliteta vlastite djelatnosti.

Metode unapređenja i vrednovanja kvaliteta na Pravnom fakultetu su:

- rad na strategiji, politici, razvoju i funkciranju sistema za osiguravanje kvaliteta (razvoj sistema kvaliteta i njegovo kontinuirano unapređivanje, razvoj organizacione strukture za praćenje kvaliteta, primjena postupaka sistema osiguranja kvaliteta);
- rad na ažuriranju studijskih programa, kontinuirano praćenje i revizija studijskih programa;
- praćenje funkciranja nastavnog procesa (kontinuirano unaprjeđenje procesa učenja, praćenje mentorskog rada, unaprjeđenje procesa vrednovanja kvaliteta rada nastavnika i kvaliteta studijskih programa- kroz ankete o radu nastavnika i saradnika, ažuriranje sadržaja i ishoda učenja);
- kontinuirano vođenje upisne politike, praćenje napredovanja studenata;
- ažuriranje kriterija, pravila i procedure vrednovanja ishoda učenja i ocjenjivanja studenata,
- kontinuirano ulaganje u opremljenost i funkcionalnost prostora za obrazovanje, naučnoistraživačku i stručnu djelatnost;
- kontinuirano ulaganje u kvalificiranost i stručnost nastavnog osoblja; Pravni fakultet kroz postupke izbora u akademска zvanja ima razvijene metode utvrđivanja da li je nastavno osoblje uključeno u nastavni rad kvalifikovano i kompetentno. Metode i procedure koje se pritom primjenjuju su javne i dostupne;
- kontinuirano ulaganje u opremljenost i funkcionalnost biblioteke;
- informatička opremljenost i aktuelnost informacijskog sistema, način prikupljanja, obrade i korištenje informacija (posebno ističemo funkcionalnost sistema učenja na daljinu- DL, uz adekvatnu obuku akademskog i neakademskog osoblja);
- kontinuirano ulaganje u administrativno-tehničke resurse;
- rad na informiranosti studenata, nastavnika, saradnika i zaposlenika te javnosti;

- rad na unaprijeđenju međunarodne saradnje;
- svijest o društvenoj odgovornosti i doprinos zajednici (kroz ažurno objavljivanje Zbornika radova Pravnog fakulteta, te održavanje konferencija i okruglih stolova sa društveno aktuelnom tematikom);
- ažurno informisanje javnosti o djelovanju i radu (putem savremene i aktivne web stranice fakulteta; redovno se objavljaju pravovremene, nepristrasne i objektivne informacije (kvalitativne i kvantitativne) o programima i diplomama;
- dosljednost u ocjenjivanju studenata – sprovodi se prema objavljenim kriterijumima, propisima i procedurama, koje se dosljedno primjenjuju. Kriteriji i metode ocjenjivanja su definisani unaprijed, objavljeni i usklađeni sa propisima visokoškolske institucije.
- druge metode koje mogu biti od značaja za promoviranje i osiguranje kvaliteta.

Pravni fakultet je usmjeren na sprovedbu metoda osiguranja kvaliteta prvenstveno jer:

- se nastavni plan i program temelji na opterećenju studenata;
- su važni rezultati učenja ali i kvalitet sadržaja nastavnih predmeta;
- metode rada stavljaju studenta u središte nastavnog procesa;
- se studenti pripremaju za cjeloživotno učenje, zapošljavanje i samozapošljavanje.

U uspostavljanju i razvoju metoda osiguranja kvaliteta na fakultetu sudjeluju studenti, svi uposlenici fakulteta, te pravne i fizičke osobe vezane za aktivnosti Univerziteta.

3. PRAVNA REGULATIVA I STUDIJSKI PROGRAMI III CIKLUSA STUDIJA

3.1. Razlozi za pokretanje doktorskog studija

Svrha i smisao doktorskog studija iz pravnih nauka je sticanje stepena doktorata pravnih nauka zasnovanog na naučnom istraživanju različitih područja pravnih nauka na koja se odnosi program studija. Polaznici tokom studija stiču nove naučne spoznaje i saznanja te ih prezentiraju u doktorskoj disertaciji. Stoga je jedan od važnih ciljeva programa osposobljavanje doktorskih kandidata za samostalno naučno istraživanje, naučnu analizu i prezentaciju naučnih rezultata u usmenom i pisanom obliku. Polaznicima doktorskog studija omogućuje se pristup istraživačkim resursima nosilaca studija, posebno, biblioteci i elektronskim bazama podataka, te redovne konsultacije s profesorima. Potrebna znanja i specijalističke vještine koji se stiču na doktorskom studiju nužni su bosanskohercegovačkim pravnicima, praktičarima i teoretičarima za razumijevanje pravnih područja na koja se program odnosi. Sa obzirom na njihovu raznolikost polaznici studija mogu biti svi pripadnici svih vidova pravne profesije koji imaju znanje, vještine i sposobnosti potrebne za savladavanje programa posebno u njegovom naučnoistraživačkom dijelu.

Temeljni cilj doktorskog programa jeste produbljivanje i proširenje znanja studenata u području njihovog istraživanja, razvijanje samostalnih istraživačkih sposobnosti studenata i stvaranje i edukacija budućih istraživača sposobnih da vode naučna istraživanja na visokom nivou u skladu s internacionalnim standardima. Doktorskim programom želi se, kroz odgovarajuću ekspertsку superviziju studenata i smjernice za njihov rad, osigurati eficijentno ostvarivanje cijelokupnog programa doktorskog studija i u najboljoj mogućoj mjeri osposobljavanje studenata za njihovu buduću akademsku karijeru ili karijeru u poslovnom svijetu.

Vladavina prava jedan je od postulata na kojima se temelji svaka moderna pravna država. Ulazak Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju donosi sa sobom sveobuhvatne promjene, no taj ulazak istovremeno predstavlja najveći izazov upravo za pravnu struku, jer je pravna struka ona koja može te promjene pravno i uobičiti, odnosno omogućiti preuzimanje i primjenu pravne ostavštine Evropske unije u Bosni i Hercegovini. Taj novi pravni sistem koji nastaje nesumnjivo treba stalno istraživati i na naučnoj ravni, kako bi rezultati tih istraživanja omogućili i olakšali njegovu primjenu u praksi. Takva istraživanja trebala bi proisteći iz ovog doktorskog programa.

3.2. Opis i struktura studijskog programa

Doktorski studij traje tri godine, odnosno šest semestara. Organizovan je prema mentorskom sistemu i omogućuje individualizaciju studija saglasno naučno – istraživačkim interesima svakog kandidata. Struktura doktorskog studija ili programa zasniva se na: naučno – nastavnom i naučno – istraživačkom dijelu. Naučno – nastavni program sastoji se od: općeg studija i studija smjera iz određene naučne oblasti. Opći studij predstavlja zajedničku naučno – nastavnu jezgru studija za sve polaznike doktorskog studija. Studij smjera iz odredene naučne oblasti predstavlja raznoliku i deferenciranu naučno - nastavnu jezgru studija i prilagođava se svakom kandidatu.

Doktorski studij organizira smjer Opće pravo koji se sastoji iz užih naučnih oblasti: Građansko pravo, Javno pravo, Krivično pravo, Poslovno pravo, Međunarodno pravo, Historija države i prava, Ekonomsko pravo i Evropsko pravo.

Studij se završava izradom i odbranom doktorske disertacije. Završetkom studija i odbranom doktorske disertacije polaznici stiču diplomu uz dodatak diplome te akademski stepen doktora pravnih nauka za određenu naučnu oblast.

Kroz cijelo vrijeme trajanje studija polaznici se pripremaju za i/ili bili inkludirani u naučnoistraživački rad. Očekuje se da će polaznici raditi u okviru naučnoistraživačkih projekata na koje se doktorski studij bude oslanjao.

Struktura doktorskog studija ili programa zasniva se na:

- A) naučno - nastavnom dijelu,
- B) naučno - istraživačkom dijelu,

Doktorski program koji se predlaže s obzirom na broj, vrstu i sadržaje kolegija koji su inkludirani u naučno - nastavni dio programa te na angažman koji se od polaznika zahtjeva u naučnoistraživačkom dijelu programa vrlo je zahtjevan. Ti zahtjevi nužni su radi ostvarivanja cilja programa, a to je prepoznatljivost i uporedivost sa kompatibilnim programima na drugim univerzitetima u svijetu.

Organizacijom i strukturom doktorski studij omogućuje izradu doktorata iz najvećeg broja grana (disciplina) u polju pravnih nauka. Zahvaljujući broju ponuđenih kolegija studij je dovoljno prilagodljiv interesima i potrebama izrade doktorata svakog pojedinog kandidata, ali istovremeno postavlja i srazmjerno visoke naučne zahtjeve za njegovu izradu.

A) Naučno - nastavni program

Naučno - nastavni program obuhvata:

1. Opći studij,
2. Studij smjera iz određene naučne oblasti.

Opći studij

Opći studij predstavlja zajedničku naučno - nastavnu jezgru studija za sve polaznike doktorskog studija. Kolegiji iz predmeta općeg studija obavezni su za sve polaznike. Tokom studija svaki kandidat treba položiti dva opća predmeta (Metodologija istraživačkog rada i Metode i tehnike izrade naučnih projekata) koja su obavezna za sve polaznike prvog semestra doktorskog studija. Nastava iz općih predmeta je organizovana u obliku predavanja, a održava se tokom prvog semestra studija.

Opći studij obuhvata sadržaje iz metodologije istraživačkog rada i metode i tehnike izrade naučnih projekata. Sadrži predmete iz temeljnih pravnih i društvenih nauka. Cilj općih predmeta je da polaznici steknu osnovna znanja iz metodologije te osnovna znanja i vještine potrebne za samostalni naučnoistraživački rad u polju pravnih nauka.

Studij smjera iz određene naučne oblasti

Studij smjera iz određene naučne oblasti predstavlja raznoliku i deferenciranu naučno - nastavnu jezgru studija i prilagođava se svakom kandidatu. Naučno - nastavni program pored Općeg studija obuhvata i četiri predmeta odabralih iz uže naučne oblasti studenta koju je upisao.

Smjerovi predstavljaju naučnoistraživačke specijalizacije u polju pravnih nauka. Na doktorskom studiju se omogućuje kandidatu izbor i upis na one naučne oblasti koji su kompatibilni s njegovim prethodnim znanjima, stečenim kompetencijama i istraživačkim interesima, te se dopuštaju različiti oblici rada (predavanja, individualne konsultacije, naučnoistraživačke seminare, pisanje naučnih radova, participaciju na naučnim skupovima, i sl.). Zbog toga organizacija po smjerovima omogućava kandidatima usavršavanje u skladu s područjem naučnog istraživanja potrebnim za izradu doktorske disertacije. Time se stvaraju prepostavke za provođenje nezavisnog istraživanja koji bi trebalo dovesti do izvornih rezultata.

Nastava iz kolegija smjera je organizovana u obliku predavanja i održava se u drugom i trećem semestru.

B) Naučno - istraživački program

Naučno - istraživački program obuhvata:

- originalno naučno istraživanje,
- izrada i objavljivanje dva naučna rada,
- izrada i javna obrana teme doktorske disertacije,
- izrada i javna obrana doktorske disertacije.

3.3. ECTS bodovni sistem

Doktorski program organizovan je u skladu sa ECTS bodovnom sistemom. Ukupni studijski program nosi 180 ECTS bodova, pri čemu se jedan bod obračunava kao radno opterećenje od 27 sati rada. Opterećenje polaznika u naučno – nastavnom programu tokom tri godine iznosi 70 ECTS bodova, a u naučno – istraživačkom programu 110 ECTS bodova. Navedenom distribucijom apostrofira se istraživački dio programa doktorskog studija.

U okviru studija smjera kandidati na vlastiti zahtjev biraju četri predmeta uz odobrenje doktorskog vijeća koje ravnomjerno polažu u drugom i trećem semestru studija (ukupno 40 ECTS bodova). Unutar naučno - nastavnog programa ECTS bodovi se stiču uspješnim savladavanjem kolegija.

ECTS bodovi naučno - nastavnog programa:

- Opći studij, Metodologija istraživačkog rada i Metode i tehnike izrade naučnih projekata (30 ECTS),
- Studij smjera, četri izabrana predmeta iz upisane uže naučne oblasti (40 ECTS).

UKUPNO: 70 ECTS

ECTS bodovi naučno - istraživačkog programa:

- Originalnim naučnim istraživanjem (10 ECTS),
- Izradom i objavljivanjem dva naučna rada (20 ECTS),
- Izradom i javnom odbranom teme doktorske disertacije (20 ECTS),
- Izradom i javnom odbranom doktorske disertacije (60 ECTS).

UKUPNO: 110 ECTS

3.4. Ritam studiranja i obaveze studenata

Kandidati u akademskoj godini (dva semestra) stiču 60 ECTS bodova te ispunjavaju obaveze doktorskog studija po semestrima kako slijedi:

Rb.	Vrsta programa- studija	Obaveza programa- studija	ECTS
I semestar			
1	Naučno-nastavni program (Opći studij)	Metodologija istraživačkog rada	15
2	Naučno-nastavni program (Opći studij)	Metode i tehnike izrade naučnih projekata	15
UKUPNO:			30
II semestar			
3	Naučno-nastavni program (Studij smjera)	Izborni predmet iz upisane uže naučne oblasti 1	10
4	Naučno-nastavni program (Studij smjera)	Izborni predmet iz upisane uže naučne oblasti 2	10
5	Naučno-istraživački program	Orginalno naučno istraživanje	10
UKUPNO:			30
III semestar			
6	Naučno-nastavni program (Studij smjera)	Izborni predmet iz upisane uže naučne oblasti 3	10
7	Naučno-nastavni program (Studij smjera)	Izborni predmet iz upisane uže naučne oblasti 4	10
8	Naučno-istraživački program	Izrada i objavljivanje naučnog rada 1	10
UKUPNO:			30
IV semestar			
9	Naučno-istraživački program	Izrada i javna obrana teme doktorske disertacije	20
10	Naučno-istraživački program	Izrada i objavljivanje naučnog rada 2	10
UKUPNO:			30
V, VI semestar			
11	Naučno-istraživački program	Izrada i javna obrana doktorske disertacije	60
UKUPNO:			60
UKUPNO (I-VI SEMESTAR):			180

Studentski radni sati obuhvataju predavanja grupni rad, studija slučaja, samostalno učenje obavezne literature, konsultacije dopunske literature, pristupni rad/naučno istraživački rad, usmena prezentacija rada, istraživanje izvora te zadaci.

Završetkom studija kandidat stiče stepen doktora nauka što znači da superiorno poznae određeno naučno područje unutar pravnih nauka i da je dokazao sposobnost originalnog naučnog istraživanja, odnosno sposobnost samostalnog postavljanja, provođenja i vrednovanja naučnoistraživačkog rada i projekata.

Kandidati imaju pravo:

- na konsultacije s predmetnim nastavnikom i voditeljem studija ili njegovim zamjenikom prema unaprijed objavljenom rasporedu,
- pristup svim resursima nosioca studija, biblioteka i internet,
- polagati ispite u unaprijed određenim ispitnim rokovima,
- na mentora za izradu doktorske disertacije,
- na prilagođenost ispitnog i drugog nastavnog gradiva broju studentskih radnih sati, broju nastavnih sati, i ispitnoj literaturi,
- na slobodno izražavanje mišljenja o doktorskim studijama i davanje sugestija za unapređenje studija,
- ostala prava predviđena Pravilima studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Travniku.

3.5. Izborni predmeti studija smjera

Vijeće doktorskog studija na prijedlog studenta donosi početkom drugog semestra studija odluku kojom se odobravaju svi izborni predmeti studija smjera.

3.6. Način izvođenja studija

Ukupan broj ECTS bodova koje student stiče obuhvataju predavanja grupni rad, studija slučaja, samostalno učenje obavezne literature, konsultacije dopunske literature, pristupni rad/naučno istraživački rad, usmena prezentacija rada, istraživanje izvora te zadaci. Usvojena znanja i stečene sposobnosti doktoranada kontinuirano se prate i evaluiraju tokom procesa nastavnog i naučnog rada, da bi konačna ocjena bila rezultanta ukupnih aktivnosti tokom semestra što znači: sudjelovanje u diskusijama, prezentacije studija slučaja, pisanje istraživačkih radova, komunikaciju sa mentorom itd. Student je dužan prije polaganja svih drugih predmeta predviđenih Nastavnim planom i programom položiti ispite općeg studija.

Studijski smjerovi se izvode redovno, vanredno ili učenjem na daljinu.

Studenti koji su studij upisali redovno i vanredno prate redovnu nastavu u prostorijama fakulteta dok studenti koji uče na daljinu istu prate online učenjem na daljinu putem Google Classroom aplikacije i to kombinacijom in class, interaktivne i on demand nastave.

3.7. Uslovi upisa i prelaska na studij

Na studij trećeg ciklusa studija mogu se upisati kandidati koji su na osnovnim akademskim studijama drugog ciklusa stekli najmanje 300 ECTS-a ili su završili dvogodišnji magistarski studij po predbolonjskom sistemu bodovanja sa mogućnošću upisa na drugu godinu doktorskog studija.

Upis na treći ciklus studija vrši se na osnovu javnog konkursa koji objavljuje Univerzitet.

Kandidat koji ispunjava uslove za upis dužan je popuniti Prijavu za upis na treći ciklus studija i priložiti svu potrebnu dokumentaciju u originalnom obliku ili ovjerenoj fotokopiji originala koja je predviđena konkursom.

Kandidati strani državljeni imaju pravo upisa na treći ciklus studija pod jednakim uslovima kao i državljeni Bosne i Hercegovine, uz nostrifikaciju diplome.

U slučaju da je broj kandidata za upis veći od odobrenog, izbor kandidata se vrši na konkurentskoj osnovi, u skladu sa rezultatima postignutim na postdiplomske studije.

Postupak rangiranja kandidata vrši tročlana komisija koju imenuje Doktorsko vijeće fakulteta.

Studenti prelaznici s drugih visokoškolskih ustanova na kojima imaju trećeg ciklusa studija mogu prijeći i nastaviti odgovarajući studij na fakultetu u kojem slučaju mu se priznaju položeni ispiti u cijelosti, ukoliko postoji istovjetnost i/ili srodnost nastavnih programa, odnosno njihovog sadržaja i obim, što se utvrđuje odlukom Komisije za priznavanje ispita.

Ukoliko postoji razlika u nastavnim programima položenih predmeta, ona se utvrđuje i student je dužan položiti tokom trajanja studija.

Studenti prelaznici sa drugih visokoškolskih ustanova koji su završili prethodne studije za koji nije matičan Pravni fakultet dužni su pored polaganja svih predmeta trećeg ciklusa studija predviđenih ovim nastavnim planom i programom da upotpune svoje pravno znanje polaganjem sljedećih predmeta: Uvod u nauku o državi i pravu, Struktura prava i Državnopravni razvitak BiH.

Dalje odredbe i dopuna prethodno navedenih o upisu i prelasku na studij definisane su Statutom Univerziteta u Travniku i Pravilima studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Travniku.

3.8. Način provjere znanja i bodovanja studenta

Rad studenata se prati kontinuirano tokom studija pri čemu se pojedinačno ocjenjuju svi oblici aktivnosti dodjeljivanjem odgovarajućeg broja bodova na način kako slijedi:

1. Prisustvo na nastavi/aktivnost: 0-20 bodova (0-20%)-redovni i vanredni studenti;
2. Prisustvo na in class nastavi/aktivnost na DL platformi: 0-20 bodova (0-20%) -DL studenti (učenje na daljinu);
3. Parcijalni test: 0-20 bodova (0-20%)-svi studenti;
4. Završni ispit: 0-60 bodova (0-60%)-svi studenti.

Konačna ocjena studenta se formira sabiranjem svih stečenih bodova studenta (tačka 1. ili 2. sa tačkama 3. i 4.).

Završni ispit bez obzira na način održavanja ispita (pismeno ili usmeno) može nositi maksimalno 60 bodova dok se ostali bodovi stiču predispitnom aktivnošću ovisno od statusa studenta.

Svi stečeni bodovi studenta na parcijalnom testu bez praga prolaznosti se uračunavaju u konačnu ocjenu studenta.

Na osnovu prethodno navedenih kriterija konačna ocjena formira se na sljedeći način:

- 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 bodova;
- 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75 – 84 bodova;
- 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 bodova;
- 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 bodova;
- 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.

Oblici provjere znanja mogu biti pismeni i usmeni.

Dalje odredbe i dopuna prethodno navedenih o načinu provjere znanja i bodovanja studenata definisane su Statutom Univerziteta u Travniku i Pravilima studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Travniku.

3.9. Uvjeti upisa u sljedeći semestar odnosno sljedeću godinu studija

Student ima pravo prenijeti u narednu godinu studija najviše 12 (dvanaest) ECTS kredita ili najviše dva nepoložena predmeta ukoliko oni nose više od 12 (dvanaest) ECTS kredita pod uvjetom da nepoloženi predmeti koji se prenose u narednu studijsku godinu nisu preuvjet za slušanje drugog/drugih predmeta u narednoj studijskoj godini.

Student da bi upisao naredni semestar dužan je isti nakon ispunjenosti uslova ovjeriti u studentskoj službi te upisati naredni semestar te izvršiti svoje obaveze u skladu sa Statutom Univerziteta, Pravilima studiranja za treći ciklus studija i Ugovorom o studiranju.

Student prelaznik sa druge visokoškolske ustanove u slučaju da su mu priznati predmeti koji se prenose položeni na visokoškolskoj ustanovi koja je matična u naučnim oblastima kao i fakultet na koji se upisuje, može da upiše narednu godinu studija u odnosu na godinu studija koja mu je priznata na toj visokoškolskoj ustanovi, bez obzira na postojanje eventualne razlike u nastavnim planovima, uz obavezu polaganja razlike predmeta.

Ukoliko su studentu prelazniku sa druge visokoškolske ustanove priznati predmeti koji se prenose položeni na visokoškolskoj ustanovi koja nije matična u naučnim oblastima kao fakultet na koji se upisuje, tada student na može da upiše onu godinu studija koja odgovara broju priznatih kredit bodova i nastavnom planu organizacione jedinice i to uz mogućnost prenosa 12 (dvanaest) ECTS kredita bez obzira na broj predmeta.

Student prelaznik sa druge visokoškolske ustanove je dužan da u daljem školovanju da položi svu razliku predmeta utvrđenu nakon priznavanja ispita sa drugih visokoškolskih ustanova i da stekne broj kredit-bodova predviđen za upis u naredne godine studija ili okončanje studija u skladu sa odredbama Statuta Univerziteta u Travniku i Pravilima studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Travniku.

Dalje odredbe i dopuna prethodno navedenih o upisu u sljedeći semestar odnosno sljedeću godinu studija studenta definisane su Statutom Univerziteta u Travniku i Pravilima studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Travniku.

3.10. Način završetka studija

Student koji je izvršio sve svoje obaveze predviđene Nastavnim planom i programom studijskog programa, Statutom Univerziteta u Travniku, Pravilima studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Travniku te Ugovorom o studiranju i u skladu s istim stekao 180 ECTS bodova stiće diplomu trećeg ciklusa studija odgovarajućeg studijskog programa.

Uz diplomu o završenom trećem ciklusu studija izdaje se i dopunska isprava o studiju (diploma supplement) radi detaljnijeg uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i postignute rezultate tokom studija.

4. OPĆE INFORMACIJE ZA STUDENTE

4.1. Opće informacije o zemlji i gradu

Avari i Slaveni na prostoru današnje Bosne krajem VI i početkom VII vijeka zatekli su ostatke Ilira i Romana. Tada je bila uspostavljena dvjestogodišnja avarska politička organizacija vlasti čiji je spomen ostao u nazivima ban i župan. Time se pretpostavlja da su i prije Porfirogenetova pomenu Bosne, na njenom prostoru postojali oblici javne vlasti o kojima nije ostalo dovoljno izvora, prije nego što se Bosna pominje kao banovina početkom XII vijeka.

U srednjovjekovnoj Bosni poznata su dva oblika državne vlasti: banovina (do 1377) i kraljevstvo (do 1463. godine). U ova dva oblika državne vlasti Bosna je samostalna država. Sa banom Stjepanom II i kraljem Tvrtkom I Bosna je doživjela svoj najveći uspon. Dominantno pravo u srednjovjekovnoj Bosni je običajno pravo. Od pisanih izvora sačuvani su međunarodni ugovori, vlasteotske povelje i tekstovi na stećima. Nije imala pisanih zakona.

Padom Bosne pod vlast Osmanskog carstva 1463., Bosna je teritorijalno organizovana po sandžacima u okviru rumelijskog beglerbegluka. No i tada je najveći i najznačajniji dio bosanskog prostora organiziran u bosanskom sandžaku, a njeni periferni dijelovi su organizirani u hercegovački, zvornički i kliški sandžak. Tek nakon 117 godina takvog stanja, Bosna je uspostavljena kao zasebna provincija 1580., na prostoru koji je obuhvatao i dijelove susjednih zemalja. Poslije Karlovačkog mira 1699., prostor bosanskog ajaleta je bio sveden skoro na historijske granice bosanskog kraljevstva iz XV stoljeća. Osnivanje bosanskog ajaleta na prostoru historijske Bosne, doprinijelo je očuvanju narodne svijesti o političkom i kulturnom kontinuitetu Bosne sa srednjovjekovnom bosanskom državom, očuvanju njene cjelovitosti i kasnijoj obnovi bosanske državnosti (1943.).

U prvoj polovini XIX stoljeća sticanjem političkih i historijskih okolnosti pored bosanskog ajaleta bio je uspostavljen hercegovački mutesafirluk (1833.) da bi 1866 ponovo bila objedinjena u jedinstveni bosanski vilajet. Za čitavo vrijeme 415-godišnje osmanske uprave u Bosni, Bosnom su upravljali sandžakbezi podređeni rumelijskom beglerbegu, a kada je postala zasebna osmanska provincija (ajalet) njom su upravljali sultanovi namjesnici, odnosno veziri.

Specifičnost državnopravnog i političkog položaja Bosne pod Osmanlijama proizilazila je iz njenog SERHATA – pograničnog karaktera, prelaženjem na islam velikog dijela njenog stanovništva koje se nazivalo Bošnjanima i postojanjem ustanove kapetanija.

U Bosni je u vrijeme Osmanlija važio osmanski pravni sistem koji se sastojao od šerijatskog prava (Kur'an i hadisi) i državnog (sultanskog) prava, odnosno kanonskog prava kojim su

uređivani odnosi koji nisu bili uređeni ili su bili nepotpuno uređeni šerijatskim pravom. Pred kraj osmanske uprave pored šerijatskih uvedene su i građanske pravne institucije i donešeni zakoni. Bosna i Hercegovina je u periodu 1878-1908. imala državnopravnu egzistenciju sui generis. Osmanlije su formalno zadržale suverenitet nad njom, a stvarnu upravu je imala Austro-Ugarska uz saglasnost Evrope i Turske.

Aneksijom Bosne i Hercegovine 1908, Austro-Ugarska je nelegitimno preuzela suverenitet od Osmanlija kršeći Berlinski ugovor. Da bi legitimirala aneksiju, Austro-Ugarska je za dva i po miliona funti sterlinga kupila od Turske svoja prava u Bosni i Hercegovini, pretvorivši je u koloniju. Bosna i Hercegovina je u čitavom tom periodu ostala izvan Austro-Ugarske državnopravne strukture.

Ustav 1910. i Sabor koji su Bosni oktroirani od strane cara, nisu promijenili njen položaj zavisne zemlje. Zahvaljujući činjenici da je Bosnom upravljala kruna, odnosno zajednička vlada, da nije, dakle, bila podijeljena između Austrije i Ugarske, propašću Austro-Ugarske, Bosna i Hercegovina je ostala cjelovita u svojim historijskim granicama.

U vrijeme Austro-Ugarske uprave u Bosni je važio austrougarski pravni sistem, u čijim su se temeljima nalazili instituti rimskog prava. Zatim su primjenjivani propisi koji su donošeni samo za Bosnu. Iako je imala svoj Ustav (1910) i svoj Sabor, Bosna nije imala autonomna prava da samostalno donosi svoje zakone. U vrijeme austrougarske uprave, u Bosni je za bosanske muslimane važilo šerijatsko pravo u naslednjim i porodičnim odnosima.

Bosna i Hercegovina je, zajedno s drugim južnoslavenskim zemljama koje su bile u sastavu Austro-Ugarske, učestvovala punopravno u stvaranju nove Države SHS, koja nije živjela ni dva puna mjeseca, od 06. oktobra do kraja novembra 1918., koja je 01. decembra 1918. s Kraljevinom Srbijom konstituirala novu državnu zajednicu, Kraljevinu SHS. U Kraljevini SHS, Bosna je, zahvaljujući članu 135. Vidovdanskog ustava iz 1921, očuvala teritorijalnu cjelovitost u svojim historijskim granicama u kojim je bila pod austrougarskom upravom. Imala je elemente autonomne vlasti sa sjedištem u Sarajevu do definitivnog uspostavljanja centralističke vlasti nove države. Od ujedinjenja 1918. do januara 1929, može se reći da je Bosna, u čijem je sastavu bilo šest oblasnih uprava, živjela u uslovima legitimnog ustavnog stanja.

Diktatura kralja Aleksandra 1929, prvi put od 1463. godine razbija teritorijalno jedinstvo Bosne i Hercegovine podjelom njenog prostora na četiri banovine koje su obuhvatale i dijelove teritorija njenih susjeda. Ovim je bio razbijen bosanski politički prostor u njegovim historijskim granicama s ciljem da Bošnjaci ni u jednoj banovini ne budu većinski narod. Tada je učinjen najveći udarac Bosni kao jedinstvenom teritorijalno-političkom prostoru u cijeloj njenoj dotadašnjoj hiljadugodišnjoj političkoj historiji. Sljedeći udarac je bio sporazum Cvetković-Maček od 26. avgusta 1939, kojim je dogovorena teritorijalna podjela Bosne i Hercegovine

između Srbije i Hrvatske na račun bošnjačkog naroda. Ovaj sporazum zbog započinjanja Drugog svjetskog rata nikada nije bio realiziran. Kraljevina Jugoslavija, kao prisilna unitarna država, od 1929. do 1945. bila je nelegitimna tvorevina Oktroiranog ustava iz 1931. sa improviziranim pravnim sistemom nastalim upotrebotom sile i političkim ucjenama dvorske kamarile. Zbog nelegitimnosti i provizornosti tadašnjeg pravnog poretku bilo je moguće da se aktuelni režim politički neodgovorno odnosi prema Bosni i Hercegovini i Bosancima 1939. godine.

Zahvaljujući političkim promjenama 1941., i aktivnom učešću sva tri bosanskohercegovačka naroda u Narodnooslobodilačkom ratu 1941-1945., i njegovoj političkoj odluci da se nova Jugoslavija organizuje na federalnom principu, Bosna i Hercegovina je nakon 480 godina, 25. novembra 1943. u Varcar Vakufu (Mrkonjić Grad) na Prvom zasijedanju ZAVNOBiH-a obnovila svoju državnost. Nakon četiri dana, na Drugom zasijedanju AVNOJ-a, 29. novembra, predstavnici sva tri bosanska naroda prenijela su odluku ZAVNOBiH-a da Bosna i Hercegovina, kao jedna od šest ravnopravnih federalnih jedinica, bude konstituent nove Demokratske Federalne Jugoslavije.

Tada nije bilo odlučivano kakvo će biti političko uređenje nove države. Tek nakon održanih izbora (11. novembra) na zasijedanju Ustavotvorne skupštine, 29. novembra 1945., odlučeno je da se Jugoslavija definira kao „federativna narodna republika“. Tako je i Bosna i Hercegovina, kao federalna jedinica, imala narodno-republikanski oblik vlasti. Bosna i Hercegovina je kao država učestvovala sa drugim federalnim jedinicama s punim političkim legitimitetom u vršenju vlasti savezne države kao nosiocem državnog suvereniteta i međunarodnopravnog subjektiviteta.

Sa intenzivnjim unošenjem elemenata socijalističke ideologije u njeno unutrašnje uređenje, posebno uvođenjem radničkog samoupravljanja, Bosna i Hercegovina prerasta iz narodnog republikanskog oblika u socijalistički republikanski državni oblik, u kome je dominantan jednopartijski sistem vlasti, kao što je bio i u prethodnom obliku „narodne republike“.

Socijalistički pravni sistem sastojao se od državnog i samoupravnog prava. Ovaj se sistem izgrađivao u zajedničkom saveznom parlamentu i vradi i subordinirao je državne organe Bosne i Hercegovine prema saveznim organima u pitanjima u kojima je savezna država bila nadležna. Ali je postojala i značajna „republička“ i „samoupravna“ regulativa, naročito u sferi privrede i društvenih djelatnosti kojim se mogla izraziti i državnopravna specifičnost Bosne i Hercegovine i samuprava lokalnih zajednica, preduzeća i ustanova. Pokušaj da se uspostavi takva državna zajednica u kojoj će Bosna i Hercegovina, kao i druge federalne jedinice kao države imati više autonomije, a odluke na saveznom nivou donosti konsenzusom, kao što je bilo uspostavljeno Ustavom iz 1974., nije uspio kao trajno rješenje, zbog čega se Jugoslavija raspala 1991/92. godine na više nezavisnih država. Tako je Bosna i Hercegovina, nakon 529 godina, od kada je 1463. izgubila svoju nezavisnost, 06. aprila 1992. ponovo međunarodnopravno priznata kao politički nezavisna i suverena država kada je stekla i svoj puni međunarodnopravni subjektivitet.

Političkim i društveno-ekonomskim promjenama koje su potom nastale počinju se gubiti socijalistički atributi iz njenog državnog uređenja, a time je izgubila i „socijalistički“ predznak ispred svog imena. U njenom nazivu ostaje samo „Republika Bosna i Hercegovina“. Dejtonskim sporazumom potpisanim u Parizu, 14. decembra 1995, nestaje i atribut „republika“ i službeni naziv države je samo „Bosna i Hercegovina“, u čijem su sastavu dva entiteta sa širokom političkom autonomijom.

Bosni i Hercegovini je mirovnim sporazumom zagarantirana teritorijalna cjelovitost u međunarodnopravno priznatim granicama, državni suverenitet kojeg vrše najviši organi Bosne i Hercegovine i međunarodnopravni subjektivitet, kao i članstvo u međunarodnim organizacijama. Današnji pravni sistem kreiran je Ustavom BiH (Aneks IV) Mirovnog sporazuma, kome je pridodato 15 međunarodnih konvencija i ugovora koje u pravnom sistemu BiH imaju snagu ustavne norme. Pravni sistem BiH čine i pravni sistemi entiteta, kantona i opština.

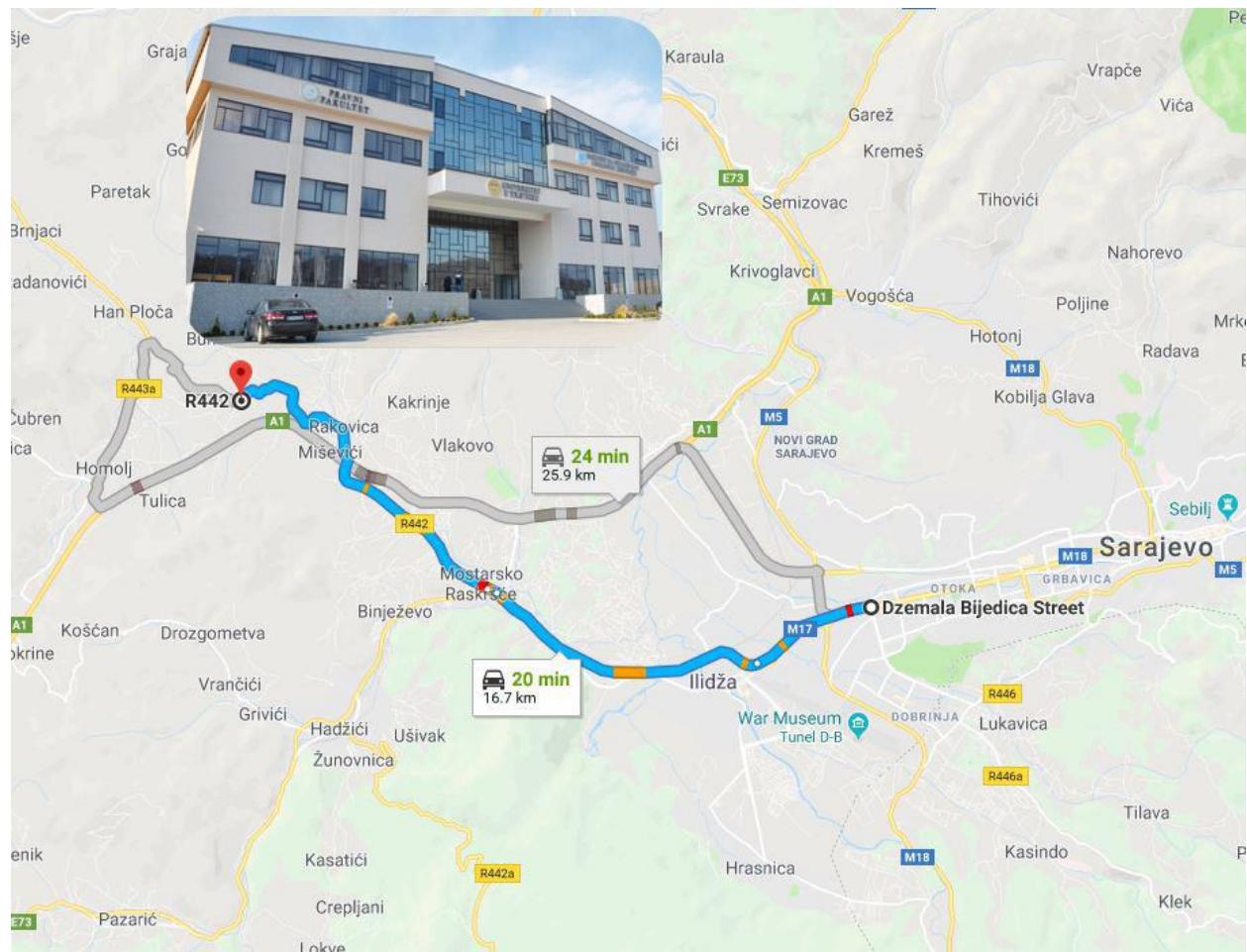
Kiseljak je grad u Srednjobosanskom kantonu, 35 km zapadno do Sarajeva. Prosječna nadmorska visina je 475 m. Teritorija na kojem je naselje razvijeno, dio je kiseljačke kotline koja se proteže od Paleške Čuprije na jugu, do Gromiljaka na sjeveru, a koju okružuju Jasikovica, Graščica, Berberuša i druga brda s nadmorskom visinom od 700 m do 1.250 m. Kroz Kiseljak protjeće rijeka Lepenica, koja u naselju prima pritoke Kreševčicu i Rotiljski potok, te se na sjeveroistočnoj periferiji naselja ulijeva u rijeku Fojnicu. Po popisu iz 1991. godine, općina Kiseljak imala je 24.164 stanovnika, od toga u gradu Kiseljaku 3.412. Prije gotovo pet i po vijekova sultan Mehmed el-Fatih osvojio je Bosnu. Da će pokorena kršćanski narod moći nastaviti isповijedati svoju vjeru, odlučio je na Milodražu, lokalitetu između Kiseljaka i Fojnice, nakon što je s obližnjeg brda Kaštela pred njega sišao fra Andeo Zvizdović i isposlovaо čuvenu Ahdnamu, carski ferman o slobodi isповijedanja katoličke vjere, koji se danas čuva u muzeju Franjevačkog samostana u Fojnici.

Današnji Kiseljak je relativno mlado naselje, koje se razvilo zahvaljujući mnogim izvorištima mineralne vode (kiseljaka) duž cijele kotline, a koji uvjetuju razvoj mjesta kao turističkog i banjskog centra. Nakon austrougarske okupacije, Kiseljak se jače razvija kao banjsko mjesto, te središte trgovine i obrta. Neposredno iza Drugog svjetskog rata nastupila je stagnacija u razvoju, da bi, tridesetih godina, Kiseljak kao banjsko mjesto ponovo oživio. Poslije Drugog svjetskog rata Kiseljak izrasta u uređeniju varošicu i postaje središte jedne relativno velike regije. Kiseljak je jedan od rijetkih gradova Srednjobosanskog kantona koji se može pohvaliti tradicijom koju je sačuvao do danas. Jedan od primjera su poznate kiseljačke pogačice po kojima je Kiseljak pored mineralne vode jednako prepoznatljiv. Kiseljak se poslije ratova brzo privredno razvijao. Tako su prije sukoba u BiH-a na području općine postojala slijedeća državna proizvodna preduzeća: tvornica konfekcije *Globus*, tvornica mineralne vode *Sarajevski kiseljak*, tvornica *Zrak*-auto-elektr o preprema, preduzeće za proizvodnju svih elektromehaničkih prekidača u automobilskoj

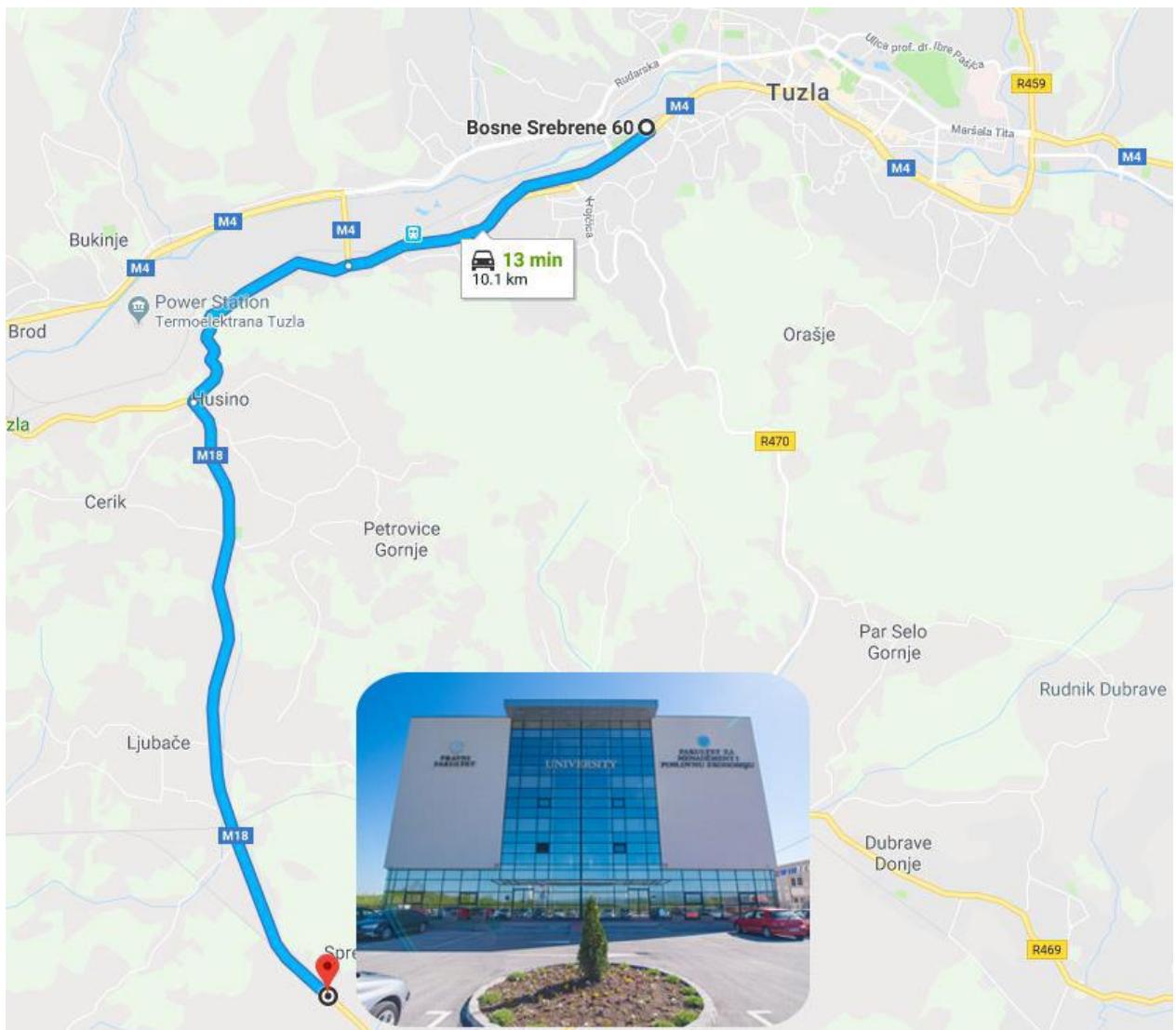
industriji, tvornica *Tehnoplins* i druge. Kiseljak je oduvijek bio poznat po svom raznolikom, sadržajnom noćnom životu, a isto tako se zna da je poznat po tradicionalnim gurmanskim specijalitetima. Zasluga je to prije svega velikog broja kvalitetnih kafića i restorana koji svojom ponudom daju gradu toliko potrebnu živost.

Živinice su naselje i središte istoimene općine u sjeveroistočnom dijelu Bosne i Hercegovine, južno od Tuzle. Administrativno pripada Tuzlanskom kantonu u sklopu Federacije Bosne i Hercegovine. Općina Živinice, kao osnovna jedinica lokalne samouprave, formirana je Odlukom Narodne skupštine NR Bosne i Hercegovine, br. 28/59, 19. juna 1959. godine. Danas obuhvata područje od oko 200 km² na kome trenutno skupa sa prognaničkom populacijom živi oko 75.000 stanovnika. Na području općine konstituisano je 26 mjesnih zajednica, od kojih četiri čine gradsko naselje. Prema procjenama, u gradu i prigradskim naseljima živi oko 23.000 stanovnika.

Na listi nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine za općinu Živinice se nalazi Drvena džamija u selu Priluk i Nekropola sa stećcima na lokalitetu Jasik u Gračanici.

Slika 2. Sjedište Pravnog fakulteta Univerziteta u Travniku

Slika 3. Zgrada dislocirane nastave Pravnog fakulteta Univerziteta u Travniku u Tuzlanskom kantonu

5. PREDMETI OPĆEG STUDIJA I STUDIJA SMJERA

III CIKLUS / DOKTORSKI STUDIJ IZ PRAVNIH NAUKA					
A) OPĆI STUDIJ					
Br.	Naziv predmeta	ECTS	Nastavni sati	Semestar	Šifra predmeta
1.	Metodologija istraživačkog rada	15	30	I	01.001-D
2.	Metode i tehnike izrade naučnih projekata	15	30	I	01.002-D

III CIKLUS / DOKTORSKI STUDIJ					
B) STUDIJ SMJERA					
PREDMETI STUDIJA SMJERA					

UŽA NAUČNA OBLAST GRADANSKO PRAVO					
Br.	Naziv predmeta	ECTS	Nastavni sati	Semestar	Šifra predmeta
1.	Instituti gradanskog prava – odabrane teme	10	30	II/III	01.003-D
2.	Instituti stvarnog prava – odabrane teme	10	30	II/III	01.004-D
3.	Instituti obligacionog prava- odabrane teme	10	30	II/III	01.005-D
4.	Ugovori obligacionog prava- odabrane teme	10	30	II/III	01.006-D
5.	Međunarodno privatno pravo – odabrane teme	10	30	II/III	01.007-D
6.	Uporedno procesno međunarodno privatno pravo	10	30	II/III	01.008-D
7.	Konvencijsko međunarodno privatno pravo	10	30	II/III	01.009-D
8.	Gradansko parnično procesno pravo – odabrane teme	10	30	II/III	01.010-D
9.	Gradansko procesno pravo Evropske unije – odabrane teme	10	30	II/III	01.011-D
10.	Gradansko vanparnično i izvršno procesno parvo – odabrane teme	10	30	II/III	01.012-D
11.	Notarsko pravo	10	30	II/III	01.013-D
12.	Institucija braka i bračni odnosi	10	30	II/III	01.014-D
13.	Odnosi roditelja i djece- odabrane teme	10	30	II/III	01.015-D
14.	Nasljednopravni ugovori	10	30	II/III	01.016-D
15.	Pravo intelektualnog vlasništva – odabrane teme	10	30	II/III	01.017-D
16.	Uporedno pravo intelektualnog vlasništva	10	30	II/III	01.018-D
17.	Privredna društva i pravo- odabrane teme	10	30	II/III	01.069-D
18.	Ugovori poslovnog prava- odabrane teme	10	30	II/III	01.070-D
19.	Evropsko privatno pravo – odabrane teme	10	30	II/III	01.074-D
20.	Međunarodno arbitražno pravo	10	30	II/III	01.089-D
21.	Uporedno porodično pravo	10	30	II/III	01.090-D

UŽA NAUČNA OBLAST KRIVIČNO PRAVO					
Br.	Naziv predmeta	ECTS	Nastavni sati	Semestar	Šifra predmeta
1.	Krivično pravo - odabrane teme	10	30	II/III	01.035-D

2.	Mjere sigurnosti u savremenom uporednom krivičnom pravu	10	30	II/III	01.036-D
3.	Krivično procesno pravo – odabране teme	10	30	II/III	01.037-D
4.	Odgovornost pravnih osoba za krivična djela	10	30	II/III	01.038-D
5.	Savremeni sigurnosni izazovi i upravljanje krizama	10	30	II/III	01.039-D
6.	Prevencija kriminaliteta i rad policije u zajednici	10	30	II/III	01.040-D
7.	Međunarodno i transnacionalno krivično pravo	10	30	II/III	01.041-D
8.	Krivično pravo Evropske Unije – odabranе teme	10	30	II/III	01.042-D
9.	Ekološki kriminal	10	30	II/III	01.043-D
10.	Savremena kriminalistika	10	30	II/III	01.044-D
11.	Viktimalogija - odabranе teme	10	30	II/III	01.045-D
12.	Restorativna pravda – odabranе teme	10	30	II/III	01.046-D
13.	Aplikativna kriminologija	10	30	II/III	01.047-D
14.	Penologija sa kriminologijom	10	30	II/III	01.048-D
15.	Pravni i institucionalni okviri antiterorističkog djelovanja	10	30	II/III	01.049-D
16.	Maloljetničko prestupništvo	10	30	II/III	01.050-D
17.	Politika suzbijanja kriminaliteta	10	30	II/III	01.051-D
18.	Etiologija narkomanije i narkokriminaliteta	10	30	II/III	01.052-D
19.	Sistemi istrage u uporednom i međunarodnom krivičnom pravu	10	30	II/III	01.093-D
20.	Ljudska prava i kriminalističko istraživanje	10	30	II/III	01.094-D
21.	Otkrivanje i dokazivanje u prekršajnom postupku	10	30	II/III	01.095-D
22.	Međunarodna krivično-pravna i policijska saradnja	10	30	II/III	01.096-D

UŽA NAUČNA OBLAST MEDUNARODNO PRAVO

Br.	Naziv predmeta	ECTS	Nastavni sati	Semestar	Šifra predmeta
1.	Međunarodni standardi u izbornom pravu	10	30	II/III	01.034-D
2.	Instituti međunarodnog javnog prava	10	30	II/III	01.075-D
3.	Međunarodno javno pravo – odabranе teme	10	30	II/III	01.076-D
4.	Medunarodno humanitarno pravo- odabranе teme	10	30	II/III	01.077-D
5.	Medunarodni odnosi- odabranе teme	10	30	II/III	01.078-D
6.	Medunarodne organizacije- odabranе teme	10	30	II/III	01.079-D
7.	Ekomska diplomatiјa u Evropskoj uniji- odabranе teme	10	30	II/III	01.080-D
8.	Diplomatsko i konzularno pravo- odabranе teme	10	30	II/III	01.081-D
9.	Bilateralna i multilateralna diplomatiјa- odabranе teme	10	30	II/III	01.082-D
10.	Vanjska politika BiH- odabranе teme	10	30	II/III	01.083-D
11.	Međunarodna politika i sigurnost- odabranе teme	10	30	II/III	01.085-D
12.	Međunarodnopravni aspekti Evropske unije	10	30	II/III	01.088-D
13.	Sudsko pravo EU – odabranе teme	10	30	II/III	01.091-D
14.	Ljudske slobode i prava u komunitarnom pravu	10	30	II/III	01.092-D

UŽA NAUČNA OBLAST HISTORIJA DRŽAVE I PRAVA

Br.	Naziv predmeta	ECTS	Nastavni sati	Semestar	Šifra predmeta
1.	Državnopravni i politički razvitak BiH	10	30	II/III	01.053-D
2.	Bosansko pravo: tranzicija i tradicija	10	30	II/III	01.054-D
3.	Uporedne pravne tradicije	10	30	II/III	01.055-D
4.	Pandektistika	10	30	II/III	01.056-D
5.	Humanizam, prirodno pravo i gradanske kodifikacije	10	30	II/III	01.057-D
6.	Pravne kulture Jugoistočne Evrope	10	30	II/III	01.058-D
7.	Stare pravne kodifikacije	10	30	II/III	01.061-D
8.	Pristupi izučavanju komparativnog prava	10	30	II/III	01.062-D

9.	Precedentno pravo	10	30	II/III	01.064-D
10.	Sekularna država na Balkanu	10	30	II/III	01.065-D
11.	Pravo i revolucija	10	30	II/III	01.066-D
12.	Razvoj pravne misli u BiH	10	30	II/III	01.067-D
13.	Dipolomatika i heraldika BiH	10	30	II/III	01.068-D

UŽA NAUČNA OBLAST JAVNO PRAVO

Br.	Naziv predmeta	ECTS	Nastavni sati	Semestar	Šifra predmeta
1.	Ustavno pravo – odabране теме	10	30	II/III	01.019-D
2.	Ustavno pravo BiH- odabране теме	10	30	II/III	01.020-D
3.	Ustavno pravo EU- odabране теме	10	30	II/III	01.021-D
4.	Problemi u ustavnoj teoriji	10	30	II/III	01.022-D
5.	Komparativno ustavno pravo	10	30	II/III	01.023-D
6.	Ustavno sudstvo- odabране теме	10	30	II/III	01.024-D
7.	Ustavno pravo i ljudska prava	10	30	II/III	01.025-D
8.	Instituti radnog prava- odabране теме	10	30	II/III	01.026-D
9.	Instituti socijalnog prava- odabране теме	10	30	II/III	01.027-D
10.	Evropsko radno pravo	10	30	II/III	01.028-D
11.	Upravno pravo – odabране теме	10	30	II/III	01.029-D
12.	Upravno pravo BiH	10	30	II/III	01.030-D
13.	Lokalna i regionalna samouprava- odabране теме	10	30	II/III	01.031-D
14.	Upravni sistemi	10	30	II/III	01.032-D
15.	Uporedno upravno pravo	10	30	II/III	01.033-D
16.	Država i pravo- odabране теме	10	30	II/III	01.059-D
17.	Struktura prava- odabране теме	10	30	II/III	01.060-D
18.	Nomotehnika- odabране теме	10	30	II/III	01.063-D

UŽA NAUČNA OBLAST EKONOMSKO PRAVO

Br.	Naziv predmeta	ECTS	Nastavni sati	Semestar	Šifra predmeta
1.	Evropsko ugovorno pravo	10	30	II/III	01.071-D
2.	Insolvencijsko pravo	10	30	II/III	01.072-D
3.	Evropsko prometno pravo	10	30	II/III	01.073-D
4.	Finansijsko pravo EU – odabране теме	10	30	II/III	01.087-D
5.	Savremena finansijska tržišta	10	30	II/III	01.097-D
6.	Tržište kapitala i berze	10	30	II/III	01.098-D
7.	Principi i instituti privrednog sistema EU	10	30	II/III	01.099-D
8.	Teorije, principi i mehanizmi korporativnog upravljanja	10	30	II/III	01.100-D
9.	Ekonomска analiza prava	10	30	II/III	01.101-D
10.	Javne politike i ekonomski sistem	10	30	II/III	01.102-D
11.	Ekonomija javnog sektora	10	30	II/III	01.103-D
12.	Finansijski menadžment	10	30	II/III	01.104-D
13.	Medunarodna ekonomija	10	30	II/III	01.105-D

UŽA NAUČNA OBLAST EVROPSKO PRAVO

Br.	Naziv predmeta	ECTS	Nastavni sati	Semestar	Šifra predmeta
1.	Gradansko procesno pravo Evropske unije – odabране теме	10	30	II/III	01.011-D
2.	Ustavno pravo EU- odabране теме	10	30	II/III	01.021-D

3.	Evropsko radno pravo	10	30	II/III	01.028-D
4.	Uporedno upravno pravo	10	30	II/III	01.033-D
5.	Medunarodni standardi u izbornom pravu	10	30	II/III	01.034-D
6.	Krivično pravo Evropske unije – odabранe teme	10	30	II/III	01.042-D
7.	Evropsko ugovorno pravo	10	30	II/III	01.071-D
8.	Ekonomski diplomatski u Evropskoj uniji- odabranе teme	10	30	II/III	01.080-D
9.	Pravo Evropske unije	10	30	II/III	01.084-D
10.	Medunarodna politika i sigurnost- odabranе teme	10	30	II/III	01.085-D
11.	Upravno pravo EU – odabranе teme	10	30	II/III	01.086-D
12.	Medunarodnopravni aspekti Evropske unije	10	30	II/III	01.088-D
13.	Medunarodno arbitražno pravo	10	30	II/III	01.089-D
14.	Uporedno porodično pravo	10	30	II/III	01.090-D
15.	Sudsko pravo EU – odabranе teme	10	30	II/III	01.091-D
16.	Ljudske slobode i prava u komunitarnom pravu	10	30	II/III	01.092-D

UŽA NAUČNA OBLAST POSLOVNO PRAVO					
Br.	Naziv predmeta	ECTS	Nastavni sati	Semestar	Šifra predmeta
1.	Privredna društva i pravo- odabranе teme	10	30	II/III	01.069-D
2.	Ugovori poslovnog prava- odabranе teme	10	30	II/III	01.070-D
3.	Evropsko ugovorno pravo	10	30	II/III	01.071-D
4.	Insolvencijsko pravo	10	30	II/III	01.072-D
5.	Evropsko prometno pravo	10	30	II/III	01.073-D

III CIKLUS / DOKTORSKI STUDIJ IZ PRAVNIH NAUKA					
C) NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI PROGRAM					
Br.	Naziv predmeta	ECTS	Nastavni sati	Semestar	Šifra predmeta
1.	Originalno naučno istraživanje	10	n/a	II	n/a
2.	Izrada i objavljivanje naučnog rada	10	n/a	III/IV	n/a
3.	Izrada i javna odbrana teme doktorske disertacije	20	n/a	IV	n/a
4.	Izrada i javna odbrana doktorske disertacije	60	n/a	V/VI	n/a

Za izvođenje nastave angažovat će se profesori te profesori eksperti iz određenih naučnih oblasti iz Bosne i Hercegovine i okruženja.

5.1. Obavezni predmeti za sve module

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.001-D	Naziv predmeta: Metodologija istraživačkog rada		
Nivo: III ciklus	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 15
Status: obavezan	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: 30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Obrazovanje studenata iz oblasti metodologije naučnog istraživanja, metodologije društvenih i pravnih nauka; upoznavanje sa osnovama metodologije kao načina dolaska do spoznatljive naučne istine, te načina formiranja i upotrebe metoda prikupljanja, sređivanja i obrade podataka u socijalnim i pravnim naukama, što sve podrazumijeva ovladavanje sa osnovama metodologije kao načina istraživanja nastanka, funkcionisanja i evolucije iskustvenih pojava, te njihove spoznaje, tumačenja i interpretacije.		
1.2. Ishod učenja:	Od kandidata se očekuje da kroz ovladavanje ovom problematikom zadobiju praktične osnove za aktivno učešće u daljem naučno istraživačkom procesu analize, saznavanja i interpretacije pravnih i socijalnih pojava.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, djelokrug, funkcija i predmet metodologije, 2. Konstitutivni dijelovi metodologije, 3. Naučna teorija i struktura naučne teorije, 4. Naučno objašnjenje; nivoi naučnog objašnjenja, 5. Determinizam i struktura determinizma, 6. Pojam determinističkih uslova, 7. Naučni zakon kao dio determinizma, 8. Metode i tehnike iskustvenog istraživanja socijalnih pojava, 9. Kvantitativna i kvalitativna istraživanja, 10. Posmatranje i vrste posmatranja, 11. Ispitivanje i inverziju, oblici ispitivanja, 12. Eksperiment u socijalnom istraživanju, 13. Analiza sadržaja dokumenata, 14. Statistička i matematska analiza podataka, 15. Idejna skica naučnog istraživanja.		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 85 sati 10 sati 100 sati	

	UKUPNO	405 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA		<ul style="list-style-type: none"> • Slavo Kukić, Metodologija društvenih nauka, Mostar 2008. • Djuro Šušnjić, Metodologija, Beograd 2005. • Vojin Milić, Sociološki metod, Beograd 1995. • Dževad Termiz, Metodologija društvenih nauka, Lukavac 2009. • Miroslav Vujević, Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti, Zagreb 2006. • Mensur Kustura, Osnovi metodologije društvenih i pravnih nauka sa nomotehnikom, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. • Nikola Visković, Osnove metodologije prava, Split 1980.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.002-D	Naziv predmeta: Metode i tehnike izrade naučnih projekata		
Nivo: III ciklus	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 15
Status: obavezan	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: 30	

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta je da pripremi studente da polazeći od usvojenih znanja i vještina stečenih u prijedoktorskom studiju metodologije društvenih i pravnih nauka samostalno postavljaju i rješavaju složene naučne probleme koji su tipični za procese istraživanja socijalnih i pravnih pojava (definisanje problema, određivanje predmeta, postavljanje hipoteza, korištenje metoda prikupljanja podataka etc.).
1.2. Ishod učenja:	Konačni ishod učenja ovog nastavnog predmeta je da osposobi studente za primjenom glavnih metoda i tehnika izučavanih u predmetu u njihovom vlastitom istraživanju. Ospozobljavanje u tehnikama izrade naučnih projekata sastoji se u pokazivanju, sastavljanju, predstavljanju i odbrani istraživanja fenomena pogodnog da bude tema doktorske disertacije.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Izbor i definisanje problema istraživanja, • Izbor područja naučne analize, • Definisanje pojnova i pojmovna analiza, • Konstrukcija predmeta istraživanja, • Određivanje ciljeva istraživanja, • Hipotetički okvir, • Postavljanje hipoteza, • Identifikacija i klasifikacija varijabli, • Operacionalizacija varijabli, • Određivanje nacrta istraživanja, • Metode prikupljanja podataka, • Sređivanje i obrada podataka, • Prikazivanje rezultata, • Interpretacija podataka, • Pisanje naučnog izvještaja.

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja	30 sati
	Grupni rad	20 sati
	Studija slučaja	20 sati
	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati
	Konsultacije dopunske literature	40 sati
	Pristupni rad/naučno istraživački rad	85 sati
	Usmena prezentacija rada	10 sati
	Istraživanje izvora/zadaci	100 sati
	UKUPNO	405 sati
2.2. Način provjere	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	

znanja i bodovanja studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Miroslav Vujević, Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti, Zagreb 2006. • Branković Srbobran, Metodi iskustvenog istraživanja društvenih pojava, Beograd 2009. • Mensur Kustura, Osnovi metodologije društvenih i pravnih nauka sa nomotehnikom, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. • Dževad Termiz, Metodologija društvenih nauka, Lukavac 2009. • Vojin Milić, Sociološki metod, Beograd 1995. • Nikola Visković, Osnove metodologije prava, Split 1980.

5.2. Predmeti studija smjera

5.2.1. Građansko pravo

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.003-D	Naziv predmeta: Instituti građanskog prava – odabrane teme		
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta jeste kompletirati, kuliminirati i zaokružiti poznavanje građanskog materijalnog prava i građanskopravnih odnosa de lege lata što potpunije i na iznimno visokom nivou te osposobiti kandidata za samostalno naučno-istraživačko djelovanje u izučavanju i obrazlaganju civilnog prava de lege lata i de lege ferenda.		
1.2. Ishod učenja:	Ishod učenja treba biti kompletno poznavanje sa iznimnim nivoom razumjevanja instituta građanskog materijalnog prava te razumjevanje načela, instituta, teorijskih škola i prominentnijih pravaca misli u građanskom pravu, razumjevanje ratio legis svih značajnijih tečevina i instituta građanskog prava a posebno savremene misli u građanskom materijalnom pravu. Po uspješnom savladavanju ovog predmeta kandidat bi trebao poznavati svaki aspekt građanskog prava a pojedine aspekte u iznimnim detaljima te bi trebao biti sposoban da efektivno argumentuje ratio legis ali i alternativne pristupe značajnijih instituta građanskog prava odnosno kandidat bi trebao da je sposoban da samostalno naučno djeluje u razvijanju vlastitih argumenata i misli u domenu građanskog materijalnog prava.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Građansko pravo u sistemu prava; struktura matrice građanskog prava; filozofija građanskog prava • Norme građanskog prava; • Subjekti građanskog prava; subjekti građanskog prava de lege ferenda; • Objekti građanskog prava; nematerijalna dobra i osobna neimovinska dobra kao objekti građanskog prava; • Subjektivna građanska prava; • Granice subjektivnih građanskih prava; • Građanskopravni odnosi; virtuelni građanskopravni odnosi; • Volja i uticaj volje subjekta prava na građanskopravne odnose; • Pravni poslovi; pravni poslovi de lege ferenda i pravni poslovi u „virtuelnom“ svijetu;		

	<ul style="list-style-type: none"> • Oblici pravnih poslova; oblici virtualnih pravnih poslova; • Valjanost pravnih poslova; • Učinkovitost pravnih poslova; • Sticanje subjektivnih građanskih prava; • Gubitak subjektivnih građanskih prava; • Odnos građanskog materijalnog i građanskog procesnog prava 																			
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																				
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%;">Predavanja</td><td style="width: 10%;">30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>270 sati</td></tr> </table>	Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati	
Predavanja	30 sati																			
Grupni rad	20 sati																			
Studija slučaja	20 sati																			
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																			
Konsultacije dopunske literature	40 sati																			
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																			
Usmena prezentacija rada	2 sata																			
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																			
UKUPNO	270 sati																			
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																			
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																			
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Nikola Gavela: „Privatno pravo“, Narodne novine, Zagreb, 2019. • Martin Vedriš- Petar Klarić: „Građansko pravo“, Narodne novine, Zagreb 2008. • Tin Matić: „Pravo virtualnih pravnih odnosa: Elektronička trgovina“, Narodne novine, Zagreb, 2012. • Zakonski tekstovi; • Komentar Zakona o obligacionim odnosima • Dodatna literatura po izvoru profesora, u skladu sa dogовором са кандидатом; 																			

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.004-D	Naziv predmeta: Instituti stvarnog prava – odabrane teme		
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta jeste kompletirati, kuliminirati i zaokružiti poznavanje stvarnog prava i stvarnopravnih odnosa de lege lata što potpunije i na iznimno visokom nivou te osposobiti kandidata za samostalno naučno-istraživačko djelovanje u izučavanju i obrazlaganju stvarnog prava de lege ferenda.
1.2. Ishod učenja:	Ishod učenja treba biti kompletno poznavanje sa iznimnim nivoom razumjevanja instituta stvarnog prava te razumjevanje načela, instituta, teorijskih škola i prominentnijih pravaca misliu stvarnom pravu, razumjevanje ratio legis svih značajnijih instituta stvarnog prava a posebno savremene misli u stvarnom pravu. Po uspješnom savladavanju ovog predmeta kandidat bi trebao poznavati svaki aspekt stvarnog prava a pojedine aspekte u iznimnim detaljima te bi trebao biti sposoban da efektivno argumentuje ratio legis ali i alternativne pristupe značajnijih instituta stvarnog prava odnosno kandidat bi trebao da je sposoban da samostalno naučno djeluje u razvijanju vlastitih argumenata i misli u domenu građanskog materijalnog prava.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Stvarnopravno uređenje; • Stvarnopravni odnos, predmet i subjekti stvarnog prava, sa posebnim naglaskom na „nestandardne“ stvari; • Posjed, sa posebnim naglaskom na posjed prava; • Subjektivno pravo vlasništva na pokretnim stvarima i nekretninama; • Zemljišne knjige i zemljišnoknjiško pravo; • Granice subjektivnog prava vlasništva sa posebnim naglaskom na susjedska prava; • Originarno i derivativno (translativno i konsitutivno) sticanje subjektivnog prava vlasništva, te gubitak subjektivnog prava vlasništva, sa posebnim naglaskom na ulogu zemljiškonjiškog prava u sticanju prava vlasništva na nekretninama; • Zaštita stvarnog prava vlasništva, posjeda i stvarnih prava na tidoj stvari; • Materijalnopravne i procesnopravne implikacije suvlasništva i zajedničkog vlasništva, prethodno i potonje vlasništvo, drugi oblici sudjelovanja više osoba u pravu vlasništva; • Vlasništvo na posebnom djelu nekretnine (etažno vlasništvo); • Stvarne i personalne služnosti; • Pravo iz zemljišnog duga i realnog tereta; • Pravo građenja;

	<ul style="list-style-type: none"> • Stvarnopravno osiguranje potraživanja; • Posebna pravna uređenja za sui generis vrste stvari. 																		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;">Predavanja</td><td style="width: 10%;">30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>270 sati</td></tr> </table>	Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																		
Grupni rad	20 sati																		
Studija slučaja	20 sati																		
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																		
Konsultacije dopunske literature	40 sati																		
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																		
Usmena prezentacija rada	2 sata																		
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																		
UKUPNO	270 sati																		
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																		
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Nikola Gavella, Tatjana Josipović, Igor Gliha, Vlado Belaj, Zlatan Stipković: „Stvarno pravo“, Informator, Zagreb, 1998. • Ilija Babić, Duško Medić, Enes Hašić, Meliha Povlakić, Larisa Velić: „Komentar Zakona o stvarnim pravima Federacije Bosne i Hercegovine“, Privredna štampa, Sarajevo, 2013. • Martin Vedriš, Petar Klarić: „Građansko pravo“, Narodne novine, Zagreb, 2008. • Izet Laličić: „Zaštita prava vlasništva i prava stvarne služnosti u bosanskohercegovačkom zakonodavstvu i praksi, Sarajevo, 2018. • Zakonski tekstovi • T. Josipović: Komentar zakona o zemljišnim knjigama, Zagreb, 1998.0. Stankovic - M. Orlić, Stvarno pravo, Beograd, 1989. 																		

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.005-D	Naziv predmeta: Instituti obligacionog prava- odabране teme		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Ciljevi predmeta su sticanje produbljenog znanja iz oblasti obligacionog prava, upoznavanje sa najznačajnijim doktrinarnim problemima iz navedene oblasti te analiza fundamentalnih teoretsko-praktičnih pitanja koja proizilaze iz obligacionih odnosa. U ovom dijelu, a imajući u vidu obim i potrebe predmeta, cilj je iz množine obligacionih odnosa izdvojiti one karakteristike koje omogućavaju njihovo grupisanje i tretiranje kao zasebnih obligacionopravnih instituta, utemeljenih na principima naučnog sistema obligacionog prava.
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da student usvoji napredna znanja obligacionog prava i savlada iznimne vještine rješavanja problema iz obligacionog prava. Studenti treba da budu u stanju da obrade sva pravna pitanja koja se postavljaju u vezi sa određenim obligacionim odnosom od njegovog zasnivanja, izvršavanja sadržaja do prestanka.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Pojam i izvori obligacionog prava, pojam i vrste obligacija i osnovna načela obligacionog prava • Predugovorna odgovornost (culpa in contrahendo) • Ugovor kao izvor obligacije i opći uslovi zaključenja obligacionih ugovora • Forma, tumačenje i vrste obligacionih ugovora • Zastupanje i posebna dejstva dvostranih ugovora, sredstva obezbjeđenja ugovora • Pobijanje dužnikovih pravnih radnji, nevažnost i raskid ugovora • Prouzrokovanje štete, razne vrste odgovornosti i naknada štete • Sticanje bez osnova (condictio sine causa) i poslovodstvo bez naloga (negotiorum gestio) • Jednostrana izjava volje, docnja (zakašnjenje) i zastarjelost potraživanja, promjena subjekata obligacije i promjena dužnika • Ustupanje ugovora, asignacija (uput) i prestanak obligacije

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja	30 sati
	Grupni rad	20 sati
	Studija slučaja	20 sati
	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati
	Konsultacije dopunske literature	40 sati
	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati
	Usmena prezentacija rada	2 sata
	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati

	UKUPNO	270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA		
	<ul style="list-style-type: none"> • Bikić A.: Obligaciono pravo – opći dio, treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2013. • Bikić, A., Naknada štete, Sarajevo, 2010. • Bikić A., Bikić E.,Šabić A.: Praktikum za obligaciono pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2011. • Loza B., Misita N.: Obligaciono pravo – opšti dio, Sarajevo, 1985. • Radišić J.: Obligaciono pravo – opšti deo, Beograd, izdanja poslije 1982. • Perović S.: Obligaciono pravo, knjiga prva, Beograd, 1980. • Mijačić M.: Obligacioni ugovori, 1988. • Vizner B.: Komentar zakona o obligacionim odnosima, Zagreb, 1978. • Trnavci G.: Obligaciono pravo – knjiga prva, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać, 2002. • Trnavci G.: Obligaciono pravo – knjiga druga, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać, 2003. • Zakon o obligacionim odnosima, Sl.list SFRJ, broj 29/78, Službene novine Federacije BiH, broj 29/03. • Perović S.: Komentar Zakona o obligacionim odnosima, Beograd, 1995. 	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.006-D	Naziv predmeta: Ugovori obligacionog prava- odabrane teme		
Nivo:III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Posebni dio obligacionog prava sadržinski je plod nastojanja da se iz množine obligacionih odnosa izdvoje one karakteristike koje omogućavaju njihovo grupisanje i tretiranje kao zasebnih obligacionopravnih instituta. Cilj je sticanje sposobnosti sintetiziranja, oblikovanja i primjenjivanja pojedinačnih ugovora obligacionog prava.
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da student usvoji napredna znanja obligacionog prava i savlada iznimne vještine rješavanja problema iz obligacionog prava. Studenti treba da budu u stanju da obrade sva pravna pitanja koja se postavljaju u vezi sa određenim obligacionim odnosom od njegovog zasnivanja, izvršavanja sadržaja do prestanka, te da prepoznaju sve implikacije koje proizilaze iz određenog ugovora obligacionog prava.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Ugovor o prodaji i ugovor o razmjeni (zamjeni) • Ugovor o poklonu • Ugovor o zakupu i ugovor o zajmu • Ugovor o posluzi • Ugovor o djelu • Ugovor o ostavi • Ugovor o doživotnom izdržavanju • Ugovor o ortakluku • Ugovor o faktoringu • Međunarodna prodaja robe

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA		

	<ul style="list-style-type: none"> • Bikić A.: Obligaciono pravo – posebni dio, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005. • Bikić, A., Naknada štete, Sarajevo, 2010. • Bikić A., Bikić E., Šabić A.: Praktikum za obligaciono pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2011. • Loza B., Misita N.: Obligaciono pravo – posebni dio, Sarajevo, 1988. • Vizner B.: Komentar zakona o obligacionim odnosima, Zagreb, 1978. • Trnavci G.: Obligaciono pravo – knjiga prva, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać, 2002. • Trnavci G.: Obligaciono pravo – knjiga druga, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać, 2003. • Zakon o obligacionim odnosima, Sl.list SFRJ, broj 29/78, Službene novine Federacije BiH, broj 29/03. • Perović S.: Komentar Zakona o obligacionim odnosima, Beograd, 1995.
--	---

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.007-D	Naziv predmeta: Međunarodno privatno pravo – odabrane teme		
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	<p>Osnovni je cilj izvođenja nastave iz ovog predmeta definitivno formirati i učvrstiti, kod studenata, svijest o koegzistenciji različitih država, njihovih pravnih poredaka i njihovih pravosudnih i administrativnih organa, te kod njih razviti refleks i potrebna znanja i vještine u postupanju sa privatnopravnim odnosima koji su internacionalno obilježeni i koji se ne mogu profesionalno uspješno rješavati bez pravila ove struke. Pošto međunarodno privatno pravo ima „širok zahvat”, jer se bavi svim vrstama privatnopravnih odnosa koji imaju međunarodna obilježja, cilj je takođe osježiti znanja studenata stečena u tzv. civilnopravnim disciplinama tokom ranijih godina studija domaćeg prava (npr. znanja stečena studiranjem građanskog, obligacionog, porodičnog i nasljednog prava).</p>		
1.2. Ishod učenja:	<p>Studenti bi nakon nakon izvedenog kursa trebali biti sposobljeni da u susretu s internacionalno obilježenim privatnopravnim situacijama pravilno kvalificiraju takve pravne situacije i činjenična stanja u njihovoј podlozi, da pravilno odaberu kolizione norme koje će ih odvesti do mjerodavnog materijalnog prava, te da, ako je mjerodavno strano pravo, utvrde sadržinu stranog prava i ispravno za protumače. Isto tako očekuje se da će sa potrebnom pažnjom umjeti da procijene postoje li razlozi zbog kojih strano pravo ne bi trebalo biti primijenjeno i to uspješno obrázložiti.</p>		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Uvod (pojmovno određenje, akademski i praktični značaj Međunarodnog privatnog prava; • Privatnopravni odnosi s elementima inostranosti i načini njihove pravne regulacije; glavni cilj Međunarodnog privatnog prava i njegov položaj u pravnom poretku, • Izvori prava sa posebnim naglaskom na unifikaciju nacionalnih zakonodavstava, izvori međunarodnog privatnog prava u EU. • Opšti dio sukoba zakona (sukob zakona na internacionalnom planu, mogućnost neutraliziranja ili relativiziranja sukoba zakona) • Rješavanje sukoba zakona, metod vezivanja, • Težišni kontakti i kolizione norme, problem kvalifikacije, • Incidentalno pitanje, • Rezerva javnog poretku, fraudulozno ponašanje stranaka, • Uzvraćanje i upućivanje dalje, norme neposredne primjene, problem složenih pravnih poredaka i unutrašnji sukob zakona, primjena stranog prava pred domaćim organima, 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Uloga reciprociteta i retorzije u privatnopravnoj sferi. • Posebni dio sukoba zakona (određivanje mjerodavnog prava u pojedinim vrstama privatnopravnih odnosa, • Statusni, porodični i naslijedni odnosi, • Stvarnopravni odnosi, • Obligacioni odnosi, • Historijski razvoj (antička prava, glosatori i postglosatori, statutne škole, razvoj u zemljama kontinentalne Evrope u XIX stoljeću, angloameričke koncepcije u XVIII i XIX stoljeću, američka „revolucija u sukobu zakona”, karakteristike savremenog Međunarodnog privatnog prava. 																		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;">Predavanja</td><td style="width: 10%;">30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>270 sati</td></tr> </table>	Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																		
Grupni rad	20 sati																		
Studija slučaja	20 sati																		
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																		
Konsultacije dopunske literature	40 sati																		
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																		
Usmena prezentacija rada	2 sata																		
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																		
UKUPNO	270 sati																		
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																		
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • E.Muminović: Međunarodno privatno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006. • Sajko-Sikirić-Bouček-Babić-Tepes: Izvori hrvatskog i europskog međunarodnog privatnog prava, Zagreb 2001.g. i E.Muminović: Međunarodno privatno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006. • B. Bordaš: Porodični odnosi u međunarodnom privatnom pravu, Novi Sad, 1996. • G. Knežević: Međunarodna trgovačka arbitraža, osnovna pitanja problemi, Beograd 1999. • Dvadeset godina Zakona o međunarodnom privatnom pravu, Zbornik radova, Niš 2004. 																		

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.008-D	Naziv predmeta: Uporedno procesno međunarodno privatno pravo		
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Studirajući ovaj predmet, studenti treba da steknu potrebna znanja i vještine koje se odnose na procesnopravnu dimenziju inostrano obilježenih privatnopravnih situacija sa naglašenom uporednopravnom dimenzijom. Naime, oni treba da se osposobe za uspješno vođenje građanskog sudskeg ili pak upravnog postupka u predmetima koji imaju internacionalna obilježja ili da u takvim postupcima s uspjehom učestvuju kao pravni zastupnici svojih klijenata, kako u našoj državi tako i u inostranstvu.
1.2. Ishod učenja:	Nakon što odslušaju nastavu i u njoj sudjeluju sa svojim diskusijama, usmenim i pismenim radovima, te nakon što polože ispit, studenti bi trebali imati znanja i vještine neophodne da profesionalno i uspješno predvide, uoče i razriješe dodatne proceduralne pravne probleme koji su posljedica prisutnosti inostranih obilježja slučaja.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Uvodna razmatranja, pojam i vidovi „sukoba jurisdikcija“, uporednopravna dimenzija; • Vođenje postupka u prisustvu elemenata inostranosti, sa posebnim naglaskom na uporednopravnu dimenziju • Izvori procesnog međunarodnog privatnog prava u uporednom pravu, unifikacija na internacionalnom planu, izvori procesnog međunarodnog privatnog prava u EU i u uporednom pravu, • Međunarodna nadležnost: pojam međunarodne nadležnosti, tipovi međunarodne nadležnosti u uporednom pravu, • Međunarodne trgovačke arbitraže i afirmacija arbitražnog sudovanja, • Dvostruka međunarodna litis pendencija, regulacija u EU i u uporednom pravu, međunarodna regulacija. • Međunarodna pravna pomoć: pojam međunarodne pravne pomoći i njena nezaobilazna uloga, principi na kojima počiva njeno davanje i traženje i uporednopravna dimenzija, • Redovan i poseban predmet međunarodne pravne pomoći, • Zamolnica i način komunikacije između sudova u različitim državama, • Priznanje i izvršenje stranih sudskeih i drugih odluka: pojam eks-teritorijalnog dejstva stranih odluka, različiti uporednopravni pristupi problemu i različiti režimi priznanja u pojedinim zemljama, • Priznanje i izvršenje stranih sudskeih odluka prema našem međunarodnom privatnom pravu, regulacija u EU, u uporednom pravu i međunarodna regulacija. • Priznanje i izvršenje stranih arbitražnih odluka: pojam strane arbitražne odluke, uporednopravna dimenzija,

	<ul style="list-style-type: none"> • Režimi priznanja i izvršenja stranih arbitražnih odluka prema našem međunarodnom privatnom pravu te uporednom međunarodnom privatnom pravu, međunarodna regulacija, • Pravni položaj stranaca: procesnopravni položaj, potreba za nekim posebnim pravilima postupka kad u njemu sudjeluju strani državljanini, • Pitanje besplatne sudske pomoći, aktorska kaucija, međunarodna regulacija, restrikcije u pogledu sticanja i uživanja pojedinih privatnih prava, kategorizacija prava po dostupnosti.
--	---

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table> <tr> <td>Predavanja</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>270 sati</td></tr> </table>	Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																		
Grupni rad	20 sati																		
Studija slučaja	20 sati																		
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																		
Konsultacije dopunske literature	40 sati																		
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																		
Usmena prezentacija rada	2 sata																		
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																		
UKUPNO	270 sati																		
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																		

3. LITERATURA

	<ul style="list-style-type: none"> • E. Muminović: Procesno međunarodno privatno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006. • M. Lasić: Arbitražno pravo, Sveučilište u Mostar, Pravni fakultet, Mostar 2013. • Varadi-Bordaš-Knežević: Međunarodno privatno pravo, Novi Sad 2003. • M. Stanivuković: Međunarodna arbitraža, JP Službeni glasnik, Beograd, 2013. • Sajko-Sikirić-Bouček-Babić-Tepeš: Izvori hrvatskog i europskog međunarodnog privatnog prava, Zagreb 2001. • Dvadeset godina Zakona o međunarodnom privatnom pravu, zbornik radova, Niš 2004. • Đ.Vuković: Međunarodno građansko procesno pravo, Banja Luka 1985. • Uredba (Regulativa) Vijeća Evrope o nadležnosti i priznanju presuda u građanskim i trgovačkim stvarima od 22.12.2000. • Uredba (Regulativa) Vijeća Evrope o nadležnosti i priznanju presuda u bračnim stvarima i stvarima roditeljske odgovornosti od 29.05.2000. • Uredba (Regulativa) Vijeća Evrope o dostavljanju sudskeh i
--	---

	<p>vansudskih akata u građanskim i trgovackim stvarima od 29.05.2000. i druge odgovorajuće uredbe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakon o rješavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja u određenim odnosima, („Službeni list SFRJ“, br. 43/82, 72/82), preuzet u pravni sistem BiH („Službeni list RBiH“ br. 2/92, 13/94);
--	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.009-D	Naziv predmeta: Konvencijsko međunarodno privatno pravo		
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Osnovni cilj ovog predmeta jeste da kandidati ostvare visok nivo znanja i vještina vezanih za identificiranje i korištenje tzv. vanjskih ili internacionalnih prvenstveno konvencijski izvora Međunarodnog privatnog prava. Produbljena znanja iz ovog segmenta Međunarodnog privatnog prava su danas nezaobilazna s obzirom na sve veći oslon na vanjske izvore ne samo u Međunarodnom privatnom, već i u drugim pravnim disciplinama, kao u Porodičnom, Nasljednom, Obligacionom pravu itd.
1.2. Ishod učenja:	Nakon savladavanja ovog kursa, studenti bi trebalo da, sjedne strane, pouzdano vladaju važećim internacionalnim izvorima (da ih znaju identificirati, utvrditi da li su na pravnoj snazi, u kakvom su hijerarhijskom odnosu međusobno a potom i prema internim izvorima), a s druge strane, da imaju predstavu o tendencijama u internacionalnom reguliraju pojedinih pravnih pitanja, što bi im omogućilo da ispravno protumače i primijene konvencijska pravila.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Uvodna razmatranja, rekapitulacija načela i temeljnih instituta međunarodnog privatnog prava, • Sukob zakona, • Istraživanje i razmatranje eksternih faktora koji su doveli do usvajanja relevantnih konvencijskih izvora Međunarodnog privatnog prava, • Razumjevanje procesa donošenja i usvajanja konvencijskih izvora Međunarodnog privatnog prava, • Metode tumačenja konvencijskih izvora Međunarodnog privatnog prava, • Unifikacija nacionalnih zakonodavstava kao metod neutraliziranja sukoba zakona u Međunarodnom privatnom pravu, • Multilateralne konvencije kao izvori i kao način unifikacije Međunarodnog privatnog prava, • Uloga međunarodnih institucija u nastanku multilateralnih konvencija, • Uloga Haške konferencije za Međunarodno privatno pravo, • Regionalne multilateralne konvencije kao način unifikacije Međunarodnog privatnog prava, • Izvori međunarodnog privatnog prava Evropske Unije • Materijalnopravne i kolizionopravne konvencije, • Konvencijski izvori Međunarodnog privatnog prava BiH • Sistematisiranje konvencijskih izvora Međunarodnog privatnog prava BiH.

	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza relevantnih konvencijskih izvora Međunarodnog privatnog prava BiH, • Studija slučaja konkretnih konvencijskih izvora u dogovoru sa studentima. 																		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;">Predavanja</td><td style="width: 10%;">30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>270 sati</td></tr> </table>	Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																		
Grupni rad	20 sati																		
Studija slučaja	20 sati																		
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																		
Konsultacije dopunske literature	40 sati																		
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																		
Usmena prezentacija rada	2 sata																		
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																		
UKUPNO	270 sati																		
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																		
3. LITERATURA																			
	<ul style="list-style-type: none"> • Matić Ž., Međunarodno privatno pravo, posebni dio, Zagreb 1982; Zbirka konvencijskih tekstova • Sajko-Sikirić-Bouček-Babić-Tepes: Izvori hrvatskog i europskog međunarodnog privatnog prava, Zagreb 2001. 																		

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.010-D	Naziv predmeta: Građansko parnično procesno pravo – odabrane teme		
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta jestе kompletirati, kuliminirati i zaokružiti poznavanje građanskog parničnog procesnog prava te parničnih procesnopravnih odnosa subjekata parničnog postupka de lege lata što potpunije i na iznimno visokom nivou te ospособiti kandidata za samostalno naučno-istraživačko djelovanje u izučavanju i obrazlaganju građanskog parničnog procesnog prava de lege lata i de lege ferenda.
1.2. Ishod učenja:	Ishod učenja treba biti kompletno poznavanje sa iznimnim nivoom razumjevanja instituta građanskog parničnog procesnog prava te razumjevanje načela, instituta, teorijskih škola i prominentnijih pravaca misli u građanskom parničnog procesnom pravu, razumjevanje ratio legis svih značajnijih tečevina i instituta građanskog procesnog (a posebno parničnog procesnog) prava a posebno savremene misli u građanskom parničnom procesnom pravu. Po uspјešnom savladavanju ovog predmeta kandidat bi trebao poznavati svaki aspekt građanskog parničnog procesnog prava a pojedine aspekte u iznimnim detaljima te bi trebao biti sposoban da efektivno argumentuje ratio legis ali i alternativne pristupe značajnijih instituta građanskog parničnog procesnog prava odnosno kandidat bi trebao da je sposoban da samostalno naučno djeluje u razvijanju vlastitih argumenata i misli u domenu građanskog parničnog procesnog prava.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Odnos građanskog materijalnog i procesnog prava, odnos građanskog parničnog sa drugim građanskim i drugim pravnim postupcima, shvatnja o pravnoj prirodi parničnog postupka, načela i principi parničnog procesnog prava; • Parnica kao odnos, kao pravni položaj i kao razvoj, subjektivno pravo na sudsku zaštitu; • Sud i sastav sudova; Struktura pravosuđa u BiH i uporednom pravu; uporednopravni parnični postupci; • Sudska funkcija i pravozaštitini zahtjev, procesne pretpostavke; • Nadležnost; • Stranke, njihovo zastupanje i treća lica; • Parnične radnje, rokovi, ročišta, restitutio in integrum; • Tužba i proces sastavljanja tužbe; • Dokazivanje; • Odbrambene radnje tuženog, dispozitivna djelovanja stranaka u prvostepenom parničnom postupku, dostavljanje, parnični troškovi; • Tok prvostepenog postupka sa posebnim naglaskom na postupak obezbjeđenja;

	<ul style="list-style-type: none"> • Okončanje prvostepenog postupka i zastoji u postupku, presuda, rješenja, pravosnažnost, res iudicata; • Redovni pravni lijekovi • Vanredni pravni lijekovi; • Posebni parnični postupci. 																		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;">Predavanja</td><td style="width: 10%;">30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>270 sati</td></tr> </table>	Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																		
Grupni rad	20 sati																		
Studija slučaja	20 sati																		
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																		
Konsultacije dopunske literature	40 sati																		
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																		
Usmena prezentacija rada	2 sata																		
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																		
UKUPNO	270 sati																		
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																		
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Borivoje Poznić, Vesna Rakić Vodinelić: „Građansko procesno pravo“, Savremena administracija, Beograd, XVI izdanje. • Zakon o parničnom postupku FBiH, RS i Brčko Distrikta (sa relevantnim izmjenama i dopunama) • Jozo Čizmić: „Komentar zakona o parničnom postupku, drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje“, Privredna štampa, Sarajevo. • Senad Mulabdić: „Građansko procesno pravo (drugo izdanje)“ Grin, Tuzla, 2010. • Branko Čalija- Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Univerzitet u Sarajevu, Pravni fakultet, 2000. • Triva Dika, Građansko parnično procesno, Zagreb, 2004. • Rajović-Živanović-Momčilović, Građansko procesno pravo, Banja Luka, 2001. • Omanović: Draft novog Zakona o parničnom postupku FBiH s komentarom, Sarajevo, 2003. 																		

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.011-D	Naziv predmeta: Građansko procesno pravo Evropske unije – odabранe teme		
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Obrazovno - nastavni aspekti: elaboriranje studentima materije Građanskog procesnog prava Evropske unije. Sukladno metodi funkcioniranja pravnog poretku EU, težište je na praksi institucija EU, a naročito Evropskog suda i Evropske komisije. Cilj je apsolviranje predmetne materije od strane studenata, koji će biti u mogućnosti analitički joj pristupiti, sagledavajući je iz ugla nužnosti usklađivanja propisa na evropskom planu.		
1.2. Ishod učenja:	Očekivani rezultati: da studenti ovladaju materijom organizaciono-pravnog i procesno-pravnog Građanskog procesnog prava Evropske unije u svjetlu njene sve naglašenije «evropeizacije» i da pokušaju pozicionirati naše nacionalno pravo u tom globalnom procesu. Dodatni ishod treba biti kandidat koji je sposoban da identificuje partikularitete individualnih komunitarnih pristupa građanskom procesnom pravu te da prilagodi vlastito djelovanje tim partikularitetima ukoliko se za to pokaže potreba, kao i da može u vlastitom istraživačko-naučnom radu da koristi saznanja i solucije iz individualnih komunitarnih procesnih sistema.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Karakteristike evropskog građanskog procesnog prava, odnos nacionalnog građanskog procesnog prava i evropskog građanskog procesnog prava; • Izvori građanskog procesnog prava EU sa posebnim naglaskom na Lugansku konvenciju o sudskoj nadležnosti, priznanju i izvršenju odluka u građanskom i trgovackim predmetima, Briselsku konvenciju iz 1968. God, Uredbu Evropskog parlamenta i Vijeća br. 1215/2012 o sudskoj nadležnosti, priznanju i izvršenju sudskih odluka, odnos nacionalnih i komunitarnih izvora građanskog procesnog prava; • Principi i načela građanskog procesnog prava EU, garancije prava na sudsku zaštitu, minimalni standardi građanskopravne zaštite u EU; • Organizacijsko procesno pravo: sudovi, pravosudni organi i općenito provođenje građanskopravne zaštite u EU; • Evropski sud pravde; • Postupak i odluke Evropskog suda pravde; • Nadležnost sa posebnim naglaskom na sukob nadležnosti nacionalnih i komunitarnih sudova; • Stranačka, parnična, postulaciona sposobnost subjekata građanskog procesnog prava EU; • Funkcionalno procesno pravo, Karakteristike pristupa toku 		

	<p>prvostepenog postupka u procesnim pravima država članica EU;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sudske odluke i izvršenje sudskeih odluka u građanskom procesnom pravu EU; • Dostavljanje u građanskom procesnom pravu EU; • Redovni i vanredni pravni lijekovi u građanskom procesnom pravu EU; • Posebni parnični postupci u građanskom procesnom pravu EU; • Karakteristike građanskog vanparničnog procesnog prava u EU; • Karakteristike građanskog izvršnog procesnog prava u EU. 																		
2. NACIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table> <tbody> <tr> <td>Predavanja</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>270 sati</td></tr> </tbody> </table>	Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																		
Grupni rad	20 sati																		
Studija slučaja	20 sati																		
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																		
Konsultacije dopunske literature	40 sati																		
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																		
Usmena prezentacija rada	2 sata																		
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																		
UKUPNO	270 sati																		
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																		
3. LITERATURA																			
	<ul style="list-style-type: none"> • Vesna Vodinelić Rakić, Gašo Knežević: „Građansko procesno pravo Evropske unije“, Beograd, 1998. • Normativni navedeni i izvori naznačeni od strane profesora; • Nevenko Misita: „Osnovi prava Evropske unije“ Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007. • Duro Vuković, Eduard Kunštek: „Međunarodno građansko postupovno pravo“ Zgombić i Partneri, Zagreb, 2005. • Misita, Osnove prava zaštite potrošača Evropske zajednice, Sarajevo, 1997. 																		

Fakultet:	Pravni fakultet				
Šifra predmeta: 01.012-D	Naziv predmeta: Građansko vanparnično i izvršno procesno pravo – odabrane teme				
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30			
1. STRUKTURA PREDMETA					
1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta jeste kompletirati, kuliminirati i zaokružiti poznavanje građanskog vanparničnog procesnog prava i građanskog izvršnog procesnog prava te vanparničnih i izvršnih procesnopravnih odnosa subjekata vanparničnog i/ili izvršnog postupka de lege lata što potpunije i na iznimno visokom nivou te osposobiti kandidata za samostalno naučno-istraživačko djelovanje u izučavanju i obrazlaganju građanskog vanparničnog procesnog prava i izvršnog procesnog prava de lege lata i de lege ferenda.				
1.2. Ishod učenja:	Ishod učenja treba biti kompletno poznavanje sa iznimnim nivoom razumjevanja instituta građanskog vanparničnog procesnog prava i građanskog izvršnog procesnog prava te razumjevanje načela, instituta, teorijskih škola i prominentnijih pravaca misli u građanskom vanparničnom procesnom pravu i građanskom izvršnom procesnom pravu, razumjevanje ratio legis svih značajnijih tečevina i instituta građanskog procesnog a posebno vanparničnog i izvršnog procesnog prava te posebno savremene misli u građanskom vanparničnog procesnom pravu i građanskom izvršnom procesnom pravu. Po uspješnom savladavanju ovog predmeta kandidat bi trebao poznavati svaki aspekt građanskog vanparničnog procesnog prava i građanskog izvršnog procesnog prava a pojedine aspekte u iznimnim detaljima te bi trebao biti sposoban da efektivno argumentuje ratio legis ali i alternativne pristupe značajnijih instituta građanskog vanparničnog procesnog prava i građanskog izvršnog procesnog prava odnosno kandidat bi trebao da je sposoban da samostalno naučno djeluje u razvijanju vlastitih argumenata i misli u domenu građanskog vanparničnog procesnog prava i građanskog izvršnog procesnog prava.				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Odnos građanskog materijalnog i vanparničnog procesnog prava, odnos građanskog vanparničnog sa drugim građanskim i drugim pravnim postupcima, shvatanja o pravnoj prirodi vanparničnog postupka, načela i principi vanparničnog procesnog prava, subjekti vanparničnog postupka, vanparnični sud; • Vanparnične radnje; • Postupci za uređenje ličnih stanja, sa posebnim naglaskom na uporednopravnu dimenziju; • Postupci za uređenje porodičnih odnosa, sa posebnim naglaskom na uporednopravnu dimenziju; • Registarski postupci, sa posebnim naglaskom na uporednopravnu dimenziju; • Postupak za raspravljanje zaostavštine, sa posebnim naglaskom na 				

	<p>notarijalne postupke i notarski vanparnični postupak i sa naglaskom na uporednopravnu dimenziju;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drugi postupci za uređivanje imovinskih odnosa i sudski vanparnični postupci povodom isprava; • Odnos građanskog materijalnog i izvršnog procesnog prava, odnos građanskog izvršnog postupka sa drugim građanskim i drugim pravnim postupcima, shvatanja o pravnoj prirodi izvršnog postupka, načela i principi izvršnog procesnog prava; • Stranke u izvršnom postupku, predmeti izvršenja, osnov izvršenja i pretpostavke za izvršenje; • Predlaganje i određenje izvršenja, prigovor, prigovor treće osobe i protuizvršenje; • Provodenje izvršenja, odlaganje, obustava i oončanje izvršenja; • Izvršenje novčanih potraživanja na nekretnini i na pokretnim stvarima; • Izvršenje novčanih potraživanja na novčanom potraživanju izvršenika i druga sredstava izvršenja novčanog potraživanja; • Izvršenje radi ostvarivanja nenovčanih potraživanja; • Mjere osiguranja izvršenja.
--	--

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table> <tbody> <tr> <td>Predavanja</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>270 sati</td></tr> </tbody> </table>	Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																		
Grupni rad	20 sati																		
Studija slučaja	20 sati																		
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																		
Konsultacije dopunske literature	40 sati																		
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																		
Usmena prezentacija rada	2 sata																		
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																		
UKUPNO	270 sati																		

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
---	---

3. LITERATURA

	<ul style="list-style-type: none"> • Borivoje Poznić, Vesna Rakić Vodineljić: „Građansko procesno pravo“, Savremena administracija, Beograd. • Ranka Račić: „Vanparnično procesno pravo“, Pravni fakultet Istočno Sarajevo i Pravni fakultet Banja Luka, Istočno Sarajevo, 2013. • Enver Zečević: „Novi sudski izvršni postupak“, Logos, Sarajevo, 2003. • Senad Mulabdić: „Građansko procesno pravo, Drugo izdanje“, Grin, Gračanica, 2012.
--	--

	• Branko Čalija, Sanjin Omanović: „Građansko procesno pravo“, Univerzitet u Sarajevu, Pravni fakultet, 2000. • Rajović, Živanović, Momčilović: „Građansko procesno pravo“, Banja Luka, 2001. • Omanović, Glossarium uz novi Zakon o izvršnom postupku FBiH, Sarajevo, 2005.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.013-D	Naziv predmeta: Notarsko pravo		
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta je nadograditi postojeće poznavanje pitanja notarskog prava i notarske službe na iznimno visokom nivou od kandidata. Akcenat je na razumjevanju kako materijalnopravnih tako i procesnopravnih aspekata notarskog djelovanja de lege lata i de lege ferenda. Cilj je ospособити kandidata da razumije sve aspekte notarskog djeovanja i uloge notara u pozitivnom pravu ali i ospособити kandidata da samostalno istražuje i naučno djeluje po pitanjima vezanim za notarijat i notarsko pravo.
1.2. Ishod učenja:	Očekivani ishod učenja je da kandidat poznaje ciljeve i ulogu notarskog djelovanja kao faktora pravne sigurnosti u pravnom prometu nekretnina i kod osiguranja povjerilaca. Kandidati treba da savladaju postupak notarske obrade isprava odnosno da razviju sposobnost sačinjavanja pravnih poslova iz oblasti prometa nekretnina, porodičnog i nasljednog prava, da steknu sposobnost da pri oblikovanju navedenih odnosa podjednako zaštite obje strane, prepozna rizike pojedinih operacija i da znaju dati prijedloge za njihovo rješavanje. Kandidati trebaju da poznaju sve značajnije institute notarskog prava de lege lata kao i da razumiju i efektivno argumentuju moguće solucije u notarskom pravu de lege ferenda.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Uporednopravni pojam notara; • Uloga notara u pravnom poretku, kratak prikaz historijskog razvika ustanove notarijata i notarskog prava sa posebnim naglaskom na notarsko pravu u BiH; • Izvori notarskog prava, odnos notarskog prava sa drugim materijalnim i procesnim granama prava; • Služba notara kao samostalne profesije sa javnim ovlaštenjima, kancelarijsko poslovanje notara; • Prepostavke za obavljanje funkcije i postupak izbora i razrješenja notara; • Nadležnosti notara sa posebnim naglaskom na relevantne sudske odluke po ovom pitanju; • Odgovornost notara; • Notarska ovjera; • Notarska potvrda; • Postupak sastavljanja notarske isprave; • Notarska isprava kao izvršni naslov; • Notarski obrađene isprave o pravnim poslovima koje imaju za predmet nekretnine; • Notarski obrađene isprave o pravnim poslovima nasljednog i

	<p>porod. prava;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uloga notara u postupku raspravljanja zaostavštine. 																			
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																				
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table> <tr> <td>Predavanja</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>270 sati</td></tr> </table>	Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati	
Predavanja	30 sati																			
Grupni rad	20 sati																			
Studija slučaja	20 sati																			
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																			
Konsultacije dopunske literature	40 sati																			
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																			
Usmena prezentacija rada	2 sata																			
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																			
UKUPNO	270 sati																			
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																			
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																			
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o notarima Federacije BiH, Službene novine Federacije BiH, broj 45/02 sa eventualnim izmjenama i dopunama. • Meliha Povlakić-Larisa Tajić, Komentar zakona o notarima-Privredna štampa Sarajevo, 2008. • Meliha Povlakić, Institut javnog bilježništva i efikasno ostvarivanje prava povjerilaca u pravu Federacije BiH, I dio, Pravni savjetnik, 4/2002. • Meliha Povlakić, Institut javnog bilježništva i efikasno ostvarivanje prava povjerilaca u pravu Federacije BiH, II dio, Pravni savjetnik, 7/2002. 																			

Fakultet:	Pravni fakultet				
Šifra predmeta: 01.014-D	Naziv predmeta: Institutacija braka i bračni odnosi				
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30			
1. STRUKTURA PREDMETA					
1.1. Cilj predmeta	Usvajanje i razumijevanje osnovih znanja o institutima bračnog prava, instituta vanbračne zajednice te nasilja u braku i vanbračnoj zajednici.				
1.2. Ishod učenja:	Studenti će kroz prikaz ovog instituta u našem porodičnom zakonodavstvu te analizu uporedno pravnih rješenja i međunarodnih dokumenta iz ove oblasti, biti podstaknuti na razvijanje kritičkog mišljenja kad je u pitanju brak i bračni odnosi.				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Pojam braka • Pravna priroda braka • Teorijske definicije braka • Zakonska definicija braka • Sklapanje braka • Uvjeti za postojanje braka • Nepostojeći brak • Uvjeti za punovažnost braka ili bračne smetnje • Postupak sklapanja braka • Lična prava i dužnosti bračnih partnera • Pojam i podjela ličnih prava i dužnosti bračnih partnera • Lična prava i dužnosti o kojima se bračni partneri mogu sporazumjeti • Lična prava i dužnosti o kojima se bračni partneri ne mogu sporazumjeti • Imovinski odnosi bračnih i vanbračnih partnera • Zakonski imovinski režim • Ugovorni imovinski režim • Ugovor o poklonu između bračnih partnera • Odgovornost bračnih partnera za obaveze prema trećim osobama • Prestanak braka • Oblici prestanka braka • Razvod braka • Pojam i sistemi razvoda u savremenom zakonodavstvu • Klasifikacija brakorazvodnih uzroka • Evolucija brakorazvodnih sistema u našem pravu • Razvod braka prema PZ FBiH • Izdržavanje bračnih partnera • O obavezi izdržavanja uopće • Izdržavanje u toku braka i nakon razvoda braka • Uvjeti za ostvarivanje prava na izdržavanje • Mogućnost dopuštanja izdržavanja na određeno vrijeme • Mogućnost odbijanja zahtjeva za izdržavanje 				

	<ul style="list-style-type: none"> • Određivanje izdržavanja • Prestanak izdržavanja • Vanbračna zajednica 	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • M. Alinčić, A. Bakarić - Mihanovic, D. Hrabar, D. Jakovac -Lozić,A. Korać, Obiteljsko pravo, treće dopunjeno i izmjenjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2007. • Nerimana Traljić, Suzana Bubić, Bračno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007. • Marija Draškić, Porodično pravo, Colpi, Beograd, 2005. • Olga Cvejić Jančić, Roditeljsko i starateljsko pravo, Univerzitet u Novom Sadu, Pravni fakultet, Novi Sad, 2004. • Draškić Merija, Zbirka propisa za oblast porodičnog prava i prava djeteta, Beograd, 2010. • Slobodan Panov, Porodično pravo, Beograd, 2010. • Gordana Kovaček-Stanić, Porodično pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Novi Sad, 2010. • Porodični zakon Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH br. 35/05, 41/05). • Porodični zakon Republike Srpske (Službeni glasnik RS br. 54/02). • Konvencija o pravima djeteta, 1989. 	

Fakultet:	Pravni fakultet				
Šifra predmeta: 01.015-D	Naziv predmeta: Odnosi roditelja i djece- odabrane teme				
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30			
1. STRUKTURA PREDMETA					
1.1. Cilj predmeta	Usvajanje i razumijevanje osnovih znanja o institutima roditeljskog prava, instituta usvojenja te starateljskog prava.				
1.2. Ishod učenja:	Studenti će kroz prikaz ovog instituta u našem porodičnom zakonodavstvu te analizu uporedno pravnih rješenja i međunarodnih dokumenta iz ove oblasti, biti podstaknuti na razvijanje kritičkog mišljenja kad su u pitanju odnosi roditelja i djece, usvojenika i usvojioца te odnosi starateljstva.				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Roditeljsko i starateljsko pravo • Pojam i predmet roditeljskog prava • Izvori roditeljskog prava • Načela roditeljskog prava • Odnosi roditelja i djece • Porodični status djeteta • Bračni status djeteta • Vanbračni status djeteta • Vansudsko utvrđivanje porijekla djeteta • Priznanje vanbračnog očinstva • Priznanje vanbračnog materinstva • Sudsko utvrđivanje porijekla djeteta • Utvrđivanje vanbračnog očinstva sudskim putem • Utvrđivanje vanbračnog materinstva sudskim putem • Osporavanje očinstva i materinstva • Utvrđivanje porijekla djeteta začetog medicinski pomognutom oplodnjom • Postupak radi utvrđivanja ili osporavanja materinstva ili očinstva • Usvojenje • Pojam i razvoj instituta usvojenja • Usvojenje po PZ FBiH • Zasnivanje usvojenja • Tajnost usvojenja • Pravne posljedice raskida usvojenja • Prava i dužnosti roditelja i djece • Roditeljsko staranje • Pojam i sadržaj roditeljskog staranja • Odgovornost dužnosti i prava roditelja prema ličnosti djeteta • Dužnosti i prava roditelja prema imovini djeteta • Ostvarivanje roditeljskog staranja • Zajedničko, sporazumno i ravnopravno staranje 				

	<ul style="list-style-type: none"> • Staranje jednog roditelja o djetetu • Ostvarenje roditeljskog staranja u slučaju odvojenog života roditelja i djece • Održavanje ličnih odnosa i neposrednih kontakata • Smještaj djeteta i povjeravanje njegovog čuvanja i odgoja drugoj osobi ili ustanovi • Zaštita roditeljskog staranja prema trećim osobama • Izvršenje radi predaje djeteta roditelju s kojim će živjeti i radi održavanja ličnih odnosa inepostednih kontakata djeteta sa roditeljem • Mjere radi zaštite prava i interesa djeteta • Mjere radi zaštite ličnih prava i interesa djeteta • Mjere radi zaštite imovinskih prava i interesa djeteta • Prestanak roditeljskog staranja • Punoljetstvom • Emancipacijom • Ostvarivanje roditeljskog staranja nakon punoljetstva djeteta • Razlozi za ostvarenje roditeljskog staranja nakon punoljetstva • Nadležnost i postupak • Dejstvo odluke o ostvarenju roditeljskog staranja nakon punoljetstva • Prestanak roditeljskog staranja nakon punoljetstva • Starateljsko pravo • Pojam i predmet • Izvori • Načela • Pojam i svrha starateljstva • Organi starateljstva • Stvarna i mjesna nadležnost • Saradnici organa starateljstva • Način vršenja starateljstva • Stavljanje pod starateljstvo i imenovanje staraoca • Dužnosti staraoca • Prava staraoca • Prigovor na rad staraoca • Odgovornost staraoca • Prestanak dužnosti staraoca • Starateljstvo nad maloljetnim osobama • Razlozi za stavljanje pod starateljstvo • Dužnosti staraoca maloljetnog štićenika • Prestanak starateljstva nad maloljetnicima • Starateljstvo nad osobama nad kojima je ograničena ili oduzeta poslovna sposobnost
--	--

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA		<ul style="list-style-type: none"> • M. Alinčić, A. Bakarić - Mihanovic, D. Hrabar, D. Jakovac - Lozić, A. Korać, Obiteljsko pravo, treće dopunjeno i izmjenjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2007. • Nerimana Traljić, Suzana Bubić, Roditeljsko i starateljsko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007. • Marija Draškić, Porodično pravo, Colpi, Beograd, 2005. • Olga Cvejić Jančić, Roditeljsko i starateljsko pravo, Univerzitet u Novom Sadu, Pravni fakultet, Novi Sad, 2004. • Draškić Merija, Zbirka propisa za oblast porodičnog prava i prava djeteta, Beograd, 2010. • Slobodan Panov, Porodično pravo, Beograd, 2010. • Gordana Kovaček-Stanić, Porodično pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Novi Sad, 2010. • Porodični zakon Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine FBB br. 35/05, 41/05). • Porodični zakon Republike Srpske (Službeni glasnik RS br. 54/02).

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.016-D	Naziv predmeta: Nasljednopravni ugovori		
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Student se upoznaje sa osnovama materijalnopravnog nasljednog uređenja kao i sa ostavinskim postupkom. Očekuje se da student usvoji temeljna znanja i temeljne institute nasljednog prava i savlada osnovne vještine rješavanja problema iz nasljednog prava.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče kompetencije da obradi sva pravna pitanja koja se postavljaju u vezi sa otvaranjem nasljeđa jednog lica te da budu u stanju da u stvarnom ili hipotetičkom slučaju može odrediti nasljednike, veličinu njihovih nasljednih dijelova i sastav zaostavštine, kao i riješiti eventualna procesna pitanja koje se s tim u vezi postavljaju.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Ugovorno nasljeđivanje • Ugovor o odricanju od naslijeda koje nije otvoreno • Ugovor o ustupanju i raspodjeli imovine za života • Ugovor o doživotnom izdržavanju 		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA			
	<ul style="list-style-type: none"> • Bikić E., Suljević S.: Nasljedno pravo, Planjax Komerc, Tešanj, 2014. • Bago D., Tralić N., Povlakić M., Petrović Z.: Nasljedno pravo, Sarajevo, 1991. • Blagojević B.: Nasljedno pravo u Jugoslaviji, Beograd, 1979. i sva kasnija izdanja • Gavella N.: Nasljedno pravo, Zagreb, 1990. i sva kasnija izdanja • Zakon o nasljeđivanju FBiH (Sl.novine FBiH br. 80/14) 		

	• Zakon o vanparničnom postupku (Sl.novine FBiH br.2/98, 39/04, 73/05)

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.017-D	Naziv predmeta: Pravo intelektualnog vlasništva – odabrane teme		
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta jestе kompletirati, kuliminirati i zaokružiti poznavanje prava intelektualnog vlasništva i to autorskog i srodnih prava i prava industrijskog vlasništva te sui generis grana prava intelektualnog vlasništva i intelektualopravnih odnosa de lege lata što potpunije i na iznimno visokom nivou te ospozobiti kandidata za samostalno naučno-istraživačko djelovanje u izučavanju i obrazlaganju prava intelektualnog vlasništva de lege lata i de lege ferenda.
1.2. Ishod učenja:	Ishod učenja treba biti kompletno poznavanje sa iznimnim nivoom razumjevanja instituta kako prava intelektualnog vlasništva kao cjeline tako i individualnih grana prava intelektualnog vlasništva te razumjevanje načela, instituta, teorijskih škola i prominentnijih pravaca misli u pravu intelektualnog vlasništva i individualnim granama prava intelektualnog vlasništva, razumjevanje ratio legis svih značajnijih tečevina i instituta prava intelektualnog vlasništva kao cjeline i individualnih grana prava intelektualnog vlasništva a posebno savremene misli u pravu intelektualnog vlasništva i konstitutivnim individualnim granama prava intelektualnog vlasništva. Po uspješnom savladavanju ovog predmeta kandidat bi trebao poznavati svaki aspekt prava intelektualnog vlasništva kao cjeline i grana prava intelektualnog vlasništva a pojedine aspekte u iznimnim detaljima te bi trebao biti sposoban da efektivno argumentuje ratio legis ali i alternativne pristupe značajnijih instituta prava intelektualnog vlasništva kao cjeline i konstitutivnih grana prava intelektualnog vlasništva odnosno kandidat bi trebao da je sposoban da samostalno naučno djeluje u razvijanju vlastitih argumenata i misli u domenu prava intelektualnog vlasništva.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Pravo intelektualnog vlasništva kao grana građanskog prava, mjesto u sistemu prava i odnos sa drugim granama prava, odnos individualnih grana prava sa pravom intelektualnog vlasništva kao cjelini; načela prava intelektualnog vlasništva, objekti i subjekti prava intelektualnog vlasništva, izvori prava intelektualnog vlasništva; • Autorsko i srodnna prava: načela i karakteristike objektivnog i subjektivnog autorskog i srodnih prava, savremeno shvatanje pojma autorskog djela sa posebnim naglaskom na uporednopravno shvatanje originalnosti te individualnosti autorskog djela kao predmeta autorskopravne zaštite; • Autorsko i srodnna prava: Autor i autorstvo, Subjektivno pravo autora sa posebnim naglaskom na implikacije apstraktog

	<p>definisanja sadržaja subjektivnog prava autora;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Autorsko i srodnna prava: Granice prava autora, sa posebnim naglaskom na javni domen i na test u tri koraka u domaćem i uporednom te međunarodnom autorskom i srodnim pravima; • Autorsko i srodnna prava: Individualno i kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava; • Autorsko i srodnna prava: Karakteristike povrede subjektivnog autorskog i srodnih prava, Zaštita autorskog prava sa posebnim naglaskom na građanskopravnu zaštitu uslijed povrede subjektivnog prava autora; • Autorsko i srodnna prava: Srodnna prava, Nascentne grane autorskog i srodnih prava sa posebnim naglaskom na zaštitu tradicionalnog kulturološkog izražaja i zaštitu personalnosti; • Pravo industrijskog vlasništva: karakteristike i načela prava industrijskog vlasništva i individualnih grana koje čine pravo industrijskog vlasništva, Žigovno pravo sa posebnim naglaskom na evoluciju distingтивnosti oznake kao osnovne karakteristike koja čini oznaku podobnom za žigovnu zaštitu; • Pravo industrijskog vlasništva: Domaći i međunarodni postupak zaštite oznake žigom sa posebnim naglaskom na provjeru apsolutnih razloga za odbijanje prijave žiga i opozicionu proceduru, Ostvarivanje i zaštita žigovnog prava ; • Pravo industrijskog vlasništva: Patentno pravo sa posebnim naglaskom na sui generis institut konsenzualnog patent-a; • Pravo industrijskog vlasništva: Domaći i međunarodni postupak zaštite patenta sa posebnim naglaskom na sastavljanje patentnog zahtjeva i patentne prijave i na vršenje reserša, Ostvarivanje i zaštita patentnog prava; • Pravo industrijskog vlasništva: Zaštita geografskih oznaka porijekla, sa posebnim naglaskom na uporednopravnu zaštitu geografskih oznaka porijekla i domaćim i međunarodnim postupkom zaštite geografske oznake i imena porijekla, ostvarivanej i zaštita subjektivnih prava sa posebnim naglaskom na karakteristiku zaštite prava povodom geografskih oznaka porijekla; • Pravo industrijskog vlasništva: Zaštita industrijskog dizajna, topografije integrisanog kola i novih sorti bilja, Ostvarivanje i zaštita subjektivnih prava; • Pravo industrijskog vlasništva: Intelektualopravni aspekti zaštite od nelojalne konkurenčije, zaštita poslovne tajne, zaštita tradicionalnog znanja, zaštita internet domena, zaštita testnih podataka i druge nascentne grane prava intelektualnog vlasništva, Ostvarivanje i pravna zaštita; • Međunarodno pravo intelektualnog vlasništva;
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA	

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA		<ul style="list-style-type: none"> • Ismet Alija: "Pravo intelektualnog vlasništva u Bosni i Hercegovini, Zakoni iz oblasti industrijskog vlasništva Bosne i Hercegovine sa objašnjenjima i registrom pojmove", Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. • Ismet Alija: "Pravo intelektualnog vlasništva u Bosni i Hercegovini, Zakoni iz oblasti autorskog i srodnih prava i kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava Bosne i Hercegovine sa objašnjenjima i registrom pojmove" Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. • Alija, I. Hasić, H. Kliko Zec, Dž.: „Pojmovnik prava intelektualnog vlasništva“, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2014. • Alija, I. Hasić, H.: „Pozitivnopravna zaštita autorskog i srodnih prava u Bosni i Hercegovini“, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2014. • Slobodan M. Marković: „Pravo intelektualne svojine“, Magistrat, Sarajevo, 2007. • Besarović, Vesna: „Intelektualna svojina, Industrijska svojina i autorsko pravo, četvrto, dopunjeno i izmenjeno izdanje“, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, 2005. • Damjanović, K. Marić, V.: „Intelektualna svojina, Četvrto izmenjeno i dopujeno izdanje“, Pravni fakultet Univerziteta Union, Beograd, 2012. • Ivan Henneberg: „Autorsko pravo“, Informator, Zagreb, 2001. • Slobodan M. Marković: „Patentno pravo“, Nomos, Beograd, 1997. • Dragan Zlatović: „Žigovno pravo“, Vizura, Zagreb, 2008.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.018-D	Naziv predmeta: Uporedno pravo intelektualnog vlasništva		
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta jestе sticanje znanja za kandidate iz šireg konteksta prava intelektualnog vlasništva u uporednopravnoj perspektivi. Kako predmeti intelektualopravne zaštite, po svojoj prirodi nematerijalna dobra, su posebno podobna za prekogranično korištenje, te kako se radi o privatnim teritorijalnim subjektivnim pravima, to poznavanje uporednopravnih instituta je neophodno za potpuno razumjevanje i efektivno djelovanje u domenu intelektualnog vlasništva. Cilj, shodno, ovog predmeta jestе osposobiti kandidate da efektivno djeluju i u uporednopravnim sistemima povodom ostvarivanja i zaštite prava intelektualnog vlasništva. Analizirajući uporednopravne institute prava intelektualnog vlasništva kandidati bi mogli uvidjeti potencijalne solucije i za probleme sa kojim se susreće teorija ili praksa domaćeg prava intelektualnog vlasništva. Sveukupno, cilj predmeta stoga jestе davanje znanja iz pozitivnog uporednog prava intelektualnog vlasništva na visokom nivou te osposobljavanje kandidata da samostalno naučno-istraživački djeluju koristeći institute uporednog prava intelektualnog vlasništva.
1.2. Ishod učenja:	Po uspјešnom savladavanju gradiva koje predstavlja ovaj predmet kandidat bi trebao da bude upoznat sa značajnjim sličnostima i razlikama u uporednom pravu intelektualnog vlasništva, a posebno kako domaće pravo intelektualnog vlasitva je slično a kako različito od komunitarnog i prava intelektualnog vlasništva u SAD-u, Japanu, Kini, o međunarodnom pravu intelektualnog vlasništva te o ratio legis za divergencije u individualnim uporednopravnim intelektualopravnim institutima.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Teritorijalna prava intelektualnog vlasništva i međunarodni mehanizmi harmoniziranja prava intelektualnog vlasništva, uticaj međunarodnih konvencija iz domena prava intelektualnog vlasništva na domaće pravo intelektualnog vlasništva i značaj djelovanja međunarodnih organizacija za zaštitu intelektualnog vlasništva, sličnosti i razlike u pravnoj filozofiji prava intelektualnog vlasništva; • Historijski pregled razvoja prava intelektualnog vlasništva u svijetu; • Bernska konvencija o zaštiti književnih i umjetničkih djela i drugi međunarodni izvori autorskog i srodnih prava i njihov harmonizirajući uticaj na uporedno autorsko i srodnna prava; • Pariška konvencija o zaštiti industrijskog vlasništva i drugi međunarodni izvori prava industrijskog vlasništva i njihov harmonizirajući uticaj na uporedno pravo intelektualnog vlasništva; • TRIPS Sporazum Svjetske trgovinske organizacije, TRIPS+

	<p>sporazumi i harmonizacija uporednog prava intelektualnog vlasništva;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Načelo teritorijalnosti i zaštita subjektivnog prava intelektualnog vlasništva u uporednom pravu; • Komunitarno autorsko i srodnna prava; • Copyright vs. Droit d'auteur; • Fiksacije i formalnosti kao uslovi za sticanje autorskog i srodnih prava, Trajanje autorskog i srodnih prava; • Žigovno uporedno pravo sa posebnim naglaskom na sticanje žiga korištenjem te na zaštitu općepoznatog znaka i čuvenog žiga; • Patentno uporedno pravo sa posebnim naglaskom na patentabilnost a posebno patentabilnost računarskih programa; • Uporednopravna zaštita geografskih oznaka porijekla; • Komunitarno pravo intelektualnog vlasništva; • Pravo intelektualnog vlasništva u Sjedinjenim Američkim Državama; • Pravo intelektualnog vlasništva u Kini i Japanu; 																		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table> <tbody> <tr> <td>Predavanja</td> <td>30 sati</td> </tr> <tr> <td>Grupni rad</td> <td>20 sati</td> </tr> <tr> <td>Studija slučaja</td> <td>20 sati</td> </tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td> <td>100 sati</td> </tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td> <td>40 sati</td> </tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td> <td>38 sati</td> </tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td> <td>2 sata</td> </tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td> <td>20 sati</td> </tr> <tr> <td>UKUPNO</td> <td>270 sati</td> </tr> </tbody> </table>	Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																		
Grupni rad	20 sati																		
Studija slučaja	20 sati																		
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																		
Konsultacije dopunske literature	40 sati																		
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																		
Usmena prezentacija rada	2 sata																		
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																		
UKUPNO	270 sati																		
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																		
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Svjetska organizacija za intelektualno vlasništvo: „WIPO Intellectual Property Handbook“ WIPO, Ženeva, 2004, dostupno na: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_489.pdf • Relevantne međunarodne konvencije • Slavica Krneta: „Evropsko pravo intelektualnog vlasništva“, Zagreb, 1996. • Alija, I. Hasić, H. Kliko Zec, Dž.: „Pojmovnik prava intelektualnog vlasništva“, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2014. • Slobodan M. Marković: „Pravo intelektualne svojine“, Magistrat, Sarajevo, 2007. • Vesna Besarović: „Vesna, Intelektualna svojina, Industrijska 																		

	<p>svojina i autorsko pravo, četvrto, dopunjeno i izmenjeno izdanje“, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, 2005.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ivan Henneberg: „Autorsko pravo“, Informator, Zagreb, 2001. • Slobodan M. Marković: „Patentno pravo“, Nomos, Beograd, 1997. • Dragan Zlatović: „Žigovno pravo“, Vizura, Zagreb, 2008.
--	---

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.069-D	Naziv predmeta: Privredna društva i pravo- odabrane teme		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Studenti se upoznaju sa osnovama prava privrednih društava kao i svih drugih poslovnih subjekata (banke, osiguravajuća društva, komore itd.).		
1.2. Ishod učenja:	Studenti upoznaju sa osnovnim problemima prava privrednih društava i drugih subjekata poslovnog udruživanja. Treba da savladaju razlikovanje između potrošača i preduzeća, između društva lica i kapitala, osnovna statusna obilježja pojedinih tipova poslovnog udruživanja (nastanak, zastupanje, prestanak), ali da steknu i određena multidisciplinarna saznanja kao što su ekonomski osnove privrednog udruživanja i osnove teorije korporativnog upravljanja.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Pojam, predmet i izvori poslovnog prava i njihova hijerarhija • Određivanje subjekata poslovnog prava i njihova sistematizacija, registracija i individualizacija poslovnih subjekata • Imovina i zastupanje poslovnih subjekata i odgovornost za obaveze • Individualni trgovac • Društva lica i društva kapitala • Bank, berze i osiguravajuća i reosiguravajuća društava • Društvo za uzajamno osiguranje i društva za upravljanje fondovima • Investicioni fondovi i ostali poslovni subjekti • Povezana društva i pravo konkurenkcije, državni intervencionizam i statusne promjene • Prestanak poslovnih subjekata (stečaj i likvidacija) 		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična	Tabla, whiteboard, projektor,		

oprema za izvođenje nastave:	laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	
	<ul style="list-style-type: none"> • Rizvanović E., Nanić A.: Poslovno statusno pravo, JP NIO Službeni list BiH, Sarajevo, 2018. • Rizvanović E. : Poslovno pravo – natjecanje, osnivanje, prestanak poslovnih subjekata, Privredna štampa d.o.o., Sarajevo, 2013. • Dizdarević S.: Poslovno pravo, Sarajevo, 2016. • Dizdarević S.: Tipovi dioničkih društava i Zakon o privrednim društvima, Sl.list BiH, Sarajevo, 2009. • Dizdarević S.: Organizacija privrednih društava, Fakultet za javnu upravu Sarajevo, Sarajevo, 2006. • Dizdarević S.: Upravljanje privrednim društvima i menadžerski ugovori, Muller, Sarajevo, 2005. • Dizdarević S.: Dioničari i dioničko društvo, Muller, Sarajevo, 2004. • Čović Š.: Poslovno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2003. • Šemić H.: Trgovačko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać/Sarajevo, 2000. • Kulić O.: Poslovno pravo, Visoka škola za računovodstvo i berzansko poslovanje, Beograd, 2012. • Zakon o privrednim društvima FBiH (Službene novine FBiH br. 81/15).

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.070-D	Naziv predmeta: Ugovori poslovnog prava- odabrane teme		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status:predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Studenti stiču specifična znanja u odnosu na ugovorno pravo koje su izučavali u okviru predmeta obligacionog prava.
1.2. Ishod učenja:	Specifičnost se sastoji u savladavanju razlika koje postoje između obligacionopravnih i privrednopravnih ugovora, kao i savladavanje posebnih ugovornih tipova koji se zaključuju između privrednika. Studenti savladavaju klasične poslovne ugovore i stiču osnovna znanja o pojedinim transportnim ugovorima kao i novim tipovima ugovora. Studenti treba da savladaju osnovna načela ugovornog prava sa privrednopravnog aspekta, osnovne karakteristike pojedinih privrednopravnih ugovora i da budu u stanju u praktičnom okruženju ponuditi ugovornu soluciju za oblikovanje odnosa u skladu sa namjerama i ciljevima ugovornih stranaka.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Ugovor o prodaji • Ugovor o trgovinskom posredovanju • Ugovor o trgovinskom zastupanju (angenturi) • Ugovor o komisionu • Ugovor o uskladištenju • Ugovor o špediciji (otpremanju) • Ugovor o prijevozu robe željeznicom, ugovor o prijevozu robe drumom i ugovor o prijevozu robe u unutrašnjoj plovidbi • Ugovor o lizingu i ugovor o građenju • Ugovor o osiguranju • Hartije od vrijednosti - Mjenica, ček, obveznica i ostale hartije od vrijednosti

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studijski slučaj Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	

izvođenje nastave:	
3. LITERATURA	
	<ul style="list-style-type: none"> • Trifković M., Milić S., Trivun V.: Poslovno pravo – ugovori, vrijednosni papiri i pravo konkurenčije, Ekonomski fakultet u Sarajevu, Sarajevo, 2004. • Dizdarević S.: Upravljanje privrednim društvima i menadžerski ugovori, Muller, Sarajevo, 2005. • Dizdarević S.: Uzorci modernih poslovnih ugovora, Amax, Sarajevo, 2007. • Gorenc V.: Trgovačko pravo – ugovori, Školska knjiga, Zagreb, 1995. i kasnija izdanja. • Vasiljević M.: Poslovno pravo – Ugovorno poslovno pravo, Udruženje pravnika u privredi, Beograd, 2001.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.074-D	Naziv predmeta: Evropsko privatno pravo – Odabранe teme		
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta je da kandidati steknu znanje iz instituta evropskog privatnog prava najvišeg nivoa kao nadogradnju njihovog postojećeg poznavanja instituta privatnog prava. Sagledavajući komunitarnu dimenziju privatnog prava kandidati bi trebali steći šire i ekstenzivnije razumjevanje privatnog prava de lege lata te primjenjivat institute evropskog privatnog prava na konkretne pravne situacije sa vrhunskom stručnosti i vještina. Cilj predmeta je i osposobiti kandidate za neovisno naučno-istraživačko djelovanje u domenu evropskog ali i privatnog prava očenito de lege lata i de lege ferenda.
1.2. Ishod učenja:	Ishod učenja bi trebao biti sticanje poznavanja svih relevantnih načela, instituta, pravaca misli te općenito ratio legis evropskog privatnog prava te mogućnost neovisnog i nezavisnog djelovanja po svim pitanjima evropskog privatnog prava kao i u domenu naučno-istraživačkog djelovanja.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Evropsko pravo u užem i širem smislu i privatnopravna sastavnica, diferencijacija evropskog javnog i privatnog prava, osnovna načela i karakteristike evropskog privatnog prava; • Izvori evropskog privatnog prava; • Odnos evropskog prava i prava država članica EU, uticaj prava EU na privatno pravo država članica i obrnuto; • Zaštita evropskog prava pred evropskim sudovima; • Evropski sud pravde; • Privatnopravni aspekti djelovanja Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda te dodatnih protokola, Garancija vlasništva iz Člana 1. Prvog protokola uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda; • Karakteristike stvarnog prava u kontekstu komunitarnog prava; • Karakteristike obligacionog prava u kontekstu komunitarnog prava; • Karakteristike građanskog procesnog prava u kontekstu komunitarnog prava; • Zaštita prava intelektualnog vlasništva u kontekstu komunitarnog prava; • Zaštita kulturnih dobara u EU; • Zaštita potrošača u Evropskoj zajednici; • Obligacionopravni aspekti evropskog prava na području elektroničke trgovine; • Sadržaj i doseg prava na poštovanje porodičnog života u evropskom privatnom pravu • Razvoj evropskog privatnog prava;

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Nikola Gavela, Mira Alinčić, Dubravka Hrabar, Igor Gliha, Tatjana Josipović, Aleksandra Korać, Marko Beretić, Saša Nikšić: „Evropsko privatno pravo“, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2002. • Relevantni pravni izvori; • Emilia Mišenić: „Evropsko privatno pravo: opći dio“, Školska knjiga, Zagreb, 2019. • Tatjana Josipović: „Načela evropskog prava u presudama Suda Evropske zajednice“, Narodne novine, Zagreb, 2005. 	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.089-D	Naziv predmeta: Međunarodno arbitražno pravo		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Izvođenje nastave iz ovog predmeta ima kao osnovni cilj da doktoranti steknu pro dubljena znanja i profesionalne vještine koje se odnose na arbitražno rješavanje sporova u građanskoj i trgovačkoj materiji. Oni treba da steknu jasnu predstavu o prednostima arbitražnog rješavanja sporova, kao i o svim aspektima takvog načina sudovanja (formiranju arbitraže i institucionalnim pitanjima, o problemu mjerodavnog procesnog i materijalnog prava pred arbitražama, arbitražnim klauzulama i arbitražnim sporazumima, pravnim okvirima u kojima su takvi sporazumi mogući, o režimu priznanja i izvršenja stranih arbitražnih odluka i tome slično).		
1.2. Ishod učenja	Nastava bi trebala rezultirati spremnošću doktoranata da kao pravni savjetnici ili zastupnici mogu ispravno posavjetovati svoje klijente o povoljnosti i prihvatljivosti arbitražnog rješavanja njihovih sporova, da uspješno sudjeluju u takvim postupcima ili da ih uspješno vode. S druge strane, saznanja stečena izučavanjem ovog predmeta pomoći će doktorantima da se upoznaju s alternativnim načinom rješavanja sporova u svijetu. U sporovima u predmetima s međunarodnim obilježjema . domaći sudovi i domaći državni organi ne mogu puno pomoći u njihovom rješavanju, pa se arbitražni oblik rješavanja tih sporova pokazao veoma efikasnim.		
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ul style="list-style-type: none"> • Uvod (pojam međunarodne trgovačke arbitraže i pravni izvori, arbitražna klauzula i arbitražni sporazum, problem „arbitrabilnosti“ predmeta, sjedište arbitraže, mjerodavno procesno i materijalno pravo). • Pravni problemi prije otpočinjanja postupka (pojam arbitra, svojstva arbitra, nezavisnost arbitra, prihvatanje uloge arbitra i odgovornost arbitra, izuzeće arbitra). • Arbitražni postupak (procesni principi, nadležnost arbitraže, problem dvostrukе litispedencije, tok postupka, mjere obezbjeđenja i troškovi postupka, donošenje odluke). • Pravni problemi nakon donošenja arbitražne odluke (problem priznanja i izvršenja stranih arbitražnih odluka, utvrđivanje pripadnosti arbitražne odluke, smetnje priznanju strane arbitražne odluke po internim i međunarodnim izvorima, problem poništavanja arbitražnih odluka). 		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja	30 sati	
	Grupni rad	20 sati	
	Studija slučaja	20 sati	
	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	
	Konsultacije dopunske literature	40 sati	
	Pristupni rad/naučno-istraživački rad	38 sati	
	Usmena prezentacija rada	2 sata	
	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	
	UKUPNO	270 sati	

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • E. Muminović: Procesno međunarodno privatno pravo, Sarajevo, 2005. • Varadi-Bordaš-Knežević: Međunarodno privatno pravo, Novi Sad, 2003. • M. Stanivuković, Međunarodna arbitraža, Službeni glasnik, Beograd, 2013. • Zakon o rješavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja u određenim odnosima („Sl. list SFRJ“, br.: 43/82) • Konvencija o priznanju i izvršenju stranih arbitražnih odluka, New York • G. Knežević: Međunarodna trgovačka arbitraža, Beograd, 1999. • Goldstajn-Triva: Međunarodna trgovačka arbitraža, Zagreb, 1987.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.090-D	Naziv predmeta: Uporedno porodično pravo		
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Sticanje produbljenih znanja o institutima porodičnog prava kroz njihov uporedno-pravni pregled.		
1.2. Ishod učenja:	U okviru ovog predmeta sa studentima će prije svega biti rađene praktične vježbe i to kroz rješavanje konkretnih pravnih problema iz oblasti Uporednog porodičnog prava.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Sklapanje braka u uporednom pravu • Razvod braka u uporednom pravu • Bračni imovinski odnosi u uporednom pravu • Partnersko pravo u uporednom pravu • Porodični status djeteta u uporednom pravu • Roditeljsko staranje u uporednom pravu • Prava djeteta u uporednom pravu 		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno-istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA			
	<ul style="list-style-type: none"> • M. Alinčić, A. Bakarić - Mihanovic, D. Hrabar, D. Jakovac -Lozić, A. Korać, Obiteljsko pravo, treće dopunjeno i izmjenjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2007. • Gordana Kovaček Stanić, Uporedno porodično pravo, Univerzitet u Novom Sadu, Pravni fakultet, Novi Sad, 2002. • Marija Draškić, Porodično pravo, Colpi, Beograd, 2005. • Olga Cvejić Jančić, Roditeljsko i starateljsko pravo, Univerzitet u Novom Sadu, Pravni fakultet, Novi Sad, 2004. • Draškić Merija, Zbirka propisa za oblast porodičnog prava i prava djeteta, Beograd, 2010. • Slobodan Panov, Porodično pravo, Beograd, 2010. • Gordana Kovaček-Stanić, Porodično pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Novi Sad, 2010. 		

	• Porodični zakon Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH br. 35/05, 41/05) • Porodični zakon Republike Srpske (Službeni glasnik RS br. 54/02) • Konvencija o pravima djeteta, 1989.

5.2.2. Krivično pravo

Fakultet:	Pravni fakultet				
Šifra predmeta: 01.035-D	Naziv predmeta: Krivično pravo - odabrane teme				
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30			
1. STRUKTURA PREDMETA					
1.1. Cilj predmeta	Kritičko sagledavanje razvoja međunarodnog i komparativnog krivičnog prava, te samostalno istraživanje uporednopravnog predstavljanja krivičnopravnih instituta u širem smislu riječi.				
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušane nastave i uspješnog polaganja ispita studenti će shvatiti važnost i ulogu proučavanja i istraživanja komparativnog i međunarodnog krivičnog prava, te krivičnog prava Evropske unije.				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Univerzalna i regionalna krivičnopravna pravila • Norme krivičnopravne prirode u međunarodnom pravu • Regionalizacija međunarodnog krivičnog prava • Komparativno krivično pravo • Komparativna analiza nacionalnih krivičnopravnih sistema • Odabrana pitanja u komparativnom krivičnom pravu • Krivično pravo u okviru Vijeća Evrope • Pravni akti i mjere Vijeća Evrope u materijalnom krivičnom pravu • Pravni akti i mjere Vijeća Evrope u procesnom krivičnom pravu • Pravni akti i mjere Vijeća Evrope u izvršnom krivičnom pravu • Krivično pravo u okviru Evropske unije • Pravni okvir Evropske unije i krivično pravo • Historijski razvoj krivičnopravnog područja u okviru Evropske unije • Lisabonski ugovor: perspektive razvoja evropskog krivičnopravnog područja • Krivičnopravna saradnja u Evropskoj uniji 				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA					
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati			
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa				
2.3. Obavezna i specifična	Tabla, whiteboard, projektor,				

oprema za izvođenje nastave:	laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	
	<ul style="list-style-type: none"> • Corstens, G./ Pradel, J.: European Criminal Law. The Hague, 2002; • Delmas- Marty, M., Spencer, J. R. (eds.): European Criminal Procedures. Cambridge, 2002. • Tomić, Zvonimir: Krivično pravo I, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2008. • Tomić, Zvonimir: Krivično pravo II-Posebni Dio, drugo izmjenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007. • Borislav Petrović,- Jovašević Dragan: Krivično/ kazneno pravo Bosne I Hercegovine – Opći dio, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005. • Borislav Petrović,- Jovašević Dragan: Krivično/ kazneno pravo Bosne I Hercegovine Posebni dio, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005. • Komentari krivičnih zakona u BiH, „Vijeće Evrope i Evropska Komisija“, Sarajevo, 2005. (grupa autora). • Babić, M., Marković I.:Krivično pravo , opšti dio, Banja Luka, 2008. • Babić, M.,Marković, I.:Krivično pravo, posebni dio ,Banja Luka, 2007 • Petar Novoselec, Opći dio kaznenog prava, Zagreb, 2007. • Petar Novoselec (ur) i dr., Posebni dio kaznenog prava, Zagreb, 2007. • Srzentić, N. – Stajić, A. – Lazarević, Lj.: Krivično pravo SRJ – Opšti deo, Savremena administracija Beograd, 1998. • Bačić, F.: Krivično pravo – Opći dio, Informator, Zagreb,1978. • Bačić, F.: Krivično pravo – Opći dio, Informator, Zagreb, 1995. • Bačić, F.: Kazneno pravo – Opći dio, linformator, Zagreb, 1998. • Bačić, F. – Šeparović, Z.: Krivično pravo – Posebni dio, Informator, Zagreb, 1997. • Horvatić, Ž.: Novo hrvatsko kazneno pravo,Organizator,Zagreb, 1997. • Horvatić, Ž.- Šeparović, Z. I sardnici: Kazneno pravo – Posebni dio, Masmedija, Zagreb, 1999. • Burić, Zoran (2007) Europski uhidbeni nalog, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu br. 1, 217-267.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.036-D	Naziv predmeta: Mjere sigurnosti u savremenom uporednom krivičnom pravu		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Mjere sigurnosti u savremenom uporednom pravu kroz planirane tematske sadržaje – pomenuti pristup trebao bi omogućiti studentima sticanje produbljenih znanja o savremenim aspektima mjera sigurnosti.		
1.2. Ishod učenja:	Obzirom na karakteristiku multidisciplinarnog pristupa, studenti se uključuju u kritičko analiziranje pojmove, kategorija i pravnih instituta iz oblasti krivičnih sankcija, a tu je i izučavanje interakcija različitih segmenata krivičnopravnog sistema na mjere sigurnosti.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Nastanak mjera sigurnosti i ideja prevencije • Prevencija i klasična škola krivičnog prava • Prevencija i pozitivna škola krivičnog prava • Prevencija i sociološka škola krivičnog prava • Neoklasicizam u krivičnom pravu i uvođenje mjera sigurnosti zakonodavstva Ideja prevencije u konceptijama pokreta Nove društvene odbrane • Nastanak i razvoj mjera sigurnosti u domaćem krivičnom pravu • Prevencija u društvenoj reakciji na kriminalitet na našim 1929. godini • Mjere sigurnosti prema KZ Kraljevine Jugoslavije iz 1929. • Mjere sigurnosti u Krivičnom zakonodavstvu bivše Jugoslavije • Mjere sigurnosti u nekim savremenim stranim krivičnim zakonodavstvima • Mjere sigurnosti u krivičnim zakonodavstvima država bivše Jugoslavije • Mjere sigurnosti u nekim državama EU Njemačka, Austrija, Švajcarska, Švedska, Slovenija • Pravna priroda mjera sigurnosti, Prethodne napomene, Pojam mjera sigurnosti • Pojam mjera sigurnosti • Obilježja mjera sigurnosti • Osnovne mjere mjera sigurnosti • Svrha mjera sigurnosti • Opravdanost postojanja mjera sigurnosti • Vrste mjera sigurnosti i njihova klasifikacija • Odnos mjera sigurnosti prema ostalim krivičnim sankcijama i srodnim mjerama • Odnos kazni i mjera sigurnosti • Odnos mjera sigurnosti prema ostalim krivičnim sankcijama • Odnos mjera sigurnosti prema ostalim srodnim mjerama • Mjere sigurnosti i pravne posljedice osude • Mjere sigurnosti u pozitivnom krivičnom pravu u Bosni i Hercegovini 		

	<p>Hercegovini</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sustav mjera sigurnosti • Svrha mjera sigurnosti • Uvjeti za primjenu mjera sigurnosti • Primjena mjera sigurnosti prema maloljetnim učiniteljima krivičnih djela • Trajanje mjera sigurnosti i prijevremeni prestanak nekih mjer na osnovu sudskih odluka • Zastarjelost izvršenja mjera sigurnosti • Pomilovanje kao osnov privremenog postojanja nekih mjer sigurnosti • Analiza pojedinih mjer sigurnosti u pozitivnom krivičnom zakonodavstvu u Bosni i Hercegovini 																		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table> <tr> <td>Predavanja</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>270 sati</td></tr> </table>	Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																		
Grupni rad	20 sati																		
Studija slučaja	20 sati																		
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																		
Konsultacije dopunske literature	40 sati																		
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																		
Usmena prezentacija rada	2 sata																		
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																		
UKUPNO	270 sati																		
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																		
3. LITERATURA																			
	<ul style="list-style-type: none"> • Babić, M., et. al.(2005). Komentari krivičnih/kaznenih zakona u BiH. Sarajevo: Vijeće Evrope i Evropska komisija. • Zakonski tekstovi važećih krivičnih zakona u Bosni i Hercegovini (KZ BiH, KZ FBiH, KZ RS i KZ BDBiH). • Bačić, F., Pavlović, Š. (2004). Komentar kaznenog zakona. Zagreb: Organizator. • Pavišić, B., Grozdanić, V., Petar, V. (2007), Komentar kaznenog zakona, III izdanje. Zagreb. • Lazarević, Lj. (2006). Komentar krivičnog zakonika Republike Srbije. Beograd. • Stojanović, Z. (2009). Komentar krivičnog zakonika. Beograd. • Tomić, Z. (2009) O učiniteljstvu i posrednom učiniteljstvu u materijalnom krivičnom pravu. Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu, LII, str. 465-488. • Tomić, Z. (2009) O pojmovnom određenju saučiniteljstva u materijalnom krivičnom pravu. Pravna misao, broj 9-10, str. 5-30. 																		

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.037-D	Naziv predmeta: Krivično procesno pravo – odabrane teme		
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj ovog predmeta je da studenti prošire postojeća i steknu nova teorijska i praktična znanja o načelima krivičnog procesnog prava, načinima prikupljanja, vrednovanja i korištenju dokaza u krivičnom postupku, pojednostavljenim (sumarnim) načinima postupanja u krivičnom postupku, sistemu pravnih lijekova u krivičnom procesnom pravu i metodama i tehnikama naučnog istraživanja vezanim za konkretan predmet istraživanja
1.2. Ishod učenja:	Po uspješnom okončanju nastavnih aktivnosti i obaveza očekuje se da će student steći proširena znanja o izabranim institutima krivičnog procesnog prava navedenim u okvirnom sadržaju, biti osposobljen da kritički analizira nove ideje i institute u ovoj oblasti krivičnog prava i za samostalno i kritičko praćenje literature te razviti sposobnosti i vještine za uspješan i odgovoran naučni rad u skladu sa stručnim i etičkim standardima u predmetnoj oblasti nauke
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Načela krivičnog procesnog prava • Vrste krivičnoprocesnih načela • Opća krivičnoprocesna načela • Načela koja se odnose na rad tužilaštava • Načela koja se odnose na rad sudova • Posebna krivičnoprocesna načela u postupku prema maloljetnicima • Dokazno pravo • Pojam i značenje personalnih (verbalnih) dokaza • Pribavljanje personalnih dokaza – način i postupak • Zakonitost personalnih dokaza • Vrednovanje personalnih dokaza • Pravne posljedice nezakonitih personalnih dokaza • Pojednostavljeni načini postupanja • Pojam i značaj pojednostavljenih načina postupanja • Izjašnjenje o krivnji • Pregovaranje o krivnji • Postupak za izdavanje kaznenog naloga • Pojednostavljeni načini postupanja u postupku prema maloljetnicima • Pojednostavljeni načini postupanja u uporednom pravu • Sistem krivičnoprocesnih pravnih lijekova • Ustavno, zakonsko i konvencijsko pravo na pravni lijek • Sistem redovnih pravnih lijekova

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja	30 sati 20 sati 20 sati
--	---	-------------------------------

	Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Jašarević, Osman: „Krivično procesno pravo I i II“, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2014. • Dautbegović Almin „Dokazivanje, metodi i sredstva čijom primjenom se u krivičnom postupku krše ljudska prava i slobode garantovane Ustavom BiH“, Univerzitet u Zenici, Zenica, 2008. • Dautbegović Almin "Pritvor u Bosni i Hercegovini - zakonska regulativa i sudska praksa", Univerzitet u Travniku, 2012. • Dautbegović Almin „Krivično procesno pravo“ Fakultet za poslovne studije i pravo u Beogradu, (koautor sa prof.dr. Miloševićem Milanom), 2014. • Sijerčić-Čolić Hajrija Krivično procesno pravo, Knjiga II. Treće izmjenjeno i dopunjeno izdanje, Sarajevo 2012. • Sijerčić-Čolić Hajrija Krivično procesno pravo, Knjiga II. Treće izmjenjeno i dopunjeno izdanje, Sarajevo 2012. • Simović Miodrag, Komentar zakona o krivičnom/kaznenom postupku u Bosni i Hercegovini, 2005. • Krapac, D. Nezakoniti dokazi u kaznenom postupku prema praksi Evropskog suda za ljudska prava, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, br. 6. 2010. • Zakon o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, prečišćeni-nezvanični tekst objavljen na stranici Suda Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Bosne i Hercegovine, br. 3/03, 32/03, 26/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09, 93/09, 72/13,65/18) 	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.038-D	Naziv predmeta: Odgovornost pravnih osoba za krivična djela		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj ovog predmeta je da studenti prošire postojeća i steknu nova teorijska i praktična znanja o: -modelima odgovornosti pravnih osoba u uporednom pravu -međunarodnim pravnim standardima vezanim za kriminalitet pravnih osoba -odgovornosti pravnih osoba za krivična djela u skladu sa bosanskohercegovačkim krivičnim pravom - metodama i tehnikama naučnog istraživanja vezanim za konkretan predmet istraživanja
1.2. Ishod učenja:	Po uspješnom okončanju nastavnih aktivnosti i obaveza očekuje se da će student: -steći proširena znanja o modelima i načinima definiranja odgovornosti pravnih osoba u domaćem i uporednom pravu, te međunarodnim pravnim standardima -biti sposobljen da kritički analizira nove ideje i institute u ovoj oblasti krivičnog prava -biti sposobljen za samostalno i kritičko praćenje literature, te -razviti sposobnosti i vještine za uspješan i odgovoran naučni rad u skladu sa stručnim i etičkim standardima u predmetnoj oblasti nauke
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Kriminalitet pravnih osoba • Savremeni oblici kriminaliteta i odgovornost pravnih osoba • Karakteristike drugih oblika odgovornosti pravnih osoba • Modeli odgovornosti pravnih osoba • Međunarodnopravni aspekti odgovornosti pravnih osoba za krivična djela • Aktivnosti u okviru Vijeća Evrope • Aktivnosti u okviru Evropske Unije • Univerzalni dokumenti • Odgovornosti pravnih osoba za krivična djela • Materijalnopravni aspekt odgovornosti • Procesnopravna pitanja odgovornosti pravnih osoba • Izvršenje sankcija za pravne osobe • Odgovornosti pravnih osoba u savremenom pravu • Odgovornost pravnih osoba u BiH

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja	30 sati 20 sati 20 sati
--	---	-------------------------------

	Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Jašarević, O., Krivično procesno pravo I i II, Univerzitet u Travniku, Pravni fakultet, Travnik, 2012- • Jašarević O., Kazić E., Jašarević S.M., Praktikum iz krivičnog procesnog prava Univerzitet u Travniku, Pravni fakultet, Travnik 2015. • Desinger, M, Vrhovšek, M.: Krivična odgovornost pravnih lica, Beograd, 2009. • Derenčinović, D.: Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela, Zagreb, 2003. • Siječić-Čolić, Hajrija: Evropsko krivično procesno pravo – regionalna pravna pravila o krivičnom postupku, Pravo i pravda VII (2008)1, str. 7-47, • Sijerčić-Čolić, Hajrija: Izazovi evropskog krivičnog prava – obaveza države u oblasti krivičnog zakonodavstva, Godišnjak pravnog fakulteta u Sarajevu, LV, 2012. • Sijerčić-Čolić, Hajrija: Krivično procesno pravo. Knjiga I. Treće izmjenjeno i dopunjeno izdanje, Sarajevo, 2012. • Sijerčić-Čolić, Hajrija: krivično procesno pravo. Knjiga II. Treće izmjenjeno i dopunjeno izdanje, sarajevo, 2012. Sijerčić-Čolić, H., Hadžiomergagić, M., Jurčević, M., Kaurinović, D., • Simović, M.: Komentari zakona o kaznenom/krivičnom postupku u Bosni i Hercegovini, 2005. • Pajčić, Matko: Ugroženi svjedoci u kaznenom postupku, Zagreb, 2005 	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.039-D	Naziv predmeta: Savremeni sigurnosni izazovi i upravljanje krizama		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Savremeni svijet suočava se s mnogobrojnim krizama na lokalnoj, državnoj i međunarodnoj razini. Upravljanje krizama pojavljuje se kao važna funkcija u okviru svakog sistema nacionalne sigurnosti, ali i u okvirima međunarodnih organizacija koje djeluju u području kolektivne i zajedničke sigurnosti. Cilj predmeta je upoznati studente s tipičnim krizama, pravnim kvalifikacijama njihovih pojavnih oblika i ostvariti dublji uvid u taktičke postupke nadležnih tijela radi okončanja krize. Studenti će na ovom predmetu biti upoznati s procedurama, pravnim okvirom djelovanja, te kompleksnim problemima organizacije učesnika u kriznom djelovanju.
1.2. Ishod učenja:	Razvijanje analitičkih, kritičkih i prezentacijskih sposobnosti iz ove oblasti.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Uvod u studije upravljanja krizama • Savremena sigurnost i sigurnosne prijetnje • Savremene sigurnosne politike • Savremeni sistemi nacionalne i međunarodne sigurnosti • Krize i izvanredne situacije. Vrste kriza i njihova pojavnost • Prikaz pojma terorizma i organiziranog kriminaliteta u literaturi. • Pojavni oblici terorizma s fokusom na talačkim situacijama, otmicama, samoubilačkim situacijama i zabarikadiranjima • Pojavni oblici terorizma uključujući bombaške napade, oružane napade i razbojništva na finansijske ustanove • Pojavni oblici terorizma s fokusom na unutrašnje nerede i pobune, vojne intervencije, zločine po međunarodnom pravu kao i upotrebu plaćenika, privatnih vojnih i sigurnosnih kompanija • Analiza posljedica ekonomskih krize i ekonomsko socijalni uticaji na kriminalitet, funkcionisanje institucija javne vlasti i nacionalnu sigurnost. • Analiza efekata korupcije i organiziranog kriminaliteta, špijunaže, uključujući i industrijsku i visokotehnološku špijunažu • Analiza prijetnji i efekata industrijskih nesreća i prirodnih katastrofa. • Prepoznavanja kriza i analiza kriznih indikatora s prikazom politike upravljanja krizama • Razmatranje pojmova: kritična infrastruktura, krizno komuniciranje i upravljanje rizicima sigurnosti • Materijalizacija istražnih situacija kroz prikaz istražnog ciklusa.

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja	30 sati 20 sati 20 sati
--	---	-------------------------------

	Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA		<ul style="list-style-type: none"> • Alan Collins, Savreme sigurnosne studije, 2010. Politička kultura, Zagreb, • Kejt Neš, Savremena politička sociologija 2006 Službeni Glasnik • Kešetović, Ž., Toth, I. (2013). Problemi kriznog menadžmenta. Velika Gorica: Veleučilište Velika, 37.- 66.; 126.- 145.; 149.- 178 • Coombs, W.T. (2012). Ongoing Crisis Communication. Los Angeles: Sage. • Crandall, W. R., Parnell, J.A., Spillan, John E. (2014). Crisis Management. Los Angeles: Sage. • Fearn-Banks, K. (2011). Crisis Communications. NY- London: Routledge. • Luecke, R. (2005). Upravljanje kriznim situacijama. Zagreb: Zgombić i Partneri nakladništvo i informatika • d.o.o. • Sellnow, T.L., Seeger, M.W. (2013). Theorizing Crisis Communication. West Sussex, UK: Wiley. • Zaremba, A.J. (2010). Crisis Communication. NY: M:E. Sharpe. • Duraković, A., Krizni i projektni menadžment-sa primjerima iz krivičnog pravosuđa, farmaceutske i filmske industrije, Minex, Zenica 2009. ISBN 978-9958-9235-9-3, COBISS/BIH –ID 17747974. • Duraković, A., Materijalizacija istražnih situacija kod krivičnih djela kojima se ugrožava nacionalna sigurnost – Zbirka Eseja, Meligraf d.o.o., Zenica, 2011, ISBN 978-9958-677-05-02, COBISS/BIH –ID 19110918 • IV međunarodna konferencija —Dani kriznog upravljanja—,25 i 26 maja 2011, Velika Gorica, Hrvatska. • V međunarodna konferencija —Dani kriznog upravljanja 24 i 25 maja 2012 Velika Gorica, Hrvatska.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.040-D	Naziv predmeta: Prevencija kriminaliteta i rad policije u zajednici		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Ciljevi predmeta: Upoznavanje studenata sa temeljnim znanstvenim aspektima prevencije kriminaliteta i rada policije u zajednici; Spoznaja temeljnih znanstvenih i praktičnih tendencija i trendova iz ovih oblasti; Analiza specifičnosti i problema u domaćoj znanosti i praksi u vezi s razvojem i implementacijom koncepta prevencije kriminaliteta i unapređenje rada policije u zajednici; Osposobljavanje studenata za samostalna znanstvena istraživanja iz oblasti implementacije strategija i projekata prevencije kriminaliteta; Načela, metode mjerena i procjena uspješnosti projekata prevencije kriminaliteta i razvoja koncepta rada policije u zajednici.
1.2. Ishod učenja:	Studenti su osposobljeni za samostalna i produbljena znanstvena istraživanja iz oblasti prevencije kriminaliteta i rada policije u zajednici.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Normativni aspekt prevencije kriminaliteta i rada policije u zajednici; • Vrste prevencije kriminaliteta; • Teorije o prevenciji kriminaliteta; • Strateški pristupi prevenciji kriminaliteta na nacionalnoj razini i razini lokalne zajednice; • Metode ispitivanja stanja kriminaliteta u zajednici; • Tehnike sačinjavanja projekata prevencije; • Implementacija projekata prevencije kriminaliteta; • Partnerstvo u oblasti prevencije kriminaliteta; • Uloga policije u području prevencije kriminaliteta; • Problemski orijentasan rad i policijski rad usmjeren na rizike; • Mjerjenje uspješnosti projekata prevencije; • Prevencija pojedinih vrsti kaznenih djela i problema koji uvjetuju kriminalitet.

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i	Tabla, whiteboard, projektor,	

specifična oprema za izvođenje nastave:	laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Korać Hana, Ivanović Aleksandar, Begović Alisa, Prevencija kriminaliteta, Beograd, 2010. • Champion, Dean J., Rush, George E. , Pavičić, Svjetlana – prevodilac, Rad policije u zajednici = Policing in the community, Embassy of the United States of America, Office of Public Affairs, Sarajevo, 2003 • Vladimir Krivokapić, Prevencija kriminaliteta, Beograd, 2004. • Korać, H., Ivanović,A., Begović, A.: Prevencija kriminaliteta, IUNP, MEGRAF, Beograd, 2010. • Simonović Branislav, Rad policije u zajednici, Banja Luka, 2006. • Rad policije u zajednici u Bosni i Hercegovini- Priručnik, Grupa autora, 2010, CPU d.o.o. Sarajevo • Roberg, R., Crank, J., Kuykendall, J. (2004). Policija i društvo. Sarajevo: Office of public affairs Embassy of the USA. • Strategija za rad policije u zajednici u Bosni i Hercegovini (2007), • Sprečavanje i suzbijanje suvremenih oblika kriminaliteta: zbornik radova.2 / [urednici Slobodan Petrović, Milan Milošević, Đorđe Đorđević]. - Zemun: Kriminalističkopoličijska akademija, 2007 (Zagreb: Inpress). • Mjesto i uloga policije u prevenciji kriminaliteta: aktualno stanje i mogućnosti unapređenja / [priredio Darko Marinković]. - Zagreb: Kriminalističko-poličijska akademija 0,2007 (Beograd: Inpress). • Stanje kriminaliteta u Srbiji i pravna sredstva reagiranja. Dio 1 / priredio Đorđe Ignjatović .- Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta, 2007. (Zagreb: Dosje). • Korać, H.: Drogе kao uzrok pojave kriminaliteta, Forum univerzitetskih nastavnika, Novi Pazar, 2008. • Pena, Uroš, Simonović, Branislav, Rad policije u zajednici i njegova implementacija, sa posebnim osvrtom na BiH, Visoka škola unutrašnjih poslova, Banja Luka, 2006.

Fakultet:	Pravni fakultet				
Šifra predmeta: 01.041-D	Naziv predmeta: Međunarodno i transnacionalno krivično pravo				
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30			
1. STRUKTURA PREDMETA					
1.1. Cilj predmeta	<p>Cilj ovog predmeta je da studenti prošire postojeća i steknu nova teorijska i praktična znanja o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - najznačajnijim institutima međunarodnog krivičnog prava, te načelima i oblicima međunarodne krivičnopravne pomoći - odnosu transnacionalnog, međunarodnog i unutrašnjeg krivičnog prava - savremenim trendovima u razvoju krivičnog prava Vijeća Evrope i Evropske Unije - metodama i tehnikama naučnog istraživanja vezanim za konkretni predmet istraživanja 				
1.2. Ishod učenja:	<p>Po uspješnom okončanju nastavnih aktivnosti i obaveza očekuje se da će student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - steći proširena znanja o najznačajnijim institutima međunarodnog i transnacionalnog krivičnog prava - biti sposobljen da kritički analizira nove ideje i institute u ovoj oblasti krivičnog prava - biti sposobljen za samostalno i kritičko praćenje literature, te - razviti sposobnosti i vještine za uspješan i odgovoran naučni rad u skladu sa stručnim i etičkim standardima u predmetnoj oblasti nauke 				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Univerzalna i regionalna krivičnopravna pravila <ul style="list-style-type: none"> - Norme krivičnopravne prirode u međunarodnom pravu - Univerzalna krivičnopravna pravila - Regionalna krivičnopravna pravila • Međunarodna krivičnopravna pomoći <ul style="list-style-type: none"> - Pojam, oblici i načela međunarodne krivičnopravne pomoći - Međunarodna krivičnopravna saradnja u okviru Vijeća Evrope - Međunarodna krivičnopravna saradnja u okviru Evropske unije - Evropska konvencija o izručenju (ekstardiciji) • Transnacionalno krivično pravo <ul style="list-style-type: none"> - Pojam, predmet i bitne karakteristike transnacionalnog krivičnog prava - Transnacionalno i unutrašnje krivično pravo - Odnos transnacionalnog krivičnog prava i međunarodnog prava • Krivično pravo Vijeća Evrope <ul style="list-style-type: none"> - Materijalno krivično pravo Vijeća Evrope - Procesno krivično pravo Vijeća Evrope • Krivično pravo Evropske unije <ul style="list-style-type: none"> - Nastanak i razvoj krivičnopravnog područja EU 				

	<ul style="list-style-type: none"> - Lisabonski ugovor - Krivičnopravna saradnja između država EU - Evropsko krivično pravo de lege ferenda 																			
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																				
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;">Predavanja</td><td style="width: 10%;">30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>270 sati</td></tr> </table>	Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati	
Predavanja	30 sati																			
Grupni rad	20 sati																			
Studija slučaja	20 sati																			
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																			
Konsultacije dopunske literature	40 sati																			
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																			
Usmena prezentacija rada	2 sata																			
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																			
UKUPNO	270 sati																			
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																			
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																			
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Babić, M., Međunarodno krivično pravo, Banja Luka, 2011. • Degan, V. Đ., Pavišić, B., Beširević, V., Međunarodno i transnacionalno krivično pravo, Beograd, 2011. • Softić, S., Transnacionalno krivično pravo, Sarajevo, 2011. 																			

Fakultet:	Pravni fakultet				
Šifra predmeta: 01.042-D	Naziv predmeta: Krivično pravo Evropske Unije – odabrane teme				
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30			
1. STRUKTURA PREDMETA					
1.1. Cilj predmeta	Studenti se upoznaju sa razvojem i sadašnjim stanjem u okviru krivičnopravnog aspekta zaštite interesa i vrijednosti Evropske unije.				
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da studenti ovladaju osnovnim institutima i kategorijama krivičnog prava Evropske unije, kako u okviru materijalnog krivičnog prava i procesnog krivičnog prava, tako i u dijelu drugih državnih aktivnosti i međusobne saradnje u suzbijanju kriminaliteta.				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Uvod u pravni poredak Evropske unije (istorijski razvoj, ključni pravni akti) • Krivičnopravni aspekt zaštite interesa Evropske unije • Corpus Iuris (materijalnopravni i procesnopravni aspekt) • Usklađenost krivičnog prava (u širem smislu) BiH sa krivičnopravnim poredkom (u širem smislu) Evropske unije 				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA					
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati			
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa				
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma				
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Sijerčić-Čolić, H.: Modeli zakona za krivično pravosuđe u postratnim i postkonfliktnim aktivnostima. Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu, XLVI, 2003. • Krapac, D.: Europsko kazneno pravo: konvergencijom nacionalnog kaznenog prava prema kaznenom pravu za Europu 6(1999)1., str. 219. - 249. • Corpus Iuris. Ljubljana, 2004. • Corpus Iuris. Introducing penal provisions for the purpose of the financial interests of the European Union. Ur. Delmas-Marty, M. Pariš, 1997. • Temeljni akti Evropskih skupnosti, Ljubljana, 2002. 				

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.043-D	Naziv predmeta: Ekološki kriminal		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Nakon odslušane nastave i uspješnog polaganja ispita studenti će spoznati važnost i ulogu proučavanja i istraživanja ekološkog kriminala i način rada i provedbi inspekcijskih, policijskih, tužiteljskih i drugih aktivnosti u procesu očuvanja primarnih ekosistema.
1.2. Ishod učenja:	Kandidati će biti sposobni za uočavanje razlikovanja između različitih pristupa zaštite prirode i razviti vještine za analizu, paniranje i provedbu raznih vidova zaštite prirode
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Osnove ekologije i ekoških pojmova. • Prirodna sredina kao jedino stanište čovjeka i koegzistencija eko sistema • Kvalitet života i kvalitet čovjekove sredine • Čovjekova životna i radna sredina (okolina) • Međunarodne aktivnosti na planu ekologije: pravni i realni okvir • Sigurnost i ekologija: ekološki kriminal • Rat, vojska i ekologija: propisi EU i NATO saveza u vezi ekologije • prvi midterm (sedma sedmica) • Koncept održivog razvoja i indikatori održivosti • Opći i industrijski izvori ekoloških rizika : procjena i upravljanje rizicima • Koncepti i pristupi zaštite čovjekove životne i radne okoline • Okolišne dozvole, zakonska regulativa i alternativni izvori energije • Novi senzibilitet i ekološka svijest (ekološki pokreti) • Bosna i Hercegovina i ekologija: zakoni i procjene ekološkog rizika. • Najvažniji ekološki problemi XXI stoljeća.

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i	Tabla, whiteboard, projektor,	

specifična oprema za izvođenje nastave:	laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	
	<ul style="list-style-type: none"> • Petrović, B., Dobovšek, B. (2011). Ekološki kriminal. Sarajevo: Pravni fakultet. • Dobovšek, B., Praček, R., Petrović, B. (2011). Preiskovanje kraja onesnaženja okoja. Varstvoslovje, 9(1/2), 39 – 52. • Bošković, Milica (2010), Izazovi industrijskog društva: Nove tehnologije i ekološka bezbednost, Beograd: Fakultet bezbednosti. • Areh, I., Umek, P. (2011). Psihološki učinki onesnaženega okolja. Varstvoslovje, 13(1), 30-39. • Bučar-Ručman, A. (2009). Okoljska kriminaliteta skozi pogled zelene kriminologije. Revija za kriminalistiko in kriminologijo, 60(2), 118-130. • Graedel, T. E., Allenby, B. R.: Industrial Ecology, Pearson Education Inc., Upper Saddle River, 2002. • Todić, Dragoljub (2008), Ekološki menadžment u uslovima globalizacije, Beograd: Megatrend univerzitet • Glavač, Vjekoslav (2001): Uvod u globalnu ekologiju, Zagreb, Hrvatska sveučilišna naklada • Dobovšek, B., Goršek, J. (2007). Ekološka kriminaliteta – ogrožanje živalskih in rastlinskih vrst. Varstvoslovje, 9(1/2), 47 - 57. • Eman, K. (2008). Uvod v fenomenološko analizo ekološke kriminalitete. Varstvoslovje, 10 (1), 220-239. • Eman, K. (2010). Organizirana ekološka kriminaliteta - nekoč teoretični pojem, danes preteče dejstvo. V: Zbornik: Dnevi kazenskega prava in kriminologije (str. 95-104). • Eman, K., Meško, G. (2009). Ekološka kriminologija – poskus opredelitve in razprava. Varstvoslovje, 11(3), 357-381. • Eman, K., Meško, G., Fields, C.B. (2009). Crimes Against the Environment - green criminology and research challenges in Slovenia. Varstvoslovje, 11(4), 574-592. • Grošelj, K. (2007). Okoljsko ogrožanje nacionalne varnosti. V: I. Prezelj (ur.), Model celovitega ocenjevanja ogrožanja nacionalne varnosti Republike Slovenije (str. 147-165). Ljubljana, Ministrstvo za obrambo, Direktorat za obrambne zadeve, Sektor za civilno obrambo. • Kečanović, B. (2000). Prizadavanje policije za varstvo narave. Pravna praksa, 9/2000, 19-20. • Klenovšek, A., Meško, G. (2011). Trgovina z odpadki. Revija za kriminalistiko in kriminologijo, 62(1). • Meško, G., Bančič, K., Eman, K., Fields, C.B. (2011). Situational crimeprevention measures to environmental threats. V: G. Meško (ur.), D. Dimitrijević (ur.), C. B. Fields (ur.). Understanding and

	<p>managing threats to the environment in South Eastern Europe : [proceedings of the NATO Advanced Research Workshop on Managing Global Environmental Threats to Air, Water and Soil , Ljubljana, Slovenia, 28-30 June 2010], (NATO science for peace and security series, C, Environmental Security). Dordrecht: Springer.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mičović, E., Gorenjak, M., Meško, G., Cencič, A. (2011). Risk assessment of chemicals in food for public health protection. V: G. Meško (ur.), D. Dimitrijević (ur.), C. B. Fields (ur.). Understanding and managing threats to the environment in South Eastern Europe: [proceedings of the NATO Advanced Research Workshop on Managing Global Environmental Threats to Air, Water and Soil , Ljubljana, Slovenia, 28-30 June 2010], (NATO science for peace and security series, C, Environmental Security). Dordrecht: Springer. • Odar, V., Dobovšek, B. (2011). Organizirana ekološka kriminaliteta. Varstvoslovje, 13(1), 53-72. • Pečar, J. (1981). Ekološka kriminaliteta in kriminologija. Revija za kriminalistiko in kriminologijo, 1(34), 33-45. • Selinšek, L. (2003). Kazenskopravno varstvo okolja in naravnih dobrin Pravnik, 58(9-12), 651- 672. • Situ, Y., Emmons, D. (2000). Environmental crime. The Criminal Justice System's Role in Protecting Environment. Thousand Oaks: SagePublications, Inc. • White, R. (2003). Environmental Issues and the Criminological Imagination. <i>Theoretical Criminology</i>, 7 (4), 483-506. • White, R. (2007). Green Criminology and the Pursuit of Social and Ecological Justice. V Beirne, P., South, N. (ur.), <i>Issues in Green Criminology: Confronting Harms Against Environments, Humanity and Other Animals</i> (str. 32-54). Cullompton, Portland, Willan Publishing. • White, R. D. (2009). Environmental Crime: A Reader. Cullompton: Willan Publishing. • White, R.D. (2008). Crimes Against Nature: Environmental Criminology and Ecological Justice. Cullompton, Portland, Willan Publishing. • White, R.D. (2010). Prosecution and Sentencing in Relation to Environmental Crime: Recent Socio- Legal Developments. <i>Crime, Law and Social Changes</i>, 53, 365- 381.
--	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.044-D	Naziv predmeta: Savremena kriminalistika		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj je upoznavanje studenata s pojmom, ulogom i zadacima heurističke i silogističke kriminalistike, njenim temeljnim načelima, institutima, subjektima i metodologijom rada. Studenti se osposobljavaju za razumijevanje normativnih okvira i procesnih pravila za praktičnu primjenu kriminalističkih metoda i sredstava u svakodnevnom radu u području otkrivanja i dokazivanja krivičnih djela. Uzakivanje na korespondiranost kriminalistike sa drugim predmetima, koji na sistemski način obrađuju pitanja koja su interferentna i značajna za stvarnu primjenu materijalnog i procesnog krivičnog prava, ali i primjenu srodnih naučnih disciplina, prije svega, kriminologije.
1.2. Ishod učenja:	Cilj je da studenti ovladaju osnovnim znanjima o metodologiji istraživanja kriminaliteta, tj. kakva je uloga pojedinih državnih organa pretkrivičnog i krivičnog postupka, a primarno tužiteljstva i policije. Time se student, u određenoj mjeri, osposobljava za rad u državnim organima koji se bave otkrivanjem, istraživanjem i procesuiranjem kriminala.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Pojam, predmet i metode kriminalistike • Zlatna pitanja kriminalistike • Načini saznanja za krivično djelo • Kriminalistički i krivičnoprocесни aspekti alibija • Načela kriminalistike • Temeljne odrednice bosanskohercegovačke kriminalistike • Simulacija i praktično postupanje • Kriminalističke procedure i njihov značaj za kriminalističko postupanje • Operativno taktičke mjere i radnje • Radnje dokazivanja i njihov značaj za otkrivanje krivičnih djela • Taktika primjene pojedinih radnji dokazivanja • Osnove kriminalističke tehnike i njen značaj za otkrivanje krivičnih djela • Osnove kriminalističke metodike s aspekta otkrivanja krivičnog djela i njegovog izvršioca • Metodika istraživanja pojedinih krivičnih djela • Međunarodna saradnja (Interpol)

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati
--	--	---

	Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Petrović, B. 2005. Osnovi kriminalistike. Sarajevo: Pravni fakultet. • Modly, D., Petrović, B., Korajlić, N. 2004. Uvod u kriminalistiku: Sarajevo. • Masleša, R. Policija i društvo 2012 FKKSS, Sarajevo • Zakon o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (odabrana poglavlja) • Krivokapić, V. 2000. Kriminalistika taktika I. Beograd: Policijska akademija. • Pavišić, B., Modly, D. 1999. Kriminalistika. Rijeka: Pravni fakultet, • Aleksić, Ž., Škulić, M. (2002). Kriminalistika. Beograd: Dosje. • Maver, D., et al. 2004. Kriminalistika. Ljubljana: Uradni list. • Bošković, M. 1998. Kriminalistika metodika I. Beograd: Policijska akademija. • Bošković, M. 2000. Kriminalistika metodika II. Beograd: Policijska akademija. • Krivokapić, V. 1997. Kriminalistika taktika III. Beograd: Policijska akademija. • Simonović, B. 2004. Kriminalistika. Kragujevac: Pravni fakultet. 	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.045-D	Naziv predmeta: Viktimologija - odabrane teme		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Studenti se upoznaju sa pojmom i predmetom viktimologije kao nove društvene nauke sa humanističkom orijentacijom ka žrtvi krivičnog djela, sa njenim ciljevima i zadacima, sa pojedinim tipovima žrtve, njihovoju ulozi i rizicima, te o njihovom položaju i pravima u našem pravnom sistemu.
1.2. Ishod učenja:	Stiču se elementarna znanja o žrtvi krivičnog djela i njenom položaju, čime se već na samom početku studija ovladava pojmovima koji su nesumnjivo korisni za rad u pravosudnim institucijama.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Viktimologija (pojam, predmet, zadaci i ciljevi) • Prava žrtve (aktivnost svjetskog viktimološkog društva, položaj žrtve u našem pravu, žrtva krivičnog djela kod nas) • Žrtve zločina • Žrtve rata • Prevencija stradanja i zaštita žrtava • Odabrane teme • Odabrane teme • Odabrane teme

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
--	---	--

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa
--	--

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
---	---

3. LITERATURA

	<ul style="list-style-type: none"> • Korać H.;Vukojević V.;Begović A.: Viktimologija, tranzicijska i restorativna pravda; Sarajevo 2020. • Ramljak, A., Petrović, B. 2005. Viktimološki pojmovnik. Sarajevo: Udruženje diplomiranih kriminalista u Bosni i Hercegovini. • Ramljak, A., Halilović, H. 2004. Viktimologija. Sarajevo: Fakultet kriminalističkih nauka.
--	---

	• Šeparović, Z. 1998. Viktimologija (studije o žrtvama). Zagreb: Informator. • Krivični zakon Bosne i Hercegovine, ("Sl. glasnik BiH", br. 3/2003) • Krivični zakon Federacije Bosne i Hercegovine, ("Sl. glasnik BiH", br. 36/2003) • Ženevske konvencije o zaštiti žrtava rata iz 1949. Godine • Konvencija o spriječavanju i kažnjavanju zločina genocida iz 1948.godine.

Fakultet:	Pravni fakultet				
Šifra predmeta: 01.046-D	Naziv predmeta: Restorativna pravda – odabrane teme				
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30			
1. STRUKTURA PREDMETA					
1.1. Cilj predmeta	Studenti se upoznaju sa ključnim pojmovima jedne nove discipline - restorativne pravde, kao svojevrsnog programa pomirenja između učinitelja i žrtve krivičnog djela.				
1.2. Ishod učenja:	Cilj je da studenti steknu osnovna znanja o elementima i proces restorativne pravde, kao i krivičnopravnim osnovama za ovakav način rješenja krivičnopravne stvari.				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Zakonski osnov restorativne pravde • Elementi restorativne pravde • Proces restorativne pravde • Legalitet i alternativno rješavanje sukoba • Modeli saniranja odštete žrtvi 				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA					
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati			
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa				
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma				
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Korać H.; Vuković V.; Begović A.: Viktimologija, tranzicijska i restorativna pravda; Sarajevo 2020 • Ramljak, A., Halilović, H. 2004. Viktimologija. Sarajevo: Fakultet kriminalističkih nauka. • Ramljak, A., Petrović, B. 2006. Restorativna pravda. Sarajevo: Fakultet kriminalističkih nauka. • Marshall, T.F. 1992. Restorative Justice on Trial in Britain, v: Messmer, H., Otto, H.U. (eds): Restorative Justice on Trial: Pitfalls and Potentials of Victim - Offender Media, NATO Asi Series, Dordrecht. • Umbreit, M.S. 1990. Victim - Offender Mediation With Violent Offenders. Minnesota: Center for Victim - Offender Mediation. 				

	• Bošnjak, M. 2000. Karakteristike koncepta restorativne pravde. <i>Pravna misao</i>, br. 1-2. • Ramljak, A., Petrović, B. 2005. <i>Viktimološki pojmovnik</i>. Sarajevo: Udruženje diplomiranih kriminalista u Bosni i Hercegovini.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.047-D	Naziv predmeta: Aplikativna kriminologija		
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Nastavni predmet Aplikativna kriminologija struktuiran je za polaznike doktorskog studija Pravnog fakulteta, kao oblast namijenjena doktorantima koji se namjeravaju istraživački i praktično baviti fenomenom analize kriminaliteta. Sam modul problemski je orijentisan i struktuiran i pruža mogućnost interaktivnog učenja i istraživanja po zadatim tematskim cjelinama.
1.2. Ishod učenja:	Programom je predviđeno razvijanje shvatanja kod studenata doktorskih studija o fenomenu kriminaliteta u najširem smislu riječi kao i načina klasične i moderne reakcije na njega u savremenoj zajednici. Doktoranti se kroz ovaj modul upoznaju i sa savremenim temama kriminoloških perspektiva, međunarodnim pogledima, specifičnostima problema djece u sukobu sa zakonom, savremene kaznene politike i nadasve novije prakse u tehnologije koja prati današnju politiku suprostavljanja kriminalitetu u modernom svijetu.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Primjenjena kriminologija – uloga, značaj i sadržaj; • Kriminološka ekspertiza i prognoza; • Neformalna reakcija na zločin (Strah od zločina, Neformalna kontrola od strane zajednice, Kolektivni odgovor na zločin); • Formalna reakcija na zločin – organi formalne socijalne kontrole; • Određivanje granica formalne represije (Hiperkriminalizacija, Dekriminalizacija, Inkriminacija); • Diverzivni koncept u reagovanju na kriminalitet; • Oblici postupanja prema maloljetnicima; • Koorporacijski kriminalitet i njegove žrtve; • Fenomenologija totaliteta asocijalnih i antisocijalnih ponašanja u BiH i Regionu Zapadnog Balkana; • Geografski informacioni sistemi u analizi kriminaliteta; • Savremene kriminološke teorije i njihova aplikacija u kriminologiji XXI stoljeća.

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
--	---	--

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Korać H.: Kriminologija/maloljetničko prestupništvo, IUNP, Sarajevo, 2011. • Singer, M: Kriminologija. Zagreb, 1994. • Bošković, M: Kriminologija i socijalna patologija, Beograd, 1997. • Ignjatović, Đ: Kriminologija, Beograd, 2005. • Jašović, Ž.: Kriminologija maloljetničke delinkvencije, 1991. • Milutinović, M.: Kriminologija, Beograd, 1990. • Mlađenović, R: Kriminologija. Sarajevo, 2001. • Petrović, B., Meško, G. (2011). Kriminologija. Sarajevo, Pravni fakultet • Korać, H., Ivanović, A., Begović, A: Prevencija kriminaliteta, Beograd, 2010. • Stout, B., Yates, J., Williams, B. (2008), Applied Criminology, Sage publications. • Siegel, L. (2006), Criminology, Thompson Learning, Belmont, USA. • Jašarević, Osman i Kustura, Mensur: „Kriminologija – etiologija i fenomenologija kriminaliteta”, Univerzitet u Travniku, Pravni fakultet, Travnik 2014. godine • Ruth Ann Triplett and Elizabeth Monk Turner Where is Criminology?: The Institutional Placement of Criminology Within Sociology and Criminal Justice Criminal Justice Review, March 2010; vol.35,1:pp.5- 31 • Lawrence W. Sherman Evidence and liberty: The promise of experimental criminology Criminology and Criminal Justice, February 2009; vol. 9, 1: pp. 5- 28. • Francis Pakes The Comparative Method in Globalised Criminology Australian & New Zealand Journal of Criminology, April 2010; vol. 43, 1: pp. 17- 30. • Shlomo Giora Shoham Micro- Macro Criminology International Journal of Comparative Sociology, February 2001; vol. 42, 1- 2: pp. 9- 57. • Bert Useem Criminology and Public Policy: Putting Theory to Work • Contemporary Sociology: A Journal of Reviews, September 2010; vol. 39, 5: pp. 548- 549. • John Paul Wright and Danielle Boisvert: What Biosocial Criminology • Offers Criminology Criminal Justice and Behavior, November 2009; vol. 36, 11: pp. 1228- 1240 • Mark M. Lanier, Robert P. Pack, and Timothy A. Aker

	<p>Epidemiological Criminology: Drug Use Among African American Gang Members Journal of Correctional Health Care, January 2010; vol. 16, 1: pp. 6- 16</p> <ul style="list-style-type: none"> • Daniel Maier- Katkin, Daniel P. Mears, and Thomas J. Bernard Towards a criminology of crimes against humanity Theoretical Criminology, May 2009; vol. 13, 2: pp. 227- 255. • Alison P. Brown From Individual to Social Defences in Psychosocial Criminology Theoretical Criminology, November 2003; vol.7, 4: pp. 421- 437 • Dragan Milovanovic Transgressions: Towards an Affirmative Postmodernist Criminology Australian & New Zealand Journal of Criminology, August 2000; vol. 33, 2: pp. 202- 220. • Amy E. Nivette Old theories and new approaches: Evaluating Freda Adler's theory of low crime and its implications for criminology Theoretical Criminology, February 2011; vol. 15, 1: pp. 83- 99. • Natti Ronel and Ety Elisha A Different Perspective: Introducing PositivenCriminology International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology, April 2011; vol. 55, 2: pp. 305- 325 • Roger Matthews Beyond 'so what?' criminology: Rediscovering realism Theoretical Criminology, August 2009; vol. 13, 3: pp. 341- 362. • Nicole Rafter Criminology's Darkest Hour: Biocriminology in Nazi Germany Australian & New Zealand Journal of Criminology, August 2008; vol. 41, 2: pp. 287- 306. • Elliott Currie Against marginality: Arguments for a public criminology Theoretical Criminology, May 2007; vol. 11, 2: pp. 175- 190. • Brian M. Lowe Confronting Animal Abuse: Law, Criminology, and Human- Animal Relationships Contemporary Sociology: A Journal of Reviews, July 2010; vol. 39, 4: pp. 420- 421. • Lawrence W. Sherman and Heather Strang Verdicts or Inventions?: Interpreting Results from Randomized Controlled Experiments in Criminology American Behavioral Scientist, January 2004; vol. 47, 5: pp. 575- 607. • Philip Smith Durkheim and Criminology: Reconstructing the Legacy Australian & New Zealand Journal of Criminology, December 2008; vol. 41, 3: pp. 333- 344
--	---

Fakultet:	Pravni fakultet				
Šifra predmeta: 01.048-D	Naziv predmeta: Penologija sa kriminologijom				
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30			
1. STRUKTURA PREDMETA					
1.1. Cilj predmeta	<p>Predmet treba da omogući studentima sticanje osnovnih znanja o kriminalitetu, njegovim izvršiocima i žrtvama, faktorima koji utiču na njegovo javljanje, kao i da ih uvede u način na koji se savremena društva suprostavljaju kriminalitetu. Predmet obuhvata prikaz savremenih određenja pojma kriminaliteta i predmeta kriminologije, kritičku analizu mogućih načina njegovog evidentiranja i mjerena, kao i detaljno upoznavanje s metodama kriminološkoga istraživanja. Obrađuju se osnovna fenomenološka obilježja kriminaliteta uopšte i pojedine vrste kriminaliteta posebno. Posebna pažnja posvećuje se oblicima kriminaliteta koji posebno ugrožavaju naše društvo i savremeni svijet, poput organizovanog kriminaliteta, raznih oblika nasilnog kriminaliteta (posebno nasilje u porodici, seksualno i državno nasilje), terorizma, kriminaliteta bijelog okovratnika, imovinskog kriminaliteta i sl. Također, predmetom je obuhvaćen pregled historijskoga razvoja kriminološke misli, kao i detaljna kritička analiza kriminoloških teorija.</p> <p>Studenti se upoznavaju i s organizacijom i pravnim uređenjem izvršavanja krivičnopravnih sankcija, a posebno kazne zatvora kao najteže krivičnopravne sankcije. Pored toga izvršavanja krivičnih sankcija u BiH, studenti će izučavati i komparativni način izvršenja krivičnih sankcija, te pravni aspekt ljudskih prava zatvorenika. Proučavanjem predmeta stiču se potrebna znanja o izvršenju krivičnopravnih sankcija izrečenih u krivičnom postupku, što će studentima omogućiti sagledavanje praktičnih rezultata primjene krivičnog materijalnog i procesnog prava.</p>				
1.2. Ishod učenja:	Upoznavanje studenata s uzrocima te fenomenološkim obilježjima i oblicima kriminaliteta, kao i upoznavanje s tokom i načinom izvršenja krivičnih sankcija i rezultatima njene primjene.				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmovno definisanje kriminaliteta • Historijski razvoj kriminologije • Biološke teorije u kriminologiji • Psihološke teorije u kriminologiji • Sociološke teorije u kriminologiji • Pojam i predmet penologije i historijski razvoj penološke misli • Razvoj shvatanja o pravnom i društvenom osnovu kazne i cilju kazne • Pojava i razvoj kazni lišenja slobode • Savremeni penitensijarni sistem u svjetlu kriminološke i krivičnopravne doktrine 				

	<ul style="list-style-type: none"> • Međunarodni pravni instrumenti i izvršenje krivičnih sankcija • Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH – Prepostavke i ustanove za izvršenje krivičnih sankcija • Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH – Izvršenje kazne zatvora • Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH – Položaj osuđene osobe • Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH – Izvršenje ostalih kazni • Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH – Izvršenje drugih krivičnih sankcija 																		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;">Predavanja</td><td style="width: 10%;">30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>270 sati</td></tr> </table>	Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																		
Grupni rad	20 sati																		
Studija slučaja	20 sati																		
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																		
Konsultacije dopunske literature	40 sati																		
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																		
Usmena prezentacija rada	2 sata																		
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																		
UKUPNO	270 sati																		
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																		
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Korać Hana.: Penologija /Izvršno krivično pravo, PFK, Sarajevo, 2010. • Mlađenović-Kupčević Rajka, 2001., Osnovi penologije, Svjetlost, Sarajevo. • Korać Hana.: Kriminologija/maloljetničko prestupništvo, IUNP, Sarajevo, 2011. • Singer, Mladen: Kriminologija. Zagreb, 1994. • Bošković, Milo: Kriminologija i socijalna patologija, Beograd, 1997. • Ignjatović, Đorđe: Kriminologija, Beograd, 2005. • Jašović, Žarko.: Kriminologija maloljetničke delinkvencije, 1991. • Milutinović, Milan.: Kriminologija, Beograd, 1990. • Mlađenović, Rajka: Kriminologija, Fakultet kriminalističkih nauka Sarajevo, 2001. • Petrović, B., Meško, G. (2011). Kriminologija. Sarajevo, Pravni fakultet • Ignjatović Đorđe, 2005., Kriminologija, Službeni glasnik, Beograd. • Modly D., Šuperina M., Korajlić N., 2008., Rječnik kriminalistike, Strukovna udruga kriminalista, Zagreb. • Korajlić N., 2008., Kriminalistička metodika, Fakultet kriminalističkih nauka, Sarajevo. • Izbor aktuelnih preglednih naučnih članaka iz oblasti Kriminologije. 																		

	<ul style="list-style-type: none"> • Zvonimir Šeparović, Kazneno izvršno pravo i uvod u penologiju, Pravni fakultet u Zagrebu, 2003. • Petrović Borislav, Jovašević Dragan, 2005., Izvršno krivično/ kazneno pravo, Pravni Fakultet, Sarajevo • Zakon Bosne i Hercegovine o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera, „Službeni glasnik BiH—, br. 13/05, 53/07, 97/07 i 37/09. • Zakon o izvršenju krivičnih sankcija Federacije BiH, „Službene novine Federacije BiH—, br. 44/1998. • Meško, G. (ur).: Preprečavanje kriminalitete - teorija, praksa in dileme. Ljubljana: Institut za kriminologiju pri Pravni fakulteti v Ljubljani, 2004. • Meško, G.: Osnove preprečavanja kriminalitete. Ljubljana: Fakultet za policijsko-varnosne vede, 2002. • Meško, G. (ur).: Vizije slovenske kriminologije. Ljubljana: Fakultet za policijsko-varnosne vede, 2002. • Ignjatović, D.: Kriminološko nasljede, Beograd: Policijska akademija, 1998. • Adler, F., Mueller, G.O.W., Laufer, W.S.: Criminology. New York: Mc Graw Hill, 1991. • Kanduć, Z.: Radikalna kriminologija: nova, kritična ali marksistična? Revija za kriminalistiko in kriminologijo, 1., s. 1-18., 1994. • Milutinović, M., Osnovi penologije, Beograd, 1985. • Vildana Vranj, Mustafa Bisić, Primjena propisa o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 2009.
--	--

Fakultet:	Pravni fakultet				
Šifra predmeta: 01.049-D	Naziv predmeta: Pravni i institucionalni okviri antiterorističkog djelovanja				
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30			
1. STRUKTURA PREDMETA					
1.1. Cilj predmeta	Studenti se upoznaju sa fenomenom terorizma koji je vrlo dinamičan i problematičan pravnog, institucionalnog i sistemskog djelovanja.				
1.2. Ishod učenja:	Razvijanje pravnih, analitičkih i organizacijskih sposobnosti za razumijevanje terorizma i antiterorističkog djelovanja				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmovno određivanje uzroka terorizma i njegovih nosilaca • Organizovanost, fanatizovanost, oblici ispoljavanja • Međunarodni pravni okviri koji se odnose na terorizam • Krivično pravno određivanje terorizma u domaćem zakonodavstvu • Nacionalna i međunarodna sigurnost • Strategija i taktika terorista • Klasifikacije terorizma • Sprega sa organizovanim kriminalom • Pojam i karakteristike terorističkog akta • Organizacija i sociološko-psihološki faktori nosilaca terorizma • Osnovni pojmovi geopolitike i geopolitičke pojave kao mogući generator terorizma • Elementi i funkcionalisanje protivterorističkog sistema države • Subjekti i snage prevencije države za odbranu od terorizma • Specijalizirane snage za borbu protiv terorizma • Obavještajne službe i terorizam, planiranje, organiziranje i ostvarivanje odbrane države od terorizma 				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA					
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati			
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa				
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma				

3. LITERATURA	
	<ul style="list-style-type: none"> • Simeunović, D.: Terorizam, Pravni fakultet, Beograd, 2009. • Alispahić, B.: Terorizam - šta je to?, Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti UnSam 2007. • Alispahić, B.: Osnove metodike rada obavještajno-sigurnosnih službi, Šahinpašić, 2011. • Abazović, M.: Državna bezbjednost, Fakultet kriminalističkih nauka, 2012. • Derenčinović, D.: Ogledi o terorizmu i antiterorizmu, Zagreb, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2002. • Christopher Harmon, Terorizam danas, Golden Marketing, Zagreb 2002. • M. Mijalkovski: Odgovor terorizmu, FCO, Beograd, 2005. • B. Kurmon, D. Ribnikar: Asimetrični ratovi, terorizam i nove pretnje, NIC "Vojska", Beograd, 2003. • Tomić Zvonimir: Krivično pravo II - posebni dio, drugo izmjenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007.

Fakultet:	Pravni fakultet				
Šifra predmeta: 01.050-D	Naziv predmeta: Maloljetničko prestupništvo				
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30			
1. STRUKTURA PREDMETA					
1.1. Cilj predmeta	Studenti se upućuju u kategorije i institucije maloljetničkog pravosuđa koje su neophodne za razmatranje pitanja maloljetničkog prestupništva.				
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da studenti shvate značaj i složenost maloljetničkog prestupništva, kao i modalitete za njegovo rješavanje. Na taj način student je osposobljen za rad u okviru institucija i organa koji se bave prevencijom maloljetničkog prestupništva i njegovim raspravljanjem kroz institucije maloljetničkog pravosuđa.				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacija sudova za maloljetnike (BiH, uporednopravni prikaz) • Krivičnopravna pitanja maloljetničkog prestupništva • Alternativni oblici reakcije na maloljetničko prestupništvo ("otklanjanje" krivičnog postupka i primjena alternativnih mjera, koncept restorativne pravde) • Djeca i maloljetnici kao žrtve krivičnih djela 				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA					
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati			
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa				
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma				
3. LITERATURA					
	<ul style="list-style-type: none"> • Korać, H.: Kriminologija/maloljetničko prestupništvo, Sarajevo, 2010. • Kosović, J. et al.: Nacrt Zakona o maloljetnim učiniocima krivičnih djela. FOD BiH. Banja Luka, 2005. • Mladi u sukobu sa zakonom u svjetlu aktuelnih problema maloljetničkog krivičnog pravosuđa u BiH, Banja Luka, 2002. • Sijerčić-Čolić, H.: Položaj maloljetnika u krivičnom procesnom pravu 				

	<p>Federacije BiH - usklađenost sa međunarodnim dokumentima koji se odnose na položaj maloljetnika koji su u sukobu sa zakonom. U: Mladi u sukobu sa zakonom u svjetlu aktualnih problema maloljetničkog krivičnog pravosuđa u BiH. Banja Luka, 2002., str. 41. - 49.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čolić, H.: Maloljetničko krivično pravosuđe i maloljetnička delinkvencija u BiH. Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu, XLIV, Vranj, V.: Odgojne mjere prema maloljetnicima i njihovo izvršenje u BiH. Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu, XLVII, 2004. • Sijerčić-Čolić, H.: Krivično procesno pravo, Knjiga I, Pravni fakultet, Sarajevo, 2008. • Sijerčić-Čolić, H.: Krivično procesno pravo, Knjiga II, Pravni fakultet, Sarajevo, 2008.
--	---

Fakultet:	Pravni fakultet				
Šifra predmeta: 01.051-D	Naziv predmeta: Politika suzbijanja kriminaliteta				
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30			
1. STRUKTURA PREDMETA					
1.1. Cilj predmeta	Student se upoznaje sa osnovama kriminalno-političke problematike, sa ciljem, predmetom i metodom te naučne discipline, njenim odnosom sa drugim krivičnim naukama, te sa sredstvima krivičnopravne borbe protiv kriminaliteta i elementima prevencije kriminaliteta.				
1.2. Ishod učenja:	Stiču se elementarna znanja o osnovnim mehanizmima borbe protiv kriminaliteta čime student ovlađava sadržajima koji su od velikog značaja u radu u pravosudnim i penitensijarnim institucijama.				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Uspostavljanje kriminalne politike kao posebne naučne discipline i njen odnos prema drugim krivičnim disciplinama; • Krivičnopravna borba protiv kriminaliteta (kaznena politika kao posebna oblast kriminalne politike, krivično pravosuđe i njegova uloga u suzbijanju kriminaliteta, krivično zakonodavstvo i kaznena politika, krivične sankcije u funkciji suzbijanja kriminaliteta, kaznena politika prema maloljetnicima, preventivna funkcija krivičnog prava u borbi protiv kriminaliteta); • Društvena prevencija kriminaliteta (pojam i vrste društvene prevencije kriminaliteta, plansko usmjeravanje prevencije, osnovni preventivni nosioci i faktori, javnost kao faktor socijalne prevencije 				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA					
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati			
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa				
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma				
3. LITERATURA					
	<ul style="list-style-type: none"> • Korać Hana., Ivanović Aleksandar, Begović Alisa, Ptrevencija 				

	<p>kriminaliteta, Beograd, 2010.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Milutinović, M.: Kriminalna politika, Savremena administracija, Beograd, 1984. • Horvatić, Ž.: Kriminalna politika u savremenom socijalističkom društvu, JRKK, Beograd, 1978., br. 2-3. • Bačić, F.: Granice represije u svjetlu kriminalne politike, Naša zakonitost, Zagreb, 1974. br. 2. • Bavcon, Lj.: Kriminalna politika socijalističkog samoupravnog društva, JRKK, Beograd, 1978., br. 2-3. • Ambovski, V.: Novo jugoslovensko krivično pravo u svjetlosti osnovnih postulata kriminalne politike, Naša zakonitost, Zagreb, 1977., br. 5.
--	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.052-D	Naziv predmeta: Etiologija narkomanije i narkokriminaliteta		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Studenti se upoznaju sa karakteristikama narkomanije kao socijalnopatološke pojave i bolesti savremenog svijeta i strukturu narkokriminala. Riječ je, praktično, o dva elementa veoma široke problematike zloupotrebe droga.
1.2. Ishod učenja:	Krajnji cilj je da studenti ovlađuju osnovnim znanjima o raznim aspektima problematike zloupotrebe droga, primarno etiologijom, što će im poslužiti za bolje razumijevanje kako preventivnog djelovanja u suzbijanju ove problematike, tako i represije
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Narkomanija i ovisnost od droga • Ličnost narkomana • Uzroci narkomanije • Narkomanija kao kriminogeni faktor • Uzroci narkokriminala • Struktura narkokriminala

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
--	---	--

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa
--	--

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
---	---

3. LITERATURA

	<ul style="list-style-type: none"> • Korać H.: Organizovani kriminalitet I druga krivična djela, Univerzitet u Travniku, Pravni fakultet 2014. • Kušević, V. (1987). Zloupotreba droga. Zagreb: Grafički zavod Hrvatske. • Petrović, B. (2004). Narkokriminal - krivičnopravni, kriminološki, krivičnoprocесни i kriminalistički aspekti. Sarajevo: Pravni fakultet.
--	---

	• Werner, W., et al. (2004). Balkanski putevi droge i Bosna i Hercegovina. Sarajevo: Fakultet kriminalističkih nauka • Bukelić, J. (1988). Droga-mit ili bolest. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. • Despotović, A., Ignjatović, M. (1980). Zavisnost od droga i lijekova - narkomanije. Niš: Institut zaštite na radu. • Đukanović, B. (1994). Druge - od zloupotrebe do zavisnosti. Sarajevo: Oko. • Klarić, D. (2002). Crni trag droge. Zagreb: Promotor zdravstva i Državni inspektorat. • Simić, I. (1977). Narkomanija i kriminalitet. 13. maj, br. 4. • Konvencija UN protiv nezakonitog prometa opojnih droga i psihotropnih supstanci iz 1988 godine („Službeni list SFRJ“, br. 14/1990).

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.093-D	Naziv predmeta: Sistemi istrage u uporednom i međunarodnom krivičnom pravu		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Student se upoznaje sa sistemima istrage u uporednom i međunarodnom krivičnom pravu .
1.2. Ishod učenja:	Kod studenta razvijaju znanja i sposobnosti samostalne teorijske i stručne analize tih pojmove; student se osposobljava za rad u domaćim i međunarodnim pravosudnim institucijama.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Opća pitanja međunarodnog krivičnog prava • Pojam međunarodnog krivičnog prava • Osnovna načela međunarodnog krivičnog prava • Izvori međunarodnog krivičnog prava • Vremensko i prostorno važenje • Međunarodno krivično djelo i krivične sankcije • Opći pojam međunarodnog krivičnog djela • Osnovi isključenja međunarodnog krivičnog djela • Saučesništvo • Krivične sankcije

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Cessese, A. (2005). Međunarodno krivično pravo. Beograd: Beogradski centar za ljudska prava. • Zlatarić, B. (1979). Međunarodno krivično pravo, prvi dio. Zagreb: Informator. 	

	• Kambovski, V. (1998). Međunarodno kazneno pravo. Skoplje: Prosvetno delo. • Stojanović, Z. (2003). Međunarodno krivično pravo (skripta). Beograd: Dosije. • Josipović, I. i dr. (2001). Stalni međunarodni kazneni sud. Zagreb: Hrvatski pravni Centar.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.094-D	Naziv predmeta: Ljudska prava i kriminalističko istraživanje		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Sticanje znanja o filozofskoj, političkoj i pedagoškoj dimenziji ljudskih prava. Usvajanje znanja o globalnim mehanizmima zaštite ljudskih prava, kao i usvajanje znanja o regionalnim posebnostima i regionalnim mehanizmima za zaštitu ljudskih prava. Teži se ka razumijevanju ljudskih prava u svjetlu kriminalističkog istraživnja.
1.2. Ishod učenja:	Kod studenta razvijaju znanja i sposobnosti samostalne teorijske i stručne analize tih pojmove; student se osposobljava za rad u domaćim i međunarodnim pravosudnim institucijama.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Ljudska prava kao centralni segment ustavne materije • Univerzalizam ljudskih prava • Globalni mehanizmi zaštite ljudskih prava • Generacije ljudskih prava i širenje kataloga ljudskih prava • Kulturni partikularizam • Regionalni instrumenti zaštite ljudskih prava • Politička i ideološka dimenzija ljudskih prava • Izgradnja kulture ljudskih prava

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
--	---	--

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
---	---

3. LITERATURA

	<ul style="list-style-type: none"> • Lada Sadiković, 2013. FKN Ustav Bosne i Hercegovine, Sigurnost i ljudska prava • Cessese, A. (2005). Međunarodno krivično pravo. Beograd: Beogradski
--	---

	<p>centar za ljudska prava.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lada Sadiković, Vanredno stanje i ljudska prava, 2003. Magistrat Sarajevo • Jasna Bakšić-Muftić «Sistem ljudskih prava», Magistrat, 2000. • Grupa autora « Teorija i praksa Evropske konvencije o ljudskim pravima », FOD, Sarajevo, 2001. • Čazim Sadiković «Evropsko pravo ljudskih prava» Magistrat, 2000. • Kambovski, V. (1998). Međunarodno kazneno pravo. Skoplje: Prosvetno delo. • Stojanović, Z. (2003). Međunarodno krivično pravo (skripta). Beograd: Dosije. • Josipović, I. i dr. (2001). Stalni međunarodni kazneni sud. Zagreb: Hrvatski pravni Centar.
--	---

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.095-D	Naziv predmeta: Otkrivanje i dokazivanje u prekršajnom postupku		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Tokom predavanja studenti će se upoznati sa tokom prekršajnog postupka, naročito sa dijelom koji se odnosi na otkrivanje i dokazivanje u prekršajnom postupku.
1.2. Ishod učenja:	Kod studenta razvijaju znanja i sposobnosti samostalne teorijske i stručne analize tih pojmova; student se osposobljava za rad u domaćim i međunarodnim pravosudnim institucijama.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Prekršajno pravo. • Pojam prekršaja u pravnoj teoriji. • Pravni propisi o prekršajima. • Materijalno prekršajno pravo. • Prekršajni postupak sa akcentom na otkrivanje i dokazivanje.

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
--	---	--

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa
--	--

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
---	---

3. LITERATURA

	<ul style="list-style-type: none"> • Jašarević, Osman: „Krivično procesno pravo I i II”, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2014. godine • Jašarević, Osman; Kazić, Ena i Samouk-Jašarević Merisa : „Praktikum iz krivičnog procesnog prava (opšti i posebni dio)”, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2015. godine • Ivo Borković: Upravno pravo, Šesto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Informator, Zagreb, 1997., str. 363-537. • Mustafa Kamarić, Ibrahim Festić: Upravno pravo: opšti dio, Treće,
--	--

	<p>izmijenjeno izdanje, Magistrat, Sarajevo, 2004., od 240. str.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zoran R. Tomić: Upravno pravo, Treće novelirano i prošireno izdanje, Beograd, 1998., str. 327-574. • Slavoljub Popović: Upravno pravo: opšti deo, Izmenjeno i dopunjeno izdanje, Savremena administracija, Beograd, 1999., str. 3-482., 649-682., 765-789. • Stevan Lilić, Petar Kunić, Predrag Dimitrijević, Milan Marković: Upravno pravo, Savremena administracija, Beograd, 1999. • Ibrahim Festić: Rat, mir i pravo u Bosni i Hercegovini, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu - Centar za naučno-istraživački rad, izdavačku djelatnost i pravne klinike, Sarajevo, 2004. • Ibrahim Festić: Ogledi o pravu i upravi, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu - Centar za naučno-istraživački rad, izdavačku djelatnost i pravne klinike, Sarajevo, 2004. • Ferid Otajagić: Državna javna subjektivna prava s posebnim osvrtom na unutrašnja prava države, Studentska štamparija Univerziteta Sarajevo, Sarajevo, 2005.
--	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.096-D	Naziv predmeta: Međunarodna krivično-pravna i policijska saradnja		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj je da studenti ovladaju osnovnim znanjima o metodologiji istraživanja kriminaliteta, tj. kakva je uloga pojedinih državnih organa pretkrivičnog i krivičnog postupka, prvenstveno policije. Time se student, u određenoj mjeri, osposobljava za rad u državnim organima koji se bave otkrivanjem, istraživanjem i procesuiranjem kriminala.
1.2. Ishod učenja:	Kod studenta razvijaju znanja i sposobnosti samostalne teorijske i stručne analize tih pojmove; student se osposobljava za rad u domaćim i međunarodnim pravosudnim institucijama.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Metodika istraživanja pojedinih krivičnih djela od strane policije i njihova unutrašnja i međunarodna saradnja • Međunarodna saradnja (Interpol) • Odabранe teme • Odabранe teme • Odabранe teme

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
--	---	--

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa
--	--

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
---	---

3. LITERATURA

	<ul style="list-style-type: none"> • Pena, Uroš, Simonović, Branislav, Rad policije u zajednici i njegova implementacija, sa posebnim osvrtom na BiH, Visoka škola unutrašnjih poslova, Banja Luka, 2006. • Mjesto i uloga policije u prevenciji kriminaliteta: aktualno stanje i mogućnosti unapređenja / [priredio Darko Marinković]. - Zagreb:
--	---

	<p>Kriminalističko-policijska akademija, 2007 (Beograd: Inpress).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Petrović, B. (2005). Osnovi kriminalistike. Sarajevo: Pravni fakultet. • Bošković, M. (2000). Kriminalistika metodika II. Beograd: Policijska akademija. • Krivokapić, V. (1997). Kriminalistika taktika III. Beograd: Policijska akademija. • Simonović, B. (2004). Kriminalistika. Kragujevac: Pravni fakultet. • Champion, Dean J., Rush, George E. , Pavičić, Svjetlana – prevodilac, Rad policije u zajednici = Policing in the community, Embassy of the United States of America, Office of Public Affairs, Sarajevo, 2003 • Vladimir Krivokapić, Prevencija kriminaliteta, Beograd, 2004. • Korać, H., Ivanović,A., Begović, A.: Prevencija kriminaliteta, IUNP, MEGRAF, Beograd, 2010. • Simonović Branislav, Rad policije u zajednici, Banja Luka, 2006. • Sprečavanje i suzbijanje suvremenih oblika kriminaliteta: zbornik radova. 2 [urednici Slobodan Petrović, Milan Milošević, Đorđe Đorđević]. - Zemun: Kriminalističkopoličijska akademija, 2007 (Zagreb: Inpress). • Stanje kriminaliteta u Srbiji i pravna sredstva reagiranja. dio 1 / priredio Đorđe Ignjatović- Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta, 2007 (Zagreb: Dosje). • Korać, H.: Drogе kao uzrok pojave kriminaliteta, Forum univerzitetskih nastavnika, Novi Pazar, 2008.
--	--

5.2.3. Međunarodno pravo

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.034-D	Naziv predmeta: Međunarodni standardi u izbornom pravu		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Osposobljavanje studenata za razumijevanje međunarodnih standarda u izbornom pravu i njihova upućenost u razne izborne sisteme i izborne tehnike preko kojih se oni ostvaruju i štite - može značajno pomoći da izbori postanu siguran put demokratskog osvajanja i vršenja državne vlasti.		
1.2. Ishod učenja:	Mogućnost samostalnog prepoznavanja kršenja međunarodnih standarda u izbornom pravu i poznavanja mehanizama koje osiguravaju pravične i demokratske izbore koji su usaglašeni sa međunarodnim standardima.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Pojam i značaj izbornog prava i izbornih sistema (reprezentativnost, uspostavljanje stabilne i efikasne vlasti, demokratsko razrješavanje konflikata, osiguravanje odgovornosti nosilaca funkcija vlasti, promovisanje parlamentarne opozicije) • Načela izbornog sistema (opšte biračko pravo, jednako biračko pravo, neposredni i posredni izbori, sloboda i tajnost glasanja, aktivno i pasivno biračko pravo) • Pluralno-večinski sistemi („prvi dobija mjesto“, „blok sistem“, „alternativni glas“, „partijski blok glas“, „dvokružni sistemi“) • Poluproporcionalni sistemi („jednostruki neprenosivi glas“, „paralelni sistemi“) • Sistemi proporcionalne zastupljenosti („proporcionalna zastupljenost listi“, „personalizovani proporcionalni sistem“, „jednostruki prenosivi glas“) • Izborni prag • Otvorene, zatvorene i slobodne liste • Magnituda izbornih jedinica • Posebni parlamentarni zahtjevi (zastupljenost žena, zastupljenost manjina, zastupljenost zajednica) • Predsjednički izbori • Izbori lokalnih vlasti • Izborni postupak (birački spiskovi, kandidovanje, organi za provođenje izbora, glasanje) • Utvrđivanje izbornih rezultata i raspodjela mandata • Kontrola izbora i zaštita izbornih prava 		

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA:		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno-istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Kasim Trnka, Ustavno pravo, Drugo izmijenjeno i nadopunjeno izdanje, Fakultet za javnu upravu, Sarajevo, 2006., Poglavlje VII; • Nedо Milićević, Ustavno uređenje Bosne i Hercegovine i biračko pravo građanina, Pravni centar Fonda Otvoreno društvo, Sarajevo, 2001. • Andrew Reynolds, Ben Reilly, Oblikovanje izbornog sistema, Rabic, Sarajevo, 1999.; • D. Nohlen, Izborne pravo i stranački sustav, Zagreb, 1999. 	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.075-D	Naziv predmeta: Instituti međunarodnog javnog prava		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj je upoznavanje studenata sa pojmom međunarodno pravo, te osnovnim principima i izvorima istog. Studenti će steći opća i posebna znanja o sistemu pravnih pravila koja uređuju odnose između međunarodnopravnih subjekata, prije svega uzajamne odnose država, država i međunarodnih organizacija, te odnose između samih međunarodnih organizacija.
1.2. Ishod učenja	Nakon položenog ispita iz ovog predmeta studenti će biti sposobni: - definirati i opisati pojedine institute iz međunarodnog prava; prepoznati, analizirati i pravilno tumačiti pojedine izvore međunarodnog prava; - uporediti i objasniti sličnosti i razlike između pojedinih instituta međunarodnog i unutarnjeg prava; - opisati i analizirati položaj pojedinca u odnosu na državu i njegova prava prema međunarodnom pravu - pojedinačno i u skupini.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ul style="list-style-type: none"> • Definicija i razvoj, karakteristike, osnove međunarodnog prava • Osnovni principi međunarodnog prava • Izvori međunarodnog prava • Odnos međunarodnog i unutrašnjeg prava • Subjekti međunarodnog prava • Država kao realna historijska činjenica • Državna imovina - teritorijalni i funkcionalni princip • Bosna i Hercegovina kao subjekt međunarodnog prava • Diplomacija i spoljna politika • Državno-pravno uređenje Bosne i Hercegovine • Bosna i Hercegovina i evroatlantske i evropske integracije • Organi države u međunarodnim odnosima • Vrste diplomatija • Predstavnički organi • Prava, nadležnost i međunarodna odgovornost država

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja	30 sati
	Grupni rad	20 sati
	Studija slučaja	20 sati
	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati
	Konsultacije dopunske literature	40 sati
	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati
	Usmena prezentacija rada	2 sata
	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati
	UKUPNO	270 sati

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljom 3.8. ovog nastavnog plana i programa
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Vladimir Đuro Degan: Međunarodno pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2000., str. 3-555. • Juraj Andrassy: Međunarodno pravo, Školska knjiga, Zagreb, 1990. • J. Andrassy, B. Bakotić, B. Vukas: Međunarodno pravo I, Školska knjiga, Zagreb, 1995. • Povelja UN, od 26.06.1945. godine, stupila na snagu 24.10.1945. godine • Vladimir Ibler: Rječnik međunarodnog javnog prava, Informator, Zagreb, 1987. • Vesna Crnić-Grotić: Pravo međunarodnih ugovora, Pravni fakultet u Rijeci, Rijeka, 2002. • M. Kreća, M. Paunović: Praktikum za međunarodno javno pravo, Beograd, 2002. • Božidar Bakotić: Međunarodni ugovori - sklapanje i primjena, 2. izdanje, Zagreb, 1997. • Zarije Seizović: Međunarodno javno pravo – zbirka eseja, Univerzitet u Zenici, Zenica, 2008. • Bečka konvencija o pravu međunarodnih ugovora, 1969. • Milenko Kreća: Međunarodno javno pravo I, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd 2007.

Fakultet:	Pravni fakultet				
Šifra predmeta: 01.076-D	Naziv predmeta: Međunarodno javno pravo – odabrane teme				
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30			
1. STRUKTURA PREDMETA					
1.1. Cilj predmeta	Predmet daje detaljnija znanja iz više specijalističkih područja koja predstavljaju grane međunarodnog prava (međunarodno pravo mora, međunarodno humanitarno pravo...).				
1.2. Ishod učenja	<p>Nakon položenog ispita iz ovog predmeta studenti će biti sposobni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definirati i opisati pojedine institute iz međunarodnog prava; razlikovati pravne režime na pojedinim dijelovima mora i morskog dna i podmorja; - uporediti i objasniti sličnosti i razlike između pojedinih režima na moru te položaju broda; - opisati i razlikovati sredstva mirnog rješavanja sporova i vrste oružanih sukoba te njihovo pravno uređenje. 				
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ul style="list-style-type: none"> • Međunarodne organizacije kao subjekti međunarodnog prava • Organizacija Ujedinjenih nacija • Savjet Evrope • Sjevernoatlantski pakt - NATO i Evropska unija; 9. maj 1950. • Principi Evropske unije • Pravni sistem • Organi Evropske unije • Regionalna politika • Pojedinac kao subjekt međunarodnog prava • Pravila međunarodnog ugovornog prava • Rješavanje sporova u međunarodnom pravu • Rješavanje sporova putem prinude • Riječna i morska oblast državne teritorije • Otvoreno more • Vazdušna oblast državne teritorije i internacionalne teritorije 				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA					
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati			
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa				

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Vladimir Đuro Degan: Međunarodno pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2000., od 555. str. • Zijad Hasić: Međunarodno humanitarno pravo, Vijeće Kongresa bošnjačkih intelektualaca, Sarajevo, 2005. • Vesna Kazazić: Međunarodno humanitarno pravo: difuzija i primjena, Pravni fakultet Sveučilišta, Mostar, 2008. • V. Kazazić, J. Bakšić-Muftić, N. Borić: Implementacija međunarodnog humanitarnog prava u BiH, Sarajevo, 2005. • Juraj Andrašy: Međunarodno pravo, Zagreb, 1990. • Povelja UN, od 26.06.1945. godine, stupila na snagu 24.10.1945. godine • Vladimir Ibler: Rječnik međunarodnog javnog prava, Informator, Zagreb, 1987. • M. Kreća, M. Paunović: Praktikum za međunarodno javno pravo, Beograd, 2002. • Zarije Seizović: Međunarodno javno pravo – zbirka eseja, Univerzitet u Zenici, Zenica, 2008. • Vladimir Đuro Degan: Međunarodno pravo mora i izvori međunarodnog prava, Informator, Zagreb, 1989.

Fakultet:	Pravni fakultet																				
Šifra predmeta: 01.077-D	Naziv predmeta: Međunarodno humanitarno pravo- odabrane teme																				
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10																		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30																			
1. STRUKTURA PREDMETA																					
1.1. Cilj predmeta	Osnovni cilj predmeta je upoznavanje doktoranata sa međunarodnim pravilima, običajne ili konvencionalne prirode, čija je svrha rješavanje humanitarnih problema koji neposredno nastaju u oružanom sukobu (međunarodnom i nemeđunarodnom).																				
1.2. Ishod učenja	Doktoranti će steći proširena znanja o ograničavanju, iz humanitarnih razloga, prava strana u sukobu da izaberu metode i sredstva borbe, kao i pravila o zaštiti osoba koje su pogodjene sukobom.																				
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ul style="list-style-type: none"> • Međunarodno pravo oružanih sukoba. • Definicija i priroda međunarodnog humanitarnog prava. • Izvori i razvoj humanitarnog prava. Pravila o izvođenju neprijateljstava u međunarodnim oružanim sukobima. • Historijat međunarodnog humanitarnog prava • Kategorije zaštićenih lica u oružanom sukobu s posebnim sovrtom na: civile i civilna lica; ranjenike, bolesnike i brodolomce; ratne zarobljenike; vjersko osoblje, te kulturna dobra u oružanom sukobu • Međunarodno humanitarno pravo u sukobu sa kršenjem njegovih pravila (posebno na prostoru bivše SFRJ). 																				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																					
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table> <tr> <td>Predavanja</td> <td>30 sati</td> </tr> <tr> <td>Grupni rad</td> <td>20 sati</td> </tr> <tr> <td>Studija slučaja</td> <td>20 sati</td> </tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td> <td>100 sati</td> </tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td> <td>40 sati</td> </tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td> <td>38 sati</td> </tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td> <td>2 sata</td> </tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td> <td>20 sati</td> </tr> <tr> <td>UKUPNO</td> <td>270 sati</td> </tr> </table>			Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																				
Grupni rad	20 sati																				
Studija slučaja	20 sati																				
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																				
Konsultacije dopunske literature	40 sati																				
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																				
Usmena prezentacija rada	2 sata																				
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																				
UKUPNO	270 sati																				
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																				
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																				
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Zijad Hasić: Međunarodno humanitarno pravo, Vijeće kongresa bošnjačkih intelektualaca, Sarajevo, 2005. • Vesna Kazazić: Međunarodno humanitarno pravo: difuzija i primjena, Pravni fakultet Sveučilišta, Mostar, 2008. • Ženevska konvencija o postupanju s ratnim bolesnicima, od 12.08.1949. godine • Ženevska konvencija o zaštiti civilnih osoba za vrijeme rata, od 12.08.1949. godine 																				

	<ul style="list-style-type: none"> • Ženevska konvencija za poboljšanje položaja ranjenika, bolesnika i brodolomaca oružanih snaga na moru, od 12.08.1949. godine • Ženevska konvencija za poboljšanje položaja ranjenika i bolesnika u oružanim snagama u ratu, od 12.08.1949. godine • Dopunski protokol uz Ženevske konvencije od 12.08.1949. godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba, od 08.06.1977. godine (Protokol I) • Dopunski protokol uz Ženevske konvencije od 12.08.1949. godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba, od 08.06.1977. godine (Protokol II) • Antonio Cassese: International Criminal Law, Oxford University Press, 2003. • Presuda Međunarodnog suda pravde: Bosna i Hercegovina protiv Srbije i Crne Gore, 26. februar 2007. godine, prevela: R. Karić et. al., Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Sarajevo, 2008. • Vesna Kazazić, Jasna Bakšić-Muftić, Nežla Borić: Implementacija međunarodnog humanitarnog prava u BiH, Sarajevo, 2005.
--	---

Fakultet:	Pravni fakultet																				
Šifra predmeta: 01.078-D	Naziv predmeta: Međunarodni odnosi- odabrane teme																				
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10																		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30																			
1. STRUKTURA PREDMETA																					
1.1. Cilj predmeta:	Cilj predmeta Međunarodni odnosi jeste suštinsko upoznavanje međunarodnih odnosa, subjekata i faktora u međunarodnim odnosima, teorija i tipova međunarodnih odnosa, osnova spoljne politike, upoznavanje osnovnih geopolitičkih zakona, kao i osnovnih geopolitičkih teorija.																				
1.2. Ishod učenja:	Ovladavanje znanjima i prikupljanje potrebnih informacija o globalnoj međunarodnoj političkoj situaciji, sa akcentom na geopolitičke promjene.																				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Definisanje pojma međunarodnih odnosa • Definisanje pojma subjekata i faktora međunarodne zajednice • Struktura međunarodne zajednice • Definicija spoljne politike • Definicija međunarodne i nacionalne bezbjednosti • Tipovi međunarodnih odnosa • Geopolitika, geostrategija, geoekonomija, politička geografija i geopolitika – pojmovi i definicije • Klasična njemačka geopolitika • Američka geopolitika • Ruska geopolitika 																				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA:																					
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table border="0"> <tr> <td>Predavanja</td> <td>30 sati</td> </tr> <tr> <td>Grupni rad</td> <td>20 sati</td> </tr> <tr> <td>Studija slučaja</td> <td>20 sati</td> </tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td> <td>100 sati</td> </tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td> <td>40 sati</td> </tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno-istraživački rad</td> <td>38 sati</td> </tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td> <td>2 sata</td> </tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td> <td>20 sati</td> </tr> <tr> <td>UKUPNO</td> <td>270 sati</td> </tr> </table>			Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno-istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																				
Grupni rad	20 sati																				
Studija slučaja	20 sati																				
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																				
Konsultacije dopunske literature	40 sati																				
Pristupni rad/naučno-istraživački rad	38 sati																				
Usmena prezentacija rada	2 sata																				
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																				
UKUPNO	270 sati																				
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																				
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																				
3. LITERATURA																					
	<ul style="list-style-type: none"> • Radovan Vukadinović, Međunarodni politički odnosi, Politička kultura, Zagreb, 2006. • Nijaz Duraković, Međunarodni odnosi, Fakultet političkih nauka 																				

	<p>Univerziteta Sarajevo i Pravni fakultet Univerziteta Sarajevo, Sarajevo, 2009.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geraoid Tuatehill, Uvod u geopolitiku, Zbornik, Politička kultura, Zagreb, 2007. (izabrana poglavlja)
--	---

Fakultet:	Pravni fakultet																				
Šifra predmeta: 01.079-D	Naziv predmeta: Međunarodne organizacije- odabrane teme																				
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10																		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30																			
1. STRUKTURA PREDMETA																					
1.1. Cilj predmeta:	Osnovni cilj predmeta Međunarodne organizacije jeste upoznavanje studenata sa teoretskim i historijskim okvirima međunarodnih organizacija, sa osnovnim načinima donošenja odluka i mogućnosti država-članica da djeluju unutar ovih organizacija, kao i promjenjenu ulogu međunarodnih organizacija poslije raspada SSSR-a.																				
1.2. Ishod učenja:	Analitički pristup i shvatanje načina djelovanja međunarodnih organizacija i njihove pozicije u međunarodnoj zajednici.																				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Opća pitanja: članstvo, organi, nadležnost, donošenje i pravna snaga odluka • Međunarodopravni subjektivitet • Vrste međunarodnih organizacija • Univerzalne i regionalne organizacije • Evropska integracija • Vijeće Evrope • Sjevernoatlantski savez – NATO • Zapadnoevropska unija – WEY • Organizacija za Evropsku sigurnost i saradnju – OESE • Strukture i institucije procesa OESE-a • Globalizacija • Globalni resursi 																				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA:																					
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table> <tr> <td>Predavanja</td> <td>30 sati</td> </tr> <tr> <td>Grupni rad</td> <td>20 sati</td> </tr> <tr> <td>Studija slučaja</td> <td>20 sati</td> </tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td> <td>100 sati</td> </tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td> <td>40 sati</td> </tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno-istraživački rad</td> <td>38 sati</td> </tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td> <td>2 sata</td> </tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td> <td>20 sati</td> </tr> <tr> <td>UKUPNO</td> <td>270 sati</td> </tr> </table>			Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno-istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																				
Grupni rad	20 sati																				
Studija slučaja	20 sati																				
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																				
Konsultacije dopunske literature	40 sati																				
Pristupni rad/naučno-istraživački rad	38 sati																				
Usmena prezentacija rada	2 sata																				
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																				
UKUPNO	270 sati																				
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																				
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																				
3. LITERATURA																					

	• Vladimir Đuro Degan, Međunarodno pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2000., str. 413-473. • Le Roy Bennett, James Oliver, Međunarodne organizacije, Politička kultura, Zagreb, 2004., str. 207-388. • Vlatko Mileta, ABC Evropske zajednice, Zagreb, 1992. • O. Račić, V. Dimitrijević, Međunarodne organizacije, III izdanje, Beograd, 1980. • Danijel Gueguen, Praktični vodič kroz labirint Europske unije, Zagreb, 2001.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.080-D	Naziv predmeta: Ekonomска дипломатија у Европској унији-одabrane теме		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta:	Postići bolje razumijevanje načina na koji države vode međunarodne ekonomske odnose, učestvuju u međunarodnom pregovaračkom procesu i donose odluke. Determinirati glavne aktere u ekonomskoj diplomatiji.
1.2. Ishod učenja:	Studente osposobiti za praćenje i analizu međunarodnih ekonomskih pregovora.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Teoretska analiza ekonomske diplomacije • Ekonomска diplomacija i globalizacija • Države i nedržavni akteri • Plurilateralizam i multilateralizam • Svjetski trgovinski sistem • Međunarodne finansijske institucije i međunarodna saradnja • Regionalna dimenzija: Evropska ekonomska diplomacija • Bilateralna ekonomska diplomacija • Praksa ekonomske diplomacije • Izazovi ekonomske diplomacije

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA:

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno-istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Nicholas Bayne and Steven Woolcock, The New Economic Diplomacy, Ashgate, 2005. • J. Spero, J. Hart, The Politics of International Economic Relations, 6th Edition, 2002. • Vladimir Prvulović, Ekonomска дипломатија, Megatrend, 	

Beograd, 2005.

- Sva periodika i knjige koje tretiraju oblast diplomatije i ekonomske diplomatije, a štampane su na BHS jezičkom prostoru.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.081-D	Naziv predmeta: Diplomatsko i konzularno pravo- odabrane teme		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta:	Osnovni cilj predmeta Diplomatsko i konzularno pravo jeste upoznavanje studenata sa teoretskim i historijskim razvojem diplomatskog i konzularnog prava, te osnovnim načinima predstavljanja država u međunarodnim odnosima, kao i strategijama diplomatskog djelovanja.
1.2. Ishod učenja:	Ovladavanje teoretskim vještinama diplomatičke pripreme za praktično djelovanje budućih pravnika.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Diplomatija u sastavu međunarodnih odnosa • Nastanak diplomatije • Diplomatija u sastavu evropske ravnoteže snaga • Pregled diplomatije - od klasične prema savremenoj • Diplomatija između dva svjetska rata • Diplomatija hladnog rata • Politika detanta • Novi svjetski poredak • Strategije diplomatskog djelovanja • Moderna diplomatija • Diplomatija između oblika i sadržaja • Kvalitete uspješnog diplomata • Funkcije diplomatije • Konzularno pravo

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA:

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno-istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA		

	• Miodrag Mitić, Stevan Đorđević, Diplomatsko i konzularno pravo, drugo izdanje, Centar za publikacije Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu, Beograd, 2007. • Radovan Vukadinović, Politika i diplomacija, Politička kultura, Zagreb, 2004. • Stanko Nick, Diplomacija, Metode i tehnike, Barbat, Zagreb, 1997. • Stjepan Berković, Diplomatsko i konzularno pravo, Zagreb, 1997.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.082-D	Naziv predmeta: Bilateralna i multilateralna diplomacija- odabране teme		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta:	Omogućiti studentima sticanje znanja iz oblasti bilateralne i multilateralne diplomacije, sa osvrtom na teorijsku osnovu diplomacije kao naučne discipline, ali i prakse, tj. profesije. Omogućiti uvid u postojanje i rad međunarodnih vladinih organizacija, kao i načine diplomatskog predstavljanja država u tim multilateralnim okvirima bez kojih je nemoguće zamisliti savremene međunarodne odnose. Međunarodne vladine organizacije, ovisno o značaju, karakteru i članstvu, bave se sve bitnjim pitanjima koja su donedavno bila predmet državne nadležnosti ili bilateralnih odnosa.
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče kompetencije za razumijevanje postojanja i funkciranja međunarodnih organizacija, te razumijevanje načina na koje je djelovanje međunarodnih organizacija izmjenilo tradicionalne diplomatske forme. Ishod učenja će studente sposobiti za kritičko posmatranje i profesionalno djelovanje u polju bilateralne i multilarne diplomacije, sa nezaobilaznim osvrtom na fenomen unilateralizma.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmovno određenje bilateralne i multilateralne diplomacije • Osnove bilateralne diplomacije • Bilateralna diplomacija u savremenom svijetu • Multilateralna diplomacija u savremenom svijetu • Savremeni primjeri multilateralnih organizacija • Savremeni primjeri unilateralizma • Osnovni pravci i aktivnosti VP BiH (bilateralne prirode) • Osnovni pravci i aktivnosti VP BiH (multilateralne prirode) • Diplomacija kao profesija • Diplomatski pojmovnik

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA:

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno-istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	

znanja i bodovanja studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Vladimir Đuro Degan, Međunarodno pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2000. • Juraj Andrassy, Međunarodno pravo, Školska knjiga, Zagreb, 1990.: • J. Andrassy, B. Bakotić, B. Vukas, Međunarodno pravo I, Školska knjiga, Zagreb, 1995. • Povelja UN, od 26.06.1945. godine, stupila na snagu 24.10.1945. godine • Vladimir Ibler, Rječnik međunarodnog javnog prava, Informator, Zagreb, 1987. • Vesna Crnić-Grotić, Pravo međunarodnih ugovora, Pravni fakultet u Rijeci, Rijeka, 2002. • M. Kreća, M. Paunović, Praktikum za međunarodno javno pravo, Beograd, 2002. • Božidar Bakotić, Međunarodni ugovori - sklapanje i primjena, 2. izdanje, Zagreb, 1997. • Zarije Seizović, Međunarodno javno pravo – zbirka eseja, Univerzitet u Zenici, Zenica, 2008. • Bečka konvencija o pravu međunarodnih ugovora, 1969. • Milenko Kreća, Međunarodno javno pravo I, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd 2007. • Vladimir Đuro Degan, Međunarodno pravo mora i izvori međunarodnog prava, Informator, Zagreb, 1989.

Fakultet:	Pravni fakultet				
Šifra predmeta: 01.083-D	Naziv predmeta: Vanjska politika BiH- odabrane teme				
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30			
1. STRUKTURA PREDMETA					
1.1. Cilj predmeta:	Omogućiti studentima sticanje znanja iz oblasti vanjske politike, sa fokusom na vanjsku politiku Bosne i Hercegovine. Studentima prikazati vezu vanjske politike BiH sa naučnom teorijom i praksom.				
1.2. Ishod učenja:	Primjenjujući relevantne aplikativne modele, te koristeći interdisciplinarni pristup, studente osposobiti za kritičko posmatranje i profesionalno djelovanje u području vanjske politike BiH, te kroz grupni i individualni rad studenata ponuditi temeljna znanja za teorijsko izučavanje predmeta i praktično djelovanje.				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Pojam vanjske politike • Načela vanjske politike • Strateški pravci u vođenju vanjske politike • Vanjska politika kao element sigurnosne politike BiH • Prioriteti u vođenju vanjske politike BiH • Dejtonski sporazum i vanjska politika BiH • Osnovni parametri vanjske politike BiH • Osnovni pravci i aktivnosti VP BiH (bilateralne prirode) • Osnovni pravci i aktivnosti VP BiH (multilateralne prirode) • Vanjsko-politički ciljevi • Nadležnosti za vođenje vanjske politike • Nadležnosti Predsjedništva BiH u vođenju vanjske politike • Djelokrug i zadaci Ministarstva vanjskih poslova BiH • Organizacija i struktura MVP BiH • Vanjsko-politička sredstva • Vanjsko-politički postupci • Principi vršenja vanjskih poslova • Specijalni odnosi sa Hrvatskom i Srbijom • BiH i PfP • BiH i EU • BiH i NATO • BiH i OSCE • BiH i regionalna saradnja 				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA:					
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno-istraživački rad	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati			

	Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Dejtonski sporazum; • Prijedlog zakona o Vanjskoj politici BiH, 23.12.2008. • Strateški pravci i prioriteti u vođenju Vanjske politike BiH - nacrt, Sarajevo, 2008. • Opći pravci i prioriteti za vođenje Vanjske politike BiH, Predsjedništvo BiH, Sarajevo, 2003. • Sigurnosna politika BiH, Sarajevo 2006. • Radovan Vukadinović, Politika i diplomacija, Otvoreno sveučilište Zagreb, 1994. • Čarls V. Kegli, Juždin R. Vitkof, Svetska politika - trend i transformacija, Beograd, 2004. • Igor Janev, Teorija o međunarodnim odnosima i spoljnoj politici; • Igor Janev, Međunarodni odnosi i spoljna politika; • Edward FW. Engdahl, Stoljeće rata, AGM Zagreb, 2000. 	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.085-D	Naziv predmeta: Međunarodna politika i sigurnost- odabrane teme		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta:	Omogućiti studentima sticanje znanja iz oblasti međunarodne politike i sigurnosti, sa kritičkim osvrtom na mjesto i razvoj ove naučne discipline u sistemu društvenih nauka i njene povezanosti sa međunarodnim odnosima, te naučnom teorijom i praksom. U sklopu proučavanja relevantnih aplikativnih modela sigurnosti ponuditi interdisciplinarni pristup sticanja znanja o međunarodnim organizacijama i institucijama, te njihovim sigurnosnim konceptima.
1.2. Ishod učenja:	Studenti će se ospozobiti za kritičko posmatranje i profesionalno djelovanje na međunarodnom planu, te kroz grupni i individualni rad utvrditi temeljna znanja za teorijsko izučavanje fenomena sigurnosti, kao i bavljenje organizacijama i institucijama međunarodne politike i sigurnosti.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmovno određenje međunarodne politike i sigurnosti • Savremene prijetnje i izazovi međunarodnoj politici i sigurnosti • Trendovi razvoja strategija sigurnosti • Politika NATO saveza u pogledu partnerstva u širenju evro-atlantske sigurnosti • Uloga NATO-a u operacijama podrške miru • Sigurnosno-strategijski aspekti NATO-a • Strateško partnerstvo NATO-a i EU • Saradnja NATO-a sa drugim međunarodnim organizacijama • Uloga i značaj zajedničke vanjske i sigurnosne politike EU • Značaj evropske sigurnosne i odbrambene politike • Nastojanja unapređenja sigurnosne strategije UN i uloga UN u očuvanju mira u svijetu • Sigurnosni mehanizmi OSCE-a • Nacionalne sigurnosne strategije SAD-a u 21. stoljeću • Uloga Ruske Federacije kao međunarodnog faktora sigurnosti • Elaboriranje transatlantskih odnosa • Upravljanje krizama u Jugoistočnoj Evropi

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA:

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja	30 sati
	Grupni rad	20 sati
	Studija slučaja	20 sati
	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati
	Konsultacije dopunske literature	40 sati
	Pristupni rad/naučno-istraživački rad	38 sati
	Usmena prezentacija rada	2 sata
	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati

	UKUPNO	270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA		<ul style="list-style-type: none"> • Izet Beridan, Politika i sigurnost, FPN, Sarajevo, 2008. • Alija Kožljak, Evropske i transatlantske strategije sigurnosti, Sejtarija d.o.o., Sarajevo, 2008. • Ramo Masleša, Teorije i sistemi sigurnosti, Magistrat, Sarajevo, 2001. • Anton Grizold, Suvremeni sistemi nacionalne sigurnosti, Sveučilište Zagreb, Zagreb, 2009. • Jagoš Dujović, Teorija strategije, FPN, Sarajevo, 2006. • Jagoš Dujović, Rukovođenje u sistemu odbrane i sigurnosti, Izdavač: Autor, Sarajevo, 2009. • Parlamentarni nadzor nad sistemom sigurnosti, Priručnik za parlamentarce No. 5, Misija OSCE Sarajevo, 2004. • Sigurnosna politika BiH, Sarajevo, 2006. • Džemal Najetović, Geopolitički položaj BiH u evro-atlantskim integracijama zapadnog Balkana, DES Sarajevo, 2007.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.088-D	Naziv predmeta: Međunarodnopravni aspekti Evropske unije		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta:	Osnovni cilj predmeta Međunarodnopravni aspekti Evropske unije jeste upoznavanje studenata sa teoretskim i historijskim okvirima evropskog prava, sa strukturuom Evropske unije, kao i pregled najznačajnijih pravaca njenog djelovanja.
1.2. Ishod učenja:	Ovladavanje komunitarnim pravom u aspektu primjene u svim nivoima pravosuđa.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Struktura Evropske unije • Članstvo u Uniji • Oblici saradnje država nečlanica sa Unijom • Međunarodnopravni subjektivitet i Evropska unija • Subjektivitet država članica • Položaj regija • Subjektivitet zajednica i Unije • Položaj međunarodnog prava u pravnom poretku Evropske unije • Međunarodni sporazumi i pravni sustav Zajednice • Izabrana područja zajedničkog djelovanja država članica Evropske unije: zaštita ljudskih prava, pravo mora, zaštita okoliša • Evropska unija i rješavanje međunarodnih sporova mirnim sredstvima • Zajednička vanjska i sigurnosna politika Evropske unije - saradnja s drugim evropskim organizacijama i NATO-m • Organizacija za evropsku sigurnost i saradnju (OESS)

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA:

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno-istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA		

- Nevenko Misita, Osnovi prava Evropske unije, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007.
- Mensur Kustura, Zbirka tekstova iz oblasti prava Evropske unije i evropskih integracija, Pravni fakultet u Kiseljaku, Kiseljak, 2009.
- Matthias Herdegen, Europsko pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2003.
- Siniša Rodin, Pravni sustav i institucije Evropske zajednice, Zagrebačka poslovna škola, Zagreb, 1990.;
- Radovan Vukadinović, Pravo Evropske unije, Megatrend, Beograd, 2001.
- Nevenko Misita, Evropska unija: institucije, Revicon, Sarajevo, 2009.
- Milutin Janjević, III stub Evropske unije, Beograd, 2003.
- Duško Lopandić: Osnivački ugovori Evropske unije, Beograd, 2003.
- N. Vajić, Postupak zaključivanja međunarodnih ugovora od strane Evropske ekonomske zajednice, Godišnjak Pravnog fakulteta u Banjoj Luci, Vol. 7., 1983., str. 87-107.
- B. Vukas, Opća načela prava kao izvor prava Evropskih zajednica, Zbornik Pravnog fakulteta Zagreb, Vol. 42., Zagreb, 1992.

Fakultet:	Pravni fakultet				
Šifra predmeta: 01.091-D	Naziv predmeta: Sudsko pravo EU – odabrane teme				
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30			
1. STRUKTURA PREDMETA					
1.1. Cilj predmeta:	Upoznavanje studenata sa osnovama sistema sudske zaštite u okviru Evropske unije.				
1.2. Ishod učenja:	Povećanje učinkovitosti budućih pravnika u razumijevanju načina i zaštite sticanja subjektivnih komunitarnih prava, odnosa između stečenih komunitarnih prava prema nacionalnom pravu, te stvaranja novih komunitarnih sredstava zaštite u okviru Evropske unije.				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Evropski sud • Nadležnost u svjetlu Amsterdamskih amandmana • Funkcija generalnog pravobranioca • Organizacija i rad Evropskog suda • Stručna i administrativna služba • Sud prve instance • Postupanje u pojedinim predmetima • Mogućnost žalbe • Djelovanje Evropskog suda • Kontrola zakonitosti povreda ugovornih obaveza od strane države članice • Spor „pune jurisdikcije“ • Prethodno pitanje • Tužba za poništenje • Propuštanje administracije • Prigovor nezakonitosti • Metode i tehnike tumačenja • Osnovni elementi postupka pred Evropskim sudom • Pokretanje postupka • Prikupljanje činjenica i pravne građe • Javno zasjedanje, odlučivanje, objavljivanje odluka • Dejstvo odluka Evropskog suda 				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA:					
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja	30 sati			
	Grupni rad	20 sati			
	Studija slučaja	20 sati			
	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati			
	Konsultacije dopunske literature	40 sati			
	Pristupni rad/naučno-istraživački rad	38 sati			
	Usmena prezentacija rada	2 sata			
	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati			
	UKUPNO	270 sati			

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Nevenko Misita, Osnovi prava Evropske unije, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007. • Mensur Kustura, Zbirka tekstova iz oblasti prava Evropske unije i evropskih integracija, Pravni fakultet u Kiseljaku, Kiseljak, 2009. • Renaud Dehoussse, The European Court of Justice – The politics of Judicial Integration, Macmillan Press, New York, 1998. • Matthias Herdegen, Europsko pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2003. • Siniša Rodin, Pravni sustav i institucije Evropske zajednice, Zagrebačka poslovna škola, Zagreb, 1990. • Radovan Vukadinović, Pravo Evropske unije, Megatrend, Beograd, 2001.

Fakultet:	Pravni fakultet																				
Šifra predmeta: 01.092-D	Naziv predmeta: Ljudske slobode i prava u komunitarnom pravu																				
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10																		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30																			
1. STRUKTURA PREDMETA																					
1.1. Cilj predmeta:	U okviru nastavnog predmeta studenti se trebaju upoznati sa naučnim uvidima u stvarni nivo dostignutih ljudskih prava u Evropskoj uniji, komunitarni zakonski okvir za njihovu zaštitu i perspektive ljudskih sloboda i prava u Komunitarnom pravu.																				
1.2. Ishod učenja:	Sticanje opštih znanja iz Komunitarnog prava, odnosno iz pravnih normi koje se bave zaštitom ljudskih sloboda i prava u Evropskoj uniji.																				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Vrste sekundarnog komunitarnog zakonodavstva koje tretira ljudske slobode i prava • Evropski sud pravde i načelo primata komunitarnog prava u zaštiti ljudskih sloboda i prava • Okvirna odluka kao pravni akt EU o slobodama i pravima • Sastav Evropskog parlamenta, faktor zaštite sloboda i prava • Nazivi akata koji čine sekundarno komunitarno pravo • Demokratski deficit u EU kao prijetnja zaštiti sloboda i prava • Uloga Savjeta ministara u institucionalnom sistemu EU • Uloga Evropske komisije u institucionalnoj strukturi EU za zaštitu sloboda i prava • Uloga Evropskog savjeta u EU u zaštiti sloboda i prava • Princip direktnog dejstva i neposredna primjena ljudskih sloboda i prava • Prijedlog Ugovora o Ustavu EU i ljudske slobode i prava • Aktuelni pravni okvir EU i ljudske slobode i prava • Evropski sud pravde i odluka o prethodnom pitanju, kombinacija 50,51 po pitanju ljudskih sloboda i prava • Izvori komunitarnog prava su ljudske slobode i prava • Princip nadnacionalnosti u ostvarivanju sloboda i prava 																				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA:																					
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table border="0"> <tr> <td>Predavanja</td> <td>30 sati</td> </tr> <tr> <td>Grupni rad</td> <td>20 sati</td> </tr> <tr> <td>Studija slučaja</td> <td>20 sati</td> </tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td> <td>100 sati</td> </tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td> <td>40 sati</td> </tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno-istraživački rad</td> <td>38 sati</td> </tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td> <td>2 sata</td> </tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td> <td>20 sati</td> </tr> <tr> <td>UKUPNO</td> <td>270 sati</td> </tr> </table>			Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno-istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																				
Grupni rad	20 sati																				
Studija slučaja	20 sati																				
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																				
Konsultacije dopunske literature	40 sati																				
Pristupni rad/naučno-istraživački rad	38 sati																				
Usmena prezentacija rada	2 sata																				
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																				
UKUPNO	270 sati																				
2.2. Način provjere znanja i bodovanja	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																				

studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	
	<ul style="list-style-type: none"> • Matthias Herdegen, Europsko pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, 2004. • Radovan Vukadinović, Pravo Evropske unije, Megatrend, Beograd, 2001.

5.2.4. Historija države i prava

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.053-D	Naziv predmeta: Državnopravni i politički razvitak BiH		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Upoznati studente sa državnopravnim razvitkom Bosne i Hercegovine kao nastavnom disciplinom koja je proistekla iz predmeta Historija države i prava Bosne i Hercegovine, i koja je formirana u vremenu nezavisnosti i međunarodnog priznanja Bosne i Hercegovine kao samostalne i suverene države, te u tom smislu cilj nastave iz predmeta Državnopravni razvitak BiH kod studenata razviti i učvrstiti kritičku svijest o trajnosti i političkoj cjelokupnosti Bosne i Hercegovine.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče kompetencije da razvije svijest o političko-teritorijalnom i državnopravnom razvitku Bosne i Hercegovine koji se može u kontinuitetu pratiti punih hiljadu godina, od ranog srednjeg vijeka do danas, i koji se može rekonstruirati kao historija ustavnosti i međunarodnopravnog položaja Bosne i Hercegovine u svim razdobljima njenog političkog razvitka i neprekidnog upravno-teritorijalnog trajanja; kroz srednji vijek, osmansko doba, austrougarski period i u okviru Jugoslavije, te Bosne i Hercegovine kao samostalne države.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Odlike i periodizacija državnopravnog razvjeta BiH • Srednjojekovna (feudalna) bosanska država • Osmanska Bosna • Okupacija BiH 1878. godine • BiH za vrijeme Austro-ugarske uprave • BiH 1914-1918. i stvaranje jugoslavenske države • BiH u Jugoslaviji između dva svjetska rata • BiH u vrijeme rata 1941-1945 • BiH u Socijalističkoj Jugoslaviji • BiH kao samostalna i suverena država. 		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studijski slučaj Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati	

	UKUPNO	270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA		<ul style="list-style-type: none"> • Omer Ibrahimagić: Državnopravni i politički razvitak Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2009. • Dženana Čaušević: Pravno-politički razvitak Bosne i Hercegovine, Dokumenti sa komentarima, Magistrat, Sarajevo, 2005. • Mustafa Imamović: Historija države i prava Bosne i Hercegovine, III izdanje, Magistrat, Sarajevo, 2003. • Mirko Pejanović: Politički razvitak Bosne i Hercegovine u Dejtonskom periodu, Šahinpašić, Sarajevo, 2005. • Mirko Pejanović: Ogledi u državnosti i političkom razvoju BiH, Šahinpašić, Sarajevo/Zagreb, 2012. • Mirko Pejanović: Država Bosna i Hercegovina i demokratija, University Press, Sarajevo, 2015. • Bosanski ustav (fototip izdanja iz 1910. godine), Muslimanski glas, Sarajevo, 1991. • Mustafa Imamović: Historija Bošnjaka, Bošnjačka zajednica kulture "Preporod", Sarajevo, 1998. • Grupa autora: BiH od najstarijih vremena do kraja Drugog svjetskog rata, Bosanski kulturni centar, Sarajevo, 1998. • Noel Malcolm: Povijest Bosne, Zagreb - Sarajevo, 1995. • Džemal Najetović: Geopolitički značaj Sarajevsko-zeničke regije u očuvanju državnosti Bosne i Hercegovine, Dom štampe, Zenica, 2004. • Ljubomir Zovko: Bosna i Hercegovina 1918-1943, Mostar, 1990. • Selim Hasović: Državnost Bosne i Hercegovine u periodu 1946. do 1990. godine, Sarajevo, 2008.

Fakultet:	Pravni fakultet				
Šifra predmeta: 01.054-D	Naziv predmeta: Bosansko pravo: tranzicija i tradicija				
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30			
1. STRUKTURA PREDMETA					
1.1. Cilj predmeta	Predmet izučavanja su institucije bosanskog prava u kontekstu smjene različitih državnopravnih okvira.				
1.2. Ishod učenja:	<p>Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:</p> <p>a) znanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> Na razini činjenica definirati i objasniti fenomen razvoja bosanskog prava, posebno sa stanovišta tranzicija pravnih poredaka koje karakteriziraju taj razvoj; Na razini razumijevanja sagledati razvitak pravnih institucija u Bosni i Hercegovini koji se odlikuju koegzistencijom starog i novog, pisanih i nepisanog, svjetovnog i vjerskog, te orijentalnog i evropsko-kontinentalnog prava. <p>b) vještine:</p> <ol style="list-style-type: none"> Korištenje pravno- historijskog i drugih metoda za rasvjetljavanje izučavanje interakcija različitih pravnih kultura na institucije bosanskog, odnosno bosanskohercegovačkog prava. <p>c) kompetencije:</p> <ol style="list-style-type: none"> Razvijanje kritičke svijesti o kontinuitetu pravnih institucija na tlu Bosne i Hercegovine, u svrhu osnaživanja kompetentne i etičke participacije kao člana pravničke profesije. 				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> Institucije srednjovjekovnog običajnog prava u Bosni i njihova transformacija u okvire klasičnog osmanskog prava Institucije osmanskog prava u Bosni Modernizacija klasičnih osmanskih pravnih ustanova u periodu tanzimatskih reformi u XIX stoljeću Recepција osmanskog prava u Bosni i Hercegovini nakon okupacije 1878. godine i pitanje tranzicije pravnih sistema Vidovdanski ustavni poredak i bosanskohercegovačko pravno područje Pitanje unifikacije prava za vrijeme šestojanuarskog režima Novi pravni poredak i pitanje pravnog kontinuiteta u drugoj polovini XX stoljeća 				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA					
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata			

	Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	<ul style="list-style-type: none"> • M. Akif Ajdin, Pravo kod Osmanlija (str. 515- 585), u knjizi: Historija osmanske države i civilizacije, Orijentalni institut u Sarajevu, Sarajevo, 2004. • Enes Durmišević, Šerijatsko pravo i nauka šerijatskog prava u Bosni i Hercegovini u prvoj polovini XX stoljeća, Pravni Fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2008. - odlomci • Fikret Karčić, Studije o šerijatskom pravu i institucijama, El- Kalem i Centar za napredne studije, Sarajevo, 2011. - odlomci • Albert Vajs, Neke specifične zakonitosti u istorijskom razvoju prava, u, Zbornik radova iz pravne istorije posvećen Albert Vajsu, Institut za pravnu istoriju na Pravnom fakultetu u Beogradu, Beograd, 1966., str. 11- 32. • Thomas Simon (Hg.), Konflikt und Koexistenz. Die Rechtsordnungen Südosteuropas im 19. und 20. Jahrhundert, Band II, Serbien, Bosnien-Herzegowina, Albanien, Vittorio Klostermann, 2017. - odlomci • Aleksandar Solovjev, Vlasteoske povelje bosanskih vladara, Istorisko- pravni zbornik, Pravni fakultet u Sarajevu, Sarajevo, 1949, str. 79- 105. • Michael Stolleis, „Transfer normativer Ordnungen – Baumaterial für junge Nationalstaaten“, Rechtsgeschichte, Zeitschrift des Max- Planck-Instituts für europäische Rechtsgeschichte, 20, 2012, 72-84. (Online slobodno dostupno). • Avi Rubin, Ottoman Nizamiye Courts: Law and Modernity. Palgrave, 2011. – odlomci 	
	Dopunska literatura:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Anto Babić, Diplomatska služba u srednjovjekovnoj Bosni, Međunarodni centar za mir, Sarajevo, 1995. • Mustafa Imamović, Normativna politika šestojanuarske diktature, Zbornik Pravnog fakulteta u Rijeci, 12/1991. • Fikret Karčić, Šerijatski sudovi u Jugoslaviji 1918- 1941, Islamski 	

	<p>teološki fakultet, Sarajevo, 1986.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eugen Sladović, Ženidbeno pravo, Zagreb, 1925. • Vojislav Spaić, O baštinskom sistemu u srednjevjekovnoj Bosni, Istorjsko- pravni zbornik, Pravni fakultet u Sarajevu, Sarajevo, 1949, str. 107-115.
--	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.055-D	Naziv predmeta: Uporedne pravne tradicije		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Da omogući studentima razumijevanje različitih pravnih kultura u Evropi i Americi, njihove međusobne interakcije i odnose sa nastajućim pravnim sistemom Evropske Unije i šire, sa posebnim naglaskom na zemlje u tranziciji.		
1.2. Ishod učenja:	Student stiče kompetencije da uspostavi korelaciju između pravnih kultura u Evropi i Americi u starom, srednjem i novom vijeku.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Uvodni dio • Primitivno pravo • Pravna tradicija starog vijeka (Ancient Legal Tradition) • Srednjovjekovna pravna tradicija (Medieval Legal Tradition) • Pravna tradicija modernog doba (Modern Legal Tradition) 		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA			
	<ul style="list-style-type: none"> • Pravna država u antici – pro et contra, Beograd 1998 (Pravni fakultet u Beogradu). • Avramović, S. – Stanimirović, V., Uporedna pravna tradicija, Beograd 2008 • Tojnbi, Istraživanje istorije, Beograd - Podgorica 2002 (Službeni list SRJ). • L. Morgan, Drevno društvo, Beograd 1981. (Prosveta) ili bilo koje drugo izdanje. • S. Avramović, Isejevo sudska besedništvo i atinsko pravo, Beograd 2005 (Službeni list SCG). • G. Ostrogorski, Istorija Vizantije Beograd 1970 (Prosveta) ili bilo koje drugo izdanje. 		

	• Solovjev, Istorija slovenskih prava, Beograd 1998 (Službeni list SRJ). • Popović, Ogled o odgovornoj vladi, Beograd 1989 (Draganić). • O. Stanojević, Osnovi precedentnog prava, Beograd 1980 (Pravni fakultet u Beogradu) • Votson, Pravni transplanti, Beograd 2000 (Pravni fakultet u Beogradu) • V. Stanimirović, Istorija braka i bračnih davanja, Beograd, 2006 (Službeni glasnik)

Fakultet:	Pravni fakultet																				
Šifra predmeta: 01.056-D	Naziv predmeta: Pandektistika																				
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10																		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30																			
1. STRUKTURA PREDMETA																					
1.1. Cilj predmeta	U okviru ovog predmeta doktoranti trebaju usvojiti elementarna saznanja o fenomenu pandektistike kao specifičnom modelu uvođenja rimskih pravnih rješenja u osnove evropske pravne tradicije: ekonomski, politički i kulturni uvjeti njemačkog društva koji su pogodovali pojavi pandektistike. Također, kandidati će se upoznati s pojavama neopandektistike kao dokaza aktualnosti dogmatsko pravnih metoda valorizacije izvora rimske pravne tradicije.																				
1.2. Ishod učenja:	<p>Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) znanje: <ul style="list-style-type: none"> - Prosudba historijskih osnova savremenog privatnog prava b) vještine: <ul style="list-style-type: none"> - Uočavanje stalne aktualnosti tradicionalnih pravnih načela c) kompetencije: <ul style="list-style-type: none"> - Kreativna primjena historijskih pravnih izvora Europe u kontekstu njihove evolutivnosti 																				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Opća obilježja pojma usus modernus pandectarum • Najvažnija pravna područja sistematske primjene pandektistike • Porodično pravo • Nasljedno pravo • Testamenti i kodicili • Falcidijev zakon • Sudska praksa Reichskammergericht- a • Uloga rimskog prava u izgrađivanju "pravničkog prava – Juristenrecht" • Djela najznačajnijih pandektista 																				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																					
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table> <tr> <td>Predavanja</td> <td>30 sati</td> </tr> <tr> <td>Grupni rad</td> <td>20 sati</td> </tr> <tr> <td>Studija slučaja</td> <td>20 sati</td> </tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td> <td>100 sati</td> </tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td> <td>40 sati</td> </tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td> <td>38 sati</td> </tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td> <td>2 sata</td> </tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td> <td>20 sati</td> </tr> <tr> <td>UKUPNO</td> <td>270 sati</td> </tr> </table>			Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																				
Grupni rad	20 sati																				
Studija slučaja	20 sati																				
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																				
Konsultacije dopunske literature	40 sati																				
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																				
Usmena prezentacija rada	2 sata																				
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																				
UKUPNO	270 sati																				
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																				
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																				

nastave:	
3. LITERATURA	
	<p>Obavezna</p> <ul style="list-style-type: none"> • M. Horvat, Rimska pravna povijest, Zagreb, 1943. • P. Stein, Rimsko pravo i Europa – povijest jedne pravne kulture, Zagreb, 2007. • Windscheid, Lehrbuch des Pandektenrechts, Frankfurt am Main, 1906. • Helmut Conig, Handbuch der Quellen und Literatur der neueren europäischen Privatrechtsgeschichte, Minhen, 1988. • Wieacker, Romische Rechtsgeschichte, Minhen, 1988. <p>Dopunska</p> <ul style="list-style-type: none"> • Egersdorfer, Predavanja o pandektama, sv. I, sv. II, sv. III, Zagreb, 1915-17. • R. Zimmerman, Usus modernus pandectarum, Ergebune, 1991. • R. Schulze (éd.) : Europäische Rechts-und Verfassungsgeschichte. Ergebnisse und Perspektiven der Forschung, 1991. • R. Knutel, Rechtseinheit in Europa und romisches Recht, ZeuP, 1994. • F. Schultz, Geschichte der Roemischen Rechtswissenschaft, Weimar, 1961. • F. Calasso, Introduzione al diritto comune, Milano, 1951. • Različiti radovi iz Zeitschrift der Savigny Stiftung i časopisa pravnih fakulteta u regiji

Fakultet:	Pravni fakultet				
Šifra predmeta: 01.057-D	Naziv predmeta: Humanizam, prirodno pravo i građanske kodifikacije				
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30			
1. STRUKTURA PREDMETA					
1.1. Cilj predmeta	U okviru ovog predmeta doktoranti izučavaju ulogu i doprinos najvažnijih pravnih škola u procesu recepcije rimskog prava, sa posebnim osvrtom na školu elegantne jurisprudencije i prirodnopravnu školu.				
1.2. Ishod učenja:	<p>Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) znanje: 1. Uočiti nijansiranost različitih teorijskih pogleda na osnove prava u historijskom pogledu njihove društvene determiniranosti b) vještine: 1. Prepoznavanje intekacijskog odnosa pogleda na pravo i pravednost i njihove zakonodavne inkorporirane inkorporiranosti. c) kompetencije: 1. Procjeniti značaj hisorijskopravnih iskustava za aktualni razvoj prava u svim nivoima stvaralačkog struktuiranja ovog društvenog fenomena. 				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Značaj kritičkih i filoloških analiza izvornih rimskih pravnih tekstova sprovedenih od strane škole elegantne jurisprudencije • Alciatus • Caecius kao preteča interpolacionizma kao metode izučavanja rimskog prava • Uporednopravna analiza mos docendi italicus i mos docendi gallicus • Donor antičke i srednjovjekovne ideje o prirodnom pravu • Nastanak moderne škole prirodnog prava • Faza zrelog prirodnog prava • Problem vječne aktualnosti prirodnog prava 				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA					
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati			
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa				
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma				

3. LITERATURA	<p>Obavezna literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> • M. Horvat, Rimska pravna povijest, Zagreb, 1943. • P. Stein, Rimsko pravo i Europa – povijest jedne pravne kulture, Zagreb, 2007. • P. Koschaker, L'europa e il diritto romano, Milano, 1954. • M. Voigt, Romische Rechtsgeschichte, Stuttgart i Berlin 1902. • Z. Lučić, Ciceron i prirodno pravo, Sarajevo, 2006. <p>Dopunska literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> • L. Straus, Prirodno pravo i istorija, 1997. • J. Finns, Natural law and natural rights, Oxford, 1980. • M. T. Fogen, Romische Rechtsgeschichten – Über Ursprung und Evolution eines sozialen Systems, Gottingen, 2002. • W. Kunkel, K. Schriften, Zum romischen Strafverfahren und zum romischen Verfassungsgeschichte, Weimar, 1974. • F. Calasso, Medio evo del diritto, Milano, 1954. • Različiti radovi iz Zeitschrift der Savigny Stiftung i časopisa pravnih fakulteta u regiji
---------------	--

Fakultet:	Pravni fakultet																		
Šifra predmeta: 01.058-D	Naziv predmeta: Pravne kulture Jugoistočne Evrope																		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10																
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30																
1. STRUKTURA PREDMETA																			
1.1. Cilj predmeta	Ovaj predmet izučava pravne kulture Jugoistočne Evrope te njihovu distribuciju, tradiciju i transformacije.																		
1.2. Ishod učenja:	<p>Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) znanje: <ol style="list-style-type: none"> 1. Na razini činjenica definirati i objasniti nastanak, razvoj i rasprostranjenost različitih pravnih kultura u regionu Jugoistočne Evrope 2. Na razini razumijevanja identificirati i shvatiti društveni kontekst i faktore koji su doveli do pravne kulturne raznolikosti u Jugoistočnoj Evropi b) vještine: <ol style="list-style-type: none"> 1. Pravna analiza i istraživanje 2. Pismena i usmena prezentacija rezultata c) kompetencije: <ol style="list-style-type: none"> 1. Da obašnjava savremene slučajeve u određenim pravnim granama regiona; 2. Da preduzima samostalna istraživanja u oblasti komparativnih pravnih kultura 																		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Mjesto Jugoistočne Evrope među historijsko- kulturnim regionima Evrope • Pravni pluralizam Jugoistočne Evrope • Tradicija rimske prave • Tradicija bizantske prave • Tradicija šerijatske prave • Nastanak modernih pravnih sistema u Jugoistočnoj Evropi: strani modeli i pravno- politički transferi • Kodifikacija prava u Jugoistočnoj Evropi: pravni transplanti • Uspon i pad socijalističke pravne tradicije • Tranzicija u Jugoistočnoj Evropi • Pravne perspektive regiona 																		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table border="1"> <tr> <td>Predavanja</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> </table>			Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati
Predavanja	30 sati																		
Grupni rad	20 sati																		
Studija slučaja	20 sati																		
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																		
Konsultacije dopunske literature	40 sati																		
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																		
Usmena prezentacija rada	2 sata																		
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																		

	UKUPNO	270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<p>Obavezna literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> • M. Todorova, Imagining the Balkans, Oxford University Press, 1997. • G. H. Vargo, European Legal Cultures, Aldershot, 1996. • W. Van Meurs, et. al, Ottomans into Europeans: State and Institution Building in South Eastern Europe, London, 2010. <p>Dopunska literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> • L. Margetić, Rimsko pravo kao europski fenomen i hrvatska pravna povijest Rijeka, 1997. • Š. Dil, Istorija Vizantijskog carstva, Beograd, 1995. • F. Karčić, Studije o islamskom pravu i institucijama, Sarajevo: El- Kalem i CNS, 2011. 	

Fakultet:	Pravni fakultet			
Šifra predmeta: 01.061-D	Naziv predmeta: Stare pravne kodifikacije			
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10	
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30	
1. STRUKTURA PREDMETA				
1.1. Cilj predmeta	Da upozna studente sa procesom i okolnostima nastanka starih kodifikacija prava sa naglaskom na Evropu. Da razvije sposobnost studenata za sagledavanje pojedinih pravnih instituta u historijskoj i komparativnoj perspektivi.			
1.2. Ishod učenja:	Student stiče kompetencije za praktično poznavanje koncepta, strukture i karakterističnih instituta najpoznatijih starih pravnih kodifikacija.			
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Stari kodeksi i njihov historijski značaj • Zakonici stare Mesopotamije (Nammuov, Bilalamov i Harmurabijev zakonik) • Uporedna analiza Hamurabijevog zakonika, hebrejske Tore i rimskog Zakona • Bizantijska kodifikacija Ekloga iz 726. godine • Salijski zakonik • Srednjevjekovne kodifikacije kanonskog prava • Osmanske kanuname 			
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA				
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studijski slučaj Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati		
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa			
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma			
3. LITERATURA				
	<p>Obavezna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Srđan Šarkić i Dragoljub Popović: Veliki pravni sistemi i kodifikacije, Beograd: Izdavačka kuća "Draganić", 1996. • Marko Višić: Zakonici drevne Mesopotamije, Beograd - Podgorica: Službeni list SCG I CID, 2003. • Pravni tekstovi – odabrani izvori za Opću historiju države i 			

prava, odabrao prof. dr. Fikret Karčić, Sarajevo: Pravni fakultet, 2004.

Dopunska:

- Nikola Škalabrin, Uvod u Kanonsko pravo, Đakovo: Teologija u Đakovu, 1994.
- Russ Versteeg, Law in the Ancient World, Durham, N. Carolina: Carolina Academic Press, 2002.
- Branislav Đurđev et.al., Kanuni i kanuame za bosanski, hercegovači, zvornički, kliški, crnogorski i skadarski sandžak, Sarajevo: Orijentalni institut, 1957.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.062-D	Naziv predmeta: Pristupi izučavanju komparativnog prava		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Ovaj predmet izučava glavne teorijske i metodološke pristupe izučavanju komparativnog prava, te veze komparativnog prava i drugih nauka i fenomena.		
1.2. Ishod učenja:	<p>Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:</p> <p>a) znanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Na razini činjenica znanje o različitim metodološkim pristupima izučavanju komparativnog prava 2. Na razini razumijevanja filozofije, uloge i značaja komparativnog prava kao metoda <p>b) vještine:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vještine komparacije glavnih pravnih kultura sa historijske i savremene perspektive <p>c) kompetencije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Da obašnjava savremene slučajeve u određenim pravnim granama; 2. Da preuzima samostalna istraživanja u oblasti komparativnog prava 		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Komparativno pravo i komparativno znanje • Funkcionalni pristup komparativnom pravu • Komparativno pravo: izučavanje sličnosti i razlika • Komparativne pravne porodice i komparativne tradicije • Komparativno pravo i izučavanje pravnih transplanta i recepcija • Komparativno pravo i jezik • Komparativno pravo i pravne kulture • Komparativno pravo i religija • Komparativno pravo i društveno- pravne nauke • Komparativno pravo i kritičke pravne studije 		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa		

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<p>Obavezna</p> <ul style="list-style-type: none"> • M. Reimann i R. Zimmermann (ur.), <i>The Oxford Handbook of Comparative Law</i>, Oxford University Press, 2006, (odlomak). • A. Watson, <i>Comparative Law: Law, Reality and Society</i>, Wandeplas Publishing, 2010, (odlomak). <p>Dopunska</p> <ul style="list-style-type: none"> • M. V Hoecke (ur.), <i>Epistemology and Methodology of Comparative Law</i>, Hart Publishing, 2004. • P. Legrand, R. Munday (ur.), <i>Comparative Legal Studies: Traditions and Transitions</i>, Cambridge University Press, 2003. • D. Berg- Schlosser, „Comparative Studies: Method And Design“, <i>International Encyclopedia of the Social and Behavioral Sciences</i>, vol. 4, 2001.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.064-D	Naziv predmeta: Precedentno pravo		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Upoznavanje studenata sa doktrinom o precedentu zbog posebnog značaja precedentnog prava u državama oslonjenim na tradicije običajnog prava.
1.2. Ishod učenja:	Upoznavanje studenata sa doktrinom o precedentu zbog posebnog značaja precedentnog prava u državama oslonjenim na tradicije običajnog prava.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcije sudskeih odluka u sistemu običajnog prava, uspostavljanje precedenta-doktrina stare decisis/; • Problemi u vezi sa doktrinom precedenata/obim oslanjanja na višestruko formulisani bitni dio presude, retroaktivno dejstvo odluke kojom se ukuda ranija odluka/ • Forma u kojoj se objavljaju sudske odluke/precedentno pravo - odluke apelacionih sudova tj. Vrhovnog suda SAD-a/, • Sistemi pronalaženja precedentnog prava/sistem rezimea - American Digest System, sistem citata - Shepards Citations, • Tehnika primjene precedenata/problemski prilagodavanja državnog i federalnog prava, federalno običajno pravo, precedentno pravo država - članica.

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
--	--	--

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
---	---

3. LITERATURA

	<ul style="list-style-type: none"> • Price, Bitner, Workbook to Accompany Effective Legal Research, 4th ed. Boston, Mass: Little, Brown&Co. • Maltz E.M. The Nature of Precedent, 1959, 66. N.C.L. Rev.367, • Goldstein L., Some Problems with Precedent, 1983, 43 Camb. L.J. 88 • Druga domaća i strana literatura po izboru studenta
--	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.065-D	Naziv predmeta: Sekularna država na Balkanu		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta je da upozna studente sa razvitkom i značajem sekularizma i sekularno uređene države općenito, a u Bosni i Hercegovini posebno, da omogući studentima saznanja o raznim oblicima odnosa crkve i države i ulozi i nadležnostima vjerskih organizacija u oblasti prava.
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče kompetencije prepozna sekularni model organizacije države i njegovu aplikaciju na Bosnu i Hercegovinu.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Prosvjetiteljstvo - pojam i značaj sekularne misli • Sekularizam francuske i drugih buržoaskih revolucija • Restauracija i klerikalna reakcija • Antiklerikalizam • Odvajanje crkve i države u Francuskoj 1905. i trijumf sekularizma • Odnos crkve i države u balkanskim zemljama do Prvog svjetskog rata • Crkvene i vjerske nadležnosti u oblasti prava • Odnos crkve i države u Jugoslaviji između dva svjetska rata • Republika Turska i njen sekularizam • Uticaj Ataturkovih reformi na Jugoslaviju i druge balkanske zemlje do II S.R. • Jugoslavenska revolucija kao nastavak modernizacije i sekularizacije • Pravna nedefiniranost odnosa vjerskih zajednica u BiH kao samostalnoj državi

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA		

- Jovan Stefanović: Odnos crkve i države, Zagreb, 1953.
- Fikret Karčić: Društveno-pravni aspekt islamskog reformizma - Pokret za reformu šerijatskog prava i njegov odjek u Jugoslaviji u prvoj polovini XX stoljeća, Sarajevo, 1990.
- Radmila Radić: Država i verske zajednice 1945-1970, Knjiga I i II, Beograd, 2002.
- Marija Todorova: Imaginarni Balkan, Beograd, 1999.
- Mirjana Teodosijević: Mustafa Kemal Ataturk u jugoslovenskoj javnosti, Beograd, 1998.
- Trojan Stojanović: Balkanski svetovi - Prva i poslednja Evropa, Beograd,
- Žorž Korm: Multikonfesionalne zajednice, Svjetlost, Sarajevo, 1977.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.066-D	Naziv predmeta: Pravo i revolucija		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Ovaj predmet izučava odnose između revolucije i prava u komparativnoj perspektivi. U slučaju svake transformacije prava izučavaju se promjene pravne filozofije, te krivičnog i građanskog prava.
1.2. Ishod učenja:	<p>Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:</p> <p>a) znanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> Na razini činjenica produbljeno znanje o odnosima prava i nasilja u velikim revolucijama modernog doba Na razini razumijevanja razumijevanje društvenog konteksta i faktora koji dovode do nasilnih promjena pravnog poretku <p>b) vještine:</p> <ol style="list-style-type: none"> Vještine komparacije glavnih pravnih kultura sa historijske i savremene perspektive <p>c) kompetencije:</p> <ol style="list-style-type: none"> Analiza, usmena i pismena prezentacija istraživanja u oblasti pravne ideologije i mehanizma revolucionarne promjene u moderno doba Preduzimanje samostalnih istraživanja u oblasti modernih revolucija
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> Njemačka revolucija i transformacija njemačkog prava u 16. vijeku Engleska revolucija i transformacija engleskog prava u 17. vijeku Francuska revolucija i transformacija francuskog prava u 18. vijeku Američka revolucija i transformacija američkog prava u 18. vijeku Oktobarska revolucija i transformacija ruskog prava u 20. vijeku Iranska revolucija i transformacija iranskog prava u 20. vijeku

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Obavezna literatura:	

	<ul style="list-style-type: none"> • H. J. Berman, Law and Revolution, II, Harvard University Press, 2003, (odlomak). • D. Sutherland, Murder in Aubagne: Lynching, Law and Justice during the French Revolution, Cambridge University Press, 2009, (odlomak). • T. Lamarr, October Revolution University Press of Colorado, 1998, (odlomak). • S. Zubaida, Islam, the People and the State: Political Ideas and Movements in the Middle East, I.B. Tauris, 2001, (odlomak).
	<p>Dopunska literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> • E. Pusić (ur.), Francuska revolucija: ljudska prava i politička demokracija nakon dvjesto godina, Zagreb, Globus, 1991. • E. Hobsbawm, Doba revolucije, Zagreb, 1987. • G. S. Wood, The American Revolution: A History, Modern Library, 2003. • E. Abrahamian, Iran Between Two Revolutions, Princeton University Press, 1982. • W. Doyle, The Oxford History of the French Revolution, Oxford University Press, 2003.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.067-D	Naziv predmeta: Razvoj pravne misli u BiH		
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Osnovni cilj predmeta je upoznavanje studenata sa pojmom i razvitkom pravne misli u Bosni i Hercegovini u kontekstu pojave i razvitka evropske pravne nauke od renesanse do modernog doba, razvijanje svijesti kod studenata o mjestu bosanskohercegovačke pravne misli u odnosu na njene opće tokove sa posebnim naglaskom na autohtonim bosanskohercegovačkim doprinosom njenom razvitku, od vremena osmanske vlasti do modernog doba.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče kompetencije da samostalno primjenjuju najnovije naučne rezultate u svojoj kasnijoj jurističkoj praksi.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Predmet • Metod • Pojam historije pravne misli u Bosni i Hercegovini od najstarijih vremena do danas • Izvori i literatura o ovom problemu • Problem kontinuiteta i diskontinuiteta u razvoju pravne misli u Bosni i Hercegovini: zakonitosti razvitka, progres, regres i stagnacija 		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA			
	<ul style="list-style-type: none"> • Mustafa Imamović: Historija države i prava Bosne i Hercegovine, I izdanje, Sarajevo, 1999. • Hazim Šabanović: Književnost Muslimana BiH na orijentalnim jezicima, Svjetlost, Sarajevo, 1973. • Aleksandar Solovjev: Predavanja iz historije slovenskih prava, Beograd, 1939. 		

	• Julijan Jelenić: Bio-bibliografija franjevaca Bosne Srebrenе, Zagreb, 1925. • Hasan Kjafija Prušćak: Izabrani spisi, Veselin Masleša, Sarajevo, 1983. • Salih Sidki Hadžihuseinović Muvekkit: Povijest Bosne, El-Kalem i Gazi Husrevbegova biblioteka, Sarajevo, 1999. • Ivan Frano Jukić: Putopisi i historijsko-etnografski radovi, Svjetlost, Sarajevo, 1953.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.068-D	Naziv predmeta: Dipolomatika i heraldika BiH		
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj ovog predmeta je upoznavanje studenata sa pojavom i značenjem nauke o starim poveljama i grbovima kao simbolima bosanskohercegovačke države i državnosti. Utvrđivanje osobenosti bosanskohercegovačkih povelja i diploma kao izvora prava u vrijeme bosanske državne samostalnosti, ali i u njenim kasnijim razdobljima. U istoj funkciji je i razmatranje bosanskohercegovačkih državnih simbola i drugih znakovlja.
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče kompetencije za pronalaženje i prepoznavanje bosanskohercegovačkih povelja i diploma kao izvora prava u vrijeme bosanske državne samostalnost.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Pojam diplomatičke nauke o starim poveljama • Paleografija • Konstantinova darovnica • Srednjovjekovne povelje i njihova struktura • Povelja kao pravna norma • Bosanske povelje jezik i struktura • Heraldika kao pomoćna historijska disciplina • Grbovi i njihov državnopravni značaj • Bosansko heraldičko nasljeđe • Fojnički grbovnik

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
--	---	--

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
---	---

3. LITERATURA

	<ul style="list-style-type: none"> • Jakov Stipšić: Pomoćne povjesne znanosti u teoriji i praksi, Zagreb, 1991. • Dženan Caušević: Pravno-politički razvitak Bosne i Hercegovine,
--	---

Magistrat, Sarajevo, 2005.

- Fojnički grbovnik, Rabic, Sarajevo, 2004.
- Enver Imamović: Korijeni Bosne i bosanstva, Sarajevo, 1995.

2.3.5. Javno pravo

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.019-D	Naziv predmeta: Ustavno pravo – odabrane teme		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Obrada ključnih pojmova ustavnog prava u kontekstu pojmljiva, instituta i kategorija Ustavnog prava, sa posebnim akcentom na razvojne faze u ustavnom razvitku BiH, te preduvjetima za razvoja demokratije.		
1.2. Ishod učenja:	Studenti se upoznaju sa osnovama državno-političkog i društveno-ekonomskog uređenja u oblasti ustavne materije, te funkcioniranju organa državne vlasti, kao i ustrojstvu nadležnostima i postupku za donošenje odgovarajućih pravnih akata. Poseban akcent stavlja se na zaštitu ustavnosti i zakonitosti.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Uvodna teorijska pitanja ustavnog prava • Ustav (pojam, vrste, donošenje i promjena ustava, sadržaj i formaustava) • Ustavni sistemi koji su snažnije utjecali na razvoj ustavnosti u svijetu • Razvoj ustavnosti u Bosni i Hercegovini • Ljudske slobode i prava • Narodni suverenitet-temelji i opravdanje državne vlasti • Izborni sistem 		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA			

	<ul style="list-style-type: none"> • Trnka Kasim, Ustavno pravo, drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Fakultet za javnu upravu, Sarajevo, 2006. • B. Smerdel, S. Sokol: Ustavno pravo, PFZ , Zagreb, 2006. • Daytonski mirovni sporazum • Jasna Bakšić-Muftić, Sistem ljudskih prava, Magistrat, Sarajevo, 2002. • Smiljko Sokol, Branko Smerdel, Ustavno pravo (poglavlja I-III, V), 1998. • Smiljko Sokol, Branko Smerdel, Ustavno pravo (poglavlja IV, VIII, IX, X, XI), Zagreb 1998. • Ustav BiH, Zakoni, podzakonski propisi koji se odnose na organizaciju državne vlasti u BiH (za svaku akademsku godinu oni koji su na snazi)
--	---

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.020-D	Naziv predmeta: Ustavno pravo BiH- odabrane teme		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Izučavanje organizacije državne vlasti, Definiranje teorije o jednistvu vlasti te davanje posebnog akcenta na ustavno rješenje složenih država Organizacija državne vlasti u Bosni i Hercegovini, Izučavanje zakonodavnih i izvršnih tijela vlasti na nivu kantona, entiteta Pravosudni sistem, pojam i njeno djelovanje u Bosni i Hercegovini.
1.2. Ishod učenja:	Savladavanje krucijalne pojmove ustavnosti i zakonitosti te dakako i njihovoj kontroli. Poznavanje i razumijevanje pojmovima lokalne samouprave i njenu organizaciju u oba entiteta Bosne i Hercegovine.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacija državne vlasti • Ustavno uređenje složenih država • Organizacija državne vlasti u Bosni i Hercegovini • Predstavnička tijela • Tijela izvršne vlasti • Pravosudni sistem • Kontrola ustavnosti i zakonitosti • Lokalna samouprava

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Trnka Kasim, Ustavno pravo, drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Fakultet za javnu upravu, Sarajevo, 2006. • B. Smerdel, S. Sokol: Ustavno pravo, PFZ , Zagreb, 2006. • Daytonski mirovni sporazum 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Jasna Bakšić-Muftić, Sistem ljudskih prava, Magistrat, Sarajevo, 2002. • Smiljko Sokol, Branko Smerdel, Ustavno pravo (poglavlja I-III, V) 1998. • Dr. Smiljko Sokol, Dr. Branko Smerdel, Ustavno pravo (poglavlja IV, VIII, IX, X, XI), Zagreb 1998. • Ustav BiH, Zakoni, podzakonski propisi koji se odnose na organizaciju državne vlasti u BiH (za svaku akademsku godinu oni koji su na snazi)
--	---

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.021-D	Naziv predmeta: Ustavno pravo EU- odabrane teme		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Upoznavanje studenata sa nastankom, ciljevima i osnovnim karakteristikama EU, sa pravnom prirodom i elementima ustavnog okvira EU i institucijama EU te kao poseban dio, upoznati studente sa ekonomskim ustavom EU .
1.2. Ishod učenja:	Poznavanje i razumijevanje historijskih tekovina i bitnekarakteristike EU, razumijevanje pravne prirode i poznavanje elemenata ustavnog uređaja i funkcioniranje isntitucija EU, poznavanje i razumijevanje ekonomskog ustava EU.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Nastanak, ciljevi i osnovne karakteristike EU • Pravna priroda i elementi ustavnog okvira EU • Komunitarno pravo • Institucije • Saradnja u unijskim segmentima • Posebni dio – Ekonomski ustav EU • Komunitarne politike

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja	30 sati
	Grupni rad	20 sati
	Studija slučaja	20 sati
	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati
	Konsultacije dopunske literature	40 sati
	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati
	Usmena prezentacija rada	2 sata
	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati
	UKUPNO	270 sati

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa
--	--

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
---	---

3. LITERATURA

	<ul style="list-style-type: none"> • Misita, Nevenko, Osnove prava Evropske unije, COLPI MAGISTRAT, Sarajevo, 2002. • Herdegen, Matthias, Europskao pravo, PF Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2010. • Rodin, Siniša, Pravni sustav i institucije Evropske zajednice, Zagrebačka poslovna škola, 1990, Zagreb.
--	--

	• Vukadinović, Radovan, Pravo Evropske unije, "Megatrend" Univerzitet primenjenih nauka, Beograd, 2010.

Fakultet:	Pravni fakultet																				
Šifra predmeta: 01.022-D	Naziv predmeta: Problemi u ustavnoj teoriji																				
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10																		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30																			
1. STRUKTURA PREDMETA																					
1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta je razvijanje naučnih saznanja, akademskih vještina i praktičnih sposobnosti u tumačenju problema koji se pojavljuju u savremenim ustavnim teorijama, razvijanje kreativnih sposobnosti, kao i ovladavanje metodima, postupcima i procesima istraživanja ustavnopravnih teorija i problemima koje one impliciraju, a sve sa ciljem zaštite i razvoja ustavne demokratije i pravne države, u skladu sa savremenim pravcima razvoja ustavnog prava kao naučne discipline.																				
1.2. Ishod učenja:	Predmet doktorskim kandidatima daje detaljnija znanja iz područja ustavnih teorija, koje u osnovi predstavljaju grane ustavnog prava.																				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Konstitucionalizam i demokracija • Zaštita ljudskih prava i temeljnih sloboda • Međunarodna zaštita ljudskih prava i evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava • Sloboda udruživanja i javnog okupljanja • Prava nacionalnih manjina • Ustavno sudovanje i ustavni sud • Ustavna tužba • Načelo narodnog suvereniteta • Oblici neposrednog odlučivanja – referendum • Izborni sistemi u savremenim državama • Lokalna i područna (regionalna) samouprava i sistem državne uprave • Federalizam i međudržavne integracije • Evropska unija i ustavnopravni aspekti članstva u EU 																				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																					
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table> <tr> <td>Predavanja</td> <td>30 sati</td> </tr> <tr> <td>Grupni rad</td> <td>20 sati</td> </tr> <tr> <td>Studija slučaja</td> <td>20 sati</td> </tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td> <td>100 sati</td> </tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td> <td>40 sati</td> </tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td> <td>38 sati</td> </tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td> <td>2 sata</td> </tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td> <td>20 sati</td> </tr> <tr> <td>UKUPNO</td> <td>270 sati</td> </tr> </table>			Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																				
Grupni rad	20 sati																				
Studija slučaja	20 sati																				
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																				
Konsultacije dopunske literature	40 sati																				
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																				
Usmena prezentacija rada	2 sata																				
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																				
UKUPNO	270 sati																				
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																				

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Bačić, Arsen, Ustavno pravo: Teorija i interpretacija, Split, Pravni fakultet u Splitu, 1995. • Bačić, Arsen i Petar Bačić, Legislature i parlamentarizam, Pravni fakultet u Splitu, 2007. • Held, David, Modeli demokracije, Zagreb, Školska knjiga, 1990. • Dahl, Robert A., O demokraciji, Zagreb, Politička kultura, 2000. • Hartman, Jürgen, Politički sustavi Velike Britanije, SAD i Francuske, Politička kultura, Zagreb, 2006. • Hayek, Friedrich von, Politički ideal vladavine prava, Zagreb, Školska knjiga, 1994. • Sartori, Đovani, Uporedni ustavni inženjering, Filip Višnjić, Beograd, 2009 • Franc Grad, Ivan Kristan i Anton Perenić, Primerjalno ustavno pravo, Pravna fakulteta Univerze u Ljubljani, 2010.

Fakultet:	Pravni fakultet				
Šifra predmeta: 01.023-D	Naziv predmeta: Komparativno ustavno pravo				
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30			
1. STRUKTURA PREDMETA					
1.1. Cilj predmeta	<p>Cilj predmeta je razvijanje naučnih saznanja, akademskih vještina i praktičnih sposobnosti u tumačenju i primjeni pravnih pravila u oblasti ustavnog prava, razvijanje kreativnih sposobnosti, kao i ovladavanje metodima, postupcima i procesima komparativnog istraživanja ustavnopravnih principa i instituta u savremenim ustavno-pravno uređenim državama. Produbljeno naučno ovladavanje specifičnim pravnim vještinama u sistemu zaštite i razvoja ustavne demokratije i pravne države, a sve u skladu sa savremenim prvcima razvoja ustavnog prava kao naučne discipline.</p>				
1.2. Ishod učenja:	<p>Izučavanjem i produbljenijim ulaskom u pitanja komparativnog ustavnog prava doktorski kandidati Usvajaju detaljnija znanja iz područja različitih ustavno-pravnih sistema i determinirajućih faktora i procesa koji ih prate.</p>				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Pojam i predmet izučavanja komparativnog ustavnog prava • Ustavno pravo, ustavno pravosuđe i ustavni sudovi • Načelo narodnog suvereniteta • Zaštita ljudskih prava i temeljnih sloboda • Međunarodna zaštita ljudskih prava i europska konvencija za zaštitu ljudskih prava • Sloboda udruživanja i javnog okupljanja • Prava nacionalnih manjina • Oblici neposrednog odlučivanja – referendum • Ustavna tužba • Izborni i stranački sistem • Izborni sistem • Stranački sistem • Načelo diobe vlasti • Parlamentarni sistem • Polupredsjednički sistem • Položaj predsjednika države u predsjedničkom, polupredsjedničkom i parlamentarnom sistemu • Struktura vlasti u savremenim ustavno – pravno – političkim sistemima • Struktura, ustrojstvo rada i ovlasti • Predsjednik republike: izbor, položaj i ovlaštenja • Lokalna i područna (regionalna) samouprava i sistem državne uprave 				

	<ul style="list-style-type: none"> • Federalizam i međudržavne integracije • Predsjednički sistem u SAD 																		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;">Predavanja</td><td style="text-align: right;">30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td style="text-align: right;">20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td style="text-align: right;">20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td style="text-align: right;">100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td style="text-align: right;">40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td style="text-align: right;">38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td style="text-align: right;">2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td style="text-align: right;">20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td style="text-align: right;">270 sati</td></tr> </table>	Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																		
Grupni rad	20 sati																		
Studija slučaja	20 sati																		
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																		
Konsultacije dopunske literature	40 sati																		
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																		
Usmena prezentacija rada	2 sata																		
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																		
UKUPNO	270 sati																		
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																		
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Ustavi država koje su predmet izučavanja komparativnog ustavnog prava • Smerdel, Branko i Sokol, Smiljko Ustavno pravo, 4. izdanje, Pravni fakultet u Zagrebu, 2006., 2007., 2008., 2009. • Rodin, Siniša, Europska integracija i ustavno pravo, Zagreb, Institut za međunarodne odnose, 1997 • Hartman, Jürgen, Politički sustavi Velike Britanije, SAD i Francuske, Politička kultura, Zagreb, 2009. • Ostvarenje vladavine prava u hrvatskom pravnom sustavu, tematski Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, vol. 51, br. 6/2001. • Bačić, Arsen, Ustav i ustavna diktatura, Split, Književni krug, 1992. • Bačić, Arsen, Ustavno pravo: Teorija i interpretacija, Split, Pravni fakultet u Splitu, 1995. • Bačić, Arsen i Petar Bačić, Legislature i parlamentarizam, Pravni fakultet u Splitu, 2010. • Stefanović, Jovan, Ustavno pravo FNRJ i komparativno, Zagreb, 1956. 																		

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.024-D	Naziv predmeta: Ustavno sudstvo- odabrane teme		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Upoznavanje studenata sa bitnim organizacionim i funkcionalnim aspektima ustavnog sudstva, a u smislu postupaka kontrole ustavnosti i zakonitosti.
1.2. Ishod učenja:	Poznavanje i razumijevanje organizacije i funkcioniranje ustavnog sudstva i postupke i načine kontrole ustavnosti i zakonitosti
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacija Ustavnog suda • Kontrola ustavnosti zakona • Kontrola ustavnosti i zakonitosti podzakonskih općih akata • Kontrola ustavnosti pojediničnih pravnih akata

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table border="0"> <tr> <td>Predavanja</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>270 sati</td></tr> </table>	Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																		
Grupni rad	20 sati																		
Studija slučaja	20 sati																		
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																		
Konsultacije dopunske literature	40 sati																		
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																		
Usmena prezentacija rada	2 sata																		
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																		
UKUPNO	270 sati																		
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																		
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> - Trnka Kasim, Ustavno pravo, drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Fakultet za javnu upravu, Sarajevo, 2006. - Vesela Mukoska-Čingo: Ustavno sudstvo, Skopje 2009. Poslovnik Ustavnog suda BiH 																		

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.025-D	Naziv predmeta: Ustavno pravo i ljudska prava		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Obrada ključnih pojmove u ustavnog prava u kontekstu pojmove, instituta i kategorija Ustavnog prava, sa posebnim akcentom na razvojne faze u ustavnom razvitu BiH, te preduvjetima za razvoja demokratije. U okviru ustavom zagarantiranih prava je izučavanje i filozofske, političke, ideološke i pedagoške dimenzije ljudskih prava
1.2. Ishod učenja:	Studenti se upoznaju sa osnovama državno-političkog i društveno-ekonomskog uređenja u oblasti ustavne materije, te funkcioniranju organa državne vlasti, kao i ustrojstvu nadležnostima i postupku za donošenje odgovarajućih pravnih akata. Poseban akcent stavlja se na zaštitu ustavnosti i zakonitosti. Sticanje znanja o filozofskoj, političkoj i pedagoškoj dimenziji ljudskih prava. Usvajanje znanja o globalnim mehanizmima zaštite ljudskih prava, kao i usvajanje znanja o regionalnim posebnostima i regionalnim mehanizmima za zaštitu ljudskih prava. Teži se ka razumijevanju pedagogije i kulture ljudskih prava.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Uvod u ustavno pravo/pojava ustava, vrste ustava, sadržaj ustavne materije/ • Razvojne faze ustavnosti • Ljudska prava kao centralni segment ustavne materije • Zakonodavna vlast • Izvršna vlast • Sudska vlast • Lokalna samouprava • Kontrola ustavnosti i zakonitosti • Univerzalizam ljudskih prava • Globalni mehanizmi zaštite ljudskih prava • Generacije ljudskih prava i širenje kataloga ljudskih prava • Kulturni partikularizam • Regionalni instrumenti zaštite ljudskih prava • Politička i ideološka dimenzija ljudskih prava • Izgradnja kulture ljudskih prava

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja	30 sati
	Grupni rad	20 sati
	Studija slučaja	20 sati
	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati
	Konsultacije dopunske literature	40 sati
	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati
	Usmena prezentacija rada	2 sata

	Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA		
	<ul style="list-style-type: none"> • Smiljko Sokol, Branko Smerdel, Ustavno pravo (poglavlja I-III, V) Zagreb, 1998. • Smiljko Sokol, Branko Smerdel: Ustavno pravo (poglavlja IV, VIII, IX, X, XI), Zagreb 1998; Ustav BiH, Zakoni, podzakonski propisi koji se odnose na organizaciju državne vlasti u BiH (za svaku akademsku godinu oni koji su na snazi) • Enes Karić «Ljudska prava u kontekstu islamsko-zapadne debate », Pravni centar, Sarajevo 1996 • Jasna Bakšić-Muftić «Sistem ljudskih prava Magistrat, 2000. • Grupa autora « Teorija i praksa Evropske konvencije o ljudskim pravima », FOD, Sarajevo, 2001. • Ćazim Sadiković «Evropsko pravo ljudskih prava» Magistrat, 2000. 	

Fakultet:	Pravni fakultet				
Šifra predmeta: 01.026-D	Naziv predmeta: Instituti radnog prava- odabrane teme				
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30			
1. STRUKTURA PREDMETA					
1.1. Cilj predmeta	Student se upoznaje sa ključnim pojmovima radnog prava kao naučne discipline i samostalne grane prava u cilju razvijanja sposobnosti za samostalnu teorijsku i stručnu analizu pojmoveva, kategorija i instituta radnog prava.				
1.2. Ishod učenja:	Student se osposobljava da obrađuje pravna pitanja u vezi sa individualnim radnim pravom (zaključivanje, trajanje, prestanak i zaštita u korelaciji sa konkretnim radnim odnosom). Očekuje se da student savlada temeljna znanja u području radnih odnosa, nauči kako se služiti literaturom, kako bi mogao nastaviti sam učiti, te da savlada osnovne vještine rješavanja problema iz ove oblasti.				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Uvod u radno pravo/predmet proučavanja, pojava i razvoj radnog prava, karakteristike suvremenog radnog prava, ljudska prava na radu i povodom rada/; • Izvori radnog prava /heteronomni i autonomni izvori/; • Međunarodna organizacija rada i međunarodni izvori radnog prava /MOR, konvencije i preporuke MOR-a, izvori Evropskog radnog prava/; • Kolektivno radno pravo /socijalni dijalog-tipartizama, sindikalna prava i slobode, kolektivno pregovaranje i kolektivno ugovaranje, participacija zaposlenika, pravo na štrajk, mirni načini rješavanja kolektivnih radnih sporova/; • Individualno radno pravo /politika zapošljavanja, sistem radnih odnosa u BiH, zasnivanje radnog odnosa, status zaposlenika, radno vrijeme, odmori i odsustva, mirovanje radnog odnosa, zaštita na radu, plaće, odgovornost u režimu radnih odnosa, prestanak radnog odnosa/; • Zaštita prava i obaveza iz radnog odnosa/interna, sudska, alternativna i upravna zaštita/. 				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA					
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati			
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa				

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	
	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o radu FBiH («Sl. novine FBiH», br. 43/99, 32/00 i 29/03) • Zakon o radu RS («Sl. glasnik RS», br. 38/00..) • Zakon o radu Brčko Distrikta BiH («Sl. glasnik Brčko Distrikta BiH», br. 7/00.) • Zakon o zapošljavanju stranaca («Sl. novine FBiH», br. 8/99) • Opći kolektivni ugovor za teritoriju FBiH («Sl. novine FBiH», br. /05) • Granski kolektivni ugovori • Sead Dedić - Jasminka Gradaščević, Radno pravo, Sarajevo, 2005. • Bogdan Zlatarić: Međunarodno krivično pravo, prvi dio, "Informator", Zagreb, 1979. • Sead Dizdarević (2014), Radno pravo, Sarajevo, Adizajn d.o.o. • Mehmed Kenović, Sead Dedić, (1999), Osnovi radnog prava, Sarajevo, Univerzitetska knjiga

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.027-D	Naziv predmeta: Instituti socijalnog prava- odabrane teme		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Student se upoznaje sa ključnim pojmovima socijalne politike i propisima iz područja socijalnog prava s ciljem osposobljavanja za pravilno tumačenje i primjenu pojmoveva, kategorija i instituta socijalne politike kao temelja za donošenje socijanog zakonodavstva i njegovu provedbu i to sa međunarodnog,uporednog i pozitivopravnog aspekta.		
1.2. Ishod učenja:	Student se osposobljava za rad u području socijalnih odnosa u okviru ustanova koje su nosioci osiguranja /zavodi, fondovi, službe/ ali i u svim drugim radnim sredinama.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Uvod u socijalno pravo /ključni pojmovi socijalnog prava: socijalna država, socijalna politika, socijalno osiguranje, socijalna zaštita; • Izvori socijalnog prava /domaći i međunarodni izvori/; • Zdravstveno osiguranje i zdravstvena zaštita /principi zdravstvenog osiguranja, elementi pravnih odnosa zdravstvenog osiguranja, pravo na zdravstvenu zaštitu, finansiranje zdravstvenog osiguranja, zdravstvene organizacije, • Penzijsko i invalidsko osiguranje /principi penzijskog invalidskog osiguranja, elementi u pravnih odnosa penzijskog i invalidskog osiguranja, vrste penzija,korištenje i prestanak prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja/; • Socijalna prava branilaca i članova njihovih porodica/ključni pojmovi: vojni invalidi,članovi porodica, prava /; • Socijalna zaštita/opći korisnici socijalne zaštite,civilne žrtve rata,zaštita porodica sa djecom/; • Postupak ostvarivanja i zaštite prava iz socijalnog osiguranja i socijalne zaštite/prikaz snovnih instituta socijalnog procesnog prava/. 		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati	
2.2. Način provjere	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa		

znanja i bodovanja studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	
	<ul style="list-style-type: none"> • Sead Dedić, Socijalno pravo, Sarajevo, 2005. • Sead Dizdarević, Josip Dolić, Socijalno pravo, Sarajevo, 2011. • Evropska socijalna povelja • Konvencija MOR-a broj 102 o minimalnoj normi socijalne sigurnosti • Zakon o zdravstvenom osiguranju («Sl. novine FBiH», br. 20/97, 32/00) • Zakon o zdravstvenoj zaštiti («Sl. novine FBiH», broj 29/97) • Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju («Sl. novine FBiH», br. 29/98, 32/91) • Zakon o organizaciji penzijskog i invalidskog osiguranja («Sl. novine FBiH», br. 49/00) • Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih lica u FBiH («Sl. novine FBiH», br. 41/01) • Zakon o pravima branilaca i članova njihovih porodica («Sl. novine FBiH», br. 41 /04) • Marinko Đ. Učur, Socijalno pravo, Zagreb, 2000. • Žepić Božo, Radno i socijalno pravo, Split, 2001., str. 299- 374.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.028-D	Naziv predmeta: Evropsko radno pravo		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Student se upoznaje sa nastankom i primjenom Evropskog radnog prava kao važnog segmenta unutrašnjeg tržišta Evropske unije. Akcenat se stavlja na funkcije i zadatke Evropskog radnog prava za države nečlanice, odnosno buduće države članice u koje se ubraja i Bosna i Hercegovina.
1.2. Ishod učenja:	U kontekstu analize i procjenjivanja osnovnih segmenata Evropskog radnog prava očekuje se da studenti budu upoznati sa neophodnošću i postupkom usklajivanja nacionalnog zakonodavstva sa pravom Evropske unije.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Uvod u Evropsko radno pravo (evropska integracija i radno pravo, koncepcije i definicije Evropskog radnog prava). Područja regulative Evropskog radnog prava (izvori Evropskog radnog prava, institucionalni okvir za stvaranje Evropskog radnog prava u okviru pravnog poretka Evropske unije, usklajivanje nacionalnih prava s pravom Evropske unije). • Evropsko individualno radno pravo (uvjeti zapošljavanja državljana država članica, ostvarivanje principa jednakosti i ravnopravnosti u tretmanu zaposlenika, zaštita na radu - tehničko harmoniziranje i osnovni principi stalnosti zaposlenja). • Evropsko kolektivno radno pravo (principi sindikalnog organizovanja i kolektivnog pregovaranja u EU). Zaštita prava pojedinca pred nacionalnim sudovima u kontekstu sticanja i ostvarivanja komunitarnih prava (zaštita komunitarnih prava protiv država članica, protiv organa Zajednice i zaštita protiv pojedinaca).

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA		

	• Maximilian Fuchs, Franc Marhold: Europaishes Arbeitsrecht, Graz, 2001. • Sead Dedić, Jasminka Gradaščević-Sijerčić: Radno pravo, Sarajevo, 2005. • Branko Lubarda, Evropsko radno pravo, Beograd, 2008.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.029-D	Naziv predmeta: Upravno pravo – odabrane teme		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj je da studenti upoznaju osnovne aspekte upravnopravnog odnosa i njegovog razlikovanja od drugih vrsta pravnih odnosa. U sklopu predavanja i vježbi trebaju se prezentirati i temeljni sadržaji nekih materijalnopravnih instituta upravnog prava s obzirom na lica (državljanstvo) i s obzirom na stvari (javno dobro, javne službe).
1.2. Ishod učenja	Svrha ovoga dijela nastavnog programa je edukacija studenata o upravnim organizacijama kao instrumentima vlasti i institucijama koje vrše povjerena javna ovlaštenja.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ul style="list-style-type: none"> • Uvodne napomene o upravnom pravu • Organizaciono upravno pravo - upravne organizacije • Pojam upravne organizacije • Vrste upravnih organizacija • Organi uprave (upravne organizacije kao instrument vlasti) Institucije koje vrše javna ovlaštenja • Upravnopravni odnos • Opšte karakteristike upravnopravnog odnosa • Materijalno upravno pravo – neki materijalno-pravni instituti upravnog prava

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Ivo Borković: Upravno pravo, Šesto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Informator, Zagreb, 1997. str. 363-537. • Mustafa Kamarić, Ibrahim Festić: Upravno pravo: opšti dio, Treće, izmijenjeno izdanje, Magistrat, Sarajevo, 2004., do 240. str. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Zoran R. Tomić: Upravno pravo, Treće novelirano i prošireno izdanje, Beograd, 1998., str. 327-574. • Slavoljub Popović: Upravno pravo: opšti deo, Izmenjeno i dopunjeno izdanje, Savremena administracija, Beograd, 1999., str. 3-482., 649-682.,765-789. • Stevan Lilić, Petar Kunić, Predrag Dimitrijević, Milan Marković: Upravno pravo, Savremena administracija, Beograd, 1999. • Ibrahim Festić: Rat, mir i pravo u Bosni i Hercegovini, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu - Centar za naučno-istraživački rad, izdavačku djelatnost i pravne klinike, Sarajevo, 2004. • Ibrahim Festić: Ogledi o pravu i upravi, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu - Centar za naučno-istraživački rad, izdavačku djelatnost i pravne klinike, Sarajevo, 2004. • Ferid Otajagić: Državna javna subjektivna prava s posebnim osvrtom na unutrašnja prava države, Studentska štamparija Univerziteta Sarajevo, Sarajevo, 2005.
--	---

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.030-D	Naziv predmeta: Upravno pravo BiH		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Svrha ovoga dijela nastavnog programa je da studenti steknu temeljita znanja iz upravnog postupka i upravnog spora, te određeni stepen znanja iz materijalnog prekršajnog prava i prekršajnog postupka.
1.2. Ishod učenja	Tokom predavanja i vježbi studenti će se upoznati sa načelima upravnog postupka, kao i sa prvostepenim i žalbenim postupkom te vanrednim pravnim sredstvima.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ul style="list-style-type: none"> • Upravni postupak. Uopšte o upravnom postupku. Dužnost postupanja po Zakonu o upravnom postupku. • Načela upravnog postupka. Nadležnost. Stranka i njeno zastupanje. Opštenje organa i stranke. Dostavljanje. Rokovi. Povraćaj u predašnje stanje. Održavanje reda. Troškovi upravnog postupka. Dokazivanje. Prvostepeni postupak. Žalbeni postupak. • Vanredna pravna sredstva. Izvršenje. Upravni spor. Osnovi upravnog spora. Postupak u upravnom sporu. • Sudska zaštita Ustavom zajamčenih sloboda i prava od pojedinačnih akata i radnji. Prekršajno pravo. Pojam prekršaja u pravnoj teoriji. Pravni propisi o prekršajima. Materijalno prekršajno pravo. Prekršajni postupak.

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Ivo Borković: Upravno pravo, Šesto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Informator, Zagreb, 1997. str. 363-537. • Mustafa Kamarić, Ibrahim Festić: Upravno pravo: opšti dio, Treće, izmijenjeno izdanje, Magistrat, Sarajevo, 2004., od 240. str. 	

	• Zoran R. Tomić: Upravno pravo, Treće novelirano i prošireno izdanje, Beograd, 1998., str. 327-574. • Stevan Lilić, Petar Kunić, Predrag Dimitrijević, Milan Marković: Upravno pravo, Savremena administracija, Beograd, 1999. • Ibrahim Festić: Rat, mir i pravo u Bosni i Hercegovini, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu - Centar za naučno-istraživački rad, izdavačku djelatnost i pravne klinike, Sarajevo, 2004. • Ibrahim Festić: Ogledi o pravu i upravi, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu - Centar za naučno-istraživački rad, izdavačku djelatnost i pravne klinike, Sarajevo, 2004. • Ferid Otajagić: Državna javna subjektivna prava s posebnim osvrtom na unutrašnja prava države, Studentska štamparija Univerziteta Sarajevo, Sarajevo, 2005.

Fakultet:	Pravni fakultet				
Šifra predmeta: 01.031-D	Naziv predmeta: Lokalna i regionalna samouprava- odabrane teme				
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30			
1. STRUKTURA PREDMETA					
1.1. Cilj predmeta	U okviru nastave studenti će izučavati teorijske osnove lokalne samouprave kao pravno – političke i sistemske institucije. Studenti će spoznati osnovne modele organizacije i funkcionisanja lokalne samouprave u razvijenim zemljama članicama Evrope. Poseban segment nastave će se odnositi na organizaciju, funkcionisanje i razvoj lokalne samouprave u postdejtonskom političkom razvoju države Bosne i Hercegovine. U okviru nastave spoznati najznačajnije aspekte koji se odnose na teorijsko određenje pojmove regije i regionalizacije i koncepta euroregije, zatim na ciljeve, institucije i instrumente evropske regionalne politike, te na osnovne dokumente i sporazume kojima je utvrđena zajednička politika regionalnog razvoja na nivou Evropske Unije. U okviru nastave studenti će se upoznati sa modelima regionalizacije nekih evropskih država. Poseban segment nastave odnositi će se na historijski razvoj regija u Bosni i Hercegovini i na moguće oblike regionalizacije i primjene koncepta euroregije u Bosni i Hercegovini.				
1.2. Ishod učenja:	Studenti će se proučavanjem komparativnih modela lokalne samouprave u najrazvijenijim državama zapadne Evrope, te evropskih standarda utemeljenih u Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi, sposobiti za kritičko promišljanje o problemima funkcionisanja lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini, te o najvažnijim aspektima zakonske, teritorijalne i funkcionalne reforme lokalne samouprave u procesu integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju. Studenti će stići osnovna znanja o politici regionalnog razvoja Evropske unije, različitim oblicima regionalizacije država članica Evropske unije a posebno o mogućnostima oblikovanja pravne i institucionalne osnove regionalnog razvoja Bosne i Hercegovine u procesu integracije u Evropsku uniju				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Teorijski koncept lokalne samouprave • Evropska povelja o lokalnoj samoupravi • Komparativni modeli lokalne samouprave • Lokalna samouprava u političkom sistemu BiH • Reforma lokalne samouprave u procesu integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku Uniju • Regije i regionalna samouprava • Uloga i nadležnosti institucija lokalne samouprave u oblasti lokalnog ekonomskog i infrastrukturnog razvoja 				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA					

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Mirko Pejanović i Elmir Sadiković, Lokalna i regionalna samouprava u Bosni i Hercegovini, TKD Šahinpašić, Sarajevo/Zagreb, 2012. • J. Osmanković i M. Pejanović: Euroregije i Bosna i Hercegovina, Fakultet političih nauka Sarajevo, Centar za razvoj lokalne i regionalne samouprave, Sarajevo, 2006. • Mirko Pejanović, H. Zolić, Z. Zlokapa, S. Arnautović: Općine/opštine u Bosni i Hercegovini – socijalne, demografske i političke činjenice, Fakultet političkih nauka Sarajevo, Centar za razvoj lokalne i regionalne samouprave, Sarajevo, 2005. • Nedо Milićević: Lokalna samouprava u Bosni i Hercegovini, Zbornik radova: Ogledi o regionalizmu, izdanje Otvorenog univerziteta u Subotici, Subotica, 2001. • Evropska povelja o lokalnoj samoupravi, Savez općina i gradova Federacije BiH, Sarajevo, 2003. • Nedо Milićević: Komentar Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, Centar za promociju civilnog društva, Sarajevo, 2004. • Muhamed I. Mujagić, Lokalna samouprava u Bosni i Hercegovini, Udruženje Pravni institut u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 2016. • Jasmin Hašić, Zaštita prava na lokalnu samoupravu u Federaciji Bosne i Hercegovine, Logis d.o.o., Velika Kladuša, 2018. • Željko Josić, Izvršna vlast u sistemu lokalne samouprave Bosne i Hercegovine tijekom postsocijalističke tranzicije, Orašje, 2017. 	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.032-D	Naziv predmeta: Upravni sistemi		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Cilj nastavnog predmeta Upravni sistemi jeste upoznavanje studenata sa sistemom upravnih organizacija i njihovom djelatnošću, te njihovim razvojem u političkom sistemu države kao političke jedinice.		
1.2. Ishod učenja	<p>Studenti će:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utvrditi značenje izraza "sistem", ispitati obim naznačenog pojma i njegove značajke, a osobito način mijenjanja sistema; - opisati opći razvoj sistema ljudske saradnje, kao najbliži viši rod u koji spadaju upravni sistemi kao vrsta; - razvrstati upravne sisteme na kategorije. 		
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ul style="list-style-type: none"> • Uvodne napomene. Sistem. Sistemi ljudske egzistencije. • Upravni sistemi. Teritorijalni upravni sistemi. Razvojni procesi. Odnos uprave i vlasti. • Odnos uprave i građana. Diferencijacija - integracija u teritorijalnim upravnim sistemima. • Funkcionalni upravni sistemi. Preduzeća i ustanove. Funkcionalno upravljanje u Bosni i Hercegovini. • Asocijativni upravni sistemi. Jedinstvo intencije i jedinstvo funkcije. Odnosi u asocijacijama. • Funkcionalni upravni sistem. 		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA			
	<ul style="list-style-type: none"> • Ivo Borković: Upravno pravo, Šesto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Informator, Zagreb, 1997. str. 363-537. • Mustafa Kamarić, Ibrahim Festić: Upravno pravo: opšti dio, Treće, izmijenjeno izdanje, Magistrat, Sarajevo, 2004., do 240. str. 		

- Zoran R. Tomić: Upravno pravo, Treće novelirano i prošireno izdanje, Beograd, 1998., str. 327-574.
- Slavoljub Popović: Upravno pravo: opšti deo, Izmenjeno i dopunjeno izdanje, Savremena administracija, Beograd, 1999., str. 3-482., 649-682., 765-789.
- Stevan Lilić, Petar Kunić, Predrag Dimitrijević, Milan Marković: Upravno pravo, Savremena administracija, Beograd, 1999.
- Ibrahim Festić: Rat, mir i pravo u Bosni i Hercegovini, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu - Centar za naučno-istraživački rad, izdavačku djelatnost i pravne klinike, Sarajevo, 2004.
- Ibrahim Festić: Ogledi o pravu i upravi, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu - Centar za naučno-istraživački rad, izdavačku djelatnost i pravne klinike, Sarajevo, 2004.
- Ferid Otajagić: Državna javna subjektivna prava s posebnim osvrtom na unutrašnja prava države, Studentska štamparija Univerziteta Sarajevo, Sarajevo, 2005.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.033-D	Naziv predmeta: Uporedno upravno pravo		
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Ciljevi predmeta sastoje se u upoznavanju studenata sa upravnim postupkom i upravnim sporom pred organima Evropske unije, te sa pravnim pojmovima ove grane prava koji odstupaju od sadržine pojmova klasičnog upravnog prava.
1.2. Ishod učenja:	Ovladavanje znanjima iz Upravnog prava i organizacije javne uprave u EU organizovanim po uzusima komunitarnog prava.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Akti koji podlježe kontroli zakonitosti • Slučaj Noordwijks cement Accord • Slučajevi u kojima su se pojavili ozbiljni problemi • Ništavi i rušljivi akti. Autor akta • Locus standi. Privilegirani tužioci • Neprivilegirani tužioci • Osnovni uvjeti po Ugovoru o EC • Odnos između uvjeta • Pojedinačna zainteresiranost i priroda odluke • Kvazisudsko odlučivanje • Neposredna zainteresiranost • Neprivilegirani tužioci: Ugovor o ECSC • Šutnja uprave • Negativne odluke • Definiranje stava • Stranke u postupku • Šutnja koja podlježe kontroli zakonitosti • Podnošenje zahtjeva za djelovanje • Locus standi • Oblik presude • Posredno osporavanje • Odredbe ugovora • Evropska zajednica • Evropska zajednica za ugalj i čelik • Koji se akti mogu osporavati • Osnova za kontrolu zakonitosti • Formalni uslovi • Činilac vremena • Interes • Zabluda o činjenicama • utnja uprave • Zaključci

	<ul style="list-style-type: none"> • Poništavanje i ukidanje 																		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table> <tr> <td>Predavanja</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>270 sati</td></tr> </table>	Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																		
Grupni rad	20 sati																		
Studija slučaja	20 sati																		
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																		
Konsultacije dopunske literature	40 sati																		
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																		
Usmena prezentacija rada	2 sata																		
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																		
UKUPNO	270 sati																		
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																		
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Nevenko Misita: Osnovi prava Evropske unije, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007. • Mensur Kustura: Zbirka tekstova iz oblasti prava Evropske unije i evropskih integracija, Pravni fakultet Kisieljak, Kisieljak, 2009. • Thomaas C. Hartley: Osnovi prava Evropske zajednice: Uvod u ustavno i upravno pravo Evropske zajednice, Pravni centar, Fond otvoreno društvo, Sarajevo, 1998. • Smjernice i drugi akti Evropske unije iz oblasti upravnog prava. • Radovan Vukadinović: Pravo Evropske unije, Megatrend, Univerzitet primjenjenih nauka, Beograd, 2001. Krivični zakon Bosne i Hercegovine, „Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 20/05, 53/06, 55/06 • Bogdan Zlatarić: Međunarodno krivično pravo, prvi dio, „Informator“, Zagreb, 1979. 																		

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.059-D	Naziv predmeta: Država i pravo - odabране teme		
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Država i pravo- odabranne teme je uvodna i osnovna disciplina kojom doktorant usvaja dublja i temeljitija znanja, vještina i sposobnosti o bitnim elementima države, znanja koja su preduvjet za izučavanje drugih disciplina. Nakon uspješnog ovladavanja materijom iz predmeta Država i pravo- odabranne teme očekuje se da je doktorant stekao osnovna i šira znanja o državi kao organizaciji i državi kao političkoj zajednici, o određivanju oblika vladavine, političkog sistema, državnog uređenja i stepena centralizacije u državi. Također, doktorant će steći osnovna znanja o podjeli vlasti i podjeli državnih djelatnosti te pravu koje stvaraju državni organi, kao i o osnovnim obilježjima moderne države.
1.2. Ishod učenja	Očekuje se da doktorant savladavanjem gradiva iz ovog predmeta: <ul style="list-style-type: none"> - shvati vezu između države i prava - nauči osnovne pojmove države kao organizacije i države kao političke zajednice - dobije šira saznanja o državi, obliku vladavine, političkom sistemu, državnom uređenju i stepenu centralizacije državnih organa - upozna se sa radom državnih organa i pravom koje isti stvaraju - upozna se sa osnovnim obilježjima moderne države.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmovno određenje države • Država kao organizacija • Državni organi • Podjela vlasti i podjela državne djelatnosti • Elementi države • Nastanak, promjene i prestanak države • Oblici državne funkcije (zakonodavna, izvršno-politička, upravna i sudska) • Oblici organiziranja države • Savremena moderna država • Pojmovi: pravna država, socijalna država, totalitarna država, minimalna država, moderna država

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati
--	---	--

	UKUPNO	270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA		
	<ul style="list-style-type: none"> • Zijad Hasić: Država, Pravni fakultet Univerziteta u Travniku, Sarajevo, 2009. • Nikola Visković: Država i pravo, Univerzitetska knjiga, Sarajevo, 1996. • Fuad Muhić: Teorija države i prava, Magistrat, Sarajevo, 2002. 	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.060-D	Naziv predmeta: Struktura prava - odabrane teme		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	<p>Cilj ovog predmeta je uvesti doktoranta u saznanja o osnovnim pojmovima o pravu. Okosnicu predmeta predstavlja izučavanje pravne norme, pravnog odnosa, pravnog akta, primjene i tumačenja pravnih normi i sistematizacija istih, te razvoj pravne misli i teorije o pravu. Od doktoranta se očekuje kritičko razmišljanje i analiziranje osnovnih, ali i složenijih pojmova prava te razvijanje sposobnosti tumačenja prava.</p> <p>Cilj predmeta je usvajanje znanja i vještina koje su preduvjet doktorantu za izučavanje drugih (uključujući i pozitivnopravne) pravne naučne discipline - predmete. Usvajanje osnovnih, ali i dubljih i temeljitijih znanja, vještina i sposobnosti je preduvjet za razumijevanje prava i izučavanje pozitivnopravnih disciplina.</p>		
1.2. Ishod učenja	<p>Uspješno ovladavanje sadržajima ovog predmeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - predstavlja osnov za temeljitiji ulazak u izučavanje pozitivnih pravnih disciplina - razvija sposobnost analitičkog mišljenja - gradi osnove da doktorant shvati osnove tumačenja prava i da tumači pravnu normu i pravo. 		
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ul style="list-style-type: none"> • Razumijevanje pojma prava i izvora prava • Razumijevanje društvene norme i razlikovanje običajne, moralne i pravne norme • Razumijevanje strukture pravne norme • Razumijevanje i prepoznavanje vrsta pravnih normi • Razumijevanje pravnog odnosa • Razumijevanje pravnog akta • Razumijevanje subjektivnog prava • Razumijevanje odnosa među pravnim aktima i načelo zakonitosti • Razumijevanje primjene i važenja prava • Razumijevanje pravila tumačenja i argumenata u pravu • Sistematizacija prava, pravna misao i teorije o pravu 		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati	

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Zijad Hasić: Struktura prava: Uvod u nauku o državi i pravu, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Travniku, Travnik, 2010. • Nikola Visković: Država i pravo, Univerzitetska knjiga, Sarajevo, 1996. • Fuad Muhić: Teorija države i prava, Magistrat, Sarajevo, 2002.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.063-D	Naziv predmeta: Nomotehnika- odabrane teme		
Nivo: III ciklus	Godina: I/III	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Znanja o stvaranju prava i o izradi zakona i drugih pravnih propisa u svakoj državi predstavljaju prvorazrednu potrebu i očekivanje od pravnika. U slučaju Bosne i Hercegovine, koja je faktički tek počela da stvara svoj pravni sistem, posebno u domenu njegovog usklađivanja sa evropskim pravom, ova znanja su jako potrebna i u sadašnjem stanju vrlo deficitarna.		
1.2. Ishod učenja	Tokom studija studenti steknu značajna teorijska znanja iz oblasti prava, što nije slučaj sa znanjima iz domena njegovog stvaranja: principi koji se moraju poštovati pri izradi normativnog akta, metodi stvaranja prava, pravila pravne tehnike, sastavni dijelovi propisa, postupak izrade zakona i drugih propisa (izrada teza, prednacrta, nacrta i prijedloga). Sticanjem znanja iz nomotehnike studenti treba da postignu neophodnu sposobljenost za profesionalno postupanje u izradi normativnih akata, s čime se kao diplomirani pravnici naprsto stalno suočavaju, bez obzira na oblast društvenog života u kojoj budu radili.		
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ul style="list-style-type: none"> • Pravno normiranje kao oblik društvenog stvaranja • Pojam i zadatak nauke o izradi pravnih propisa • Predmet nauke o izradi pravnih propisa • Pravni propisi (vrste pravnih propisa i hijerarhija pravnih propisa) • Prepostavke za donošenje pravnih propisa: • Metode za izradu pravnog propisa: • Oblici normativnog izražavanja • Načela za izradu pravnog propisa: • Sastavni dijelovi pravnog propisa • Izmjene i dopune pravnih propisa • Prečišćeni tekst pravnog propisa • Ispravka pravnog propisa • Prestanak važenja pravnog propisa • Klasifikacija pravnih propisa s obzirom na: sadržaj, obim, prostor, vrijeme, nadležnost za donošenje, djelovanje. • Postupak izrade zakona (izrada teza; izrada prednacrta, nacrta i prijedloga zakona; izrada obrazloženja; amandmani; javna rasprava) • Redovni, skraćeni i hitni postupak za donošenje zakona 		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati	

	Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA		<ul style="list-style-type: none"> • Mirjana Pajvančić: Pravno normiranje, Novi Sad, 1995. • Mihajlo Vuković, Đuro Vuković: Znanost o izradi pravnih propisa - Nomotehnika, Informator, Zagreb, 1997. • Ivo Borković: Postupak i tehnika izrade pravnih propisa, Informator, Zagreb, 1985. • Miodrag Zečević: Proces stvaranja opštih akata, Savremena administracija, Beograd, 1982.

5.2.6. Ekonomsko pravo

Fakultet:	Pravni fakultet																				
Šifra predmeta: 01.071-D	Naziv predmeta: Evropsko ugovorno pravo																				
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10																		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30																		
1. STRUKTURA PREDMETA																					
1.1. Cilj predmeta	Ciljevi koji se žele postići u okviru ovog predmeta jesu sticanje osnovnih znanja iz Evropskog ugovornog prava. U okviru ovog predmeta sa studentima će prije svega biti obrađeni principi evropskog ugovornog prava.																				
1.2. Ishod učenja:	Upoznavanje sa osnovama i principima evropskog ugovornog prava.																				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Principi evropskog ugovornog prava • Zaključenje ugovora • Zastupanje prilikom zaključenja ugovora • Tumačenje ugovora • Ispunjene ugovorne obaveze • Neispunjene i kašnjenje prilikom ispunjenja ugovora • Pravna dejstva ugovora • Zastarjelost • Ništavost ugovora • Prestanak ugovora 																				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																					
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table border="0"> <tr> <td>Predavanja</td> <td>30 sati</td> </tr> <tr> <td>Grupni rad</td> <td>20 sati</td> </tr> <tr> <td>Studija slučaja</td> <td>20 sati</td> </tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td> <td>100 sati</td> </tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td> <td>40 sati</td> </tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td> <td>38 sati</td> </tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td> <td>2 sata</td> </tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td> <td>20 sati</td> </tr> <tr> <td>UKUPNO</td> <td>270 sati</td> </tr> </table>			Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																				
Grupni rad	20 sati																				
Studija slučaja	20 sati																				
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																				
Konsultacije dopunske literature	40 sati																				
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																				
Usmena prezentacija rada	2 sata																				
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																				
UKUPNO	270 sati																				
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																				
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																				
3. LITERATURA																					
	<ul style="list-style-type: none"> • Načela (principi) Evropskog ugovornog prava; • Trifković M., Milić S., Trivun V.: Poslovno pravo – ugovori, vrijednosni papiri i pravo konkurenčije, Ekonomski fakultet u Sarajevu, Sarajevo, 2004. 																				

	• Trifković/Simić/Sultanović, Poslovno pravo-ugovori vrijenosni papiri i pravo konkurenčije, Šahinpašić, Sarajevo, 1997. • Konvencija UN o međunarodnoj prodaji robe iz 1980.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.072-D	Naziv predmeta: Insolvencijsko pravo		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Cilj je, da se kroz skraćenu opcionu edukaciju, studenti upoznaju sa ustanovama stečajnog procesa, koje su intrigantne za izučavanje, obzirom na aktuelni privredno/gospodarstveni trenutak kod nas i u svijetu.		
1.2. Ishod učenja:	Upoznavanje studenata sa temeljnim institucijama stečajnog procesnog prava, kao zasebnom fenomenu u našem civilnom pravu, zatim, elaboriranje svih procesnopravnih aspekata otvaranja i provođenja stečajnog postupka i posljedica istog.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Ciljevi, pojam, načela i izvori stečajnog postupka, vrste stečaja, načela stečajnog postupka, zakonodavna nadležnost, subjekti stečaja, stečajni sud i njegovi pomoći organi, nadležnost stečajnog suda, odbor povjerilaca, položaj stečajnog upravnika u stečajnom postupku, stranke u stečajnom postupku, stečajni dužnik i stečajni povjerilac, tok stečajnog postupka: osnovni stadijumi, pripremanje, pokretanje i sprovodenje stečajne procedure, rješavanje sporova nastalih u toku stečajnog postupka, prethodni postupak, prvo ročište, obavezan pokušaj prinudnog poravnanja, stečajni razlozi, otvaranje stečaja. • Oglašavanje stečaja, nastupanje pravnih posljedica, parnična sposobnost stečajnog dužnika, izvršenje i obezbjeđenje, prebijanje potraživanja /kompenzacija/, radni odnosi, dospjelost i konverzija potraživanja, uslovna potraživanja, kamate, prekid i obustava zastarjelosti, ugovori i jednostrane izjave volje, pravo na potragu stvari, obrazovanje stečajne mase, prijava i ispitivanje potraživanja, utvrđena potraživanja, upućivanje na parnicu. • Unovčenje imovine dužnika, javna prodaja, pravo prvakupu, poništaj prodaje, prodaja dužnika, namirenje povjerilaca, izdvajanje iz diobne mase, prvenstvo u namirenju, srazmjerno namirenje, isplatni redovi u posebnim stečajnim postupcima, neraspoređena sredstva. • Okončanje stečajnog postupka, prestanak stečajnog dužnika. 		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja	30 sati	
	Grupni rad	20 sati	
	Studija slučaja	20 sati	
	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	
	Konsultacije dopunske literature	40 sati	
	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	
	Usmena prezentacija rada	2 sata	
	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	
	UKUPNO	270 sati	

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Šefkija, Čović, Poslovno pravo", Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2003. • Dizdarević, Sead. Poslovno pravo, Fakultet za poslovni menadžment Univerziteta „Džemal Bijedić“, Mostar, 2003. • Šemić, Hilmija. Trgovačko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać/Sarajevo, 2000. • Esad Vilgorac i Mihret Dizdar, Zakon o privrednim društvima sa komentarom, izdanje "REVIKON", 2000. • Zakon o privrednim društvima FBiH (Službene novine FBiH br. 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08).

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.073-D	Naziv predmeta: Evropsko prometno pravo		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Studenti produbljuju znanja o transportnom pravu i transportnim ugovorima stećena u okviru predmeta Ugovori poslovnog prava- odabrane teme.		
1.2. Ishod učenja:	Studenti treba da shvate odnos slobode ugovaranja i općih uvjeta poslovanja o ovoj oblasti. Od studenta se očekuje da u praktičnoj primjeni mogu oblikovati odnose stranaka u transportnim ugovorima prema njihovim ciljevima i namjerama.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Pojam, značaj i izvori transportnog prava • Ugovori transaportnog prava • Ugovor o špediciji • Ugovor o transportu morem • Ugovor o unutrašnjoj plovidbi • Ugovor o teglenju • Ugovor o transportu robe željeznicom • Ugovor o transportu robe, putnika i prtljaga • Ugovor o transportu robe i putnika u drumskom saobraćaju • Ugovor o transpotru u vazdušnom saobraćaju 		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA			
	<ul style="list-style-type: none"> • Trifković/Simić/Sultanović, Poslovno pravo-ugovori vrijenosni papiri i pravo konkurenkcije, Šahinpašić, Sarajevo, 1997. • M. Vasiljević, Poslovno pravo, Udruženje Pravnika u privredi, Beograd, • Zakon o prevozu u željezničkom saobraćaju- SI. 1. SFRJ. 2/74, SI. list R BIH 2/92; Zakon o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi- Sl. br. 1. SFRJ 22/77. SLI. R BIH 2/92, 13/94. • Zakon o obligacionim i osnovnim materijalno-pravnim odnosima u 		

	vazdušnoj plovidbi - Sl. SFRJ 22/77, Sl. RBIH", br. 2/92, 13/94. Zakon o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju.
--	---

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.087-D	Naziv predmeta: Finansijsko pravo EU – odabране teme		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Osnovni ciljevi ovoga predmeta su razrada odabranih tema iz finansijskog prava EU, kao skupa pravnih normi koje reguliraju međudržavne, finansijske – pravne odnose između međunarodnih organizacija i određenih država - subjekata međunarodnog finansijskog prava, s ciljem serioznijeg upoznavanja karaktera finansijskog prava EU, koji je koordinacijski, a ne subordinacijski karakter jer se kao subjekti finansijskog prava javljaju države koje svoje međusobne odnose zasnivaju na načelu ravnopravnosti i međusobnog usklađivanja svojih interesa, te nekih nekih aspekata nadnacionalnog poreznog prava u okviru EU, s obzirom da se pojedine odredbe nadležnih organa (EU) u zemljama članicama primenjuje neposredno, dok druge zemlje članice EU moraju ugraditi u svoje zakonodavstvo na način koji smatraju najprimjerenijim.
1.2. Ishod učenja:	Doktorandi će, nakon što izvrše svoje obveze i steknu relevantna znanja, biti osposobljeni vladati međunarodnim finansijsko – pravnim odnosima, tokovima i principima na kojima počivaju, subjektima, odnosno institucijama finansijskog prava EU i integracijama regionalnog i međunarodnog karaktera, te međunarodnim monetarnim sistemom.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Povijesni razvoj sustava javnofinancijskog prava EU • Budžet/Proračun EU • Načela budžeta/proračuna EU • Osnovne značajke proračuna EU • Prihodi budžeta/proračuna EU • Rashodi budžeta/proračuna EU • Rashodi budžeta/proračuna EU za zajedničku poljoprivrednu politiku • Rashodi proračuna EU za Strukturne operacije - Fondovi EU • Učinci budžeta/proračuna EU u svrhu ostvarivanja alokacijskih, redistribucijskih i stabilizatorskih ciljeva • Harmonizacija oporezivanja • Razlozi i nužnost harmonizacije oporezivanja u EU • Harmonizacija neizravnih/indirektnih poreza • Opći porez na promet (PDV) • Pojedinačni porezi na promet (trošarine) • Harmonizacija izravnih poreza • Harmonizacija poreza na dobit i štetna porezna konkurencija • Harmonizacija poreza na dohodak pojedinaca

	<ul style="list-style-type: none"> • Harmonizacija imovinskih poreza • EU porez • Upravljanje javnim dugom i budžetskim/proračunskim deficitom u EU • Maastrichtiski kriteriji konvergencije • Pakt o stabilnosti i rastu • Temeljna obilježja fiskalnog federalizma EU 																		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;">Predavanja</td><td style="width: 60%;">30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>270 sati</td></tr> </table>	Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																		
Grupni rad	20 sati																		
Studija slučaja	20 sati																		
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																		
Konsultacije dopunske literature	40 sati																		
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																		
Usmena prezentacija rada	2 sata																		
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																		
UKUPNO	270 sati																		
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																		
3. LITERATURA																			
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Arbutina, H. & T. Rogić – Lugarić (2016): Osnove poreznog prava. Zagreb: Narodne novine 2. Babić, Mate & A. Babić (2000): Međunarodna ekonomija. Zagreb: Mate 3. Cindori, S. & O. Pilipović & R. Kalčić (2015): Porez na dodanu vrijednost u teoriji i praksi. Split: Web knjžara 4. Doernberg, L. R. (1999): Međunarodno oporezivanje u sažetom obliku. Sarajevo: Magistrat i Colpi Sarajevo 5. Jahić M. (2004): Finansije i finansijsko pravo. Sarajevo: Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu 6. Lončarić - Horvat, O. & H. Arbutina (2007): Osnove međunarodnog poreznog prava, II i III dio. Zagreb: Informator 7. Šimović, H. & J. Šimović (2006): Fiskalni sustav i fiskalna politika EU. Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu 8. Terra, B. & P. Wattel (2015): European Tax Law. Wolters Kluwer 9. Trifković, M. (2009): Međunarodno poslovno pravo. Sarajevo: Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu 																		

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.097-D	Naziv predmeta: Savremena finansijska tržišta		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Osnovni ciljevi ovoga predmeta su grupirati i opisati najvažnije kategorije finansijskih institucija i tržišta, interpretirati izabrane strukturne promjene u finansijama, njihove uzroke i posljedice, razumjeti različitost izabranih finansijskih struktura u svijetu, primijeniti stečena teorijska znanja u analizi savremenih trendova u nacionalnim i globalnim finansijama, analizirati različite teorije o finansijskom sistemu, demonstrirati uzroke i posljedice najvažnijih savremenih promjena u finansijama, kategorizirati pojedine finansijske instrumente i tehnike eksternog finansiranja svih važnijih sudionika finansijskog tržišta, analizirati važnije strukturne karakteristike izabranih finansijskih sistema, usporediti relativno značenje pojedinih finansijskih institucija i tržišta, te ispitati posljedice savremenih pojava i trendova u svijetu i BiH.
1.2. Ishod učenja:	Doktorandi će, nakon što izvrše svoje obveze i steknu relevantna znanja, biti osposobljeni definirati sve kategorije finansijskih institucija i tržišta, kritički vrednovati i prepoznati uzročnike i faktore savremenih promjena u finansijama, objasniti složene suvremene promjene u finansijama, posebice u dijelu ukupnog sistema eksternog finansiranja, diskutirati o značenju banaka kao i drugih finansijskih institucija na savremenom finansijskom tržištu i objasniti istraživačke metode koje su u ovom dijelu finansijske teorije i prakse temelj za originalno razmišljanje i znanstveno istraživanje.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Finansijski sistem: objašnjenja, struktura, zadaće, savremeni sistemi • Izravno finansiranje i finansijsko posredovanje • Ponuda i potražnja na finansijskom tržištu. • Finansijske, monetarne i nemonetarne finansijske institucije • Banke i nebankovne finansijske institucije • Banke: regulatorni okvir, objašnjenje, savremena banka • Savremena banka i njezino okruženje - savremene pojave u finansijama i utjecaj na banke • Depozitne štedne institucije • Ugovorene štedne organizacije: mirovinski fondovi, osiguravateljne institucije • Investicijski fondovi, korporacijske banke, državne i od države sponzorirane finansijske institucije, investicijske banke, ostale finansijske institucije • Finansijska tržišta: vrste, privredne funkcije • Tržište kapitala, novčano i devizno tržište • Odrednice vrijednosti, prinosa i rizika na finansijskim tržištima • Modeli i tehnike finansiranja djelatnosti od javnog interesa

	<ul style="list-style-type: none"> • BiH finansijski sistem: regulacija, struktura, bankovni sistem, problemi, komparacija sa svijetom 	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Jahić, M. (2004): Finansije i finansijsko pravo. Sarajevo: Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu Madura, J. (2014): Financial Markets and Institutions. South-Western College Pub Miskhin, F.S. & S.G. Eakins (2005): Financijska tržišta i institucije. Zagreb: MaTe Saunders, A. & M.M. Cornett (2006): Financijska tržišta i institucije: moderno viđenje. Zagreb: Masmedia & Poslovni dnevnik	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.098-D	Naziv predmeta: Tržište kapitala i berze		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Osnovni ciljevi ovoga predmeta su proširivanje znanja o funkciranju finansijskog sistema i njegovih tržišta, analiza savremenih pojava u finansijama, njihovih uzroka i posljedica na ukupan sistem štednje i ulaganja, kao i finansiranje izabralih djelatnosti od posebnog javnog interesa kao što su stambeno zbrinjavanje, izvoz, poljoprivreda, finansiranje studenata..., elaboracija uloge pojedinih finansijskih tržišta i instrumenata u kontekstu sistema eksternog finansiranja, kritičko vrednovanje izmijenjenu uloge banaka, kao i drugih finansijskih institucija u suvremenom finansijskom sistemu i prezentacija kategorijalnog aparata, kako bi se prikazali primjeri kretanja cijena vrijednosnica na berzama te kamatnih stopa, uz izračunavanja ostvarenih prinosa za pojedine investicije.		
1.2. Ishod učenja:	Doktorandi će, nakon što izvrše svoje obveze i steknu relevantna znanja, biti sposobljeni primijeniti stečena teorijska znanja u analizi savremenih trendova u nacionalnim i globalnim finansijama, definirati sve kategorije finansijskih institucija i tržišta, kritički vrednovati i prepoznati uzročnike i faktore savremenih promjena u finansijama, interpretirati izabrane strukturne promjene u finansijama, njihove uzroke i posljedice, kategorizirati pojedine financijske instrumente i tehnike eksternog financiranja svih važnijih sudionika finansijskog tržišta, formulirati međuodnose između različitih finansijskih institucija, preduzeća, države, građana i ostalih sudionika na nacionalnom kao i globalnom finansijskom tržištu imajući u vidu mnogobrojne oblike njihove međuzavisnosti, a sve u cilju unapređenja ukupnog sistema eksternog finansiranja u Bosni i Hercegovini, vrednovati postojeća rješenja izabralih problema savremenih finansijskih struktura u svijetu i Bosni i Hercegovini, te prepoznati i preporučiti najbolja rješenja izabralih problema finansijskog sistema u Bosni i Hercegovini, imajući u vidu ne samo postojeće znanstvene spoznaje, iskustva i praksu u svijetu, već i mnoge posebnosti koje su rezultat specifičnog historijskog, društvenog, ekonomskog, regulatornog i drugog nasljeda.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Finansijsko tržište: pojam, funkcija i vrste financijskih tržišta • Tržište novca: uloga tržišta novca i njegove sastavnice • Tržište kapitala: uloga tržišta kapitala i njegove sastavnice; zakonski okvir i uređenje tržišta kapitala, tržište obveznica, tržište dionica, tržište dugoročnih kredita, ostala tržišta dugoročnih vrijednosnih papira 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Međunarodne finansijske institucije • Finansijske institucije: depozitne i nedepozitne finansijske institucije • Berze: osnovne vrste, robne, novčane, berze vrijednosnih papira i berze usluga, javne i privatne • Sudionici i posrednici finansijskih tržišta - brokeri i dealeri; brokeri i njihove udruge: brokerske kuće • Investicijski fondovi: institucionalni investitori; vrste i uloga investicijskih fondova (otvoreni, zatvoreni i privatizacijski); izračunavanje NAV - čiste imovinske vrijednosti fonda • Pojam vrijednosnog papira i pravna priroda vrijednosnih papira • Vrijednosni papiri: vlasnički vrijednosni papiri - dionice (obične, povlaštene), dužnički vrijednosni papiri – obveznice, zalaganje vrijednosnih papira radi osiguranja, fiducijarni prijenos vrijednosnog papira radi osiguranja. izdavanje vrijednosnih papira • Razlozi za izlaženje u javnost - ekonomski razlozi, osobni razlozi, metode izlaženja u javnost, izdavanje obveznica (državne, municipalne, korporacijske), izdavanje dionica, uloga investicijskih bankara, prva javna emisija dionica - IPO • Analiza vrijednosnih papira: metode analize vrijednosti obveznica, metode analize vrijednosti dionica, modeli tržišne kapitalizacije, metode analize izvedenih vrijednosnih papira. rizici ulaganja u vrijednosne papiere, rizici u međunarodnim transakcijama, neovisne agencije za određivanje rejtinga • Finansijske izvedenice (hibridni vrijednosni papiri): terminska finansijska tržišta, opcije, ročnice, swapovi, varanti, prava, uzroci nastanka finansijskih izvedenica • Savremene pojave u financijama: sekuritizacija; internacionalizacija financija; deregulacija – regulacija • Finansijske inovacije: tehnološka revolucija i financije, disintermedijacija - smanjivanje uloge finansijskog posrednika, globalizacija financija
--	--

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja	30 sati
	Grupni rad	20 sati
	Studija slučaja	20 sati
	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati
	Konsultacije dopunske literature	40 sati
	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati
	Usmena prezentacija rada	2 sata
	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati
	UKUPNO	270 sati

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<p>1. Jeremić, Zoran (2012). Finansijska tržišta i finansijski posrednici. Beograd: Univerzitet Singidunum</p> <p>2. Petrović, Pero (2009). Berze i berzansko poslovanje. Beograd: Prometej</p> <p>3. Ristić, Kristijan & Slobodan Komazec & Žarko Ristić (2014). Berze i berzansko poslovanje. Beograd: EtnoStil.</p> <p>4. Unković, Milorad & Milan Milisavljević & Nemanja Stanišić (2010). Savremeno berzansko poslovanje. Beograd: Univerzitet Singidunum</p> <p>5. Alajbeg, Denis & Zoran Bubaš (2001). Vodič kroz hrvatsko tržište kapitala za građane. Zagreb: Institut za javne financije</p> <p>6. Čović, Šefkija (2004). Poslovno pravo. Sarajevo: Pravni fakultet, Univerziteta u Sarajevu</p> <p>7. Mankiw, N. Gregory (2006). Načela ekonomije, III. izdanje. Zagreb: MaTe, d.o.o.</p> <p>8. Mićović, Miodrag (2003). Berzanski poslovi i hartije od vrednosti. Kragujevac: Pravni fakultet u Kragujevcu</p> <p>9. Samuelson, A. Paul & William D. Nordhaus (2011). Ekonomija, XIX. izdanje. Zagreb: MaTe, d.o.o.</p> <p>10. Selak, Goran (2016). Municipalne obveznice kao hartije od vrednosti. Novi Sad: Univerzitet Privredna akademija</p> <p>11. Vunjak, Nenad & Ljubomir Kovačević (2009). Finansijska tržišta i berze. Subotica: Proleter Bećej, Ekonomski fakultet Subotica, NUBL Banja Luka i Čigoja Beograd</p>

Fakultet:	Pravni fakultet																				
Šifra predmeta: 01.099-D	Naziv predmeta: Principi i instituti privrednog sistema EU																				
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10																		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30																		
1. STRUKTURA PREDMETA																					
1.1. Cilj predmeta	Osnovni cilj ovog predmeta je upoznati doktorande s kategorijama i institucijama u okviru privredno-pravnog sistema i politike Evropske Unije, te metodama realizacije istih akcentirajući specifičnost "ekonomskog federalizma" koji baštini EU.																				
1.2. Ishod učenja	Doktorandi će, nakon što izvrše svoje obveze i steknu relevantna znanja, biti osposobljeni spoznati sve relevantne činjenice o nastanku i djelovanju EU, kao specifične integracije suverenih, evropskih država.																				
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ul style="list-style-type: none"> • Struktura i političko-pravni sistem EU • Specifičnost privredno-pravnog sistema Evropske unije • Integracijski i konvergencijski kriteriji • Regulativne aktivnosti Evropske unije u pogledu stvaranja društvenog ambijenta za efikasan ekonomski razvoj • Budžet,budžetska politika i fondovi EU • Porezna harmonizacija • Pravni okvir jedinstvenog tržišta • Politika tržišne utakmice u EU • Zajednička agrarna politika • Evropska monetarna unija • Energetska i okolinska politika • Regionalna koheziona politika EU • Socijalna politika i tržište rada • Stabilizacija i pridruživanje i proces saradnje • Bosna i Hercegovina i EU 																				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																					
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table> <tr> <td>Predavanja</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>270 sati</td></tr> </table>			Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																				
Grupni rad	20 sati																				
Studija slučaja	20 sati																				
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																				
Konsultacije dopunske literature	40 sati																				
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																				
Usmena prezentacija rada	2 sata																				
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																				
UKUPNO	270 sati																				
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																				
2.3. Obavezna i specifična oprema za	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																				

izvođenje nastave:	
3. LITERATURA	
	<p>1. Begić, K.: Ekonomski politika, drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Sarajevo, 2000.</p> <p>2. Hadžiahmetović, A.: Ekonomija Evrope, Ekonomski fakultet Sarajevo, 2005.</p> <p>3. Hiritis, T.: European Union Economic, Dorwyn Ltd, Guildford 1998.</p> <p>4. Hodak Mintas, Lj. i drugi: Evropska Unija, Mate d.o.o., Zagreb, 2010.</p> <p>5. Jovanović, M.: Evropska ekonomski integracija, Ekonomski fakultet, Beograd, 2004.</p> <p>6. Pojmovnik evropskih integracija, Direkcija evropskih integracija Sarajevo, 2010.</p>

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.100-D	Naziv predmeta: Teorije, principi i mehanizmi korporativnog upravljanja		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Osnovni cilj ovoga predmeta je proširiti naučni horizont korporativnog upravljanja (engl. Corporate Governance), te se baviti upravljačkim strukturama i procesima u korporacijama, odnosno dioničarskim/ akcionarskim društвima kao najkompleksnijem obliku organiziranja poslovnih aktivnosti, budуи da je korporativno upravljanje "velika slika velikog biznisa", kompleksan mozaik satkan od brojnih interdisciplinarnih i transdisciplinarnih dijelova. Upravo je kompleksnost korporativnog upravljanja uslovila potrebu pristupa obradi ove problematike.
1.2. Ishod učenja:	Doktorandi ћe, nakon što izvrše svoje obveze i steknu relevantna znanja, proširiti svoja znanja o načinu osnivanja kompanije, pravilima i uslovima poslovanja u okruženju, zatim o zakonskim regulativama vezanim za korporaciju.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Korporacija i korporativna moć • Teorije korporativnog upravljanja • Principi i ključni elementi modernog korporativnog upravljanja • Mehanizmi korporativnog upravljanja • Modeli korporativnog upravljanja • Stakeholderski pristup korporativnom upravljanju • Pravni okvir privrednih društava • Nadzorni odbor: ključni korporacijski organ • Oblikovanje vizije i misije, korporacijska kultura i odgovornost • Imenovanje top menadžmenta • Oblikovanje korporacijske strategije • BSC koncept mjerena uspješnosti • Krizni menadžment • Tržište kapitala i korporativno upravljanje • Korporativno upravljanje u privredi BiH

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati
--	---	--

	UKUPNO	270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA		<ul style="list-style-type: none"> • Tipurić, D. (ur.) (2008): Korporativno upravljanje. Sinergija Zagreb, 2008. • Grupa autora: Korporativno upravljanje – Priručnik za firme u BiH. Sarajevo: International Finance Corporation, World Bank, Sarajevo, 2009. • Van Horne, C. J.: Financijsko upravljanje i politika, IX – izdanje, Mate, Zagreb, 1997. • Hadžiahmetović, Z. & Dž. Kulović & F. Brdarević: Suvremeni korporativni menadžment, CNS Sarajevo, 2009.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.101-D	Naziv predmeta: Ekonomска анализа права		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Temeljni ciljevi ovoga predmeta su: primjeniti ekonomске metode na pravne probleme i institucije, budući da istraživanja pokazuju da metode i analitički postupci, Pareto efikasnosti, teorije igara, analiza transakcijskih troškova, društvenih troškova, javnog izbora ekonometrijske i statističke metode i dr. primijenjeni na pravo mogu dati nove i interesantne spoznaje, razvijati nove moderne znanstvene nastavne discipline, jer pravna područja primjene su, ne samo oblast ekonomskog i trgovačkog prava, već i javnog prava, krivičnog prava, porodičnog prava..., koristiti interdisciplinarni pristup dvjema velikim društvenim znanostima i otvoriti relativno novo polje istraživanja, upotrijebiti mjerila i koncepte efikasnosti na propise, pravna pravila, imajući u vidu pretpostavku da pravna znanost i judikatura moraju ocjenjivati pravna pravila i propise primjenom kriterija o tome da li oni potiču ili sprječavaju efikasnu upotrebu resursa, s aspekta koristi prigodom donošenja strateških odluka, investicijskih odluka, odluka o tome da li tužiti ili se nagoditi i dr., komplementarno istraživati pravo i ekonomiju, koje je u samo nekoliko dekada preraslo u rašireno područje brojnih publikacija i institucija koje su doprinijele preispitivanju prava i pravnih metoda, budući da ekonomija pruža znanstvenu teoriju za predviđanje utjecaja pravnih sankcija na ponašanje, jer za ekonomiste, sankcije izgledaju kao cijene i, pretpostavlja se, ljudi reagiraju na te sankcije slično kao što reagiraju na cijene, što znači da ljudi reagiraju na više cijene tako da troše manje skupljih dobara, pa se pretpostavlja da ljudi reagiraju na jače pravne sankcije tako da rade manje sankcioniranih aktivnosti i implementirati ekonomске metode na pravne probleme i institucije s polazišta kako se može od ograničenih resursa određenog društva ostvariti najveće moguće zadovoljenje društvenih potreba i očekivanja, a ukoliko se taj cilj ostvari bez gubitka resursa u primjeni takva ekonomija se smatra efikasnom, što upućuje na zaključak da je problem normativne ekonomije predlaganje propisa i institucija koje vode prema efikasnoj upotrebi resursa.
1.2. Ishod učenja:	Doktorandi će, nakon što izvrše svoje obveze i steknu relevantna znanja, biti sposobljeni spoznati najvažniji intelektualni izazov u pravnom učenju unazad par desetljeća i primjeniti ekonomski koncept u pojašnjavanju i objašnjavanju nekih pravnih pitanja, ne samo u tržišnom natjecanju i ekonomskom pravu, već i u netržišnim aktivnostima, od odgovornosti do porodičnih pitanja i kriminala, ratnih zločina u sferi javnog prava, harmonizacije europskog prava, ustavnog prava i dr., razumijevati temeljne pravne institute, procese i

	<p>institucije s aspekta ekonomске učinkovitosti, efikasnosti i prosperiteta, s obzirom da pravo i ekonomija postaju integralni dio pravnog i ekonomskog obrazovanja, izravno koristiti i implementirati ekonomiske postulate u cilju osiguranja utjecaja na zakonodavnu i sudsku praksu, sudijski i odvjetnički rad, kao i poslovanje preduzeća, usmeno i pisano elaborirati i prezentirati pravna pitanja, koristeći znanja i vještine domaćeg i stranog pravosuđa i prakse, dati serioznu kritičku analizu pravnih tema i problema i akceptirati neophodnost pravne regulacije ekonomskih tokova u zaštiti i artikulaciji općih i pojedinačnih interesa.</p>																		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Uvod u ekonomsku analizu zakona – modul I • Pregled mikroekonomije – modul II • Vlasništvo – modul III/1. dio • Vlasništvo – modul III/2. dio • Odštetno pravo – IV modul/1. dio • Prava u tržišnom poslovanju – IV modul/2. dio • Ekomska teorija ugovora – V modul/1. dio • Ekomska teorija ugovora – V modul/2. dio • Ugovorno pravo – modul VI/1. dio • Ugovorno pravo – modul VI/1. dio • Parnica i pravni postupak – modul VII/1. dio • Parnica i pravni postupak – modul VII/1. dio • Javna provedba zakona i krivično pravo – modul VIII • Pravo tržišnog natjecanja – modul IX • Ekonomija blagostanja, moral i pravo – modul X 																		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table> <tbody> <tr> <td>Predavanja</td> <td>30 sati</td> </tr> <tr> <td>Grupni rad</td> <td>20 sati</td> </tr> <tr> <td>Studija slučaja</td> <td>20 sati</td> </tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td> <td>100 sati</td> </tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td> <td>40 sati</td> </tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td> <td>38 sati</td> </tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td> <td>2 sata</td> </tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td> <td>20 sati</td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>270 sati</td> </tr> </tbody> </table>	Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	Ukupno	270 sati
Predavanja	30 sati																		
Grupni rad	20 sati																		
Studija slučaja	20 sati																		
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																		
Konsultacije dopunske literature	40 sati																		
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																		
Usmena prezentacija rada	2 sata																		
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																		
Ukupno	270 sati																		
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																		
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Posner, Richard (2014). Economic Analysis of Law, 9th edition. New York: Wolters Kluwer Law & Business 2. Shavell, Steven (2009). Temelji ekonomске analize prava. Zagreb: MaTe, d.o.o. 																		

	Dopunska literatura:
	<ul style="list-style-type: none"> • Bajt, Aleksandar (2010). Osnove ekonomske analize i politike. Zagreb: Informator • Butorac Malnar, Vlatka & Jasmina Pecotić Kaufman & Siniša Petrović (2013). Pravo tržišnog natjecanja. Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu • Cooter, Robert & Thomas Ulen (2008). Law & Economics, 5th edition. Boston: Addison-Wesley • Jovanović, Aleksandra (2008). Teorijske osnove ekonomske analize prava. Beograd: Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu • Pindyck, S. Robert & Daniel L. Rubinfeld (2005). Mikroekonomija, 6. izdanje. Zagreb: MaTe, d.o.o. • Barković, Ivana (2009): Interdisciplinarni uspjeh prava i ekonomije: ekonomska analiza prava u: Ekonomski vjesnik, XXII (1), 77-84. (https://hrcak.srce.hr/42861) • Mlikotin - Tomić, Des (1992). Pravo i ekonomija u funkciji institucionalizacije suvremenih tržišta“, u: Zbornik radova Susreta na dragom kamenu 1992, (str. 99-110.) • Mlikotin - Tomić, Desa (1995). Economic analysis of law and market legislation, u: Zbirka radova sa međunarodne konferencije Restrukturiranje gospodarstva u tranziciji, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Knjiga III, 7-9. • Vuletić, Dominik (2015). Ekonomska analiza prava u predmetu United Brands i kriterij njezine primjene u europskom pravu tržišnog natjecanja, u: Zbornik radova Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu, god. 52 (4), str. 911-931. • Vuletić, Dominik (2015). Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću – prva iskustva i rezultati liberalizacije u RH, u: Horak, H., Dumančić, K. (ur.), Zbornik radova sa skupa Zakon o trgovačkim društvima – 20 godina primjene u interdisciplinarnom okruženju, Ekonomski fakultet Zagreb, str.107-120. • Šošić, Miha (2011). Ekonomska analiza prava in distributivna pravičnost, u: LeXonomica, Vol. 3, no. 1, p. 89–104.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.102-D	Naziv predmeta: Javne politike i ekonomski sistem		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	<p>Osnovni ciljevi ovoga predmeta su izučavanje javnih politika, definiranje i razlikovanje sektorskih politika i njihovih ključnih obilježja, identificiranje ključnih aktera u implementiranju javnih politika, prepoznavanje instrumenata javnih politika, razlikovanje osnovnih metoda evaluacije u javnim politikama, korištenje različitih oblika odgovornosti javnim politikama, razlikovanje dokumenata koji se koriste u javnim politikama, kao i njihova veza s praktičnim djelovanjem aktera kreiranja i implementiranja javnih politika, kao i stjecanje teorijskih i primjenljivih znanja o funkcioniranju različitih ekonomskih sistema, tj. o njihovom teorijskom utemeljenju, institucijama i koordinacijskim mehanizmima koji ih čine, problemima sa kojim se suočavaju u praksi i performansama sistema u cjelini i provođenje usporedne analize s ciljem kritičkog ispitivanja struktura i uspješnosti historijskih i savremenih ekonomskih sistema, uz istraživanje tranzicijskih modela i ekonomskih uspjeha i neuspjeha država koje su nastojale, tokom procesa tranzicije, transformirati svoje ekonomske sisteme.</p>		
1.2. Ishod učenja:	<p>Doktorandi će, nakon što izvrše svoje obveze i steknu relevantna znanja, spoznati kategorijalni aparat, procese kreiranja i usvajanja javnih politika i njihova implementiranja, te se osposobiti za postizanje uspješnih analitičkih rezultata u okviru znanstvenih istraživanja ili praktičnih poslova, zatim razumijevati specifičnosti i karakteristike ekonomskih sistema, proširiti znanje o ekonomskim kategorijama i biti u stanju sagledati sličnosti i razlike pojedinih tipova ekonomskih sistema i moći usporediti i analizirati uspjeh jednih i neuspjeh drugih u sličnim okolnostima i na sličnom nivou razvoja.</p>		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Značaj, elementi i instrumenti javnih politika • Akteri procesa stvaranja javnih politika (zvanični i nezvanični) • Usvajanje i koordinacija javnih politika • Javno zagovaranje i lobiranje javnih politika • Donošenje javnih politika u Bosni i Hercegovini • Javne politike Europske unije i procesi njihova stvaranja i mjerjenje • Ekonomski sistemi i ekonomski rezultati • Kako se ekonomski sistemi mijenjaju? • Okruženje ekonomskih sistema 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemske promjene u globalnoj perspektivi – tranzicija • Ekonomije u tranziciji – pitanja strukture i mjerena proizvodnje • Tranzicija i sigurnosna mreža • Procjena svjetskih ekonomija u novom razdoblju – performanse • Efikasnost ekonomskih sistema i indeks ekonomske slobode • Funcioniranje tržišnog sistema, razlozi neuspjeha čistog tržišnog sistema i potencijalne koristi/gubici od državne intervencije 																		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%;">Predavanja</td><td style="width: 70%;">30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>270 sati</td></tr> </table>	Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																		
Grupni rad	20 sati																		
Studija slučaja	20 sati																		
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																		
Konsultacije dopunske literature	40 sati																		
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																		
Usmena prezentacija rada	2 sata																		
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																		
UKUPNO	270 sati																		
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																		
3. LITERATURA																			
	<ul style="list-style-type: none"> • Bajec, J. & Lj. Joksimović (2000): Savremeni privredni sistemi. Beograd: Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu • Bajt, A. (1986): Alternativne ekonomske politike. Zagreb: Globus • Begović, B. & A. Jovanović & M. Labus (2014): Ekonomija za pravnike. Beograd: Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu • Grdešić, I. (2006). Osnove analize javnih politika. Zagreb: Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu • Jergin, D. & Dž. Stanislav (2004): Komandni visovi: bitka između vlade i tržišta koja preoblikuju moderan svet. Beograd: Narodna knjiga. • Hill, M. (2010). Proces stvaranja javnih politika. Zagreb: Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu • Kejnz, M. Dž. (1987): Ekonomski eseji. Novi Sad: Matica srpska & Cecos • Kenneth, D. (2004): A new view of comparative Economic Systems. London: Harcourt College Publisher 																		

- Kuka, E. (2018): Javne politike. Sarajevo: Štamparija Fojnica.
- Stuart, C. R. & P. R. Gregory (2015): Globalna ekonomija i njeni ekonomski sistemi. Beograd: Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu.
- Wertheimer – Baletić, A. (1999): Stanovništvo i razvoj. Zagreb: MaTe.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.103-D	Naziv predmeta: Ekonomija javnog sektora		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	<p>Osnovni ciljevi ovoga predmeta su kritičko preispitivanje i znanstveno razumijevanje odnosa i ravnoteže između privatnog i javnog sektora, sagledavanje i istraživanje teorijskih aspekata javnog sektora uz puni respekt temeljnoga kategorijalnog aparata o ekonomskoj ulozi države, preispitivanje nesavršenosti tržišta i pozicioniranje države, s obzirom na činjenicu da su u središtu istraživanja ekonomija blagostanja, s jedne strane, i javne financije, s druge strane, znanstveno sagledavanje osnova ekonomije blagostanja i definiranje temeljnih pojmoveva o tržišnoj efikasnosti i nesavršenosti tržišta, budući da javna ekonomija smatra da je funkcioniranje države, odnosno njezina uloga i opseg djelovanja, od presudnog značaja za promicanje ekonomskog blagostanja, teorijsko sagledavanje općih elemenata i potreba za programima javnih rashoda, analiziranje politika javnih rashoda uz primjenu cost-benefit analize u privatnom sektoru i društvene cost-benefit analize, provođenje konkretnih istraživanja u sektorima obrazovanja (opća pitanja, problemi i kontroverze obrazovne politike), zdravstvene zaštite (sistem zdravstvene zaštite s razlozima za ulogu države u ovome sektoru i neophodnosti reforme zdravstva), obrane i tehnologije (zadaci sistema obrane s rashodima za obranu i značaj tehnologije), socijalnog osiguranja (značaj sistema socijalnog osiguranja i neophodnost reforme ovoga sistema) i programa socijalne pomoći (opća pitanja državnih programa socijalne pomoći i potreba reforme socijalne pomoći).</p>		
1.2. Ishod učenja:	<p>Doktorandi će, nakon što izvrše svoje obveze i steknu relevantna znanja, biti osposobljeni definirati potrebnu ulogu države u ekonomiji, s posebnim naglaskom na uspostavljanje odgovarajuće ravnoteže između javnog i privatnog sektora, razumijeti razloge zbog kojih je država često neefikasna, kao i neophodnost njezinog adekvatnog pozicioniranja s ciljem otklanjanja neefikasnosti, odnosno „redefiniranja države“, savladati osnova pitanja i institucionalne prepostavke, kao i pregled mikroekonomske teorije na kojoj se temelji uloga javnog sektora, te razraditi teoriju javnih rashoda, uključujući javna dobra, javni izbor i birokraciju, primjeniti navedenu teoriju na pet najvažnijih kategorija javnih rashoda: zdravstvo, obranu, obrazovanje, socijalno osiguranje i programe socijalne pomoći.</p>		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Uloga javnog sektora u mješovitoj privredi – modul I • Tržišna efikasnost – obilježje konkurentnih tržišta – modul II • Nesavršenost tržišta i pozicioniranje države u preraspodjeli 		

	<p>dohotka – modul III</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efikasnost i pravičnost – instrumenti kvantifikacije trade-off – modul IV • Javna dobra i privatna dobra koja obezbjeđuje javni sektor – modul V • Teorija javnog izbora – modul VI • Proizvodnja od strane javnog sektora i birokracija – modul VII • Eksterni efekti i životna sredina – modul VIII • Analiza politike javnih rashoda – modul IX • Uloga cost–benefit analize u valorizaciji projekata javnog sektora – modul X • Zdravstvena zaštita – modul XI • Obrana i tehnologija – modul XII • Socijalno osiguranje – modul XIII • Programi socijalne pomoći i preraspodjela narodnog dohotka – modul XIV • Obrazovanje – modul XV 																		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table> <tbody> <tr> <td>Predavanja</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Ukupno</td><td>270 sati</td></tr> </tbody> </table>	Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	Ukupno	270 sati
Predavanja	30 sati																		
Grupni rad	20 sati																		
Studija slučaja	20 sati																		
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																		
Konsultacije dopunske literature	40 sati																		
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																		
Usmena prezentacija rada	2 sata																		
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																		
Ukupno	270 sati																		
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																		
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bašić, Meho (2002). Ekonomija javnog sektora. Sarajevo: Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu. • Mankiw, N. Gregory (2006). Načela ekonomije, III. izdanje. Zagreb: MaTe. • Samuelson, A. Paul & William D. Nordhaus (2006). Ekonomija, XVIII. izdanje. Zagreb: MaTe. • Stigliz, E. Jozeph (2004). Ekonomija javnog sektora. Beograd: Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu. <p>Dopunska literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begić, Kasim (2000). Ekonomска политика. Sarajevo: Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu. • Benić, Đuro (2011). Uvod u ekonomiju. Zagreb: Školska 																		

	<p>knjiga.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brümmerhof, Dieter (2000). Javne financije. Zagreb: MaTe. • Čaušević, Fikret (2012). Osnove ekonomije. Sarajevo: Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu. • Dow, C. Sheila (2005). Ekonomска методологија. Zagreb: Politička kultura. • Dragičević, Mirjana (1996). Ekonomija i novi razvoj. Zagreb: Alinea. • Dragišić, Dragoljub i autori (2004). Osnovi ekonomije. Beograd: Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu. • Friedman, Milton (2001). Kapitalizam i sloboda. Novi Sad: Global buks. • Galbraith, K. John (1995). Ekonomija u perspektivi. Zagreb: MaTe. • Home, C. James (1993). Financijsko upravljanje i politika. Zagreb: MaTe. • Kejnz, M. Džon (1987). Ekonomski eseji. Novi Sad: Matica srpska & Cecos. • Marx, Karl (1979). Kapital, kritika političke ekonomije, I-III. Beograd: Prosveta i Beogradski izdavačko – grafički zavod. • Mitrović, Dragana (2008). Međunarodna politička ekonomija. Beograd: Fakultet političkih nauka Univerziteta u Beogradu i Čigoja štampa. • Polovina, Svetislav & Đuro Medić (2002). Osnove ekonomije. Zagreb: Medinek. • Pusić, Eugen (1996). Država kao organizacija. Zagreb: Zbornik PFZ. • Rohatinski, Željko & Goste Santini (1998). Ekonomска politika. Zagreb: Rifin. • Smith, Adam (2005). Istraživanje prirode i uzroka bogatstva naroda. Zagreb: Poslovni dnevnik & Masmedia. • Vasiljević, Brano (2008). Lekcije iz međunarodne političke ekonomije. Beograd: Zavet. • Veselinov, Dragan (2009). Politička ekonomija.. Beograd: Fakultet političkih nauka Univerziteta u Beogradu i Čigoja štampa. • Vilgorac, Esad (2002). Uvod u ekonomiju. Sarajevo: Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu. • Wertheimer – Baletić, Alica (1999). Stanovništvo i razvoj Zagreb: MaTe.
--	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.104-D	Naziv predmeta: Finansijski menadžment		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Osnovni ciljevi ovoga predmeta su savladavanje specifičnih znanja i vještina iz područja poslovnih finansija koja su potrebna u poduzetništvu s ciljem razumijevanja ekonomske vrijednosti i osnova finansijskog rezoniranja, stjecanje specifičnih znanja s područja poslovnih finansija, kao i znanja o finansijskoj efikasnosti investicijskih projekata i osnovnih metoda njihova vrednovanja i ukazivanja na međuvisnost upravljanja sredstvima i način njihova finansiranja, temeljne zakonomjernosti korištenja dugova i strukture kapitala, s ciljem ekonomske opravdanosti korištenja tuđih sredstava.		
1.2. Ishod učenja:	Doktorandi će, nakon što izvrše svoje obveze i steknu relevantna znanja, biti sposobni implementirati visokospecijalizirana stručna znanja i vještine u rješavanju konkretnih upravljačkih problema na podlozi sistemskoga pristupa u sferi finansijskog upravljanja i odlučivanja poslovnih subjekata privatnog i javnog sektora. Visokospecijalizirana znanja i kompetencije iz domena finansijskog menadžmenta nezaobilazna su karika u lancu stvaranja sinergijskog efekta kao nužnog preduvjeta (p)održavanja privatne i poslovne komparativne prednosti na tržištu rada. Neovisno o tome o kojem je subjektu unutar ekonomskega procesa riječ, kvalitetni poznavatelji finansijskog menadžmenta nezamjenjiv su ljudski potencijal bez kojeg nema stvaranja dodane ekonomske vrijednosti. Poznavanje konkretnih alata financijskog upravljanja i odlučivanja i njihova implementacija u današnje vrijeme rastuće strukturalne i procesne kompleksnosti te dinamike postaje conditio sine qua non uspjeha.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Istraživanje ekonomije i makroekonomije • Upravljanje kompletnim finansijama preduzeća • Napredne kvantitativne finansijske metode • Vođenje i planiranje finansija • Istraživanje berzanskog poslovanja i finansijskih institucija • Vođenje projekata • Vođenje i organizacija timova • Vještine liderstva • Menadžerske poslovne vještine • Doprinos financijskog menadžmenta korporacijskoj strategiji • Analitičke tehnike u financijskom menadžmentu 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Rizik i povrat • Struktura kapitala - teorija i politika • Metode financiranja: metode emisija vrijednosnica • Financiranje na tržištu novca i kapitala 																		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table border="0"> <tr> <td>Predavanja</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO:</td><td>270 sati</td></tr> </table>	Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO:	270 sati
Predavanja	30 sati																		
Grupni rad	20 sati																		
Studija slučaja	20 sati																		
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																		
Konsultacije dopunske literature	40 sati																		
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																		
Usmena prezentacija rada	2 sata																		
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																		
UKUPNO:	270 sati																		
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																		
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Brealey, E. & S. Myers (2000): Principles of Corporate Finance, 6th Edition. McGraw-Hill • Brigham, F.E., J.F. Houston (2000): Fundamentals of Financial Management, 9th Edition. The Dryden Press, Fort Worth • Jahić, M. (2004): Finansije i fiansijsko pravo. Sarajevo: Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu • Saunders,A. & M.M. Cornett (2006): Finansijska tržišta i institucije. Zagreb: Masmedia • Van Horn, J. C. (2002): Osnove finansijskog menadžmenta. Zagreb: MaTe • Vidučić, Lj. (2002): Finansijski menadžment, III. izdanje. Zagreb: RRIF 																		

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.105-D	Naziv predmeta: Međunarodna ekonomija		
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Osnovni ciljevi ovoga predmeta su sistematizacija i klasificiranje relevantnih teorija međunarodne ekonomije, s posebnim naglaskom na novije verzije teorija međunarodne razmjene, prezentiranje i izučavanje determinirajućih faktora međunarodne ekonomije kao ključnih faktora utjecaja vanjske trgovine na nacionalni dohodak, sagledavanje instrumenata i politika vanjske trgovine, s posebnim opserviranjem carina, kontingenata, premija i mjera administrativnog protekcionizma, prezentiranje teorijskih i praktičnih aspekata devizne politike uz seriozan i sistematičan pristup deviznom tržištu, analiziranje koncepta platne bilance i prilagođavanja s više aspekata deviznih tečajeva, sagledavanje odnosa u sistemu međunarodnog financiranja i kretanja kapitala, te davanje osvrta na institucionalizaciju međunarodnih trgovinskih i monetarnih odnosa.
1.2. Ishod učenja:	Doktorandi će, nakon što izvrše svoje obveze i steknu relevantna znanja, biti sposobljeni samostalno savladavati temeljne determinante, mehanizame i politike u međunarodnoj ekonomiji, elaborirati i objasniti determinante, mehanizme i politike iz domena međunarodne ekonomije, što će biti od pomoći u lakšem savladavanju, razumijevanju i studiranju pojedinih modula iz međunarodnih ekonomskih odnosa.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Teorija vanjske trgovine • Uvod u međunarodnu ekonomiju • Povijesni razvoj teorije vanjske trgovine • Ricardova teorija komparativnih prednosti • Heckscher – Ohlinova teorija vanjske trgovine • Novije teorije vanjske trgovine • Krivulja recipročne potražnje • Odnosi cijena i uvjeti razmjene • Teorija vanjskotrgovinske politike • Teorija carinske zaštite • Liberalizacija vanjske trgovine i ekonomske integracije • Međunarodne financije • Bilanca plaćanja • Utjecaj vanjske trgovine na domaći proizvod • Međunarodna kretanja kapitala • Devizni tečaj i devizno tržište • Uravnoteženje balance plaćanja • Međunarodni monetarni sistem

	<ul style="list-style-type: none"> • Europski monetarni system • Zaduženost zemalja u razvoju 																		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;">Predavanja</td><td style="text-align: right;">30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td style="text-align: right;">20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td style="text-align: right;">20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td style="text-align: right;">100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td style="text-align: right;">40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td style="text-align: right;">38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td style="text-align: right;">2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td style="text-align: right;">20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td style="text-align: right;">270 sati</td></tr> </table>	Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																		
Grupni rad	20 sati																		
Studija slučaja	20 sati																		
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																		
Konsultacije dopunske literature	40 sati																		
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																		
Usmena prezentacija rada	2 sata																		
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																		
UKUPNO	270 sati																		
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																		
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Babić, M. & A. Babić (2003): Međunarodna ekonomija. Zagreb: MaTe • Benić, Đ. (2004): Osnove ekonomije. Zagreb: Školska knjiga • Backović, E. (2007): Finansiranje spoljnotrgovinskih transakcija. Sarajevo: Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu. • Deming, W.E. (1996): Nova ekonomska nauka. Beograd: Grmeč • Dow, C. S. (2005): Ekonomska metodologija. Zagreb: Politička kultura • Grgić, M. & V. Bilas (2008): Međunarodna ekonomija. Zagreb: Lares plus • Kandžija, V. (2010): Gospodarski sustav Europske unije. Rijeka: Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci • Mitrović, D. (2008). Međunarodna politička ekonomija. Beograd: Fakultet političkih nauka Univerziteta u Beogradu i Čigoja štampa • Stojanov, D. & Đ. Medić (2001): Makroekonomske teorije i politike u globalnoj ekonomiji: dominantne škole ekonomske misli. Sarajevo: Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu • Trlin, V. (1999): Međunarodan ekonomija – determinante, mehanizmi i politika. Zagreb: Ekonomski institut Zagreb i Sveučilište u Mostaru • Vasiljević, B. (2008): Lekcije iz međunarodne političke ekonomije. Beograd: Zavet 																		

5.2.7. Evropsko pravo

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.011-D	Naziv predmeta: Građansko procesno pravo Evropske unije – odabrane teme		
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Obrazovno - nastavni aspekti: elaboriranje studentima materije Građanskog procesnog prava Evropske unije. Sukladno metodi funkcioniranja pravnog poretku EU, težište je na praksi institucija EU, a naročito Evropskog suda i Evropske komisije. Cilj je apsolviranje predmetne materije od strane studenata, koji će biti u mogućnosti analitički joj pristupiti, sagledavajući je iz ugla nužnosti usklađivanja propisa na evropskom planu.
1.2. Ishod učenja:	Očekivani rezultati: da studenti ovladaju materijom organizaciono-pravnog i procesno-pravnog Građanskog procesnog prava Evropske unije u svjetlu njene sve naglašenije «evropeizacije» i da pokušaju pozicionirati naše nacionalno pravo u tom globalnom procesu. Dodatni ishod treba biti kandidat koji je sposoban da identificuje partikularitete individualnih komunitarnih pristupa građanskom procesnom pravu te da prilagodi vlastito djelovanje tim partikularitetima ukoliko se za to pokaže potreba, kao i da može u vlastitom istraživačko-naučnom radu da koristi saznanja i solucije iz individualnih komunitarnih procesnih sistema.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Karakteristike evropskog građanskog procesnog prava, odnos nacionalnog građanskog procesnog prava i evropskog građanskog procesnog prava; • Izvori građanskog procesnog prava EU sa posebnim naglaskom na Lugansku konvenciju o sudskoj nadležnosti, priznanju i izvršenju odluka u građanskom i trgovackim predmetima, Briselsku konvenciju iz 1968. God, Uredbu Evropskog parlamenta i Vijeća br. 1215/2012 o sudskoj nadležnosti, priznanju i izvršenju sudskih odluka, odnos nacionalnih i komunitarnih izvora građanskog procesnog prava; • Principi i načela građanskog procesnog prava EU, garancije prava na sudsku zaštitu, minimalni standardi građanskopravne zaštite u EU; • Organizacijsko procesno pravo: sudovi, pravosudni organi i općenito provođenje građanskopravne zaštite u EU; • Evropski sud pravde; Postupak i odluke Evropskog suda pravde; • Nadležnost sa posebnim naglaskom na sukob nadležnosti

	<ul style="list-style-type: none"> • nacionalnih i komunitarnih sudova; • Stranačka, parnična, postulaciona sposobnost subjekata građanskog procesnog prava EU; • Funkcionalno procesno pravo, Karakteristike pristupa toku prvostepenog postupka u procesnim pravima država članica EU; • Sudske odluke i izvršenje sudskeh odluka u građanskom procesnom pravu EU; • Dostavljanje u građanskom procesnom pravu EU; • Redovni i vanredni pravni lijekovi u građanskom procesnom pravu EU; • Posebni parnični postupci u građanskom procesnom pravu EU; • Karakteristike građanskog vanparničnog procesnog prava u EU; • Karakteristike građanskog izvršnog procesnog prava u EU. 																		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%;">Predavanja</td><td style="width: 10%;">30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>270 sati</td></tr> </table>	Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																		
Grupni rad	20 sati																		
Studija slučaja	20 sati																		
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																		
Konsultacije dopunske literature	40 sati																		
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																		
Usmena prezentacija rada	2 sata																		
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																		
UKUPNO	270 sati																		
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																		
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Vesna Vodinelić Rakić, Gašo Knežević: „Građansko procesno pravo Evropske unije“, Beograd, 1998. • Normativni navedeni i izvori naznačeni od strane profesora; • Nevenko Misita: „Osnovi prava Evropske unije“ Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007. • Đuro Vuković, Eduard Kunštek: „Međunarodno građansko postupovno pravo“ Zgombić i Partneri, Zagreb, 2005. • Misita, Osnove prava zaštite potrošača Evropske zajednice, Sarajevo, 1997. 																		

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.021-D	Naziv predmeta: Ustavno pravo EU- odabrane teme		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Upoznavanje studenata sa nastankom, ciljevima i osnovnim karakteristikama EU, sa pravnom prirodom i elementima ustavnog okvira EU i institucijama EU te kao poseban dio, upoznati studente sa ekonomskim ustavom EU .
1.2. Ishod učenja:	Poznavanje i razumijevanje historijskih tekovina i bitnekarakteristike EU, razumijevanje pravne prirode i poznavanje elemenata ustavnog uređaja i funkcioniranje isntitucija EU, poznavanje i razumijevanje ekonomskog ustava EU.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Nastanak, ciljevi i osnovne karakteristike EU • Pravna priroda i elementi ustavnog okvira EU • Komunitarno pravo • Institucije • Saradnja u unijskim segmentima • Posebni dio – Ekonomski ustav EU • Komunitarne politike

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table border="0"> <tr> <td>Predavanja</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>270 sati</td></tr> </table>	Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																		
Grupni rad	20 sati																		
Studija slučaja	20 sati																		
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																		
Konsultacije dopunske literature	40 sati																		
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																		
Usmena prezentacija rada	2 sata																		
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																		
UKUPNO	270 sati																		
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																		
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Misita, Nevenko, Osnove prava Evropske unije, COLPI MAGISTRAT, Sarajevo, 2002. • Herdegen, Matthias, Europsko pravo, PF Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2010. • Rodin, Siniša, Pravni sustav i institucije Evropske zajednice, Zagrebačka poslovna škola, 1990, Zagreb. 																		

	• Vukadinović, Radovan, Pravo Evropske unije, "Megatrend" Univerzitet primenjenih nauka, Beograd, 2010.

Fakultet:	Pravni fakultet				
Šifra predmeta: 01.028-D	Naziv predmeta: Evropsko radno pravo				
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30			
1. STRUKTURA PREDMETA					
1.1. Cilj predmeta	Student se upoznaje sa nastankom i primjenom Evropskog radnog prava kao važnog segmenta unutrašnjeg tržišta Evropske unije. Akcenat se stavlja na funkcije i zadatke Evropskog radnog prava za države nečlanice, odnosno buduće države članice u koje se ubraja i Bosna i Hercegovina.				
1.2. Ishod učenja:	U kontekstu analize i procjenjivanja osnovnih segmenata Evropskog radnog prava očekuje se da studenti budu upoznati sa neophodnošću i postupkom usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa pravom Evropske unije.				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Uvod u Evropsko radno pravo (evropska integracija i radno pravo, koncepcije i definicije Evropskog radnog prava). Područja regulative Evropskog radnog prava (izvori Evropskog radnog prava, institucionalni okvir za stvaranje Evropskog radnog prava u okviru pravnog poretka Evropske unije, usklađivanje nacionalnih prava s pravom Evropske unije). • Evropsko individualno radno pravo (uvjeti zapošljavanja državljana država članica, ostvarivanje principa jednakosti i ravnopravnosti u tretmanu zaposlenika, zaštita na radu - tehničko harmoniziranje i osnovni principi stalnosti zaposlenja). • Evropsko kolektivno radno pravo (principi sindikalnog organizovanja i kolektivnog pregovaranja u EU). Zaštita prava pojedinca pred nacionalnim sudovima u kontekstu sticanja i ostvarivanja komunitarnih prava (zaštita komunitarnih prava protiv država članica, protiv organa Zajednice i zaštita protiv pojedinaca). 				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA					
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati			
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa				
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma				
3. LITERATURA					

	• Maximilian Fuchs, Franc Marhold: Europaishes Arbeitsrecht, Graz, 2001. • Sead Dedić, Jasminka Gradaščević-Sijerčić: Radno pravo, Sarajevo, 2005. • Branko Lubarda, Evropsko radno pravo, Beograd, 2008.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.033-D	Naziv predmeta: Uporedno upravno pravo		
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Ciljevi predmeta sastoje se u upoznavanju studenata sa upravnim postupkom i upravnim sporom pred organima Evropske unije, te sa pravnim pojmovima ove grane prava koji odstupaju od sadržine pojmova klasičnog upravnog prava.		
1.2. Ishod učenja:	Ovladavanje znanjima iz Upravnog prava i organizacije javne uprave u EU organizovanim po uzusima komunitarnog prava.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Akti koji podliježu kontroli zakonitosti • Slučaj Noordwijks cement Accord • Slučajevi u kojima su se pojavili ozbiljni problemi • Ništavi i rušljivi akti. Autor akta • Locus standi. Privilegirani tužioci • Neprivilegirani tužioci • Osnovni uvjeti po Ugovoru o EC • Odnos između uvjeta • Pojedinačna zainteresiranost i priroda odluke • Kvazisudsko odlučivanje • Neposredna zainteresiranost • Neprivilegirani tužioci: Ugovor o ECSC • Šutnja uprave • Negativne odluke • Definiranje stava • Stranke u postupku • Šutnja koja podliježe kontroli zakonitosti • Podnošenje zahtjeva za djelovanje • Locus standi • Oblik presude • Posredno osporavanje • Odredbe ugovora • Evropska zajednica • Evropska zajednica za ugalj i čelik • Koji se akti mogu osporavati • Osnova za kontrolu zakonitosti • Formalni uslovi • Činilac vremena • Interes • Zabluda o činjenicama • utnja uprave • Zaključci 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Poništavanje i ukidanje 																		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table> <tr> <td>Predavanja</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>270 sati</td></tr> </table>	Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																		
Grupni rad	20 sati																		
Studija slučaja	20 sati																		
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																		
Konsultacije dopunske literature	40 sati																		
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																		
Usmena prezentacija rada	2 sata																		
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																		
UKUPNO	270 sati																		
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																		
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Nevenko Misita: Osnovi prava Evropske unije, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007. • Mensur Kustura: Zbirka tekstova iz oblasti prava Evropske unije i evropskih integracija, Pravni fakultet Kiseljak, Kiseljak, 2009. • Thomaas C. Hartley: Osnovi prava Evropske zajednice: Uvod u ustavno i upravno pravo Evropske zajednice, Pravni centar, Fond otvoreno društvo, Sarajevo, 1998. • Smjernice i drugi akti Evropske unije iz oblasti upravnog prava. • Radovan Vukadinović: Pravo Evropske unije, Megatrend, Univerzitet primjenjenih nauka, Beograd, 2001. Krivični zakon Bosne i Hercegovine, „Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 20/05, 53/06, 55/06 • Bogdan Zlatarić: Međunarodno krivično pravo, prvi dio, „Informator“, Zagreb, 1979. 																		

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.034-D	Naziv predmeta: Međunarodni standardi u izbornom pravu		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta:	Ospozljavanje studenata za razumijevanje međunarodnih standarda u izbornom pravu i njihova upućenost u razne izborne sisteme i izborne tehnike preko kojih se oni ostvaruju i štite - može značajno pomoći da izbori postanu siguran put demokratskog osvajanja i vršenja državne vlasti.
1.2. Ishod učenja:	Mogućnost samostalnog prepoznavanja kršenja međunarodnih standarda u izbornom pravu i poznavanja mehanizama koje osiguravaju pravične i demokratske izbore koji su usaglašeni sa međunarodnim standardima.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Pojam i značaj izbornog prava i izbornih sistema (reprezentativnost, uspostavljanje stabilne i efikasne vlasti, demokratsko razrješavanje konflikata, osiguravanje odgovornosti nosilaca funkcija vlasti, promovisanje parlamentarne opozicije) • Načela izbornog sistema (opšte biračko pravo, jednako biračko pravo, neposredni i posredni izbori, sloboda i tajnost glasanja, aktivno i pasivno biračko pravo) • Pluralno-većinski sistemi („prvi dobija mjesto“, „blok sistem“, „alternativni glas“, „partijski blok glas“, „dvokružni sistemi“) • Poluproporcionalni sistemi („jednostruki neprenosivi glas“, „paralelni sistemi“) • Sistemi proporcionalne zastupljenosti („proporcionalna zastupljenost listi“, „personalizovani proporcionalni sistem“, „jednostruki prenosivi glas“) • Izborni prag • Otvorene, zatvorene i slobodne liste • Magnituda izbornih jedinica • Posebni parlamentarni zahtjevi (zastupljenost žena, zastupljenost manjina, zastupljenost zajednica) • Predsjednički izbori • Izbori lokalnih vlasti • Izborni postupak (birački spiskovi, kandidovanje, organi za provođenje izbora, glasanje) • Utvrđivanje izbornih rezultata i raspodjela mandata • Kontrola izbora i zaštita izbornih prava

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA:

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja	30 sati
	Grupni rad	20 sati
	Studija slučaja	20 sati

	Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno-istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Kasim Tmka, Ustavno pravo, Drugo izmijenjeno i nadopunjeno izdanje, Fakultet za javnu upravu, Sarajevo, 2006, Poglavlje VII; • Neđo Milićević, Ustavno uređenje Bosne i Hercegovine i biračko pravo građanina, Pravni centar Fonda Otvoreno društvo, Sarajevo, 2001. • Andrew Reynolds, Ben Reilly, Oblikovanje izbornog sistema, Rabic, Sarajevo, 1999.; • D. Nohlen, Izborne pravo i stranački sustav, Zagreb, 1999. 	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.042-D	Naziv predmeta: Krivično pravo Evropske Unije – odabrane teme		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Studenti se upoznaju sa razvojem i sadašnjim stanjem u okviru krivičnopravnog aspekta zaštite interesa i vrijednosti Evropske unije.
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da studenti ovladaju osnovnim institutima i kategorijama krivičnog prava Evropske unije, kako u okviru materijalnog krivičnog prava i procesnog krivičnog prava, tako i u dijelu drugih državnih aktivnosti i međusobne saradnje u suzbijanju kriminaliteta.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Uvod u pravni poredak Evropske unije (istorijski razvoj, ključni pravni akti) • Krivičnopravni aspekt zaštite interesa Evropske unije • Corpus Iuris (materijalnopravni i procesnopravni aspekt) • Usklađenost krivičnog prava (u širem smislu) BiH sa krivičnopravnim poredkom (u širem smislu) Evropske unije

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table border="0"> <tr> <td>Predavanja</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>270 sati</td></tr> </table>	Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																		
Grupni rad	20 sati																		
Studija slučaja	20 sati																		
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																		
Konsultacije dopunske literature	40 sati																		
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																		
Usmena prezentacija rada	2 sata																		
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																		
UKUPNO	270 sati																		
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																		
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Sijerčić-Čolić, H.: Modeli zakona za krivično pravosuđe u postratnim i postkonfliktnim aktivnostima. Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu, XLVI, 2003. • Krapac, D.: Europsko kazneno pravo: konvergencijom nacionalnog kaznenog prava prema kaznenom pravu za Europu 6(1999)1., str. 219. - 249. • Corpus Iuris. Ljubljana, 2004. • Corpus Iuris. Introducing penal provisions for the purpose of the financial interests of the European Union. Ur. Delmas-Marty, M. Pariš, 1997. • Temeljni akti Evropskih skupnosti, Ljubljana, 2002. 																		

Fakultet:	Pravni fakultet																				
Šifra predmeta: 01.071-D	Naziv predmeta: Evropsko ugovorno pravo																				
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10																		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30																		
1. STRUKTURA PREDMETA																					
1.1. Cilj predmeta	Ciljevi koji se žele postići u okviru ovog predmeta jesu sticanje osnovnih znanja iz Evropskog ugovornog prava. U okviru ovog predmeta sa studentima će prije svega biti obrađeni principi evropskog ugovornog prava.																				
1.2. Ishod učenja:	Upoznavanje sa osnovama i principima evropskog ugovornog prava.																				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Principi evropskog ugovornog prava • Zaključenje ugovora • Zastupanje prilikom zaključenja ugovora • Tumačenje ugovora • Ispunjene ugovorne obaveze • Neispunjene i kašnjenje prilikom ispunjenja ugovora • Pravna dejstva ugovora • Zastarjelost • Ništavost ugovora • Prestanak ugovora 																				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																					
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table> <tr> <td>Predavanja</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>270 sati</td></tr> </table>			Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																				
Grupni rad	20 sati																				
Studija slučaja	20 sati																				
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																				
Konsultacije dopunske literature	40 sati																				
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																				
Usmena prezentacija rada	2 sata																				
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																				
UKUPNO	270 sati																				
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																				
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																				
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Načela (principi) Evropskog ugovornog prava; • Trifković M., Milić S., Trivun V.: Poslovno pravo – ugovori, vrijednosni papiri i pravo konkurenčije, Ekonomski fakultet u Sarajevu, Sarajevo, 2004. • Trifković/Simić/Sultanović, Poslovno pravo-ugovori vrijednosni papiri i pravo konkurenčije, Šahinpašić, Sarajevo, 1997. • Konvencija UN o međunarodnoj prodaji robe iz 1980. 																				

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.080-D	Naziv predmeta: Ekonomска дипломатија у Европској унији-одabrane теме		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta:	Postići bolje razumijevanje načina na koji države vode međunarodne ekonomske odnose, učestvuju u međunarodnom pregovaračkom procesu i donose odluke. Determinirati glavne aktere u ekonomskoj diplomatiji.
1.2. Ishod učenja:	Studente osposobiti za praćenje i analizu međunarodnih ekonomskih pregovora.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Teoretska analiza ekonomske diplomacije • Ekonomска diplomacija i globalizacija • Države i nedržavni akteri • Plurilateralizam i multilateralizam • Svjetski trgovinski sistem • Međunarodne finansijske institucije i međunarodna saradnja • Regionalna dimenzija: Evropska ekonomска diplomacija • Bilateralna ekonomска diplomacija • Praksa ekonomske diplomacije • Izazovi ekonomske diplomacije

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA:

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno-istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Nicholas Bayne and Steven Woolcock, The New Economic Diplomacy, Ashgate, 2005. • J. Spero, J. Hart, The Politics of International Economic Relations, 6th Edition, 2002. • Vladimir Prvulović, Ekonomска дипломатија, Megatrend, 	

Beograd, 2005.

- Sva periodika i knjige koje tretiraju oblast diplomatije i ekonomske diplomatije, a štampane su na BHS jezičkom prostoru.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.084-D	Naziv predmeta: Pravo Evropske unije		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta:	Ovaj predmet ima za cilj upoznavanje studenata sa osnovnim elementima materijalnopravnog i procesnog režima djelovanja komunitarnih/unijskih institucija (Ustavi EU), odnosno pravnog režima pod kojim se odvija privredna aktivnost u okviru EU (Ekonomski ustav EU). U skladu s tim obrađuju se: nastanak i razvoj EZ / EU, osnovni organi, oblasti zajedničkog djelovanja, temeljni principi ustavnog poretku, pravni instrumenti i postupak donošenja, tumačenja i primjene komunitarnih propisa, tzv. osnovne komunitarne slobode (roba, usluge, radna snaga / ljudi, kapital) i pravo konkurenkcije, kao i tzv. unijski segmenti.
1.2. Ishod učenja:	Upoznavanje ove materije omogućit će studentima analitički pristup, odnosno posmatranje iz ugla nužnosti usklajivanja odgovarajućih elemenata bosanskohercegovačkog ustavnopravnog sistema sa pravom EU, a u skladu s tim i rad na stvaranju odgovarajućih propisa i njihovoj primjeni u praksi.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Uvod u predmet Pravo Evropske unije • Osnivanje EU i institucionalna konsolidacija • Konstituisanje Unije i rekonstrukcija pravnog poretku • Pravna priroda EZ i EU • Elementi političke ustavne organizacije • Pojam, priroda i karakteristike komunitarnog prava • Primarno i sekundarno pravo • Ujednačavanje prava i implementacija komunitarnih propisa • Evropski parlament i Savjet EU • Evropska komisija • Donošenje pravnih akata • Evropski sud • Postupanje Evropskog suda u pojedinim slučajevima • Metode i tehnike tumačenja komunitarnog prava • Ostale institucije i tijela EU i elementi ekonomske organizacije

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA:

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja	30 sati
	Grupni rad	20 sati
	Studija slučaja	20 sati
	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati
	Konsultacije dopunske literature	40 sati
	Pristupni rad/naučno-istraživački rad	38 sati
	Usmena prezentacija rada	2 sata
	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati

	UKUPNO	270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA		<ul style="list-style-type: none"> • Nevenko Misita, Osnovi prava Evropske unije, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007. • Mensur Kustura, Zbirka tekstova iz oblasti prava Evropske unije i evropskih integracija, Pravni fakultet u Kiseljaku, Kiseljak, 2009. • Matthias Herdegen, Europsko pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2003. • Siniša Rodin, Pravni sustav i institucije Evropske zajednice, Zagrebačka poslovna škola, Zagreb, 1990. • Radovan Vukadinović, Pravo Evropske unije, Megatrend, Beograd, 2001. • Nevenko Misita, Evropska unija: institucije, Revicon, Sarajevo, 2009. • Radovan Vukadinović, Evropska sigurnost i suradnja, Globus, Zagreb, 1977. • Thomaas C. Hartley, Osnovi prava Evropske zajednice: uvod u ustavno i upravno pravo Evropske zajednice, Pravni centar, Fond otvoreno društvo, Sarajevo, 1998.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.085-D	Naziv predmeta: Međunarodna politika i sigurnost- odabrane teme		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta:	Omogućiti studentima sticanje znanja iz oblasti međunarodne politike i sigurnosti, sa kritičkim osvrtom na mjesto i razvoj ove naučne discipline u sistemu društvenih nauka i njene povezanosti sa međunarodnim odnosima, te naučnom teorijom i praksom. U sklopu proučavanja relevantnih aplikativnih modela sigurnosti ponuditi interdisciplinarni pristup sticanja znanja o međunarodnim organizacijama i institucijama, te njihovim sigurnosnim konceptima.
1.2. Ishod učenja:	Studenti će se ospozobiti za kritičko posmatranje i profesionalno djelovanje na međunarodnom planu, te kroz grupni i individualni rad utvrditi temeljna znanja za teorijsko izučavanje fenomena sigurnosti, kao i bavljenje organizacijama i institucijama međunarodne politike i sigurnosti.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmovno određenje međunarodne politike i sigurnosti • Savremene prijetnje i izazovi međunarodnoj politici i sigurnosti • Trendovi razvoja strategija sigurnosti • Politika NATO saveza u pogledu partnerstva u širenju evro-atlantske sigurnosti • Uloga NATO-a u operacijama podrške miru • Sigurnosno-strategijski aspekti NATO-a • Strateško partnerstvo NATO-a i EU • Saradnja NATO-a sa drugim međunarodnim organizacijama • Uloga i značaj zajedničke vanjske i sigurnosne politike EU • Značaj evropske sigurnosne i odbrambene politike • Nastojanja unapređenja sigurnosne strategije UN i uloga UN u očuvanju mira u svijetu • Sigurnosni mehanizmi OSCE-a • Nacionalne sigurnosne strategije SAD-a u 21. stoljeću • Uloga Ruske Federacije kao međunarodnog faktora sigurnosti • Elaboriranje transatlantskih odnosa • Upravljanje krizama u Jugoistočnoj Evropi

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA:

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja	30 sati
	Grupni rad	20 sati
	Studija slučaja	20 sati
	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati
	Konsultacije dopunske literature	40 sati
	Pristupni rad/naučno-istraživački rad	38 sati
	Usmena prezentacija rada	2 sata
	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati

	UKUPNO	270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA		<ul style="list-style-type: none"> • Izet Beridan, Politika i sigurnost, FPN, Sarajevo, 2008. • Alija Kožljak, Evropske i transatlantske strategije sigurnosti, Sejtarija d.o.o., Sarajevo, 2008. • Ramo Masleša, Teorije i sistemi sigurnosti, Magistrat, Sarajevo, 2001. • Anton Grizold, Suvremeni sistemi nacionalne sigurnosti, Sveučilište Zagreb, Zagreb, 2009. • Jagoš Dujović, Teorija strategije, FPN, Sarajevo, 2006. • Jagoš Dujović, Rukovođenje u sistemu odbrane i sigurnosti, Izdavač: Autor, Sarajevo, 2009. • Parlamentarni nadzor nad sistemom sigurnosti, Priručnik za parlamentarce No. 5, Misija OSCE Sarajevo, 2004. • Sigurnosna politika BiH, Sarajevo, 2006. • Džemal Najetović, Geopolitički položaj BiH u evro-atlantskim integracijama zapadnog Balkana, DES Sarajevo, 2007.

Fakultet:	Pravni fakultet																				
Šifra predmeta: 01.086-D	Naziv predmeta: Upravno pravo EU – odabrane teme																				
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10																		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30																		
1. STRUKTURA PREDMETA																					
1.1. Cilj predmeta	Ciljevi predmeta sastoje se u upoznavanju studenata sa upravnim postupkom i upravnim sporom pred organima Evropske unije, te sa pravnim pojmovima ove grane prava koji odstupaju od sadržine pojmova klasičnog upravnog prava.																				
1.2. Ishod učenja	Ovladavanje znanjima iz Upravnog prava i organizacije javne uprave u EU organizovanim po uzusima komunitarnog prava.																				
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ul style="list-style-type: none"> • Akti koji podliježu kontroli zakonitosti. Slučaj Noordwijks cement Accord. Slučajevi u kojima su se pojavili ozbiljni problemi. Ništavi i rušljivi akti. Autor akta. Locus standi. Privilegirani tužioci. Neprivilegirani tužioci. • Osnovni uvjeti po Ugovoru o EC. Odnos između uvjeta. Pojedinačna zainteresiranost i priroda odluke. Kvazisudsko odlučivanje. Neposredna zainteresiranost. Neprivilegirani tužioci: Ugovor o ECSC. Šutnja uprave. Negativne odluke. Definiranje stava. Stranke u postupku. Šutnja koja podliježe kontroli zakonitosti. Podnošenje zahtjeva za djelovanje. Locus standi. • Oblik presude. Posredno osporavanje. Odredbe ugovora. Evropska zajednica. Evropska zajednica za ugalj i čelik. Koji se akti mogu osporavati. Ko može osporavati. U kojim postupcima se može osporavati. Po kojim osnovima se može osporavati. Posljedice uspješnog osporavanja. Nepostojeći akti. • Osnova za kontrolu zakonitosti. Formalni uslovi. Činilac vremena. Interes. Zabluda o činjenicama. Šutnja uprave. Zaključci. Poništavanje i ukidanje. Poništavanje. Posredno osporavanje. Ukidanje. Obaveze Zajednice. • Ugovori. Kvaziugovori. Građanskopravni delikt. Odgovornost za akte koji trebaju imati pravno dejstvo. Konkurentna odgovornost: Zajednica i države-članice. 																				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																					
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table border="0"> <tr> <td>Predavanja</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno-istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>270 sati</td></tr> </table>			Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno-istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																				
Grupni rad	20 sati																				
Studija slučaja	20 sati																				
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																				
Konsultacije dopunske literature	40 sati																				
Pristupni rad/naučno-istraživački rad	38 sati																				
Usmena prezentacija rada	2 sata																				
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																				
UKUPNO	270 sati																				
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																				
2.3. Obavezna i specifična	Tabla, whiteboard, projektor,																				

oprema za izvođenje nastave:	laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	
	<ul style="list-style-type: none"> • Mensur Kustura: Zbirka tekstova iz oblasti prava Evropske unije i evropskih integracija, Pravni fakultet Kiseljak, Kiseljak, 2009. • Nevenko Misita: Osnovi prava Evropske unije, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007. • Thomaas C. Hartley: Osnovi prava Evropske zajednice: uvod u ustavno i upravno pravo Evropske zajednice, Pravni centar, Fond otvoreno društvo, Sarajevo, 1998. • Smjernice i drugi akti Evropske unije iz oblasti upravnog prava. • Radovan Vukadinović: Pravo Evropske unije, Megatrend, Univerzitet primenjenih nauka, Beograd, 2001.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.088-D	Naziv predmeta: Međunarodnopravni aspekti Evropske unije		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta:	Osnovni cilj predmeta Međunarodnopravni aspekti Evropske unije jeste upoznavanje studenata sa teoretskim i historijskim okvirima evropskog prava, sa strukturuom Evropske unije, kao i pregled najznačajnijih pravaca njenog djelovanja.
1.2. Ishod učenja:	Ovladavanje komunitarnim pravom u aspektu primjene u svim nivoima pravosuđa.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Struktura Evropske unije • Članstvo u Uniji • Oblici saradnje država nečlanica sa Unijom • Međunarodnopravni subjektivitet i Evropska unija • Subjektivitet država članica • Položaj regija • Subjektivitet zajednica i Unije • Položaj međunarodnog prava u pravnom poretku Evropske unije • Međunarodni sporazumi i pravni sustav Zajednice • Izabrana područja zajedničkog djelovanja država članica Evropske unije: zaštita ljudskih prava, pravo mora, zaštita okoliša • Evropska unija i rješavanje međunarodnih sporova mirnim sredstvima • Zajednička vanjska i sigurnosna politika Evropske unije - saradnja s drugim evropskim organizacijama i NATO-m • Organizacija za evropsku sigurnost i saradnju (OESE)

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA:

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno-istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA		

- Nevenko Misita, Osnovi prava Evropske unije, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007.
- Mensur Kustura, Zbirka tekstova iz oblasti prava Evropske unije i evropskih integracija, Pravni fakultet u Kiseljaku, Kiseljak, 2009.
- Matthias Herdegen, Europsko pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2003.
- Siniša Rodin, Pravni sustav i institucije Evropske zajednice, Zagrebačka poslovna škola, Zagreb, 1990.;
- Radovan Vukadinović, Pravo Evropske unije, Megatrend, Beograd, 2001.
- Nevenko Misita, Evropska unija: institucije, Revicon, Sarajevo, 2009.
- Milutin Janjević, III stub Evropske unije, Beograd, 2003.
- Duško Lopandić: Osnivački ugovori Evropske unije, Beograd, 2003.
- N. Vajić, Postupak zaključivanja međunarodnih ugovora od strane Evropske ekonomske zajednice, Godišnjak Pravnog fakulteta u Banjoj Luci, Vol. 7., 1983., str. 87-107.
- B. Vukas, Opća načela prava kao izvor prava Evropskih zajednica, Zbornik Pravnog fakulteta Zagreb, Vol. 42., Zagreb, 1992.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.089-D	Naziv predmeta: Međunarodno arbitražno pravo		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Izvođenje nastave iz ovog predmeta ima kao osnovni cilj da doktoranti steknu pro dubljena znanja i profesionalne vještine koje se odnose na arbitražno rješavanje sporova u građanskoj i trgovačkoj materiji. Oni treba da steknu jasnu predstavu o prednostima arbitražnog rješavanja sporova, kao i o svim aspektima takvog načina sudovanja (formiranju arbitraže i institucionalnim pitanjima, o problemu mjerodavnog procesnog i materijalnog prava pred arbitražama, arbitražnim klauzulama i arbitražnim sporazumima, pravnim okvirima u kojima su takvi sporazumi mogući, o režimu priznanja i izvršenja stranih arbitražnih odluka i tome slično).
1.2. Ishod učenja	Nastava bi trebala rezultirati spremnošću doktoranata da kao pravni savjetnici ili zastupnici mogu ispravno posavjetovati svoje klijente o povoljnosti i prihvatljivosti arbitražnog rješavanja njihovih sporova, da uspješno sudjeluju u takvim postupcima ili da ih uspješno vode. S druge strane, saznanja stečena izučavanjem ovog predmeta pomoći će doktorantima da se upoznaju s alternativnim načinom rješavanja sporova u svijetu. U sporovima u predmetima s međunarodnim obilježjema . domaći sudovi i domaći državni organi ne mogu puno pomoći u njihovom rješavanju, pa se arbitražni oblik rješavanja tih sporova pokazao veoma efikasnim.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ul style="list-style-type: none"> • Uvod (pojam međunarodne trgovačke arbitraže i pravni izvori, arbitražna klauzula i arbitražni sporazum, problem „arbitrabilnosti“ predmeta, sjedište arbitraže, mjerodavno procesno i materijalno pravo). • Pravni problemi prije otpočinjanja postupka (pojam arbitra, svojstva arbitra, nezavisnost arbitra, prihvatanje uloge arbitra i odgovornost arbitra, izuzeće arbitra). • Arbitražni postupak (procesni principi, nadležnost arbitraže, problem dvostrukе litispedencije, tok postupka, mjere obezbjeđenja i troškovi postupka, donošenje odluke). • Pravni problemi nakon donošenja arbitražne odluke (problem priznanja i izvršenja stranih arbitražnih odluka, utvrđivanje pripadnosti arbitražne odluke, smetnje priznanju strane arbitražne odluke po internim i međunarodnim izvorima, problem poništavanja arbitražnih odluka).

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja	30 sati
	Grupni rad	20 sati
	Studija slučaja	20 sati
	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati
	Konsultacije dopunske literature	40 sati
	Pristupni rad/naučno-istraživački rad	38 sati
	Usmena prezentacija rada	2 sata
	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati
	UKUPNO	270 sati
2.2. Način provjere znanja	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	

i bodovanja studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • E. Muminović: Procesno međunarodno privatno pravo, Sarajevo, 2005. • Varadi-Bordas-Knežević: Međunarodno privatno pravo, Novi Sad, 2003. • M. Stanivuković, Međunarodna arbitraža, Službeni glasnik, Beograd, 2013. • Zakon o rješavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja u određenim odnosima („Sl. list SFRJ“, br.: 43/82) • Konvencija o priznanju i izvršenju stranih arbitražnih odluka, New York • G. Knežević: Međunarodna trgovачka arbitraža, Beograd, 1999. • Goldštajn-Triva: Medunarodna trgovачka arbitraža, Zagreb, 1987.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.090-D	Naziv predmeta: Uporedno porodično pravo		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Sticanje produbljenih znanja o institutima porodičnog prava kroz njihov uporedno-pravni pregled.		
1.2. Ishod učenja:	U okviru ovog predmeta sa studentima će prije svega biti rađene praktične vježbe i to kroz rješavanje konkretnih pravnih problema iz oblasti Uporednog porodičnog prava.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Sklapanje braka u uporednom pravu • Razvod braka u uporednom pravu • Bračni imovinski odnosi u uporednom pravu • Partnersko pravo u uporednom pravu • Porodični status djeteta u uporednom pravu • Roditeljsko staranje u uporednom pravu • Prava djeteta u uporednom pravu 		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno-istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA			
	<ul style="list-style-type: none"> • M. Alinićić, A. Bakarić - Mihanovic, D. Hrabar, D. Jakovac -Lozić, A. Korać, Obiteljsko pravo, treće dopunjeno i izmjenjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2007. • Gordana Kovaček Stanić, Uporedno porodično pravo, Univerzitet u Novom Sadu, Pravni fakultet, Novi Sad, 2002. • Marija Draškić, Porodično pravo, Colpi, Beograd, 2005. • Olga Cvejić Jančić, Roditeljsko i starateljsko pravo, Univerzitet u Novom Sadu, Pravni fakultet, Novi Sad, 2004. • Draškić Merija, Zbirka propisa za oblast porodičnog prava i prava djeteta, Beograd, 2010. • Slobodan Panov, Porodično pravo, Beograd, 2010. • Gordana Kovaček-Stanić, Porodično pravo, Pravni fakultet 		

	<p>Univerziteta u Novom Sadu, Novi Sad, 2010.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porodični zakon Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH br. 35/05, 41/05) • Porodični zakon Republike Srpske (Službeni glasnik RS br. 54/02) • Konvencija o pravima djeteta, 1989.
--	---

Fakultet:	Pravni fakultet				
Šifra predmeta: 01.091-D	Naziv predmeta: Sudsko pravo EU – odabrane teme				
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30			
1. STRUKTURA PREDMETA					
1.1. Cilj predmeta:	Upoznavanje studenata sa osnovama sistema sudske zaštite u okviru Evropske unije.				
1.2. Ishod učenja:	Povećanje učinkovitosti budućih pravnika u razumijevanju načina i zaštite sticanja subjektivnih komunitarnih prava, odnosa između stečenih komunitarnih prava prema nacionalnom pravu, te stvaranja novih komunitarnih sredstava zaštite u okviru Evropske unije.				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Evropski sud • Nadležnost u svjetlu Amsterdamskih amandmana • Funkcija generalnog pravobranioca • Organizacija i rad Evropskog suda • Stručna i administrativna služba • Sud prve instance • Postupanje u pojedinim predmetima • Mogućnost žalbe • Djelovanje Evropskog suda • Kontrola zakonitosti povreda ugovornih obaveza od strane države članice • Spor „pune jurisdikcije“ • Prethodno pitanje • Tužba za poništenje • Propuštanje administracije • Prigovor nezakonitosti • Metode i tehnike tumačenja • Osnovni elementi postupka pred Evropskim sudom • Pokretanje postupka • Prikupljanje činjenica i pravne građe • Javno zasjedanje, odlučivanje, objavljivanje odluka • Dejstvo odluka Evropskog suda 				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA:					
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja	30 sati			
	Grupni rad	20 sati			
	Studija slučaja	20 sati			
	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati			
	Konsultacije dopunske literature	40 sati			
	Pristupni rad/naučno-istraživački rad	38 sati			
	Usmena prezentacija rada	2 sata			
	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati			
	UKUPNO	270 sati			

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Nevenko Misita, Osnovi prava Evropske unije, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007. • Mensur Kustura, Zbirka tekstova iz oblasti prava Evropske unije i evropskih integracija, Pravni fakultet u Kiseljaku, Kiseljak, 2009. • Renaud Dehoussse, The European Court of Justice – The politics of Judicial Integration, Macmillan Press, New York, 1998. • Matthias Herdegen, Europsko pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2003. • Siniša Rodin, Pravni sustav i institucije Evropske zajednice, Zagrebačka poslovna škola, Zagreb, 1990. • Radovan Vukadinović, Pravo Evropske unije, Megatrend, Beograd, 2001.

Fakultet:	Pravni fakultet																				
Šifra predmeta: 01.092-D	Naziv predmeta: Ljudske slobode i prava u komunitarnom pravu																				
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10																		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30																			
1. STRUKTURA PREDMETA																					
1.1. Cilj predmeta:	U okviru nastavnog predmeta studenti se trebaju upoznati sa naučnim uvidima u stvarni nivo dostignutih ljudskih prava u Evropskoj uniji, komunitarni zakonski okvir za njihovu zaštitu i perspektive ljudskih sloboda i prava u Komunitarnom pravu.																				
1.2. Ishod učenja:	Sticanje opštih znanja iz Komunitarnog prava, odnosno iz pravnih normi koje se bave zaštitom ljudskih sloboda i prava u Evropskoj uniji.																				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Vrste sekundarnog komunitarnog zakonodavstva koje tretira ljudske slobode i prava • Evropski sud pravde i načelo primata komunitarnog prava u zaštiti ljudskih sloboda i prava • Okvirna odluka kao pravni akt EU o slobodama i pravima • Sastav Evropskog parlamenta, faktor zaštite sloboda i prava • Nazivi akata koji čine sekundarno komunitarno pravo • Demokratski deficit u EU kao prijetnja zaštiti sloboda i prava • Uloga Savjeta ministara u institucionalnom sistemu EU • Uloga Evropske komisije u institucionalnoj strukturi EU za zaštitu sloboda i prava • Uloga Evropskog savjeta u EU u zaštiti sloboda i prava • Princip direktnog dejstva i neposredna primjena ljudskih sloboda i prava • Prijedlog Ugovora o Ustavu EU i ljudske slobode i prava • Aktuelni pravni okvir EU i ljudske slobode i prava • Evropski sud pravde i odluka o prethodnom pitanju, kombinacija 50,51 po pitanju ljudskih sloboda i prava • Izvori komunitarnog prava su ljudske slobode i prava • Princip nadnacionalnosti u ostvarivanju sloboda i prava 																				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA:																					
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table border="0"> <tr> <td>Predavanja</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno-istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>270 sati</td></tr> </table>			Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno-istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																				
Grupni rad	20 sati																				
Studija slučaja	20 sati																				
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																				
Konsultacije dopunske literature	40 sati																				
Pristupni rad/naučno-istraživački rad	38 sati																				
Usmena prezentacija rada	2 sata																				
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																				
UKUPNO	270 sati																				
2.2. Način provjere znanja i bodovanja	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																				

studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	
	<ul style="list-style-type: none"> • Matthias Herdegen, Europsko pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, 2004. • Radovan Vukadinović, Pravo Evropske unije, Megatrend, Beograd, 2001.

5.2.8. Poslovno pravo

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.069-D	Naziv predmeta: Privredna društva i pravo- odabrane teme		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Studenti se upoznaju sa osnovama prava privrednih društava kao i svih drugih poslovnih subjekata (banke, osiguravajuća društva, komore itd.).		
1.2. Ishod učenja:	Studenti upoznaju sa osnovnim problemima prava privrednih društava i drugih subjekata poslovnog udruživanja. Treba da savladaju razlikovanje između potrošača i preduzeća, između društva lica i kapitala, osnovna statusna obilježja pojedinih tipova poslovnog udruživanja (nastanak, zastupanje, prestanak), ali da steknu i određena multidisciplinarna saznanja kao što su ekonomski osnove privrednog udruživanja i osnove teorije korporativnog upravljanja.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Pojam, predmet i izvori poslovnog prava i njihova hijerarhija • Određivanje subjekata poslovnog prava i njihova sistematizacija, registracija i individualizacija poslovnih subjekata • Imovina i zastupanje poslovnih subjekata i odgovornost za obaveze • Individualni trgovac • Društva lica i društva kapitala • Bank, berze i osiguravajuća i reosiguravajuća društava • Društvo za uzajamno osiguranje i društva za upravljanje fondovima • Investicioni fondovi i ostali poslovni subjekti • Povezana društva i pravo konkurencije, državni intervencionizam i statusne promjene • Prestanak poslovnih subjekata (stečaj i likvidacija) 		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati	

	UKUPNO	270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA		
	<ul style="list-style-type: none"> • Rizvanović E., Nanić A.: Poslovno statusno pravo, JP NIO Službeni list BiH, Sarajevo, 2018. • Rizvanović E. : Poslovno pravo – natjecanje, osnivanje, prestanak poslovnih subjekata, Privredna štampa d.o.o., Sarajevo, 2013. • Dizdarević S.: Poslovno pravo, Sarajevo, 2016. • Dizdarević S.: Tipovi dioničkih društava i Zakon o privrednim društvima, Sl.list BiH, Sarajevo, 2009. • Dizdarević S.: Organizacija privrednih društava, Fakultet za javnu upravu Sarajevo, Sarajevo, 2006. • Dizdarević S.: Upravljanje privrednim društvima i menadžerski ugovori, Muller, Sarajevo, 2005. • Dizdarević S.: Dioničari i dioničko društvo, Muller, Sarajevo, 2004. • Čović Š.: Poslovno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2003. • Šemić H.: Trgovačko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać/Sarajevo, 2000. • Kulić O.: Poslovno pravo, Visoka škola za računovodstvo i berzansko poslovanje, Beograd, 2012. • Zakon o privrednim društvima FBiH (Službene novine FBiH br. 81/15). 	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.070-D	Naziv predmeta: Ugovori poslovnog prava- odabrane teme		
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status:predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Studenti stiču specifična znanja u odnosu na ugovorno pravo koje su izučavali u okviru predmeta obligacionog prava.		
1.2. Ishod učenja:	Specifičnost se sastoji u savladavanju razlika koje postoje između obligacionopravnih i privrednopravnih ugovora, kao i savladavanje posebnih ugovornih tipova koji se zaključuju između privrednika. Studenti savladavaju klasične poslovne ugovore i stiču osnovna znanja o pojedinim transportnim ugovorima kao i novim tipovima ugovora. Studenti treba da savladaju osnovna načela ugovornog prava sa privrednopravnog aspekta, osnovne karakteristike pojedinih privrednopravnih ugovora i da budu u stanju u praktičnom okruženju ponuditi ugovornu soluciju za oblikovanje odnosa u skladu sa namjerama i ciljevima ugovornih stranaka.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Ugovor o prodaji • Ugovor o trgovinskom posredovanju • Ugovor o trgovinskom zastupanju (angenturi) • Ugovor o komisionu • Ugovor o uskladištenju • Ugovor o špediciji (otpremanju) • Ugovor o prijevozu robe željeznicom, ugovor o prijevozu robe drumom i ugovor o prijevozu robe u unutrašnjoj plovidbi • Ugovor o lizingu i ugovor o građenju • Ugovor o osiguranju • Hartije od vrijednosti - Mjenica, ček, obveznica i ostale hartije od vrijednosti 		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studijski slučaj Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		

izvođenje nastave:	
3. LITERATURA	
	<ul style="list-style-type: none"> • Trifković M., Milić S., Trivun V.: Poslovno pravo – ugovori, vrijednosni papiri i pravo konkurenčije, Ekonomski fakultet u Sarajevu, Sarajevo, 2004. • Dizdarević S.: Upravljanje privrednim društvima i menadžerski ugovori, Muller, Sarajevo, 2005. • Dizdarević S.: Uzorci modernih poslovnih ugovora, Amax, Sarajevo, 2007. • Gorenc V.: Trgovačko pravo – ugovori, Školska knjiga, Zagreb, 1995. i kasnija izdanja. • Vasiljević M.: Poslovno pravo – Ugovorno poslovno pravo, Udruženje pravnika u privredi, Beograd, 2001.

Fakultet:	Pravni fakultet																				
Šifra predmeta: 01.071-D	Naziv predmeta: Evropsko ugovorno pravo																				
Nivo: III ciklus	Godina:I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10																		
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30																		
1. STRUKTURA PREDMETA																					
1.1. Cilj predmeta	Ciljevi koji se žele postići u okviru ovog predmeta jesu sticanje osnovnih znanja iz Evropskog ugovornog prava. U okviru ovog predmeta sa studentima će prije svega biti obrađeni principi evropskog ugovornog prava.																				
1.2. Ishod učenja:	Upoznavanje sa osnovama i principima evropskog ugovornog prava.																				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Principi evropskog ugovornog prava • Zaključenje ugovora • Zastupanje prilikom zaključenja ugovora • Tumačenje ugovora • Ispunjene ugovorne obaveze • Neispunjene i kašnjenje prilikom ispunjenja ugovora • Pravna dejstva ugovora • Zastarjelost • Ništavost ugovora • Prestanak ugovora 																				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA																					
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table> <tr> <td>Predavanja</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Studija slučaja</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje obavezne literature</td><td>100 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Pristupni rad/naučno istraživački rad</td><td>38 sati</td></tr> <tr> <td>Usmena prezentacija rada</td><td>2 sata</td></tr> <tr> <td>Istraživanje izvora/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>270 sati</td></tr> </table>			Predavanja	30 sati	Grupni rad	20 sati	Studija slučaja	20 sati	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	Konsultacije dopunske literature	40 sati	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	Usmena prezentacija rada	2 sata	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	UKUPNO	270 sati
Predavanja	30 sati																				
Grupni rad	20 sati																				
Studija slučaja	20 sati																				
Samostalno učenje obavezne literature	100 sati																				
Konsultacije dopunske literature	40 sati																				
Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati																				
Usmena prezentacija rada	2 sata																				
Istraživanje izvora/zadaci	20 sati																				
UKUPNO	270 sati																				
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa																				
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma																				
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Načela (principi) Evropskog ugovornog prava; • Trifković M., Milić S., Trivun V.: Poslovno pravo – ugovori, vrijednosni papiri i pravo konkurenčije, Ekonomski fakultet u Sarajevu, Sarajevo, 2004. • Trifković/Simić/Sultanović, Poslovno pravo-ugovori vrijednosni papiri i pravo konkurenčije, Šahinpašić, Sarajevo, 1997. • Konvencija UN o međunarodnoj prodaji robe iz 1980. 																				

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.072-D	Naziv predmeta: Insolvencijsko pravo		
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Cilj je, da se kroz skraćenu opcionu edukaciju, studenti upoznaju sa ustanovama stečajnog procesa, koje su intrigantne za izučavanje, obzirom na aktuelni privredno/gospodarstveni trenutak kod nas i u svijetu.		
1.2. Ishod učenja:	Upoznavanje studenata sa temeljnim institucijama stečajnog procesnog prava, kao zasebnom fenomenu u našem civilnom pravu, zatim, elaboriranje svih procesnopravnih aspekata otvaranja i provođenja stečajnog postupka i posljedica istog.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Ciljevi, pojam, načela i izvori stečajnog postupka, vrste stečaja, načela stečajnog postupka, zakonodavna nadležnost, subjekti stečaja, stečajni sud i njegovi pomoćni organi, nadležnost stečajnog suda, odbor povjerilaca, položaj stečajnog upravnika u stečajnom postupku, stranke u stečajnom postupku, stečajni dužnik i stečajni povjerilac, tok stečajnog postupka: osnovni stadijumi, pripremanje, pokretanje i sprovodenje stečajne procedure, rješavanje sporova nastalih u toku stečajnog postupka, prethodni postupak, prvo ročište, obavezan pokušaj prinudnog poravnjanja, stečajni razlozi, otvaranje stečaja. • Oglašavanje stečaja, nastupanje pravnih posljedica, parnična sposobnost stečajnog dužnika, izvršenje i obezbjeđenje, prebijanje potraživanja /kompenzacija/, radni odnosi, dospjelost i konverzija potraživanja, uslovna potraživanja, kamate, prekid i obustava zastarjelosti, ugovori i jednostrane izjave volje, pravo na potragu stvari, obrazovanje stečajne mase, prijava i ispitivanje potraživanja, utvrđena potraživanja, upućivanje na parnicu. • Unovčenje imovine dužnika, javna prodaja, pravo prvakupu, poništaj prodaje, prodaja dužnika, namirenje povjerilaca, izdvajanje iz diobne mase, prvenstvo u namirenju, srazmjerne namirenje, isplatni redovi u posebnim stečajnim postupcima, neraspoređena sredstva. • Okončanje stečajnog postupka, prestanak stečajnog dužnika. 		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja	30 sati	
	Grupni rad	20 sati	
	Studija slučaja	20 sati	
	Samostalno učenje obavezne literature	100 sati	
	Konsultacije dopunske literature	40 sati	
	Pristupni rad/naučno istraživački rad	38 sati	
	Usmena prezentacija rada	2 sata	
	Istraživanje izvora/zadaci	20 sati	
	UKUPNO	270 sati	

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Šefkija, Čović, Poslovno pravo", Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2003. • Dizdarević, Sead. Poslovno pravo, Fakultet za poslovni menadžment Univerziteta „Džemal Bijedić“, Mostar, 2003. • Šemić, Hilmija. Trgovačko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać/Sarajevo, 2000. • Esad Vilgorac i Mihret Dizdar, Zakon o privrednim društvima sa komentarom, izdanje "REVIKON", 2000. • Zakon o privrednim društvima FBiH (Službene novine FBiH br. 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08).

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.073-D	Naziv predmeta: Evropsko prometno pravo		
Nivo: III ciklus	Godina: I/II	Semestar: II/III	Broj ECTS kredita: 10
Status: predmet smjera	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Studenti produbljuju znanja o transportnom pravu i transportnim ugovorima stećena u okviru predmeta Ugovori poslovnog prava-odabrane teme.
1.2. Ishod učenja:	Studenti treba da shvate odnos slobode ugovaranja i općih uvjeta poslovanja o ovoj oblasti. Od studenta se očekuje da u praktičnoj primjeni mogu oblikovati odnose stranaka u transportnim ugovorima prema njihovim ciljevima i namjerama.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> • Pojam, značaj i izvori transportnog prava • Ugovori transaportnog prava • Ugovor o špediciji • Ugovor o transportu morem • Ugovor o unutrašnjoj plovidbi • Ugovor o teglenju • Ugovor o transportu robe željeznicom • Ugovor o transportu robe, putnika i prtljaga • Ugovor o transportu robe i putnika u drumskom saobraćaju • Ugovor o transpotru u vazdušnom saobraćaju

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Studija slučaja Samostalno učenje obavezne literature Konsultacije dopunske literature Pristupni rad/naučno istraživački rad Usmena prezentacija rada Istraživanje izvora/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 20 sati 100 sati 40 sati 38 sati 2 sata 20 sati 270 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.8. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<ul style="list-style-type: none"> • Trifković/Simić/Sultanović, Poslovno pravo-ugovori vrijenosni papiri i pravo konkurencije, Šahinpašić, Sarajevo, 1997. • M. Vasiljević, Poslovno pravo, Udruženje Pravnika u privredi, Beograd, 2001. • Zakon o prevozu u željezničkom saobraćaju- SI. 1. SFRJ. 2/74, SI. list R BIH 2/92; Zakon o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi- Sl. br. 1. 	

	<p>SFRJ 22/77. SLI. R BIH 2/92, 13/94.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakon o obligacionim i osnovnim materijalno-pravnim odnosima u vazdušnoj plovidbi - Sl. SFRJ 22/77, Sl. RBIH", br. 2/92, 13/94. • Zakon o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju.
--	---

Broj: 01-323/20

Datum: 12.9.2020. godine

DEKAN

---

acc. prof. dr. Džemal Najetović